

ÉVES JELENTÉS 2008

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYÜNK

MOL-CSOPORT

I. AZ ÜZLETI ÉV ÁTTEKINTÉSE

- 2 MOL-CSOPORTRÓL RÖVIDEN
- 3 KIEMELT PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ADATOK
- 4 2008-BAN ELNYERT DÍJAK
- 6 ELNÖKI ÉS VEZÉRIGAZGATÓI LEVÉL
- 10 MŰKÖDÉSI KÖRNYEZET

II. ÜZLETEINK

- 14 KUTATÁS-TERMELÉS
- 20 FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM
- 26 PETROLKÉMIA
- 30 FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS
- 35 GÁZ ÉS ENERGIA
- 38 STRATÉGIAI PARTNERÜNK AZ INA

III. PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI TELJESÍTMÉNYÜNK

- 44 A VEZETÉS BESZÁMOLÓJA ÉS ELEMZÉSE
A PÉNZÜGYI HELYZETRŐL, VALAMINT
A MŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL
- 78 FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS
- 80 KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
- 86 JEGYZETEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI
KIMUTATÁSOKHOZ
- 174 ÖSSZEFOGLALÓ PÉNZÜGYI ADATOK
- 176 FŐBB MŰKÖDÉSI ADATOK
- 184 KIEGÉSZÍTŐ OLAJ- ÉS GÁZIPARI INFORMÁCIÓK
AZ US GAAP FASB 69-NEK MEGFELELŐEN
(NEM AUDITÁLT)

IV. A PÉNZÜGYEKEN TÚL: FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYÜNK

- 194 EREDMÉNYEK ÉS CÉLKITŰZÉSEK
- 198 KÖRNYEZETÜNK VÉDELME
- 204 KÖZÉPPONTBAN AZ EMBER
- 211 DÍJAK ÉS ELISMERÉSEK
- 212 NEM PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYJELZŐK
- 216 TANÚSÍTÓ LEVÉL

V. TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

- 220 TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
- 232 INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER
- 234 IGAZGATÓSÁG
- 238 ÜGYVEZETÉS
- 240 FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG
- 242 A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE
- 244 VÁLLALATI INFORMÁCIÓK

- 248 KIFEJEZÉSEK FOGALOMTÁRA
- 256 TÉMAKÖRÖK – ONLINE INFORMÁCIÓ
- 258 RÉSZVÉNYESI INFORMÁCIÓK

TARTALOMJEGYZÉK

A MOL-csoport Közép-Kelet-Európa egyik vezető integrált olaj- és gázipari csoportja. Európa egyik leghatékonyabb szereplői vagyunk a kutatás-termelés, illetve a feldolgozás és kereskedelem területén az egy hordórajutó eredményesség alapján. Valamennyi alaptevékenységünket illetően piacvezetők vagyunk Magyarországon és Szlovákiában.

Piaci kapitalizációnk 2008. év végén elérte az 5 milliárd USA dollárt. Részvényeinket jegyzik a Budapesti, a Luxemburgi és a Varsói Értéktőzsdén. Az értékpapírjainkkal kereskednek az Egyesült Államok OTC, illetve a londoni International Order Book rendszerekben.

Legfontosabb célunk a hosszú távon fenntartható növekedés a meglévő és új piaci lehetőségek minél teljesebb kihasználásával.

FŐBB TEVÉKENYSÉGEINKRŐL RÖVIDEN

Kutatás-termelés: Magyarországon több mint 70 éves tapasztalattal rendelkezünk a kőolaj és földgáz kutatás és kitermelés területén, ahol piacvezető pozíciót töltünk be. Külföldön pedig az elmúlt két évtized során nagyméretű, koncentrált portfoliót építettünk ki. Meglévő versenyelőnyeinket tíz országban hasznosítjuk, mely számos jelentős felfedezést eredményezett Magyarországon, Oroszországban és Pakisztánban az elmúlt években

Feldolgozás és Kereskedelem: Három magas komplexitású, kiemelkedő termékkihozattal rendelkező finomítóval rendelkezünk (Duna, Bratislava és Mantova). A finomított termékek kis- és nagykereskedelmét kiterjedt olaj- és termékvezeték hálózat támogatja. A régió tíz országában működtetünk több mint 1000 töltőállomásból álló multi-brand hálózatot, mely hat különböző márkát fog össze.

Petrolkémia: Szegmensünk Európa tíz legnagyobb polimer piaci szereplője között van. Polietilénnel és polipropilénnel látjuk el az európai műanyag feldolgozó vállalatokat. Termelő üzemeinket a finomítással optimalizálva és egymással integrálva működtetjük Tiszaújvárosban (TVK Nyrt.) és Pozsonyban (Slovnaft Petrochemicals, s.r.o.).

Földgázszállítás: Magyarországon jelenleg kizárólag az FGSZ Zrt. rendelkezik földgázszállítási és rendszerirányítási engedéllyel. A teljes hazai nagynyomású vezetékrendszer a társaság tulajdonát képezi, és egyben felelős annak működtetéséért is. A hazai földgázszállítási tevékenység mellett az FGSZ Szerbia és Bosznia-Hercegovina részére szállít földgázt.

Gáz és Energia: Ezen új Divízió által képesek leszünk az olaj, gáz és áram termelésben rejlő szinergialehetőségek teljes kihasználására, mely további növekedési lehetőségeket nyújt a MOL-csoport számára és portfoliónk diverzifikálására. Az energia üzletágunk a MOL-CEZ stratégiai szövetségre alapozva egy attraktív erőmű portfolió kialakítására törekszik.

A Kutatás-termelés szegmens volt a legeredményesebb a 44%-os speciális tételek nélküli EBITDA hozzájárulásával 2008-ban. A Feldolgozás és Kereskedelem, a Gáz és Energia és a Petrolkémia üzletágak 39%, 14% illetve 3%-kal részesedtek a csoport szintű EBITDA-ból.

2008-BAN ELNYERT DÍJAK

AZ ÉV FINOMÍTÁSI-
ÉS KERESKEDELMI
ÜZLETE
PLATTS

EGÉSZSÉGBARÁT
EURÓPAI VÁLLALAT
ENWHP

EGÉSZSÉGES
MUNKAHELY DÍJ
AMCHAM

EGÉSZSÉGVÉDŐ
PROGRAM
– KÜLÖNDÍJ
DUPONT

CSR BEST
PRACTICE-DÍJ
**MAGYAR
PR SZÖVETSÉG**

MAGYARORSZÁG
LEGJOBB BEFEKTETŐI
KAPCSOLATA
IR MAGAZIN

AZ ÉV SAJTÓS
CSAPATA
MTI

AZ ÉV HR
CSAPATA
IVM-BRIDGE

KIEMELT PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ADATOK

FŐBB KUTATÁS ÉS KITERMELÉS ADATOK	2007	2008	08/07 %
BRUTTÓ KŐOLAJ KÉSZLET (MILLIÓ HORDÓ) ¹	189,5	204,5	7,9
BRUTTÓ FÖLDGÁZ KÉSZLET* (MILLIÓ BOE) ^{1/2}	151,1	147,8	-2,2
ÖSSZES BRUTTÓ SZÉNHYDROGÉN KÉSZLET (MILLIÓ)	340,6	352,3	3,4
ÁTLAGOS KŐOLAJTERMELÉS (EZER HORDÓ/NAP) ³	50,1	46,2	-7,8
ÁTLAGOS FÖLDGÁZTERMELÉS (EZER BOE/NAP) ³	40,3	40,1	-0,5
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-TERMELÉS (EZER BOE/NAP) ³	90,4	86,3	-4,5
FŐBB FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM ADATOK	2007	2008	08/07 %
TELJES KŐOLAJ FELDOLGOZÁS (KT)	16.303	18.141	11,3
TELJES KŐOLAJTERMÉK ÉRTÉKESÍTÉS ⁴ (KT)	15.501	17.735	14,4
GÁZ- ÉS TÜZELŐOLAJ-KIHOZATAL (%) (MOL+SN) ⁵	39,4	39,2	-0,2
GÁZ- ÉS TÜZELŐOLAJ-KIHOZATAL (%) IES ⁵	48,5	50,6	2,1
BENZIN-KIHOZATAL (%) MOL+SN ⁵	19,2	19,0	-0,2
BENZIN-KIHOZATAL (%) IES ⁵	14,6	14,2	-0,4
FŰTŐOLAJ-KIHOZATAL (%) MOL+SN ⁵	2,3	2,0	-0,3
FŰTŐOLAJ-KIHOZATAL (%) IES ⁵	2,7	2,2	-0,5
TÖLTŐÁLLOMÁSOK ⁶	992	1.076	8,5
FŐBB PETROLKÉMIAI ADATOK	2007	2008	08/07 %
OLEFIN ÉRTÉKESÍTÉS (KT)	277	240	-13,4
POLIMER ÉRTÉKESÍTÉS (KT)	1.209	1.118	-7,5
FŐBB FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁSI ADATOK	2007	2008	08/07 %
MAGYARORSZÁGI FÖLDGÁZ SZÁLLÍTÁS (M M ³)	14.961	15.140	1,2
FÖLDGÁZ TRANZIT (M M ³)	2.390	2.427	1,5
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TÁRSADALMI TELJESÍTMÉNYMU-	2007	2008	08/07 %
CO ₂ – ETS SZERINT (MILLIÓ TONNA) ⁷	4,09	6,42	57,0
LTIF	1,49	0,97	-34,9

¹ SPE irányelvek szerint számolt bruttó bizonyított és valószínű készletadatok (2P) nem foglalják magukban a MOL arányos részesedését az INA-ból

² Kondenzátumokat tartalmazza

³ Tartalmazza az MMBF Zrt. termelését

⁴ PB és gáztermék nélkül, petrokémiai alapanyag átadást beszámítva

⁵ A kihozatalok esetében a változásokat százalékpontban mutatjuk

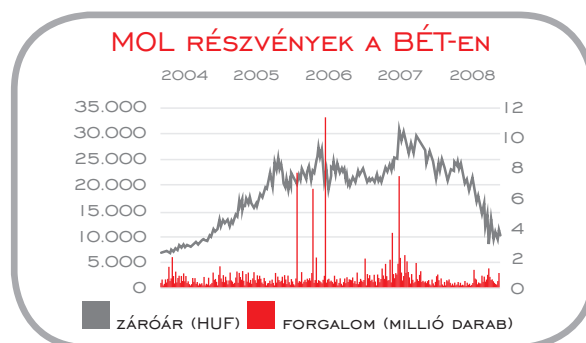
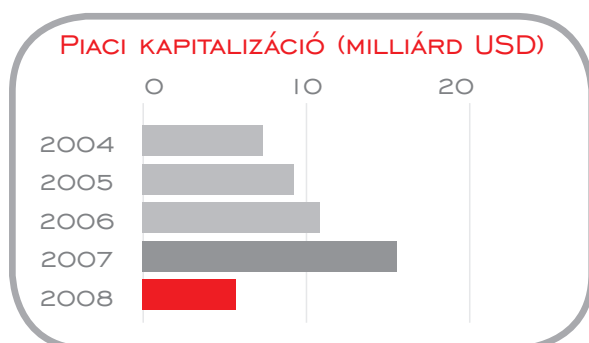
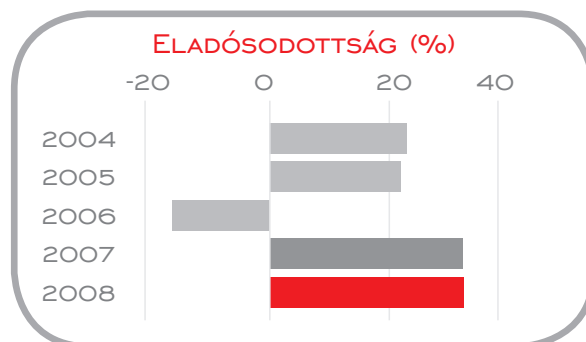
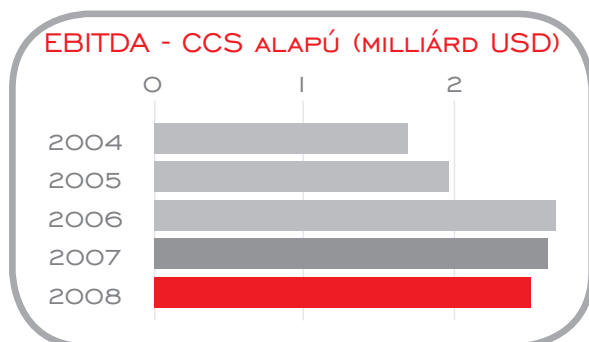
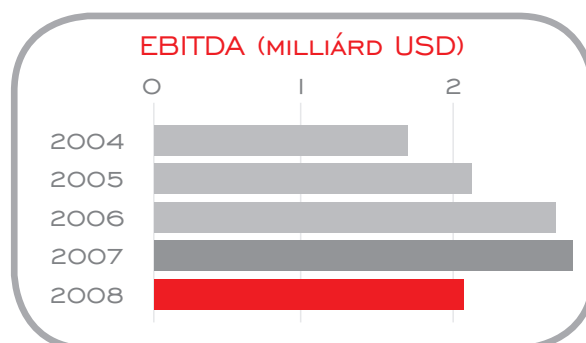
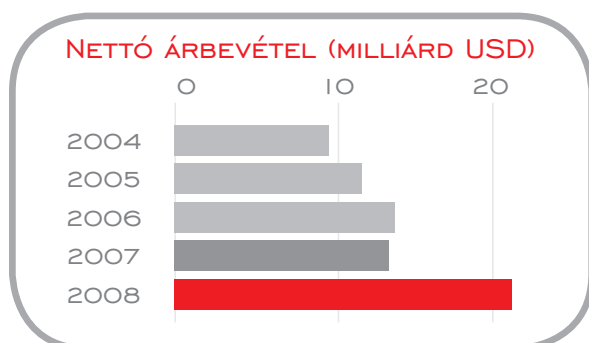
⁶ A teljesen konszolidált leányvállalatokat tartalmazza

⁷ A CO₂ kibocsátásunk növekedésének okát a Dunai Finomító gőzfejlesztőjének teljes üzembe helyezése okozta, valamint hogy a Petrolkémia divízió olefingyárát, az IES emisszióit és a TVK Erőmű kibocsátását is beszámítottuk.

KIEMELT PÉNZÜGYI ADATOK, IFRS	2007 (MRD HUF)	2008 (MRD HUF)	08/07 %	2008 (MILLIÓ USD)
ÁRBEVÉTEL	2.594,0	3.535,0	36,3	20.576,3
EBITDA	496,0	351,1	-29,2	2.043,8
ÜZLETI EREDMÉNY	355,5	199,2	-44,0	1.159,6
ÜZLETI EREDMÉNY SPECIÁLIS TÉTELEK NÉLKÜL*	299,4	193,9	-35,2	1.128,8
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	344,3	158,0	-54,1	919,4
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL	257,8	141,4	-45,2	823,2
NETTÓ EREDMÉNY SPECIÁLIS TÉTELEK NÉLKÜL*	210,4	137,1	-34,8	798,3
ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ	315,5	347,2	10,1	2.021,0
BERUHÁZÁSOK ÉS BEFEKTETÉSEK	363,4	578,9	59,3	3.369,6
EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY (EPS), Ft és	3.057,0	1.604,0	-47,5	9,3
SAJÁTTŐKE-ARÁNYOS EREDMÉNY (ROE), %	32,5	12,7	-60,9	-
ÁTLAGOS LEKÖTÖTT TŐKÉRE ESŐ MEGTÉRÜLÉS	22,4	10,2	-54,5	N.A.
TISZTA ÁTLAGOS LEKÖTÖTT TŐKÉRE ESŐ MEGTÉRÜLÉS (ROACE)%*, **	18,6	9,9	-46,8	N.A.

* A TVK részvények akvizícióján elkönyvelt egyszeri nyereség (14,4 Mrd Ft, 2007), az Európai Bizottság által kirótt parafin bírság (5,8 Mrd Ft) 2008-ban, a Szlovák Pénzügyminisztérium által megalapozatlanság miatt visszafizetett bírság (4,6 Mrd Ft) 2008-ban, ill. a gázület eladásáért az E.ON-tól a 2008. év valamint 2007. év vonatkozásában járó 6,4 Mrd Ft és 44,3 Mrd Ft utólagos ármódosítás nélkül.

**Adózott üzleti eredménnyel számolva.

AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÉS A VEZÉRIGAZGATÓ LEVELE

TISZTELT RÉSZVÉNYESEK!

2008 a szokatlanul mozgalmas világgazdaság és a rendkívüli olajár-ingadozások éve volt. A globális recesszió számos közvetlen és közvetett sokkhatást zúdított a közép-európai olaj- és gáziparra. Bár a MOL rendkívül nehéz gazdasági környezetben működik, szilárdan hisszük, hogy versenytársaival szemben meglévő jelentős versenyelőnye adta lehetőségei a Csoport javára szolgálnak, mind a hazai, mind a nemzetközi szintén.

A MOL már jelenleg is nemzetközi elismertségnek örvend, mint Európában az egyik legjobban teljesítő integrált vállalat. Finomítóinkat kimagasló konfiguráció, kedvező közép-párlat kihozatal és stabil regionális piaci részesedés jellemzi, és igen erőteljes pozíciót élvez ahhoz, hogy megállja helyét a visszaesést mutató piaci kereslet esetén is. Finomítóink magas hatékonysága továbbra is nemzetközi versenyelőnyünk legfontosabb eleme, miként az is, hogy 2008-ban elnyertük "Az Év Legjobb Downstream Üzlete" díjat, amelyet a Platts, a világ vezető energetikai információ szolgáltatója alapított. Ez a megkülönböztető díj még inkább lehetővé teszi a Csoport számára, hogy versenytársainál jobban pozicionálja magát a recesszió elleni küzdelemben.

Az iparágon belül egyre kedvezőtlenebbé váló körülmények dacára üzleti eredményünk pozitív maradt még 2008. IV. negyedévében is. Különösen az újrabeszerzési árakkal becsült üzleti eredmény (CCS) javult, amely nem tartalmazza a készletértékesítési veszteséget, nyereséget, így ez mutatja a legjobban a Csoport alapvető teljesítményét. Ez a mutató 15%-kal nőtt az előző évihez képest és 2008-ban elérte az 1,7 Mrd USD-t.

Növekedési stratégiánk megvalósításához szükséges pénzügyi rugalmassággal léptünk be a 2009-es esztendőbe. Nettó adósságállományunk az INA tranzakció következtében mérsékelten emelkedett, és az eladósodottsági mutatónk 35,9% lett. Az erős mérleg, a fel nem használt mintegy 1,5 Mrd eurós hitellehívási lehetőség, valamint a pénzbetétek eredményeként a MOL megfelelően felkészült arra, hogy leküzdje a vihart.

Minden lehetséges lépést megteszünk annak érdekében, hogy a Csoport a jelenlegi helyzetben is meg tudja őrizni erős pénzügyi pozícióját. Miközben a MOL fenntartja egyértelmű elkötelezettségét a jövőbe történő befektetés iránt, helyénvalónak érezzük a 2009-re tervezett beruházásaink csökkentését egy olyan szintre, amely az operatív cash-flow-n keresztül finanszírozható. Emellett a társaság vezetése egy sor költségcsökkentő intézkedést hajtott végre a hatékonyság terén elért vezető szerep megőrzése érdekében, és arra számítunk, hogy ennek eredményeként jövőre is alacsony szinten tarthatjuk a működési költségeket.

Középtávú stratégiánk egy erősebb csoport szintű pénzügyi pozíció kialakítására törekszik annak érdekében, hogy felkészülten álljunk a globális gazdasági fellendülésből származó lehetőségek kiaknázására. Elsősorban arra összpontosítunk, hogy folyamatosan javuljon tevékenységeink hatékonysága és kihasználjuk a szinergiákból adódó előnyöket, és ennek révén az INA elérje saját működésünk színvonalát.

Jelentős növekedési potenciál az INA tranzakcióból

Vállalatunk történelmének legnagyobb egyszeri tranzakciójának eredményeként 873 millió euró befektetéssel 2008 végén a MOL lett az INA legnagyobb részvényese (47,16%). 2009. januárjában írtuk alá a megállapodásokat a horvát kormánnyal, melyek megalapozzák a MOL-INA együttműködés további fejlesztését. Elmondhatjuk, mindkét fél pozitívan tekint a jövőbe: az együttműködés növeli az ellátás biztonságát a horvát kormány számára és egyúttal a MOL operatív ellenőrzéshez jut.

A horvát kormánnyal 2009. januárban kötött új Részvényesi Megállapodás a MOL bizonyított működési hatékonyságával párosulva jelentős növekedési potenciált biztosít az INA számára a bevételi és az eredménytermelési képességek terén is. A két társaság együttműködése lehetővé teszi a MOL számára, hogy optimális szintet biztosítson egy szélesebb eszközportfólió számára, kialakíthassa a gazdaságos méretet és rugalmasabb tevékenységi kört, valamint kölcsönös tudástranszfert hajtson végre. A MOL kitűnően pozicionált ahhoz, hogy kiemelkedő megtérülést biztosítson részvényesei számára még egy olyan környezetben is, ahol a növekedés révén megvalósítandó részvényesi értékteremtés lehetősége jelenleg meglehetősen korlátozott.

Az INA jelentős horvátországi szárazföldi és tengeri kitermelése tovább erősíti a MOL közép-európai termelési- és készlethelyzetét, valamint tovább diverzifikálja portfólióinkat, amelyben jelenleg a magyarországi és oroszországi eszközök dominánsak. Horvátország kutatási potenciálja is figyelemreméltó a hagyományos és nem-hagyományos területeken, miként ez ékesen bizonyítást nyert a magyar-horvát határ mentén elért közös sikerekből. Emellett az INA egy jelentős termelésbe állításra váró eszközzel rendelkezik Szíriában a Hayan blokkban, amely jelentős mértékben erősíti közel-keleti és közép-ázsiai pozícióinkat, megfelelően kiegészítve a MOL Pakisztánban folyó komoly mezőfejlesztési és a Perzsa Öbölben végzett kutatási projektjeit. Az INA jelentős nagyságú termelés- és fejlesztés-orientált upstream portfóliója nemcsak egy erős cashflow alapot biztosít, hanem egyúttal növekedési platformként is hasznosítható. A készletek és a kitermelés növelése a portfólió mindkét ágából a 2010 utáni időszakra várható.

Az INA downstream kapacitásával a MOL regionális feldolgozó kapacitása 40%-kal emelkedik, és éves szinten eléri a 23,5 millió tonnát. Egyik legfontosabb stratégiai célkitűzésünk a legfejlettebb, korszerű és hatékony finomítói működés biztosítása. Ennek jegyében folytatni kívánjuk a folyamatban lévő fejlesztési projekteket a sisaki és rijekai finomítóban, hogy olyan versenyképes eszközbázist alakít-

sunk ki, amely az EU valamennyi minőségi előírásával teljes összhangban álló finomítói termékek előállítására alkalmas. Az INA kiterjedt üzemanyag töltőállomás hálózata segítségével kiskereskedelmi egységeink száma 10 országban immár meghaladja az 1.500-at.

A MOL az európai downstream ágazatban az egyik leghatékonyabban működő vállalat. Emellett a MOL a legalacsonyabb költséggel termelő társaságok között van az európai upstream ágazatban. A MOL eddigi eredményei a vállalat-átalakítások és a finomítói korszerűsítések terén, továbbá a piaci alapú kereskedelmi politika fejlesztése lehetőséget nyújt az INA számára ahhoz, hogy jelentős teljesítményjavulást érhessen el. Vezetői csapatunk számára kiemelt prioritású feladat, hogy az INA-t a MOL hatékonysági szintjére emelje.

Az értékteremtés első lépését már megtettük a Gáz Keretszerződés aláírásával, amelynek eredményeként az INA leválasztja és értékesíti a gáz ellátási értéklánc veszteséget termelő szegmenseit, kiküszöbölhetővé válik a szabályozási kockázat és emellett jelentős fejlődési távlatok nyílnak meg az upstream ágazat előtt azáltal, hogy az elkövetkező 15 évre egy stabil és kiszámítható bányajáradék rendszer alakult ki.

Sikeres kutatási és feltérési tevékenységek a nemzetközi és hazai upstream területen

A MOL Upstream egy újabb eredményes esztendőzt zárt hazai és nemzetközi téren egyaránt. Magyarországon a kutatófúrások terén az eredményességi mutatónk 80% felett alakult, míg a nemzetközi kutatási tevékenységünket tekintve több korábbi fontos találat haszna most kezd realizálódni, ideértve a pakisztáni, kazah és orosz blokkjainkat, ahol valamennyi esetben mi vagyunk az operátorok. Ezen a téren messze a legfontosabb lépés az INA-ban lévő részesedésünk konszolidációja volt, hiszen a horvát társaság kulcsfontosságú regionális szereplője az upstream ágazatnak.

Az átlagos csoport szintű éves kitermelés 86.300 hordó/nap, ami igen jelentős mértékben járul hozzá a csoport szintű cash-flow-hoz és eredményhez. A sikeres kutatáson kívül megtartottuk iparági vezető hatékonysági pozíciónkat, amely fémjelzi a MOL-t az európai upstream üzletágban. Annak ellenére, hogy kitermelésünk alacsonyabb volt, és az évek folyamán folyamatosan emelkedtek az ipari és szerviz költségek, fajlagos kitermelési költségeinket versenyképes szinten tudtuk tartani (5,8 USD/hordó olaj-egyenértékben kifejezve) annak köszönhetően, hogy mindvégig a fenntartható jövedelmezőség biztosítására törekedtünk.

Folytattuk szisztematikus portfóliófejlesztésünket, melynek során hangsúlyt fektetünk az új partneri együttműködésekre. Megkezdtük egy nem-hagyományos kutatási projekt megvalósítását Magyarországon az ExxonMobil-lal és a TXM-mel közösen. Lefektettük az alapokat a jövőben megvalósítandó új projektek számára, amelyek célja a rendkívül nehéz tárolói körülmények között található gázkészletek kitermelése. Ezen felül új blokkokat szereztünk meg Pakisztánban és Indiában.

Szerves növekedés a downstream integráció eredményeként

A 2007-ben végrehajtott IES akvizíciót követően korszerűsítési programot indítottunk el az IES mantovai finomítójában, hogy az üzem mindenben eleget tegyen az EU vonatkozó környezetvédelmi előírásainak. A Kiskereskedelmi Szolgáltatások Divízió jelenleg a régió 10 országában több mint 1.000 töltőállomásból álló hálózatot üzemeltet.

Folyamatosan erősítjük a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos megközelítésünket, és szilárdan elköteleztük magunkat a MOL finomítói rendszereiben a megújuló energiafelhasználás hányadának növelése iránt. A bio-üzemanyagok fejlesztését és alkalmazását helyeztük a MOL stratégiájának középpontjába, amely regionális versenyképességünk megőrzésére irányul.

A MOL piacain is érzékelhető a gázolaj iránti egyre erősödő kereslet, és ez a trend várhatóan tovább folytatódik. A könnyebb közép-párlat kihozatal viszonylagos biztonságot nyújt a Csoport számára a dízelolaj terén fennálló hiány kezelésére.

Az előttünk álló évben a fő fókusz egy olyan fegyelmezett és hatékony költség-gazdálkodási megoldás alkalmazására helyezük, amelynek eredményeként a lehető legnagyobb előnyt tudjuk realizálni az organikus növekedési lehetőségek terén. Tovább haladunk előre leányvállalataink, különösen az IES integrációjának útján. Átadjuk élenjáró működési standardjainkat, hogy javítsuk az IES finomítói és kiskereskedelmi tevékenységének eredménytermelő képességét. A MOL a kiskereskedelmi ágazatban

kiterjeszti fejlett know-how-ját és értékesítési módszereit, valamint biztosítja a gazdaságos nagyságrendből és a helyi márkanév erősségeiből származó előnyök maximális kiaknázását.

Továbbra is versenyképes petrokémiai ágazat

2008 rendkívüli kihívásokkal teli év volt, erősen ingadozó integrált árrésekkel és alapanyagárrakkal. Az év folyamán az alapanyagárak megdöntötték az eddigi alsó és felső árszint rekordot. Sikeres árrésjavító programot hajtottunk végre, amely a működési költségek kontrollálására fókuszált, és fejlesztések történtek a biztonság és rendelkezésre állás terén is. Az előttünk álló évben elsősorban arra összpontosítunk, hogy bővítsük földrajzi helyzetünkől, integrált működésünkől származó előnyöket, és hogy tovább növeljük hatékonyságunkat.

A potenciális szinergiák kihasználása a teljes energetikai lánc mentén

Egy új divíziót hoztunk létre (Gáz és Energia) annak érdekében, hogy figyelmünket az energetika ágazatba való belépésre, és a már meglévő üzleteinken belül feltárható szinergia potenciál kiaknázására fordíthassuk. Miközben kielégíthetővé válik a MOL-csoporton belül a saját villamos- és hőenergia iránti növekvő igény, energetikai üzletünk külső piacokkal is foglalkozik, és külső ügyfelekkel is folytat értékesítési és kereskedelmi tevékenységet.

A stratégiai és kereskedelmi földalatti gáztároló létesítmény kialakítására irányuló beruházás 2008-ban indult, és ez a tároló a 2009 elején bekövetkezett gázellátási válság idején rendkívül fontosnak bizonyult. A NETS projekt keretében regionális szintű együttműködés kialakítására törekszünk az érintett gázszállító vállalatokkal, és már több alkalommal tartottunk egyeztető megbeszélést a potenciális partnerekkel. Úgy látjuk, hogy a NETS elősegíti egy európai energetikai piac létrehozását is, és az Európai Bizottság is komoly támogatásáról biztosította kezdeményezésünket, amely erőfeszítéseinknek további lendületet ad.

Előretekintés

Az odaadó és kemény munka 2008-ban erős alapot teremtett az INA és egyéb leányvállalataink stratégiai együttműködésén keresztül megvalósuló organikus növekedés számára. Ezt az eredményt a kihívásokkal nehezített és szokatlanul változó környezet okozta hátrányok ellenére értük el, mely tendencia folytatódására a közeljövőben is számítani lehet.

Ahogy Önök is észrevehették, az idei évtől közös kiadványban tesszük közzé Fenntartható fejlődés jelentésünket és az Éves jelentésünket. A célunk az, hogy még átfogóbb képet nyújtsunk a MOL gazdasági, társadalmi és környezeti teljesítményéről részvényeseink és valamennyi érintett felünk számára. Magas szintű etikai rendszerünk kiépítése és működtetése, a munkahelyi balesetek számának lényeges csökkentése, a munkahelyi egészségfejlesztési program beindítása, környezeti hatásaink mérséklése és tehetséges kollégák vonzása és megtartása csak néhány példa azon kezdeményezéseink közül, amelyekkel hosszú távú vállalati fenntarthatóságra törekszünk, hozzájárulva a fenntartható fejlődés kialakulásához.

A Társaság vezetése nevében szeretnénk köszönetet mondani munkatársainknak és részvényeseinknek, a tanúsított odaadásukért és elkötelezettségükért. Megalapozott reményekkel tekintünk az új partnereinkkel együtt megvalósított további sikerek elé.

Hernádi Zoltán
Elnök-Vezérigazgató

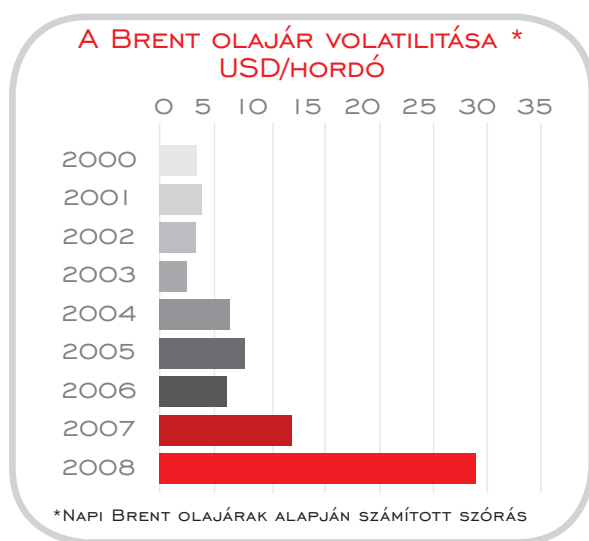

Mosonyi György
Vezérigazgató

Pénzügyi krízis és globális gazdasági válság

A világgazdaság számára 2008 viharos év volt. Az év második felének gazdasági folyamatait a hitelválság és az ebből fakadó, rendszerszintű pénzügyi, valamint reálgazdasági krízis határozta meg. A világgazdaság éves növekedési üteme a korábbi évek 5%-os szintjéről 2008-ban 3% körüli értékre mérséklődött. A pénzügyi szféra és a reálgazdaság szoros összefonódása a jegybankokat

és kormányokat korábban soha nem látott mértékű beavatkozásra készítették, amelyekre vállalati kimentések, feltőkésítések és fiskális gazdaságélénkítő programok formájában került sor. Ezek az összehangolt lépések segíthetnek ugyan elkerülni egy mély világgazdasági recessziót, a krízis mélységét figyelembe véve azonban a tartós stagnálás elkerülhetetlennek látszik.

Szélsőséges olajárak

Az olajár tekintetében 2008 az extrém volatilitás éve volt. Az év első felében a piacot megállíthatatlannak tűnő árnövekedés jellemezte, amelynek eredményeként a nyersolaj ára júliusra hordónként 147 dolláros rekordmagasságba szökött. Ennek a növekedési trendnek a háttérében a várható keresletnövekedésen túl egyrészt a kínálattal kapcsolatos folyamatos bizonytalanság, másrészt a határidős olajpiacra beáramló nagymennyiségű tőke állt, harmadrészt pedig az a meggyőződés, hogy a fejlődő országok gyors gazdasági növekedését nem érinti majd egy esetleges amerikai recesszió.

A fundamentumok ugyanakkor lassanként romlani kezdtek, a rekordmagasságokba szökő olajár az OECD országokban kezdte visszavetni a keresletet, miközben az OPEC termelői kapacitása jelentős mértékben bővült 2008-ban. A tartalékokról publikált adatokból utólag kiderült, hogy a piac 2008 nagy részében túltelített volt, miközben mindenki a kínálat szűkösségétől tartott.

Mire a harmadik negyedévben a pénzügyi válság új fázisába lépett, az olajpiaci fundamentumok teljesen megfordultak. A világgazdasági növekedés jelentős lassulása, az olajkereslet várható drámai visszaesése és a határidős olajpiacokról menekülő tőke együttesen az olajár összeomlásához vezettek, ami meg sem állt a decemberben elért 35 dolláros mélypontra.

A 2008-ban tapasztalt volatilitás mind a kereslet, mind a kínálat nagyfokú rövidtávú rugalmatlanságával magyarázható. A rendkívül meredek keresleti és kínálati görbék miatt az árupiacokba fektetett tőke áramlási irányától függően rövidtávon az egyensúlyi árak igen széles skálája alakulhat ki. Emiatt az olajárak terén a 2008-as évben tapasztalható hasonló volatilitásra lehet számítani a közeljövőben is.

A finomított termékek piacán is érezhető a gazdasági lassulás hatása

A termékpiacokat szintén erős ingadozások jellemezték. A magas árak és a gazdasági visszaesés strukturális változásokat eredményezett az amerikai benzinpiacon, miközben az etanol-bekeverés további keresletcsökkenéshez vezetett. A növekvő készletek, az európai import iránti csökkenő amerikai igény és a nafta iránti csökkenő kereslet következtében a benzin crack spread az év második felében átlag alatti szintre esett vissza. Világszinten a benzinkereslet 2008-ban stagnált, mivel a növekvő ázsiai és közel-keleti fogyasztás ellensúlyozni tudta az európai és amerikai visszaesést.

A gázolaj keresletnövekedése 2008-ban is folytatódott, elsősorban az ázsiai gazdasági növekedés, illetve az Európában még mindig érezhető dízelizációs folyamatnak köszönhetően. Mivel az európai gázolaj fogyasztás jóval nagyobb, mint a termelés, a gázolaj crack spread az év folyamán végig magas volt. Az Európai Unióban ugyanakkor valamelyest nőtt a bioüzemanyagok bekeverési aránya.

Közép-Európát is elérte a globális pénzügyi vihar

2008 első felében úgy tűnt, hogy Európa és a fejlődő országok immúnisak maradnak az Amerikában kibontakozó válsággal szemben, később azonban világhosszá vált, hogy a krízis jelentős hatással lesz az európai országok gazdaságaira is. A lassuló amerikai gazdasághoz fűződő erős kapcsolata, és az európai vállalatok likviditási problémái egyaránt egy lassabb növekedési pályát, vagy akár recessziót vetítettek előre Európában. A likviditás elapadása, a reálgazdasági lassulás, a közép-európai bankoknak való hitelezés teljes kiszáradása és a fogyasztás visszaesése jelentős negatív hatással volt a közép-európai országok gazdaságára.

A közép-európai motorüzemanyagok piacát magas árszint jellemezte 2008 első felében, a kereslet pedig alacsonyabb volt az előző években tapasztaltnál képest. A regionális benzínpiac 2,2%-kal esett vissza a magas árszint miatt, a dízelfogyasztás viszont 4,3%-kal nőtt a régió néhány országában bekövetkezett jelentős gazdasági növekedésnek köszönhetően. Bár az üzemanyagok drasztikus áresése 2008 negyedik negyedévében valamelyest fellendítette az üzemanyag-fogyasztást, ez nem tudta teljes mértékben ellensúlyozni a fogyasztás-csökkenést.

Magyarország: exportvezérelt lelassulás

A globális pénzügyi válság jelentős hatással volt Magyarországra, amely exportorientált gazdaság lévén nagymértékben függ a külföldi forrásoktól. A külföldi befektetők megnövekedett kockázati érzékenysége miatt azonban a magyar gazdaságot korábban finanszírozó források elapadtak, a magyar államkötvények hozamai pedig növekedni kezdtek. Az IMF által nyújtott jelentős összegű hitel segítségével a refinanszírozási kockázat kezelhető maradt, a költségvetési hiány tervezett mértékét pedig a gazdasági nehézségek ellenére is sikerült tartani. Kétségtelen, hogy a magyar gazdaságot jelentősebb európai exportpiacaihoz hasonlóan megviseli a válság, a rendszerszintű pénzügyi krízist ugyanakkor sikerült elkerülnünk. A MOL csoport bevételeinek harmada ugyan Magyarországról származik, azonban az üzemanyag-fogyasztás viszonylagos rugalmatlansága miatt az értékesítés alig változott, a finomítói tevékenységben pedig nem voltak érzékelhetők a gazdasági nehézségek hatásai. Összességében a MOL magyarországi makrogazdasági környezetnek való kitettsége nem nevezhető magasnak, mivel bevételeink jelentős része külföldi piacokról származik.

Kissé csökkenő benzinfogyasztás, jelentősen növekvő dízelkereslet

A magyar gazdaság gyenge teljesítménye és az év első felében bekövetkezett nagy mértékű áremelkedés miatt a motorüzemanyagok fogyasztásának növekedése lelassult 2008-ban. A benzinfogyasztás 1,5%-kal esett vissza, míg a dízelkereslet 5,6%-kal nőtt, jellemzően a közlekedésnek és a mezőgazdasági szektornak köszönhetően. A 2008 második felében bekövetkezett olajárzuhanást követően a benzin- és dízelárak közel 30%-kal csökkentek a júliusi csúcsértékekhez képest.

Szlovákia: kimagasló fejlődés, begyűrűző világválság

A korábbi évek kedvező trendjei 2008-ban is folytatódtak Szlovákiában. A GDP-növekedés dinamikája kimagasló volt, a munkanélküliségi ráta tovább csökkent, a költségvetési hiány a tervezettnél kisebb volt, az infláció pedig az EU-átlag alatt maradt. Az ország vonzó célpontja volt üzleti és pénzügyi befektetőknek egyaránt, jelentős új beruházások indultak többek közt az autóiparban, valamint az elektronikai és az építőipari szektorokban. Szlovákia sikeresen teljesítette a 2009-es euróbevezetés összes kritériumát. A kedvező makroökonómiai környezet, valamint az Eurózónához való csatlakozás jóváhagyása tovább erősítette a szlovák koronát, és hozzájárult ahhoz, hogy a rövid és hosszú lejáratú hozamok még jobban közelítettek az Eurózóna országainak szintjéhez. Mindezen fejlemények valamelyest tompították az év második felében a régiót is elérő globális pénzügyi válság kedvezőtlen hatásait.

Összességében növekvő dízel és benzin fogyasztás

Szlovákiában a dízel fogyasztás 4,2%-os ütemben nőtt, a benzinfogyasztás pedig 1,8%-kal volt magasabb 2008-ban az egy évvel korábbinál. A kedvező gazdasági fejlődés, a gyorsan bővülő termelési kapacitások, valamint a növekvő reáljévedelem mind hozzájárultak a kereslet növekedéséhez, a magas üzemanyagárak azonban részben ellensúlyozták ezt a hatást.

AZ ELMÚLT ÉVEKBEN HOZOTT MEGALAPOZOTT
DÖNTÉSEINK ÉS A KONZERVATÍV TERVEINK
RÉVÉN A MOL KEDVEZŐBB HELYZETBEN VAN
VERSENYTÁRSAIHOZ KÉPEST, HOGY KIÁLLJA A
JELENLEGI GAZDASÁGI VISSZAESÉS PRÓBÁJÁT.
ÉZT 2008-AS EREDMÉNYEINK IS IGAZOLTÁK.

MOSONYI GYÖRGY

VEZÉRIGAZGATÓ

ÜZLETEINK

KUTATÁS-TERMELÉS

- JELENTŐS TERMELÉS, ALACSONY FAJLAGOS TERMELÉSI KÖLTSÉGGEL
- MEGLÉVŐ KÉSZLETEINK TERMELÉSBE ÁLLÍTÁSA ÉRDEKÉBEN INTENZÍV MEZŐFEJLESZTÉS MAGYARORSZÁGON, OROSZORSZÁGBAN ÉS PAKISZTÁNBAN
- SIKERES KUTATÁSI EREDMÉNYEK, 8 TALÁLAT 4 ORSZÁGBAN (ÁTLAGOSAN 67%-OS SIKERRÁTA MELLETT), 100%-OS KUTATÁSI SIKER OROSZORSZÁGBAN, ÉS SIKERES EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INA-VAL
- KIEGYENSÚLYOZOTTABB PORTFOLIÓ: ÚJ PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK A NEM-KONVENCIONÁLIS KUTATÁSBAN ÉS A NEMZETKÖZI PROJEKTEKBEN

ÁTTEKINTÉS

A MOL a kutatás-termelés területén nagy hagyományokkal rendelkezik. Magyarországon, ahol tradicionálisan erős a geológiai és szénhidrogéntermelési tudásunk, több mint 70 éves tapasztalattal rendelkezünk. Az elmúlt évek során nemzetközi szinten is jelentős portfóliót építettünk ki. A világ 8 országában 14 projektben veszünk részt (a magyarországi és horvátországi tevékenységeket nem számítva). Olyan eszközökbe fektetünk, amelyek jól illenek a meglévő képességeinkhez, kevésbé vagy közepesen kockázatosak, tipikusan szárazföldi környezethez köthetők. Az iparág neves szereplőivel számos nemzetközi és hazai projektben működünk együtt annak érdekében, hogy a helyi ismeretet a megfelelő technikai tudással párosítsuk.

2008-ban 8 új felfedezésünknek köszönhetően az SPE irányelvek szerint 38,8 millió boe 2P készletet találtunk (amellyel több mint 100%-os készletpótlást értünk el az SPE 2P készletek szintjén), így a MOL készlete 352,3 millió boe volt 2008. december 31-én. Az átlagos napi termelésünk 86.300 boe volt 2008-ban, versenytársaink között az egyik legalacsonyabb kitermelési költség mellett. Ennek következtében a kutatás-termelési tevékenységünk az egyik legnyereségesebb volt Európában.

VERSENYELŐNY A FAJLAGOS TERMELÉSI KÖLTSÉGEK TEKINTETÉBEN

Az első félévi meredeken emelkedő olajárak generálta költséginfláció valamint a makro környezet kihívásai ellenére képesek voltunk megtartani vezető pozícióinkat a versenytársainkkal szemben 2008-ban. A folyamatos technológiai fejlesztések és modern technológiai megoldásokat nyújtó, vezető nemzetközi szervizcégekkel való együttműködéseink az egyik legalacsonyabb termelési költséget eredményezték.

A 2008. ÉV LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI

Jelentős termelés az intenzív magyarországi mezőfejlesztési tevékenységünk eredményeként...

A világgazdasági válság és az utolsó negyedévben meredeken zuhanó kőolajárak következtében kialakult, a kutatás-termelést érintő nehéz piaci körülmények ellenére, a hazai mezőfejlesztési beruházásainkat megközelítőleg a 2007-es szinten tudtuk tartani, továbbá sikeresen enyhítettük a kimerülő magyarországi mezők termelésének csökkenését. A közlekedési infrastruktúra és a tároló kapacitások közelségének köszönhetően, ezen projektek esetében magas jövedelmezőségre számíthatunk a továbbiakban is.

2008-ban az átlagos hazai kőolaj- és földgáztermelés a tavalyihoz viszonyítva 2,1%-kal mérséklődött, naponta 61.700 boe volt. A magyarországi kőolajtermelés (kondenzátum termelés nélkül) naponta 15.300 boe-ra csökkent, a kondenzátum termelés napi 7.300 boe volt, míg a földgáztermelés (nettó szárazgáz) stabilan 39.100 boe/nap volt.

...továbbá az oroszországi és pakisztáni mezőkről

2008-ban a RussNefte-tel közös tulajdont képező nyugat-szibériai Zapadno-Malobalik (ZMB) mező napi termelése elérte a 19.900 hordót (ebből a MOL részesedése 50%). Az elmúlt évben

hét új kút került lefúrásra, ezek közül egy víz besajtoló kút, illetve három vízszintes kút (amelyek hozama kiemelkedően magas, meghaladja a kutanként 1.400 hordót naponta). A ZMB mezőn jelenleg összesen 222 kút működik. 2009-ben a módosított CAPEX-programunk keretében a jól termelő horizontális kutjainkra alapozva termelésünk további optimalizálására törekszünk.

Az elmúlt év során folytattuk a Bajtugan mező fejlesztését is. A teljes mezőt lefedő 3D szeizmikus mérés befejeződött, az adatok feldolgozása és értelmezése megkezdődött. Lefúrásra került nyolc új termelő kút, (amelyek közül négy vízszintes) továbbá elvégeztük hat meglévő kút kivízszintezését is. A mezőn a vízbesajtolás előkészítése megkezdődött, a felszíni létesítmények bővítése és felújítása folytatódott. A mező teljes termelése 2008-ban naponta átlagosan 2.200 hordó volt (19%-kal több mint 2007-ben). A 2009-es munkaprogramnak megfelelően 28 új termelő- és besajtoló kutat mélyítünk le, valamint tovább folytatjuk a felszíni technológia bővítését.

A Matjushkinskaya mező intenzív fejlesztése is folytatódott 2008-ban: három új kutat (ezek közül egy vízszintes kutat) állítottunk termelésbe, valamint befejeződött a felszíni létesítmények építése is. A mezőfejlesztés eredményeként a blokk átlagos termelése 144%-kal, 1.300 hordóra emelkedett 2008-ban.

A pakisztáni Tal blokkban található Manzalai mezőn 2008-ban széleskörű mezőfejlesztési programot hajtottunk végre. Sor került két termelőkút lemélyítésére, valamint előrehaladott állapotban van a központi gázelőkészítő- és gyűjtőrendszer építése is. A felszíni létesítmények 2009. áprilisi üzembe helyezésével jelentős termelésnövekedés, naponta 250 millió köblábnyi gáz és 4.000 boe kondenzátum termelése várható. 2009-ben további termelő kutak fúrására kerül majd sor a mező kitermelésének növelése érdekében.

Kiegészítőzöttan jó teljesítmény a hazai kutatásban

2008-ban ismét figyelemreméltó sikereket értünk el a közép-európai kutatásban és sikeresen folytattuk partneri együttműködéseinket. Hat tavalyi hazai kutató-fúrásunkból öt volt sikeres 2008-ban, míg további nyolc kutatófúrás fúrási és/vagy rétegvizsgálati tevékenysége áthúzódik 2009-re. Az egyik sikeres kutatófúrásunk, a Magyar Horizont Energia Kft-vel közösen folytatott kelet-magyarországi kutatási programunk eredménye. Az INA-val való partnerségben egy kutat fúrtunk amely tesztelésre vár, míg egy másik, a Magyar Horizont Energia Kft-vel közösen mélyített kút további kút munkálatok előtt áll.

100%-os kutatási sikeresség és készletbővítés Oroszországban, olaj- és gáztalálást Kazahsztánban, valamint egy harmadik, jelentős felfedezés a pakisztáni Tal blokkban

A mintegy 3 231 km² területű Matjushkinskaya blokkban mezőfejlesztési tevékenységünk mellett, – a blokk teljes potenciáljának feltárására érdekében – 2008-ban két kutatófúrást mélyítettünk a Ledovoye és Kwartovoye területeken. Az egyik fúrással jelentős olajkészleteket tártunk fel, míg a másik fúrás biztató előzetes eredményekkel további tesztelés előtt áll. A Ledovoye kutatófúrást rendkívül gyors ütemben, már néhány hónappal a felfedezés után, augusztusban termelésbe állítottuk. A kút napi olaj termelése meghaladja a 700 hordót. A terület SPE 2P készletei 2008-ban megkétszereződtek, elérték a 31,2 millió hordót.

A Surgut-7 területen lemélyítettük az első kutatófúrásunkat, amely több rétegből is kedvező eredményeket mutat. A mező fejlesztése a 2008 második felében megindított rétegrepszertési program vég-

rehajtása után indulhat el. A blokk becsült SPE 2P készlete 9,1 millió hordót tesz ki.

A MOL jelentős kutatási tevékenységet folytatott a pakisztáni területeken, amely a Tal blokkban egy újabb, harmadik gáz- és kondenzátum mező (Mami-Khel) felfedezéséhez vezetett. A Makori-2 feltárókút (amely szintén a Tal blokkban található) nem igazolta a korábban feltételezett upside lehetőséget ezért a kutat felszámoltuk. A Margala és a Margala-North blokkokban 2008-ban gravimágneses és szeizmikus vizsgálatot hajtottunk végre, míg a Karak blokkot felkészítettük a 2009-es szeizmikus mérésekre.

2008-ban a Fedorovskoye Blokkban új felfedezést értünk el. A tesztelés során a kút 8,2 millió köbláb gázt és 1.503 hordó jó minőségű olajat illetve kondenzátumot termelt naponta a célrétegekből.

Új partnerségek a nem-konvencionális kutatásban...

A MOL az ExxonMobillal közösen 2007 végére elkészítette a magyarországi nem-konvencionális kutatási lehetőségeket feltáró tanulmányát. A tanulmány eredményei alapján a MOL és az ExxonMobil közös kutatási tevékenységbe kezdett a Makói árokban a MOL kutatási jogosultsági területein. 2008. áprilisban a TXM-mel kötött partnerségi megállapodás eredményeképpen a MOL az ExxonMobillal közösen további részesedést szerzett a Makói árok TXM-hez tartozó jogosultsági területén. Ennek következtében a MOL részesedése a Makó Kelet projektben 33,5%-os, míg a Makó Nyugatban 50%-os. A fúrásos kutatási tevékenység első szakasza 2008 harmadik negyedévében két kút fúrásával kezdődött meg, amelyek munkálatai várhatóan 2009-ben fejeződnek be.

...és a nemzetközi projekteken

Az elmúlt években megkezdett fókuszált portfólióépítésünk 2008-ban tovább folytatódott. A Tullow Oil Ngosso blokkbeli részesedésének felvásárlása a kameruni kormány jóváhagyásával befejeződött. A Mari Gas Company-val kötött megállapodás keretében az ománi blokkunk 25%-nyi részesedéséért a nagy potenciállal rendelkező pakisztáni Karak blokkban 40%-os részesedéshez jutottunk.

Ezenfelül az ONGC-vel (Oil and Natural Gas Corporation Limited) való, már korábban aláírt együttműködési megállapodás keretében sikerült egy újabb országba, Indiába belépni, 35%-ot szerzve a HF-ONN-2001/1 blokkban.

A nemzetközi előírásoknak megfelelő EBK tevékenység, szem előtt tartva a fenntartható fejlődést

Különösen fontos számunkra, hogy olyan rendszereket dolgozzunk ki és működtessünk, amelyekkel a környezetszennyezést megelőzhetjük. A jelenlegi természetes környezet fenntartása érdekében több rekultivációs tervet is végrehajtottunk. Az energiahatékonyság növelése érdekében Magyarország keleti és déli régióiban számos kapcsolódó intézkedést vittünk véghez.

Külföldi tevékenységünk során a kísérőgázok felhasználásának segítségével számos lépést tettünk a környezetszennyezés csökkentése érdekében. A Matyushinskaya mezőn a hagyományos benzin alapú generátorok helyett gázzal működő generátorokat állítottunk üzembe, ezzel csökkentve a szennyezést és az elfaklyázott gáz mennyiségét. A Bajtugan mező esetében pedig a rekultivációs munkák elvégzésével támogatjuk a helyi erdészetet, ezáltal csökkentve és megelőzve a környezetet károsító hatásokat.

Fontosnak tartjuk továbbá a fiatal munkaerő megfelelő képzését és megtartását. Ezzel a céllal született meg a Fialatok Tehetséggondozó Programja, amelyet a kutatás-termelés divízió dolgozott ki azzal a céllal, hogy munkaerő állományunkból kiválasztásra kerülhessenek a menedzseri képességekkel rendelkező alkalmazottak.

Pakisztánban egy hosszú távú szociális jóléti és fejlesztési programot dolgoztunk ki, valamint 2007 óta diákok számára középiskolai és műszaki fejlesztési ösztöndíjakat ajánlunk.

Fókuszált és felgyorsított technológiai fejlesztés

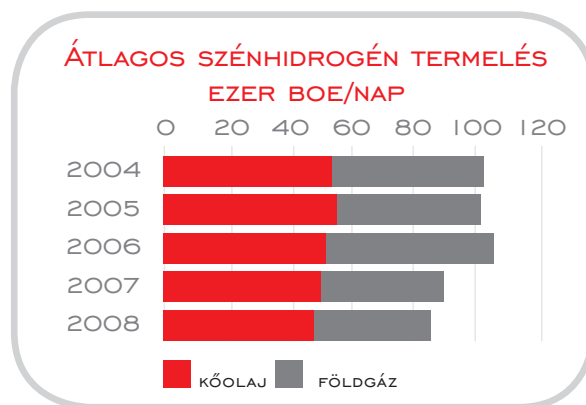
2008-ban kiemelt technológia fejlesztési területként kezeltük a komplex geológiai környezetben lévő tárolók kutatását és fejlesztését, új művelési- és kiemelés-technológiai eljárások vizsgálatát, IOR/EOR/EGR megoldások alkalmazását, valamint a fenntartható fejlődéshez szükséges környezet és klímavédelmi kihívások megoldását szolgáló technológiai fejlesztést.

A kutatás és mezőfejlesztés területén elért technológia fejlesztés eredményeként bonyolult szerkezetű tárolókat sikerült megtalálni. Fejlett technológiákkal rendelkező, nemzetközi olajipari szerviz cégekkel közösen, jelentős előrelépést értünk el a több rétegű, tömött gáztárolók intenzifikálásának területén, így megalapozva a nem-

konvencionális mezőfejlesztési tevékenységeinket a következő évekre.

Továbbá, a hazai upside potenciál feltárása érdekében folytattuk három tucatnyi EOR/EGR projektünk előkészítését. Ezen projektek beindítása, érzékenységüknek köszönhetően, erősen függ a makro környezet alakulásától.

A magyarországi kutató intézetekkel és egyetemekkel együttműködve jelentős lépést tettünk a CO₂ felfogás és tárolás (CCS) hazai megvalósításának vizsgálatában. A szóba jöhető technológiák, célterületek és kapacitások meghatározásra kerültek. Egy konzorcium alakult az ún. ECCO projekt keretein belül a közép-európai és északi-tengeri CO₂ értéklánc vizsgálatára.

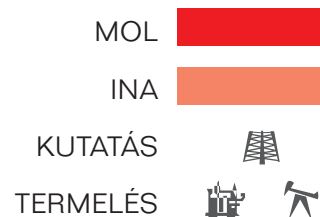
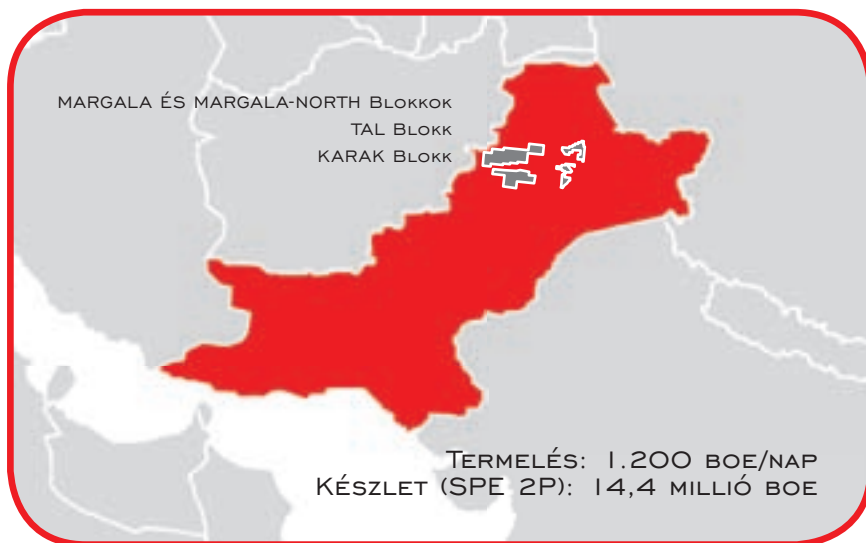

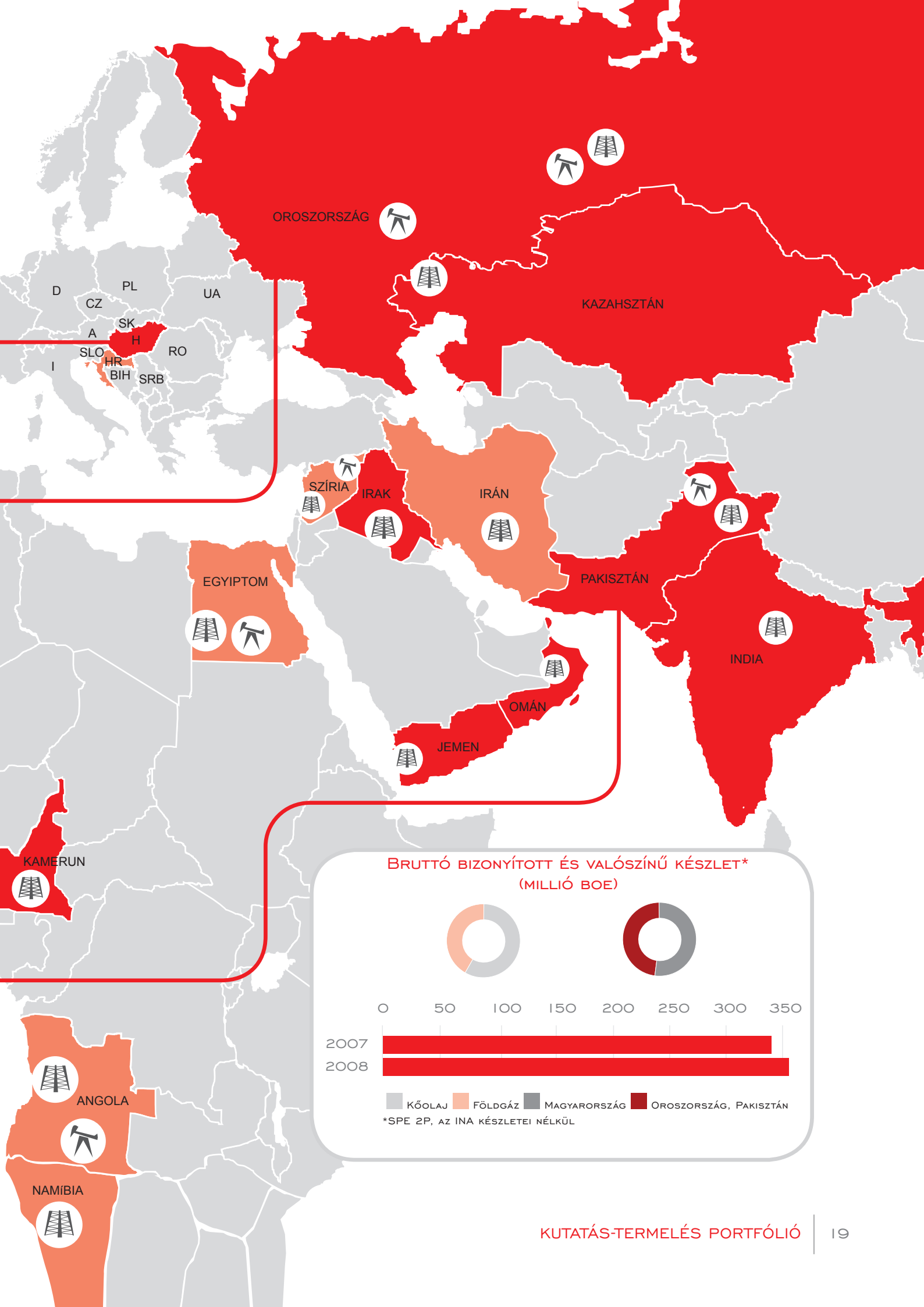
Kitekintés

Az erős 2008-as eredmények ellenére, a pénzügyi válságra és az iparági környezet változásaira adott gyors és határozott válaszként, megváltoztattuk a kutatás-termelési tevékenységünk fókuszpontját. 2009-ben a legnagyobb hangsúly a nagy értékű és közepes vagy alacsony kockázatú, készpénzt generáló projekteken van, míg több projekt elhalasztásra került. A kutatási tevékenységünk beruházási programja főként az elfogadott munkaprogramokat támogatja, továbbá még jobban odafigyelünk a partnerségekre a költségek és a kockázatok csökkentése és a kutatási tevékenység szinten tartása érdekében. A termelés tekintetében, ahol eddig is az egyik leghatékonyabb upstream szereplőként voltunk számon tartva Európában, további költségcsökkentési lépéseket teszünk annak érdekében, hogy a makrogazdasági kihívásoknak megfeleljünk.

KUTATÁS-TERMELÉS PORTFÓLIÓ

OROSZORSZÁG

KAZAHSZTÁN

SZÍRIA

IRAK

IRÁN

PAKISZTÁN

INDIA

JEMEN

OMÁN

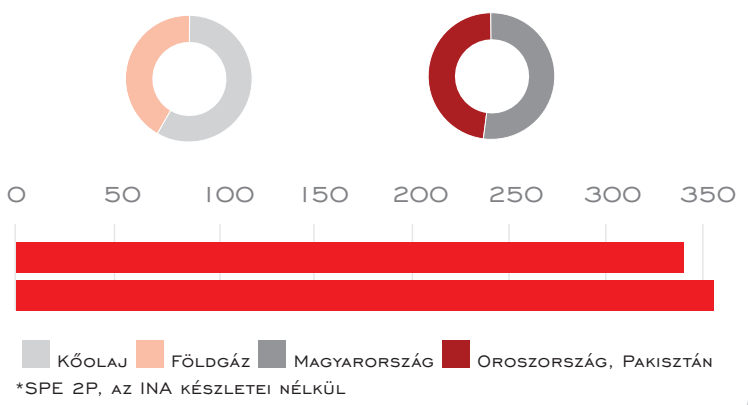
EGYIPTOM

KAMERUN

ANGOLA

NAMÍBIA

BRUTTÓ BIZONYÍTOTT ÉS VALÓSZÍNŰ KÉSZLET*
(MILLIÓ BOE)

- AZ IES INTEGRÁCIÓJA ÁLTAL A MOL KITERJESZTETTE AZ EU 2009-ES TERMÉKMINŐSÉG ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI MEGFELELTETÉST, VALAMINT A LEGJOBB MŰKÖDÉSI GYAKORLATAIT AZ ÚJ LEÁNYVÁLLALATRA
- A BERUHÁZÁSI PROGRAMOK OPTIMALIZÁLÁSA SORÁN A HIDROKRACK PROJEKT TŐKEIGÉNYES SZAKASZA ÁTÜTEMEZÉSRE KERÜLT
- ELINDULT AZ EIFFEL PROJEKT (HATÉKONYSÁGJAVÍTÓ PROGRAM), MELYNEK CÉLJA A KÖLTSÉGTUDATOSSÁG ERŐSÍTÉSE VALAMINT A MŰKÖDÉSI HATÉKONYSÁG NÖVELÉSE
- A BIOÜZEMANYAGOK FOLYAMATOS FEJLESZTÉSÉVEL FENNTARTJUK VERSENYKÉPESSÉGÜNKET A RÉGIÓBAN
- ÚJ BRAND IMÁZS JELENT MEG A KISKERESKEDELMI TÖLTŐÁLLOMÁS-HÁLÓZATBAN, MELY TÜKRÖZI A VÁLLALAT STRATÉGIÁJÁT, VALAMINT A „FIZETTSÉGÉRT MEGFELELŐ ÉRTÉKET” KERESKEDELMI FILOZÓFIÁJÁT
- A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS KÖZPONTÚ GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE BIZTOSÍTJA A MŰKÖDÉSI, KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI TUDATOSSÁGOT

ÁTTEKINTÉS

A MOL három magas komplexitású finomítóval rendelkezik: a Dunai Finomító 10,6, a Pozsonyi Finomító 11,5 és az IES Mantovai Finomító 8,4-es Nelson komplexitás-indexű. Az éves finomítói kapacitás összesen 18,6 millió tonna. Az ellátási láncunk kitűnő minőségű termékeket és szolgáltatásokat biztosít, így az értékesített mennyiség 18,1 millió tonnára nőtt 2008-ban. A környezet-tudatosság a mindennapi működés részévé vált.

A Kiskereskedelem Divízió a régió 10 országában működtet több mint 1000 töltőállomásból álló multi-brand hálózatot, mely 6 különböző márkát fog össze, és ezzel stabil értékesítési csatornát biztosít a Downstream üzlet számára. A Kiskereskedelem a MOL-csoport imázsának legfontosabb eleme, mind a termékek, mind a szolgáltatások terén kiemelkedő minőséget képviselő márka.

VERSENYELŐNYÖK

Hiszünk abban, hogy azok a finomítók, melyek kiemelkedő konfigurációval, kedvező középpárlat kihozatallal és stabil regionális piaci helyzettel rendelkeznek – mint amilyenek a MOL finomítói is –, jobban ellen tudnak állni a recesszióknak, mint az iparági versenytársak.

2008-ban a Platt's az „Év Downstream Vállalatának” választotta a MOL-t, melyet a MOL-csoport finomítóinak kivételes jövedelmezősége, kedvező termékkihozatala és kimagasló működési hatékonysága igazol. A Wood Mackenzie vizsgálata szerint a Dunai és a Pozsonyi finomítók nyereségessége a legmagasabb Európában.

A MOL és a Slovnaft 2005 óta az EU 2009-es

minőségi előírásoknak megfelelő üzemanyagot állít elő, mely lehetővé teszi, hogy a vállalat megtartsa, illetve növelje piaci részesedését a régióban. A finomítók konfigurációja olyan rugalmasságot biztosít a MOL számára, melynek segítségével a termékek a változó piaci igényekhez igazodnak.

A Kiskereskedelem, kihasználva a piaci lehetőségeket, a mikropiaci árazást, valamint az érett piacokon szerzett kiskereskedelmi tapasztalatot, bevezetett számos új szolgáltatást. Az új üzletek sikeres integrációja és a tudatos beruházási programjaink jelentős organikus növekedést biztosítanak.

A 2008. ÉV LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI

A IES integrációja az EU 2009-es termékminőség és környezetvédelmi előírásaival összhangban

A MOL 2007. IV. negyedében vásárolta meg az olasz IES vállalatot, és vele együtt az évi 2,6 millió tonna kapacitású Mantovai Finomítót és a 165 tagú töltőállomás-hálózatot, melyet a 2008-as év folyamán 202 tagúra bővítettünk. A IES működési területe a MOL jelenlegi kulcspiacaival (Horvátország, Ausztria, Szlovénia) szomszédos, így vállalatunknak lehetősége nyílt downstream jelenlétét az északkelet-olaszországi és a környező piacokon növelni, valamint az olasz piacot a horvátországi Rijekában található INA finomítóból kiszolgálni.

2008-ban a Mantovai Finomítóban elindult fejlesztés elősegíti az EU 2009-es termékminőség és környezetvédelmi előírásainak való megfelelést. Az új gázolaj-kénmentesítő és Claus üzem a finomító fejlesztésének legfontosabb elemei. Bár a program csak 2009 végére fejeződik be, a finomító 2008 novemberében óta gyárt kénmentes gázolajat. A kiváló működési minőség eléréseért pedig már elindult a tudásmegosztás a két vállalat között.

Újraütemezett Hidrokrakk beruházás

A globális pénzügyi válság ellenére hosszú távon várhatóan folytatódik a dízel üzemanyag iránti kereslet növekedése piacainkon. A Dunai Finomítóban a hidrokrakk beruházási program hatékony válasz a kereslet kielégítésére, és az organikus növekedésre. 2008-ban befejeződött a hidrokrakk üzem részletes tervezése és költségbecslése (Basic design, OBE), mely szilárd alapot jelent a beruházás tervezés - beszerzés - kivitelezés (EPC) szakaszának megkezdéséhez. Elkészült továbbá a késleltetett kokszoló üzem kapacitásbővítésének részletes tervezése, valamint aláírásra került az EPC szerződés az új hidrogén üzem építésére is.

A beruházási programok optimalizálása során a Hidrokrakk beruházási program tőkeigényes szakasza átütemezésre került. 2009-ben a MOL a projekthez tartozó további tervezési tevékenységeket végzi el.

Az EIFFEL Projekt (Hatékonyságjavító Program) a költségtudatosság elmélyítésére

2008. január 1-jén elindult a Hatékonyságjavító Program (EIFFEL), mely támogatja a stratégia

három legfontosabb elemét, a növekedés, a hatékonyság és a képességeink fejlesztését.

Az EIFFEL projekt célja egy új, önfejlesztő, tudásmegosztó szervezet létrehozása, mely képes a folyamatosan változó üzleti környezethez alkalmazkodni. Az új szervezeti környezetben arra buzdítjuk a divízióban dolgozó és a divízió kívüli munkatársakat egyaránt, hogy vizsgálják az aktuális módszerek, folyamatok és akciók hatékonyságát, így a figyelem a kreatív megoldásokra irányul, mely növeli a működésünk hatékonyságát. Minden hatékonyságjavító ötletet megvizsgálunk, és az elfogadottakat beépítjük működésünkbe.

Bioüzemanyagok – regionális versenyképességünk fenntartása

A MOL a régió minőségvezetőjeként a stratégia kulcsfontosságú részének tekinti a bioüzemanyagok fejlesztését, használatát. A vállalat folyamatosan követi a különböző bio-szabályozásokat, előírásokat, és a lehető legjobb minőségű üzemanyagokat kínálja fogyasztóinak. A MOL-csoport a régióban élen jár a második generációs bioüzemanyagok fejlesztésében, és konzorciumot alapított a hazai mezőgazdaság és a magyar tudományos műhelyek legjelentősebb szereplőinek együttműködésével, így a projektben részt vesz a veszprémi Pannon Egyetem, a Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Kutatóközpontja, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Mezőgazdasági Gépesítési Intézete, valamint további szakmai szervezetek.

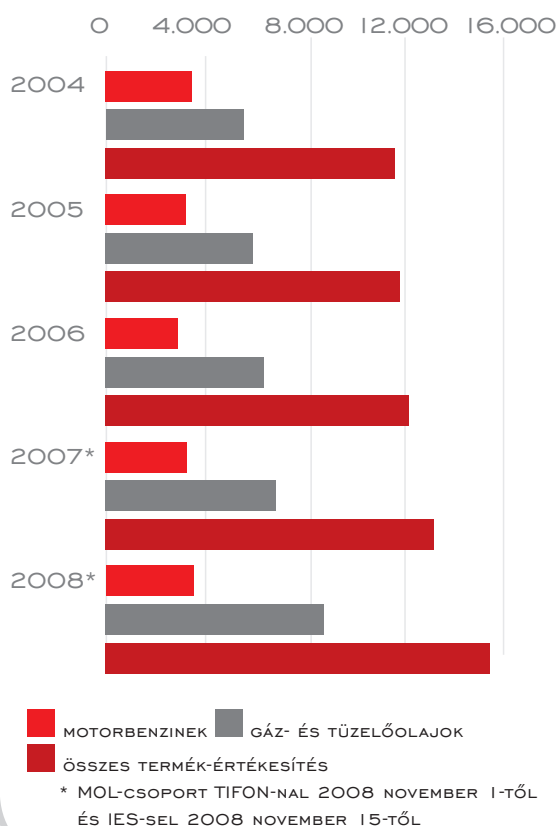
A megújuló energiaforrások arányának növelése a MOL finomítóinál

Célunk, hogy növeljük a megújuló energiák arányát a MOL finomítóinál szélenergia, napenergia vagy szerves hulladékból és egyéb biomasszából készült biogáz előállításával. A 2008-ban indult projekt mindhárom lehetőséget megvizsgálva a műszakilag és gazdaságilag legmegfelelőbb módszert valósítja meg.

Kiskereskedelmi hálózat-fejlesztési lépések

Bevezettük a megújult MOL töltőállomási arculati elemeket az újonnan épült és felújított töltőállomásokon. Az új külső egyesíti a MOL arculatának hagyományos vizuális elemeit egy dinamikus megújult arculattal, mely tükrözi a vállalat stratégiáját és a kereskedelem fizetségért megfelelő

MOTORBENZIN, GÁZ-ÉS TÜZELŐOLAJ ÉRTÉKESÍTÉS (KT)

értéket” filozófiáját. A megújult töltőállomásokon az értékesítés növekedésére számítunk.

A MOL-csoport és a Marché International együttműködést kötött annak érdekében, hogy magas színvonalú gasztronómiai szolgáltatást nyújtsanak a régió autópályáin. A fejlesztéseket Magyarországon és Horvátországban tervezzük. Az első éttermek a magyar autópályák mellett nyíltak nagy sikerrel, mely az értékesített üzemanyag mennyiségében is tapasztalható, a töltőállomások szolgáltatásai ezáltal kibővültek. A MOL a töltőállomásokon kialakított „bio-sarok” létrehozásával, újrahasznosítható csomagolóanyagok használatával és a mozgássérültek számára akadálymentes megközelíthetőség biztosításával tovább erősítette működésében a fenntartható fejlődés elveit.

„Az Év Downstream Üzlete” díj a Platt's-től

2008 decemberében a MOL kapta a Platt's, a világ vezető energia iparági információszolgáltató vállalatának „Az Év Downstream Üzlete” elnevezésű díját. A nemzetközi zsűri számos működési területen, 16 kategóriában választott győztest 5 energiavállalat közül, ezzel elismerve annak eredményeit. A díjat 2008. december 3-án New Yorkban, a 10. Platts Global Energy Awards ünnepségen adták át.

Kitekintés

A Downstream üzlet célja 2009-ben, hogy elmélyítsen egy fegyelmezett és hatékony költségtudatos szemléletet, hogy az organikus növekedési lehetőségeket a lehető legjobban használhassuk ki. A rugalmas tartaléktervünk kész a gazdasági környezet kihívásaival szembenézni. Szem előtt kell tartanunk a fegyelmezett projekt menedzsmentet és a felülvizsgált befektetési programokat. A MOL folytatja együttműködését a stratégiai partnerével, az INA-val, hogy kiterjessze működési területét a délkelet-európai piacokra. Továbbá szándékunkban áll kiemelkedő működési hatékonyságunkat meghonosítani a finomítói és kereskedelmi tevékenységekben is a profitabilitás növelése érdekében. A kiskereskedelmi üzlet esetében kiterjesztjük tudásunkat és fejlett értékesítési módszereinket, és ugyanakkor kihasználjuk a helyi gazdasági adottságok előnyeit és a helyi márkák erősségét.

FELDOLGOZÁS, KERESKEDELEM ÉS PETROLKÉMIA PORTFÓLIÓ

FINOMÍTÓK

	KAPACITÁS (MILLIÓ TONNA/ÉV)	NCI INDEX
DUNAI FINOMÍTÓ	8,1	10,6
POZSONYI FINOMÍTÓ	6,1	11,5
MANTOVAI FINOMÍTÓ	2,6	8,4
RIJEKAI FINOMÍTÓ	4,5	5,8
SISAKI FINOMÍTÓ	2,2	6,1

LOGISZTIKA

KŐOLAJVEZETÉKEK	KAPACITÁS (MILLIÓ TONNA/ÉV)
BARÁTSÁG I. (TRANSPETROL TULAJDONA)	22,0
BARÁTSÁG II.	7,9
ADRIA (MAGYARORSZÁGI SZAKASZ)	10,0
ALGYÓ	2,0
PORTO MARGHERA - MANTOVA	2,6
ADRIA - JANAF (INA RÉSZESÉDESE: 16%)	34,0
DEPÓ	DARAB
MOL	24
INA	9

KISKERESKEDELMI HÁLÓZAT

	TÖLTŐÁLLOMÁSOK SZÁMA
 MOL	539
 SLOVNAFT	239
 IES	202
 TIFON	40
 ROTH	34
 ENERGOPETROL	22
 INA	485

Németország

Cseh

Ausztr

Szlo

MANTOVAI
FINOMÍTÓ

Olaszország

- FŐBB MŰKÖDÉSI TERÜLET
- FINOMÍTÓ
- PETROLKÉMIAI ÜZEM
- OLAJVEZETÉK
- PETROLKÉMIAI VEZETÉK
- ETILÉNVEZETÉK

PETROLKÉMIA	
TERMELÉS	KAPACITÁS (KILOTONNA/ÉV)
TVK - OLEFIN	660
TVK - POLIMER	797
SPC - OLEFIN	219
SPC - POLIMER	437
VEZETÉKEK	KAPACITÁS (KILOTONNA/ÉV)
PETROLKÉMIAI VEZETÉK	2.700
ETILÉN (KAZINCBARCIKA)	160
ETILÉN (KALUSH)	100

- SIKERES PROFITNÖVELŐ BELSŐ INTÉZKEDÉSI PROGRAM
- MARKETING FEJLESZTÉSEK A NÖVEKEDÉS KIHASZNÁLÁSÁRA
- NAGYJAVÍTÁS AZ SPC OLEFIN ÉS POLIMER ÜZEMEKNÉL A BIZTONSÁG ÉS ÜZEMKÉPESSÉG NÖVELÉSE ÉRDEKÉBEN
- REKONSTRUKCIÓS ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAM A KULCSFONTOSÁGÚ ÜZEMEK HOSSZÚ TÁVÚ BIZTONSÁGOS ÉS ENERGIA-HATÉKONY MŰKÖDÉSE ÉRDEKÉBEN

ÁTTEKINTÉS

Petrolkémia üzletünk, mely polimerekkel látja el az európai műanyag feldolgozó vállalatokat, a tíz legnagyobb polimer piaci szereplő között van Európában. Termelő üzemünk Tiszaújvárosban (Tiszai Vegyi Kombinát Nyrt. /TVK/) és Pozsonyban (Slovnaft Petrochemicals, s.r.o. /SPC/) működnek. Versenyképes minőségben állítunk elő polimereket, melyek alapvető fontosságúak az ipari felhasználás több területén, valamint a mindennapi életünkhöz elengedhetetlen fogyasztási termékek gyártásához. Polietilének közül alacsony sűrűségű polietiléneket (LDPE), valamint unimodális és bimodális nagy sűrűségű polietiléneket (HDPE) gyártunk. Termékpalettánkon megtalálhatók a homopolimerek, random- és blokk kopolimerek.

VERSENYELŐNYÖK

A "kőolajtól a műanyagig" filozófiánk szerint optimalizáljuk a finomítói és petrolkémiai folyamatainkat a teljes szénhidrogén értéklánc mentén, így nemcsak az eredménytermelő képességünket maximalizáljuk, hanem csoport szinten a kockázatokat is csökkentjük. Az integrált működés szinergiákat kínál számunkra - finomítóval összehangolt tervezés, alapanyag-ellátás, valamint a MOL-csoportban igénybevett közös szolgáltatások által -, melyek mind erősítik a működési kiválóságunkat. Ezek jelentős hasznot, valamint rugalmasságot nyújtanak számunkra. Földrajzi elhelyezkedésünk is versenyelőnyt jelent, ugyanis alacsonyabb költséggel érjük el Közép-Európa gyorsan növekvő piacait. Versenyképes termelőeszközökkel és kiegyensúlyozott termékpalettával rendelkezünk. Magasan képzett és tapasztalt munkatársainknak köszönhetően hatékonyan működünk, még ebben a kihívásokkal teli környezetben is.

2008 FŐ ESEMÉNYEI

Kedvezőtlen külső környezet

A petrolkémia üzletre különösen nagy befolyással bíró jegyzésárak és valutaárfolyamok jelentős negatív hatással voltak az eredményünkre, főleg 2008 második negyedében, mikor a marginok történelmi mélypontra estek. Habár a harmadik negyedében a piaci környezet kedvezőbbé vált a petrolkémiai termelők szempontjából, az erősödő energiaárak és a nagyleállás miatt nem tudtuk teljesen kihasználni a piac nyújtotta lehetőségeket. A negyedik negyedében a romló makrogazdasági helyzetet ellensúlyozta a nagymértékben visszaeső petrolkémiai alapanyagár kedvező hatása.

Attraktív profitnövelő belső intézkedési program

A kedvezőtlen külső környezet még szigorúbb működési költség kontroll alkalmazását tette szükségessé és a beruházási költségeinket is a

lehető legminimálisabb szintre szorítottuk. Miután felmértük az esetleges kockázatokat, több projektet is újratárgyaltunk és átütemeztünk a költségek csökkentése érdekében. Működési szinten megtakarításokat értünk el a karbantartási költségek és az energiaköltségek területén is, a gőz és elektromos energia felhasználás csökkentésével. Mindezekon felül az alapanyag-struktúránk optimalizálása is pozitívan hatott eredményünkre.

Marketing fejlesztések

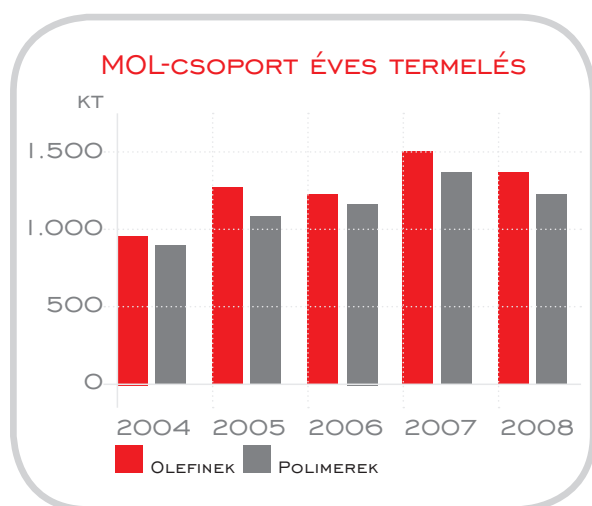
Közép-Európa piacain nagyobb a növekedési potenciál az európai átlagnál, ezért az értékesítési stratégiánk a kedvező földrajzi elhelyezkedésünk kihasználására koncentrált. Amellett, hogy a célpiacaink Közép-Európa piaci, erősíteni kívánjuk nyugat-európai piaci pozícióinkat is. Vevőink elkötelezettségének növelésére előtérbe helyeztük a szolgáltatásaink fejlesztését szolgáló akciókat.

2008-ban folytattuk a „Nyitott Kapuk” program sorozatunkat és erősítettük a közvetlen vevő-kommunikációt.

A második félévben sikeresen küzdöttünk a globális pénzügyi válság okozta nehézségekkel, a polimer kereslet visszaesése okozta nehéz piaci helyzet ellen. Fokozott erőfeszítéssel dolgoztunk az értékesítési ár és mennyiség optimális kombinációjának eléréseért a piacainkon. Megfelelően időzített reakciókkal rugalmasan reagálva a piaci változásokra sikerült csökkenteni a veszteségeket.

Részletes piacelemzést követően, a fő kompetenciákat kiértékelve aktualizáltuk értékesítési stratégiánkat. A versenypozíciónk és jövőbeni kilátásaink elemzése eredményeképpen a legígéretesebb üzleti szegmenseket állítjuk kereskedelmi és fejlesztési tevékenységünk középpontjába.

Nagyjavítás az SPC-nél

Az SPC olefin és polimer üzeméinél 2008 áprilisában elvégeztük a nagyjavítási munkálatokat. Az ütemterv határidejét tartottuk annak ellenére, hogy a munkálatokat kiterjesztettük az olefinmű biztonsági és üzemképesség-fejlesztési munkálataira is. A sikeresen levezényelt nagyjavítás jó alapot teremt az SPC további fejlesztéseéhez.

Rekonstrukciós és fejlesztési program

Az energia- és költség-hatékonyság növelése, valamint a kulcsüzemek további 15 éves biztonságos működése érdekében rekonstrukciós projekteket indítottunk a TVK és SPC olefin üzeméinél.

- Célunk az SPC olefin üzem műszaki állapotának növelése a biztonságos, energiahatékony üzemeltetés és a versenyképes teljesítmény elérése érdekében. 2008-ban megkezdtük a kemencék felújítását.
- A TVK olefin rekonstrukciós programja az üzem műszaki állapotát fejleszti és a jövőbeni hatékony működést célozza meg egy magasabb kapacitás-kihasználtsági szinten.

Annak érdekében, hogy ki tudjuk használni a Közép-Európa dinamikusan növekvő polimer kereslete által nyújtott előnyöket és maximalizáljuk csoportszintű eredményességünket a finomítás-petrolkémia értéklánc mentén, elkezdtük az SPC LDPE-4 üzemének tervezési munkálatait. Ezáltal az LDPE termékportfóliónk versenyképességét is erősítjük. 2008-ban aláírtuk a technológiai licence és a tervezési munkálatok szerződéseit.

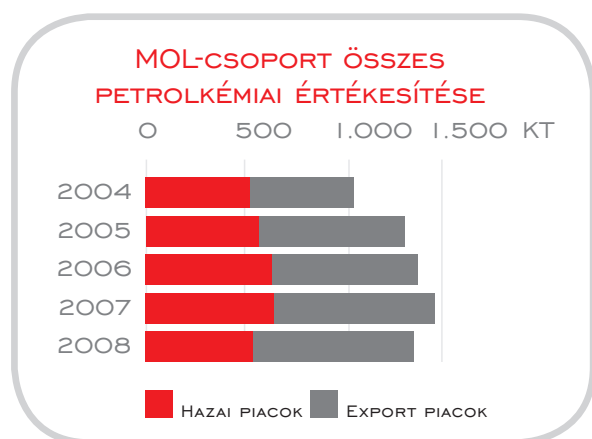
Fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségünk

Több projektünk indult és folyamatosan dolgozunk a termelésünk, energiafelhasználásunk és szenny-

nyezőanyag kibocsátásunk környezeti hatásainak vizsgálatán és minimalizálásán. Elkötelezettek vagyunk az iránt is, hogy képesek legyünk egy saját, biológiailag lebomló speciális terméktípus gyártására a környezetterhelés csökkentése érdekében. A lebomló műanyagok előállítását különböző adalékanyagok hozzáadásával tervezzük, ezen adalékok alap kutatását egy kutatócéggel és egy egyetemmel közösen végezzük.

Kilátások 2009-re és távolabb

A gazdasági válság és recesszió következtében a petrolkémia iparnak – a többi globális iparághoz hasonlóan – eddig még nem tapasztalt kihívásokkal kell szembenéznie a közeljövőben. Annak érdekében, hogy túljussunk ezen a kritikus feltételekkel (energia és alapanyagár emelkedés, nehéz kereskedelmi körülmények) megáldott zűrzavaros időszakon, megkétszerezzük erőfeszítésünket a maximális profit eléréséhez. Kiterjesztjük versenyelőnyeinket, növeljük hatékonyságunkat és még proaktívabb termék- és vevő-portfolió menedzsmentet folytatunk.

A nehézségek ellenére hisszük, hogy jelentős növekedési lehetőségek vannak a fő tevékenységünk és piacainkat illetően, ezért hosszú távú stratégiánk továbbra is a versenyképességünk növelését és a fejlesztési projektjeink tervek szerinti megvalósítását tűzi ki célul.

FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS

- AZ FGSZ KIEMELT SZEREPET JÁTSZOTT A 2008/2009-ES GÁZKRÍZIS KEZELÉSÉBEN. SIKERESEN TARTOTTA KÉZBEN A RENDSZER IRÁNYÍTÁSÁT, EGYENSÚLYÁNAK MEGŐRZÉSÉT
- A VÁLLALAT EGÉSZ ÉVBEN BIZTOSÍTOTTA A MEGSZAKÍTÁSMENTES, ZAVARTALAN GÁZSZÁLLÍTÁST A HAZAI FOGYASZTÓK ÉS VISZONTÉRTÉKESÍTŐK, VALAMINT BOSNYÁK ÉS SZERB PARTNEREI RÉSZÉRE
- A TÁRSASÁG FOLYTATTA KAPACITÁSBŐVÍTÉST CÉLZÓ PROJEKTJEIT, MELYEK A STRATÉGIAI FÖLDGÁZTÁROLÓ GÁZZAL TÖRTÉNŐ ELLÁTÁSÁN TÚL ELŐSEGÍTIK A HAZAI FOGYASZTÁSI, VALAMINT A NÖVEKVŐ TRANZIT CÉLÚ SZÁLLÍTÁSI IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT
- AZ FGSZ FOLYTATTA A 2007-BEN MEGKEZDETT TÁRGYALÁSOKAT EGY ÚJ, FÜGGETLEN, REGIONÁLIS GÁZSZÁLLÍTÓ VÁLLALAT LÉTREHOZÁSÁRÓL, MELY INTEGRÁLNÁ A KÖZÉP- ÉS DÉL-EURÓPAI RÉGIÓ FÖLDGÁZRENDSZEREIT (NETS PROJEKT)

ÁTTEKINTÉS

Magyarországon jelenleg kizárólag az FGSZ Földgázszállító Zrt. (FGSZ) rendelkezik földgázszállítási és rendszerirányítási engedéllyel. Mindkét tevékenység törvényileg szabályozott piaci környezetben zajlik. A teljes hazai nagynyomású vezetékrendszer a társaság tulajdonát képezi, és egyben felelős annak működtetéséért is. A hazai földgázszállítási tevékenység mellett az FGSZ Szerbia és Bosznia-Hercegovina részére szállít földgázt, de stratégiájának megfelelően folyamatosan törekszik a tranzit piacok bővítésére. A társaság fő feladata a nagynyomású vezetékrendszerhez való biztonságos hozzáférés megteremtése, megbízható, hatékony és környezetbarát működés biztosítása, ezen belül a földgáz szállítóktól való átvétele és részükre történő átadása.

VERSENYELŐNYÖK

Az FGSZ 5300 km hosszú, Magyarországot behálózó nagynyomású földgázz szállító távvezeték-rendszerének működtetése, kapacitásának és kiegészítő szolgáltatásainak diszkriminációmentesen történő értékesítése stabil pénzáramlást biztosít a csoport részére. A földrajzi adottságoknak köszönhetően az FGSZ fontos szereplője a regionális tranzit célú szállításoknak is.

Nemzetközi összehasonlításban a társaság vezetékrendszerének műszaki színvonala a

csúcstechnológiák közé tartozik. Az FGSZ 1997-től működtet tanúsító testület által auditált, ISO 9001 szabvány követelményeinek megfelelő minőségbiztosítási rendszert. A tanúsító az olaj- és gázipar területén kiemelten elismert SGS (magyar intézménye az SGS Hungária Kft.). A minőségbiztosítási rendszer működését az SGS Hungária Kft. félévente, a Magyar Bányászati Hivatal pedig évente felülvizsgálja.

A 2008. ÉV LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI

Kapacitásbővítő projektek – új gázvezetékek létesítése

Az FGSZ import kapacitásbővítés projektje kivitelezésének készülsége 2008 végére elérte a 90%-ot. Ez a hazai import szállítóvezetékek kapacitásának napi 30 millió m³-rel való bővítését jelenti, amely várhatóan 2009 harmadik negyedétől biztosítja a többlet földgáz szállításának lehetőségét Magyarországra. A projekt teljes tökeráfordítás igénye 69 Mrd Ft. Az új vezetékek 25%-kal bővítik a hazai behozatali kapacitásokat, ezáltal növelve az ellátásbiztonságot, továbbá lehetőséget adnak a jövő földgázszállítási üzleteiben történő proaktívabb szerepvállalásra.

2008-ban lezárult a Pilisvörösvár-Százhalombatta DN800-as gázvezeték építése, amely Budapest és térsége ellátásbiztonságát növeli. Az FGSZ a 2008-ban megvalósult vezetékeképítési munkái során kiemelt figyelmet fordított az érintett területek élővilágának megóvására, a környezet- és természetvédelemre, valamint a levegő tisztaságának javítására. A társaság a kivitelezési munkák során folyamatos kapcsolatban volt a lakossággal és a társadalmi szervezetekkel. A Pilisvörösvár-Százhalombatta vezeték nyomvonalán, Piliscsaba térségében az FGSZ az anyavállalattal közösen erdei sétányt alakított ki a helyi civilekkel együttműködve.

Előremutató kezdeményezés egy közös regionális földgázszállító vállalat létrehozására (NETS)

A NETS (New European Transmission System) egy, az FGSZ által 2007 decemberében kezdeményezett nagyszabású projekt, amely egy integrált közép- és dél-európai gázvezetékrendszer létrehozását és működtetését célozza meg. A 2008-ban folytatódó tárgyalások eredményeképpen megegyezés született a magyar FGSZ, a horvát Plinacro és a román Transgaz között egy projektcég alapításáról, melyben a BH-GAS (Bosznia-Hercegovina) megfigyelőként jelezte részvételi szándékát. Az FGSZ a térségből további piaci szereplőket is meghívott a projektben történő részvételre.

A NETS beleillik azon kezdeményezések sorába, melyeket az Európai Bizottság Második Stratégiai Energia Felülvizsgálata is sürget a földrész energiaellátásának biztonságával kapcsolatban. Létrejött szavatolná a fogyasztók ellátásbiztonsá-

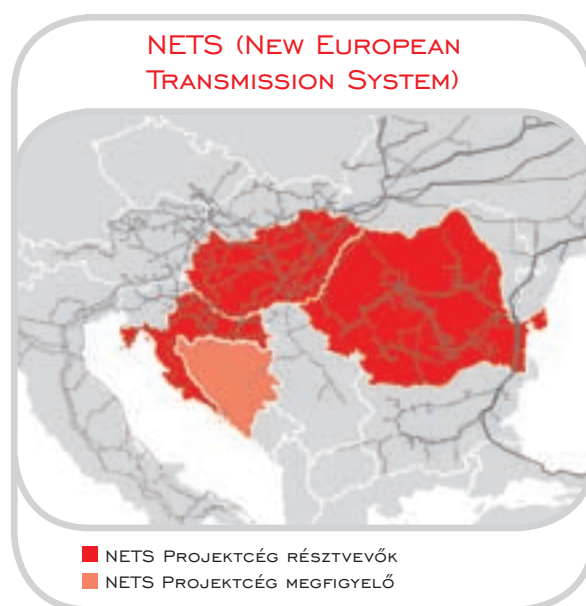
gának a jelenleginél lényegesen magasabb szintjét, amely a 2008/2009-es orosz-ukrán gázárvita kapcsán kulcskérdéssé vált Magyarországon és a régió többi országában is.

Kitekintés

A tranzitcélú szállítási igények bővülése szükségessé teszi a határkeresztesző kapacitások fejlesztését. Az ehhez kapcsolódó Szeged-Arad gázvezeték tervezése 2008-ban lezárult, a kivitelezés elkezdődött, várható befejezése 2009 decemberére tehető. A magyar-horvát gázvezeték (Városföld-Slobodnica) ugyancsak tervezési fázisban van, kivitelezése előreláthatóan 2011 év végére valósul meg. Az FGSZ a létesítményeket úgy tervezte meg, hogy azok alkalmasak legyenek a mindkét irányból történő szállításra.

A magyar és a román, valamint a magyar és a horvát gázszállító hálózatok összekapcsolásával jelentősen javulna az ellátásbiztonság, hisz a beszerzési források körének szélesítésével biztonságosabbá tehető az egyre növekvő fogyasztási igény kielégítése. Emellett a valós forráshivertifikáció a gázpiaci versenyt is növeli.

E beruházások jelentőségét mutatja, hogy - bár tervezésük jóval korábban megkezdődött, mint hogy a NETS projekt ötlete felmerült, mégis, - nélkülük elképzelhetetlen, hogy a régióban létrejöhessen egy egységes, minden szereplő által hozzáférhető gázhálózat.

- A MOL-CEZ CCGT ERŐMŰVEK ELŐKÉSZÜLETI MUNKÁI MINDKÉT FINOMÍTÓ TERÜLETÉN A TERVEKNEK MEGFELELŐEN MEGKEZDŐDTEK 2008-BAN
- PARTNEREINKKEL MEGALKALÍTOTUNK EGY GEOTERMIKUS ENERGIAVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOT MAGYARORSZÁG KIVÉTELES GEOTERMIKUS ADOTTSÁGAINAK KIHASZNÁLÁSA ÉRDEKÉBEN
- MMBF ZRT. (72,5%-OS MOL LEÁNYVÁLLALAT) FOLYTATJA A FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓ KIALAKÍTÁSÁT
- MOL ENERGIAKERESKEDŐ KFT. KIBŐVÍTETTE A MAGYAR ÉS SZERB TEVÉKENYSÉGEIT AZ AUSZTRIAI KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGGEL

ÁTTEKINTÉS

A Gáz és Energia Divízió 2008-ban alakult annak érdekében, hogy megbízható, környezetbarát és hatékony földgáz és energiaellátást biztosítson a MOL Csoport és a külső piaci szereplők számára. Az előregedett erőművek várható bezárása, valamint az EU környezetvédelmi előírásai a kevésbé környezetszennyező áramtermelő technológiák kialakulásához fog vezetni Közép-kelet Európában. Ezért a MOL stratégiai partnerével, a CEZ-zel (a Cseh Energetikai Vállalat) jelentős beruházásokat hajtott végre a dunai és a pozsonyi finomítónál, amely magában foglalja a két kombinált ciklusú gáz turbinás erőmű (CCGT) felépítését és a meglévő hőerőmű felújítását illetve kibővítését. Az Európai Unió országok növekvő gáz fogyasztása és a magas szintű import függőség következtében folytattuk a gázellátás diverzifikálását és az infrastruktúra fejlesztését (földalatti gáztároló), miközben folyamatos kereskedelmi tevékenységet folytattunk Magyarországon, Szerbiában és Ausztriában. Az új Gáz és Energia Divízió tevékenységeinek következtében a MOL képes az olaj, gáz és áram termelésben rejlő szinergialehetőségek teljes kihasználására, mely további növekedési lehetőségeket nyújt a MOL Csoport számára és portfóliónk diverzifikálására.

ENERGIA ÜZLETÁG KIALAKÍTÁSA

A 2008-as évben új üzletág alakult a MOL Csoporton belül annak érdekében, hogy a villamos energia piacon áramtermelési fejlesztéseket vigyen végbe. Szándékunkban áll a régióban egy attraktív erőmű-portfóliót kialakítani a CEZ-zel kötött stratégiai együttműködésünkre alapozva, és kiaknázni a további szinergiákat – a zöld energiában rejlő lehetőségekkel is számolva – a MOL Csoport többi üzletágával.

A MOL-CEZ CCGT erőművek előkészületi munkái a terveknek megfelelően megkezdődtek

A következő öt évben a régió áramtermelő kapacitásainak 15 százalékát ki fogják vonni az energia-termelésből. Mivel az EU kulcskérdésnek tekinti a környezetvédelmi szabályozásokat, a kelet-közép európai régió számára elkerülhetetlen, hogy új és kevésbé szennyező áramtermelő technológiákat honosítsanak meg. Ennek érdekében a MOL a stratégiai partnerével, a CEZ-zel (Cseh Energetikai Vállalat) három jelentős beruházást valósít meg a dunai és a pozsonyi finomítónál: a megalapított közös vállalat két kombinált ciklusú gáz turbinás (CCGT) technológiájú erőművet épít, melyek 800-800 MW kapacitással fognak rendelkezni és 58%-os nettó elektromos hatásfokkal fognak működni (összehasonlításként Magyarországon 2007-ben átlagosan 36%-os hatásfokúak voltak a

gáz tüzelésű erőművek). A közös vállalat harmadik beruházásaként a pozsonyi finomítónál meglévő hőerőművet újítjuk fel.

A közös vállalat által termelt energiamennyiség elegendő gőzt és elektromos áramot fog biztosítani a százhalmattai és pozsonyi finomítók számára. A beruházás ugyancsak lehetővé teszi, hogy a MOL belépjen az igen vonzó energiapiacra, és szignifikáns részesedést szerezzen.

A közös holdingtársaság 2008 júniusában került bejegyzésre CM European Power International B.V. néven. A közös vállalat megkapott minden szükséges engedélyt a releváns versenyhatóságoktól, így a társaság az előzetes elképzeléseknek megfelelően folytatta a projekt előkészületeit és a feladatmegosztás kialakítását az első évre. A beruházásai projekt mindkét finomító területén a terveknek megfelelő ütemben halad.

Megújuló energia: Partnereinkkel megalakítottunk egy geotermikus energiával foglalkozó társaságot (CEGE)

A Kárpát-medence kiváló geológiai potenciáljára és a MOL geológiai kutatásokban meglévő óriási tapasztalatára építve megalapítottuk egy izlandi és ausztrál céggel együtt a geotermikus energiával foglalkozó közös vállalatunkat. A MOL az ausztráliai partnerével együtt 2009 év elején kivásárolta az

izlandi vállalat részesedését. A CEGE kutatásokat fog végezni mind Magyarországon, mind regionális szinten. A vállalat alaptevékenységei között van a geotermikus erőművek építése, a termálgőz közvetlen hasznosítására vonatkozó technológiák kialakítása és a geotermikus energiaértékesítés.

A megújuló energiaforrások felfedezésére és hasznosítására vonatkozó elkötelezettség az Európai Unió energiapolitikájának különösen fontos része. Hisszük, hogy a megújuló energiaforrások, ha kellő mennyiségben elérhetőek, hozzájárulnak Magyarország energia importfüggőségének csökkenéséhez, valamint a kyotói protokollban az éghajlatváltozással kapcsolatban lefektetett célok eléréséhez.

TRADING PLATFORM MEGALAKULÁSA

2008-ban a Gáz és Energia Divízió szervezetében egy Trading Platform került kialakításra, melynek feladata az összes üzletágnál felmerülő nyersanyagárak változékonyságából kapcsolatos kockázatok kezelése, valamint a strukturális lehetőségek kiaknázása határidős ügyletek segítségével.

A kereskedelmi platform kezeli majd a szezonális készletfelhalmozásból és a tengeri beszerzésből adódó árkettést, valamint határidős ügyletekkel csökkenti a fix áras olajtermék- és földgázértékesítés árkockázatát.

A kereskedelmi platform az egész MOL-csoport áramportfólióját optimalizálja és kiterjeszti ezen tevékenységét Magyarországra és a közép-kelet európai régióra.

A MOL-csoport elkötelezett híve a CO₂ emisszió csökkentésének. A MOL a kereskedelmi platformon keresztül csoport szinten fog optimalizálni és kereskedni a szén-dioxid kibocsátással. Ez az új eljárás segíteni fog az energiahatékonyság növelésében és ösztönzi majd a MOL üzletágakat a CO₂ kibocsátásuk csökkentésére. Továbbá a MOL-csoport aktívan részt vesz kísérleti fázisban lévő széndioxid leválasztó és tároló (CCS) technológia és biomassza hasznosítással kapcsolatos projektekben.

A jövőben tovább folytatjuk a partnerkapcsolatok kiépítését más gáz és energiapiaci szereplőkkel annak érdekében, hogy kombinálni tudjuk a MOL régióról szerzett tapasztalatát és tudását, a potenciális partnereknek kiegészítő szak-

értelmével, legmodernebb technológiájával és know-how-jával.

GÁZ ÜZLETÁG

Nemzeti szinten a stratégiai gáztároló megépítése és a földgáz kereskedelmi és értékesítési portfólió kialakítása növeli Magyarország földgázellátás biztonságát, valamint jól megtérülő, stabil pénzáramlást biztosít a Csoport számára.

- 2006-ban a MOL újra belépett a gáztárolói üzletágba. A MOL-nak számos kimerült és kimerülőben lévő gázmezője van Magyarországon, amelyek kereskedelmi vagy stratégiai tárolókká alakíthatóak körülbelül 10 milliárd köbméter összkapacitással.
- A MOL energiakereskedő tevékenysége révén hatékonyan képes kamatoztatni a meglévő piacismeretét és korábbi tapasztalatait, és így jelentős többlet értéket teremt az új regionális gáztároló és szállító befektetéseivel.

Regionális szinten a 2009 nyaráig elkészülő import kapacitás bővítés és a többi, megvalósítás alatt álló regionális összeköttetés lehetőségeket teremt a MOL számára a földgáz kereskedelmi és értékesítési tevékenységeinek régiós terjeszkedésére.

Nemzetközi szinten a MOL továbbra is részt vesz és támogat számos infrastruktúra-fejlesztést elősegítő projektet (Nabucco, MOL-Gazprom együttműködés) az ellátás diverzifikálása érdekében. Ebben a tekintetben a MOL és INA között lévő egyre erősebb együttműködés további lehetőségeket nyit meg.

Stratégiai és kereskedelmi föld alatti gáztároló létesítése

Az ellátásbiztonság biztosítása érdekében az MMBF Földgáztároló Zrt. – a MOL 72,5%-os leányvállalata – kialakított egy földalatti gáztárolót, mely 1.2 milliárd köbméter stratégiai mobil kapacitással és 0.7 milliárd köbméter kereskedelmi kapacitással rendelkezik. A gáztároló a törvényi előírásoknak megfelelően egy 45 napig tartó időszakra vonatkozóan 20 millió köbméter csúcsidőszaki kitérési kapacitással rendelkezik a stratégiai célokra, és további 5 millió köbméter/nap csúcsidőszaki kitérési kapacitással a kereskedelmi célokra. A gáztároló a Szőreg-1 nevezetű aktív rezervoáron keresztül működik. A projekt, amelynek teljes körű kivitelezését a MOL végzi, az ütemterv szerint halad.

Számításaink szerint a beruházási kiadások – a bányászati jog megszerzését nem számítva (67,0 Mrd Ft) – 81,5 milliárd Ft-ba kerülnek, melyből 57 milliárd Ft-ot költöttünk el 2008 végéig. A stratégiai és kereskedelmi kapacitásfejlesztés 2010-ben kerül befejezésre. A tranzakció révén a MOL ismét aktív résztvevőjévé vált a gáztározói üzletágaknak.

A gázkereskedő vállalat teljesítménye

A MOL Energiakereskedő Kft. sikeresen zárta első üzleti évét 2008-ban. A kialakított stratégiának megfelelően a cég biztosította a MOL-csoport számára a biztonságos és megbízható földgáz ellátást és 49 új értékesítési szerződést kötött a magyar piacon. Emellett aktív és sikeres szereplője a szerbiai és ausztriai kereskedő piacoknak is.

A MOL Energiakereskedő Kft. folytatta a Szerbiai Gáztársasággal kialakított üzletének fejlesztését. Az osztrák piacon kötött új vételi és eladási kontraktusok, valamint a román piacra való belépést elősegítő Szeged-Arad vezetéken történő kapacitásfoglalással a regionális terjeszkedés is megvalósult.

MOL-Gazprom megegyezés

A Gazprom és a MOL egy közös leányvállalatot hozott létre annak érdekében, hogy a gáztárolás és gázszállítás közötti együttműködési lehetőségeket tanulmányozza a közép- és délkelet európai régióra vonatkozóan. A felek a tárgyalási folya-

matban az utolsó fázisba léptek egy magyarországi gáztároló befektetést illetően.

Nabucco project

A MOL – együttműködve a Botas, Bulgargaz, OMV, Transgaz, RWE vállalatokkal – részt vesz 16,66%-os tulajdonosként a Nabucco projektben, mely a Kaszpi régióban levő földgáz Európába történő szállítását célozza meg. Az Európai Unió támogatását is élvező projekt eredménye egy 3,300 km hosszú gázvezeték lesz a következő évtizedre, mely évi 8 milliárd köbméter földgáz szállítására lesz képes, és ezt a jövőben 31 milliárd köbméter/év kapacitásig lehet fejleszteni. A 2008-ban kiválasztott mérnöki tanácsadó vállalat megkezdte a tervezési munkálatokat.

GÁZ ÉS ENERGIA

Gáz Üzletág

1. MMBF Ltd. (72.5%):
Stratégiai és kereskedelmi földalatti gáztároló kifejlesztése

2. MOL Energy Trade Ltd. (100%):
Trading tevékenység (HU, AUT, RS) 4 bcm gázforrással

3. 16.6% részesedés a Nabucco projektben

4. Együttműködés a Gazprommal (50-50%)
földgáztárolási lehetőségek értékelésére

Energia Üzletág

5. CEZ-MOL European Power International (50%):

Folyamatban levő erőmű fejlesztés a CEZ-zel közösen a Dunai Finomító területén (800 MW CCGT erőmű)

6. CEZ-MOL European Power International (50%):

Folyamatban levő erőmű fejlesztés a CEZ-zel közösen a Pozsonyi Finomító területén (960 MW CCGT erőmű és a jelenleg is működő hőerőmű fejlesztése)

Üzletfejlesztés

7. Inert gáz hasznosítási lehetőségek értékelése partnerekkel

8. CEGE (50%):
Geotermikus energia hasznosítási lehetőségek értékelése az ausztráliai partnerünkkel (Green Rock)

Trading Platform

9. Trading platform:
A nyersanyagárral kapcsolatos kockázatot kezelése határidő ügyletek kezelésével, továbbá a szén-dioxid csoport szintű optimalizálása

INA, A MOL STRATÉGIAI PARTNERE

- SIKERES EGYÜTTMŰKÖDÉS A MÚLTBAN
- A MOL MEGSZERZI AZ IRÁNYÍTÁSI JOGOSULTSÁGOKAT
- AZ UPSTREAM RÉSZÉRE MÁR RÖVIDTÁVON IS LÁTHATÓ EREDMÉNYEKET JELENT AZ INA GÁZ ÜZLETÁGÁNAK KISZERVEZÉSE
- FOLYTATÓDIK A KŐOLAJFINOMÍTÓK FEJLESZTÉSE ÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA

ÁTTEKINTÉS

Az INA egy európai integrált olaj- és gázipari vállalat zágrábi központtal. Horvátországi kulcsszerepén túl az INA kőolaj kutatási és termelési tevékenységet folytat Szíriában, Angolában és Egyiptomban. 2008. év végén az INA 382 mboe P1+P2 szénhidrogén készlettel rendelkezett, kitermelésben pedig elérte az 58,9 ezer boe/nap értéket. Ezen kívül a 100%-os INA tulajdonban lévő CROSCO mezőművelési szolgáltatásokat nyújt Líbiában, az Arab Emirátusokban, Katarban, Szíriában és további afrikai és közel-keleti országokban. Az INA rendelkezik a két horvátországi finomítóval (Rijekában és Sisakon), melynek összkapacitása 6,7 mt/év. 2008-ban az INA összesen 4,1 mt kőolajterméket állított elő. Múlt év végén az INA kiskereskedelmi részlege Horvátországban 413 üzemanyag-töltőállomással rendelkezett, valamint további 22 kutat leányvállalatain keresztül üzemeltetett, a régióban pedig 50 benzinkút üzemeléséről gondoskodott.

Előremutató változások a stratégiai partnerségben

A MOL 47,16%-os tulajdoni arányával az INA legnagyobb részvényese. A társaság privatizációjának első lépéseként 2003. novemberében a MOL 25% + 1 részvényből álló tulajdoni részesedéshez jutott. 2008. októberben a MOL tulajdoni arányát önkéntes nyilvános vételi ajánlat során a jelenlegi szintre növelte. A Horvát Kormány a részvények 44,84%-ával rendelkezik. A sikeres vételi ajánlatot követően a MOL és a Horvát Kormány folytatta tárgyalásait az INA-val kapcsolatos fejlesztési és társaságirányítási kérdésekről. A tárgyalások eredményeként 2009. januárban aláírásra került a Részvényesi Megállapodás Módosítása és egy Gáz Keretszerződés, melyek mindkét fél számára előnyös helyzetet teremtenek. A MOL az irányítási jogosultságok megszerzésével biztosítja a hatékonyság javítási és eredményesség növelési lehetőségeket a további előnyök kiaknázása mellett. Az ipari és lakossági energiaellátásért is felelős Horvát Kormány a stratégiaileg fontos elemeket vétőjoggal és átruházási korlátozással védi. A szerződések ugyancsak előnyös feltételeket tartalmaznak az INA üzleti fejlődésére nézve a gázüzlet kiszervezésével, jelentősen csökkentve a szabályozott árak okozta kockázatot.

A sikeres együttműködés története

A 2003-as első privatizációs lépést követően több üzleti területen megkezdődött az INA és a MOL közötti együttműködés. 2004-ben az INA-nál bevezetésre került a MOL know-how-val támogatott

ellátási lánc management (SCM). A bevezetés óta eltelt időszak eredményesnek bizonyult a hatékonyabb költség kontrolltól az ügyfélkapcsolatok javulásáig minden területen.

A Dráva medencében (Vízvár-Ferdinandovac, Novi Gradac-Potony-Zaláta) zajló hatékony kutatási együttműködésünknek köszönhetően több lelőhelyet sikerült felfedezni az elmúlt időszakban. Az együttműködést segítő tanulmányok és beruházások a jövőben is folytatódnak ezen a területen biztos alapot nyújtva a további növekedéshez.

A dél-kelet-európai konszolidált piaci stratégia részeként az INA és a MOL közösen lépett fel az Energopetrol d.d. Szarajevó cég akvizíciója során, megszerezve a Bosznia – Hercegovina Föderáció vezető kis- és nagykereskedő cégének 67%-os tulajdonrészét.

Továbbá a MOL folyamatos támogatást nyújt az alkalmazott integrált SAP bázisú Enterprise Management System (EMS) fejlesztésében. Az üzleti folyamatok során kezdeményezett változások, úgy, mint költség csökkentő intézkedések és az integrált beszerzési rendszer bevezetése az INA-ban, hozzájárultak a működés rugalmasságához és a folyamatok átláthatóságához.

2008 októberében a MOL az INA legnagyobb részvényesévé vált a sikeres önkéntes nyilvános vételi ajánlatot követően, megszerezve a cég részvényeinek 47,16%-át. A MOL Összesen 2.215.469 db részvényt vásárolt meg 2.800 HRK/db áron. A Horvát Kormány és a MOL megegyezett a Részvényesi Megállapodás módosításában

---

A MOL elkötelezett az INA részvényesi értékének növelése mellett és az INA megfelelő potenciállal rendelkezik ahhoz, hogy ezt a célt maradéktalanul megvalósítsa. A Részvényesi Megállapodás Módosítása megteremti a MOL számára szükséges keretet e cél eléréséhez az INA működésében megszerzett irányító pozíciókon keresztül.

---

annak érdekében, hogy az új tulajdonosi struktúra tükröződjön a vállalatirányítási rendszerben.

A Részvényesi Megállapodás főbb változásai a következők:

- A MOL öt főt delegál a kilenctagú Felügyelő Bizottságba, és ellenőrző befolyással bír az Ügyvezető Testületben
- A kormány vétőjogokkal rendelkezik, hogy biztosíthassa a nemzeti energia ellátás biztonságát és beleszólhasson az INA stratégiai eszközeit érintő egyes döntésekbe
- A Kormány bizonyos átruházási korlátozásokat kért a MOL-tól az INA részvényekkel kapcsolatban. A MOL a következőkben egyezett meg a Kormánnyal: (1) további ötéves eladási tilalom, amely két évre csökken abban az esetben, ha ezen időszak alatt nem kerül sor részvénycserére; (2) az eladási tilalom lejárta után a Kormány elővásárlási jogokat élvez; (3) a MOL feletti irányítás nem támogatott módon történő megváltozása esetén a Kormánynak visszavásárlási joga van az INA részvényekre

Aszorosabb tulajdonosi kapcsolat és a MOL kontroll pozíciója az új irányítási rendszerben lehetőséget teremt az INA teljes körű konszolidációjára a MOL pénzügyi beszámolójában, megalapozva a harmonizált üzemelés feltételeit, a gazdasági lehetőségek jobb kihasználását és a hatékonyabb működés segítségével az INA tevékenységének növekvő eredményességét.

Az értékteremtés fontos lépéseként az INA gázüzletága 2009 első felében átszervezésre kerül. Ennek következtében az upstream üzlet eredményessége növekszik és a szabályozott gázárakból eredő kockázati tényezők jelentősen csökkennek azáltal, hogy a gáz értéklánc veszteséges elemeiben a továbbiakban nem vesz részt.

A Gáz Keretszerződés az INA gázkereskedelmi és földalatti gáztárolási tevékenységének kiszervezéséről valamint a horvát piac hosszú távú gázellátásáról és a szénhidrogén-termelés bányajáradékáról rendelkező szerződés:

- Meghatározásra kerültek az INA földgázkereskedelmi (Gázkereskedő Társaság) és földalatti gáztárolási (Gáztároló Társaság) tevékenységének kiszervezési és értékesítési feltételei a Kormány vagy kormány tulajdonú társaság részére
- Fenti társaságok tranzakciós értékét tisztességi áron kell meghatározni 2009. január 30-ig a Gáztároló és 2009. július 1-ig a Gázkereskedő társaság esetében
- A Gázkereskedő Társaság átveszi az INA-tól a horvát fogyasztók ellátási kötelezettségét és a gáz import tevékenységet
- A Gázkereskedő társaság hosszú távú gázellátási szerződést köt az INA-val a Horvátország területén kitermelt földgázzal kapcsolatban az ilyen szerződések esetében szokásos feltételekkel (take-or-pay)
- A felek abban is megállapodtak, hogy az INA által átadott földgáz értékesítési ára a következő öt évben (2014-ig) fokozatosan eléri az import árszintet és ezzel párhuzamosan a Horvát Kormány és az INA hosszú távú bányajáradék megállapodást kötnek az INA horvátországi szénhidrogén termelésére

Ezen megállapodások révén a jövőbeni gázzal és bányajáradék szabályozással kapcsolatos kockázatok jelentős mértékben csökkennek. Továbbá biztosított a gázárak nemzetközi piaci árakhoz történő konvergenciája, amely megfelelően stabil és rendezett keretet biztosít a horvátországi gáztermeléshez és folyamatos fejlesztéshez.

További előnyök aknázhatók ki upstream tevékenységünk során nemzetközi megjelenésünk optimalizálásával, a méretekből adódó gazdaságosság kihasználásával és a szakmai ismeretek cseréjének meggyorsításával (pl. offshore tapasztalatok, fejlett olaj-kitermelési eljárások).

A CROSCO – INA tulajdonú fúrasi társaság – ugyancsak előnyös költség szempontból.

Az INA US portfólió 18,8-as készlet/termelés aránnyal rendelkezik, amely magasabb, mint a MOL 11,2-es értéke, annak köszönhetően, hogy az INA jelentős termelésbe állítás előtt álló kész-

lettel rendelkezik az adriai tengeri blokkokban és Szíriában.

A MOL hatékony üzemeltetési tapasztalatai a jövőben felhasználhatóak lesznek az INA US területeken is.

Folyamatban van az INA stratégiaileg fontos helyen lévő finomítóinak fejlesztése annak érdekében, hogy a lépéselőnyök minél jobban kihasználhatóak legyenek a dél-kelet-európai régióban.

Az INA Horvátországban vezető pozícióval rendelkezik, és jelentős szerepet tölt be a dél-kelet európai és az adriai régióban. A társaság két finomítóval rendelkezik: Rijekában és Sisakon. Marketing és alapanyag ellátási szempontból mindkét finomító kiváló elhelyezkedésű. A rijekai finomító az Adriai tenger partján ideális adottságokkal rendelkezik többféle forrásból származó kőolaj fogadására és termék exportra különféle országokba.

A MOL megosztja saját fejlesztése során megszerzett vállalati tapasztalatait az INA-val, ezzel is támogatva a várható iparági kihívásoknak való megfelelést és versenyképes, európai szabványok szerinti termék minőségek előállítását. A finomító modernizációs program a feldolgozási üzletág értékteremtő képességének kulcsfontosságú pillére, két fázisban kerül kivitelezésre. A finomító fejlesztési program első fázisának eredményeként az INA az EU 2009 szabványnak megfelelő termékeket fog előállítani, míg a második fázis jelentős termék-kihozatali változást fog jelenteni, ezzel növelve a hatékonyságot és eredményességet.

A modernizációs tevékenységen túl célunk a termelés, karbantartás és piaci tevékenység harmonizálása, hatékonyság javítása a folyamatok közös optimalizálása révén, egyebek között a beszerzés, karbantartás és logisztika terén.

Kitekintés

Az INA üzleti tevékenységében jelentős javulást érhet el a MOL operatív irányítása mellett, növelheti hatékonyságát és profitteremtő képességét, miközben mindkét társaság az INA és a MOL is profitálhat a harmonizált tevékenységből eredő lehetőségekből. A MOL stratégiai terveit nem egyszerűen az INA üzleti tevékenységének javítására szorítkoznak, hanem piaci jelenlétének jelentős fokozására irányulnak Horvátországban, Dél-Kelet Európában és az adriai térségben. A MOL

az INA beruházásait is támogatja kereskedelmi képességeinek javítása és vevőorientáltságának fokozása érdekében:

- A kutatás-termelési ágazatban a MOL-nak szándékában áll az INA magas színvonalú tapasztalatait hasznosítani a hazai és nemzetközi kutatási és termelési projekteknél az INA kőolaj és földgáz termelő potenciáljának optimalizálása érdekében.
- A MOL alapvető stratégiai célja, hogy modern, hatékony és minden igényt kielégítő finomítót üzemeltessen. Ennek megfelelően a kőolaj feldolgozás terén a MOL továbbra is támogatja mind a rijekai mind a sisaki finomító modernizációs projektjét az európai elvárásoknak megfelelő termékek gyártására alkalmas, versenyképes üzemek létrehozásának érdekében. Az INA és a MOL ezen tevékenységek további harmonizálását és javítását tervezi a finomítás és nagykereskedelem hatékonyságának fokozására, alacsonyabb készletszintek mellett, az üzemek integrált karbantartási, javítási és leállási tervein keresztül.
- A kiskereskedelem terén a MOL támogatást nyújt az INA hálózatának fejlesztéséhez a hatékonyság növelése érdekében modern technológiák és vevő orientált szolgáltatások nyújtásával.
- A gázüzletágban a MOL a Horvát Köztársaság földgáz ellátásának biztonságát tekinti elsődleges fontosságúnak, így támogatja az ezt szolgáló értékteremtő beruházásokat.
- Vállalat üzemeltetési kérdésekben a MOL további hatékony, részvényesi érdekeket védő, transzparens működésű rendszert szándékozik fenntartani az iparágra jellemző európai "best practice" alapján.
- A MOL meg van győződve arról, hogy a jelenlegi INA alkalmazottak jelentős mértékben hozzájárultak az INA eddig elért eredményeihez. Ennek alapján az INA a jövőben is támaszkodni kíván szakértelmükre és biztosítja számukra a szakmai fejlődés lehetőségét a hatékony működés és hosszú távú sikeresség érdekében. A MOL fenti stratégiai céloknak megfelelő munkavállalói politikát szándékozik kidolgozni az INA részére. A MOL minden szinten és pozícióban elsősorban a helyi munkavállalókra szeretne támaszkodni.

A MOL AZ ERŐS MÉRLEGÉNEK ÉS A MINTEGY 1,5 MILLIÁRD EURÓ LEHÍVATLAN HITELKERETE ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZABAD PÉNZÜGYI MOZGÁSTERÉNEK KÖSZÖNHETŐEN KELLŐEN ERŐS POZÍCIÓVAL RENDELKEZIK. STABIL PÉNZÜGYI HÁTTERÜNK ÉS FEGYELMEZETT BERUHÁZÁSITERVÜNK JÓL MUTATJA, HOGY FELKÉSZÜLTÜNK A SZŰK ESZTENDŐRE. KÖZÉPTÁVÚ CÉLUNK EGY MÉG ERŐSEBB PÉNZÜGYI POZÍCIÓ ELÉRÉSE, HOGY FELKÉSZÜLJÜNK A MAJDANI GAZDASÁGI FELLENDÜLÉS IDEJÉN KÍNÁLKOZÓ LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSÁRA.

MOLNÁR JÓZSEF

PÉNZÜGYI VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTES

PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI
TELJESÍTMÉNYÜNK

A VEZETÉS BESZÁMOLÓJA ÉS ELEMZÉSE A PÉNZÜGYI HELYZETRŐL, VALAMINT A MŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL

ÖSSZEFOGLALÓ A 2008-AS ÉV KIHÍVÁS AIRÓL ÉS A MENEDZSMENT VÁLASZLÉPÉSEIRŐL

2008-ban a globális recesszió, amely évtizedek óta nem tapasztalt hitelválsággal párosult, közvetlenül és közvetett módon is sokkolta az olaj- és gázipari vállalatokat: a gazdasági lassulás nyomást gyakorolt az üzemanyag- és a polimer keresletre, míg az olajárak hirtelen zuhanása az upstream marginok szűkülését eredményezte, és a finomítóknál hatalmas készletértékesítési veszteségeket okozott.

Az elmúlt években hozott megalapozott döntéseink és a konzervatív terveink révén a MOL kedvezőbb helyzetben van versenytársaihoz képest, hogy kiállja a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját, ezt 2008-as eredményeink is igazolták. Magas komplexitású finomítóink lehetővé teszik, hogy tovább bírjuk az összeszűkült margin környezetet, mint az alacsonyabb komplexitású finomítókkal rendelkezők. Az integrált ellátási lánc menedzsment rendszerünk jelentős versenyelőnyt biztosít olyan időszakokban is, amikor a kereslet magas ingadozást mutat. Óvatos döntésünk alapján 2006-ban megőriztük a földgázszállítást, ami stabilitást nyújt cash-flow termelő képességünknek.

A folyamatos hatékonyság-javítási törekvésünk "védjegyükké" vált. A MOL a legalacsonyabb költséggel termelő európai upstream vállalatok egyike, köszönhetően a folyamatos technológiai fejlesztéseknek és partnerségekre épülő stratégiánknak. Emellett a MOL-t a leghatékonyabb európai downstream vállalatok egyikeként tartják számon, melyet a Platts az „Év Downstream Vállalata” díjjal, ismert el 2008-ban.

Azon vállalatok közé tartozunk, amelyek már a krízis első jeleire reagáltak, működésüket módosítva alkalmazkodtak az egyre nehezedő körülményekhez. A hatékonyság további növelése érdekében számos költségcsökkentő intézkedést hajtottunk végre 2008. októberében, melynek hatásai már a 2008. IV. negyedéves eredményekben is megmutatkoztak.

Az újrabeszerzési árakkal becsült üzleti eredmény, amely a jövedelmezőséget a készletértékesítési nyereség/vesztés hatásának kiszűrésével és az újrabeszerzési árak figyelembe vételével méri, 15%-kal 1.667 millió USD-ra emelkedett 2008-ban. Mindkét kulcs üzletünk (Kutatás-Termelés és Feldolgozás, Kereskedelem) erős eredményjavulást ért el, míg a Petrolkémia szegmens veszteséges volt.

Továbbra is elköteleztük magunkat a szigorú költségkontroll mellett. Ezen felül a 2009-es beruházási programunkat 220 Mrd Ft-ra csökkentettük (35%-kal a korábbi beruházási tervhez viszonyítva), hogy azt a működési cash flowból finanszírozhassuk. A Kutatás-Termelés CAPEX terve magas megtérülésű és alacsony kockázatú projektekre fókuszál, míg az egyéb projekteket elhalasztottuk. A Dunai Finomító hidrokraak projektjének tőkeintenzív részeit szintén átütemeztük.

Várhatóan Magyarország a régiónál súlyosabb recesszióval néz szembe. Azonban a számottevő recesszió-független mezőgazdasági-, vasúti- és tömegközlekedési keresletnek köszönhetően, a keresletvisszaesés mértéke extrém recessziót feltételezve is 10%-ra becsülhető, ami a MOL-csoport árbevételének csupán 2%-át teszi ki. Ilyen mértékű áru átcsoportosítása más piacokra – kismértékű kereskedelmi margin csökkenés mellett – nem jelent problémát az integrált ellátási lánc menedzsmentünknek és a logisztikai rendszerünknek.

A MOL erős mérlegével és mintegy 1,5 milliárd euró lehívatlan hitelkerete által biztosított szabad pénzügyi mozgástérrel kellően erős pozícióval rendelkezik, hogy kiállja a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját. Stabil pénzügyi háttérünk és fegyelmezett beruházási tervünk jól mutatja, hogy felkészültünk a szűk esztendőre. Középtávú célunk egy még erősebb pénzügyi pozíció elérése, hogy felkészüljünk a majdani gazdasági fellendülés idején kínálkozó lehetőségek kihasználására.

Olyan környezetben, melyben a növekedés révén megvalósítható részvényesi értékteremtés lehetőségei korlátozottak, a MOL – a horvát nemzeti olaj- és gázvállalat, az INA feletti irányítás megszerzésével – kiemelkedő részvényesi hozam biztosítására képes az INA hatékonyságának javítása és működésének optimalizálása révén. Az új részvényesi megállapodás - a MOL kiemelkedő működési hatékonyságával együtt - lehetőséget teremt az INA bevételeinek és profitabilitásának jelentős növelésére.

A MOL az értékteremtés első lépését már megtette a Gáz Keretszerződés aláírásával, ami lehetővé teszi az INA számára, hogy kilépjen a gáz-értéklánc szabályozott és veszteséges részeiből és jelentős növekedést biztosít a Kutatás-Termelés üzlet számára. A vezetés számára kiemelt fontosságú, hogy védjegyünket, a hatékonyságot az INA-ban is a MOL szintjére emelje.

A 2008-AS ÉV RÉSZLETES ELEMZÉSE

2008-ban, USA dollárban számolt üzleti eredmény, speciális tételek nélkül, 31%-kal csökkent (forintban számolva 35%-kal alacsonyabb) döntően a kőolajárak II. féléves zuhanása következtében. 2008-ban a készletartási veszteség 538 millió USD-t tett ki, szemben a 2007 évi 175 millió USD készletartási nyereséggel. Az újrabeszerzési árakkal becsült üzleti eredmény, amely a jövedelmezőséget a készletartási nyereség/veszteség hatásának kiszűrésével és az újrabeszerzési árak figyelembe vételével méri, 15%-kal 1.667 millió USD-ra emelkedett. Mindkét kulcs üzletünk (Kutatás-termelés és Feldolgozás és Kereskedelem) erős eredményjavulást ért el, míg a Petrolkémia szegmens veszteséges volt 2008-ban. A speciális tételek nélküli nettó eredmény USA dollárban számítva 30%-kal, forintban 35%-kal csökkent 2008-ban, a társult vállalkozások gyenge II. féléves eredmény-hozzájárulása és az ezt tompító alacsonyabb nettó pénzügyi ráfordítások és alacsonyabb adófizetési kötelezettség miatt.

- **A Kutatás-termelés** üzleti eredménye - a Szőreg-1 mező 2008. I. negyedévi értékesítéséből származó egyszerű eredmény nélkül – jelentősen, 71%-kal 732 millió USD-re (forintban számolva 59%-kal 125,7 Mrd Ft-ra) emelkedett, főként annak következtében, hogy 2008-ban az éves átlagos földgáz és kőolajárak magasabbak voltak az előző évinél.
- **A Feldolgozás és Kereskedelem** szegmens újrabeszerzési árakkal USA dollárban számolt egyszerű tételek nélküli üzleti eredménye 2008-ban 23%-kal 936 millió USD-ra emelkedett (161 Mrd Ft, 15%-os növekedés forintban) az előző évhez képest a magasabb gázolaj crack spread-eknek köszönhetően.
- **A Petrolkémia** szegmens 2008-ban 44 millió USD veszteséget könyvelt el (7,6 Mrd Ft veszteség) annak következtében, hogy az integrált petrolkémiai árrés 2008. II. negyedévben történelmi mélypontra süllyedt.
- **A Földgáz Szállítás** üzleti eredménye 6%-kal, 178 millió USD-ra emelkedett 2008-ban (forintban 1%-kal 30,5 Mrd Ft-ra csökkent), mivel a magasabb működési költségek semlegesítették a hazai szállítás és a tranzit szállítás bevétel emelkedését.
- **A Központ és egyéb szegmens** 38,3 Mrd Ft-os vesztesége 2008-ban – az egyszerű speciális tételek nélkül - 22%-kal növekedett az előző évhez viszonyítva.
- **A pénzügyi műveletek** vesztesége a 2007. évi 16,6 Mrd Ft-ról 2008-ban 16,1 Mrd Ft-ra csökkent.
- **A beruházások és befektetések** értéke 578,9 Mrd Ft-ra (3,4 Mrd USD) nőtt 2008-ban szemben a 2007-es 363,4 Mrd Ft-os (2,0 Mrd USD) értékkel. Az INA tranzakció (227,3 Mrd Ft) volt a legjelentősebb befektetéseket növelő tétel.
- **A nettó hitelállomány** 689,4 Mrd Ft-ra emelkedett, míg az eladósodottsági ráta 35,9% volt 2008. december végén a tavalyi 35,5%-kal szemben.
- **A működési cash-flow** 10%-kal 347,2 Mrd Ft-ra emelkedett 2008-ban, elsősorban a működő tőke változásnak köszönhetően. A működő tőke változás előtti üzleti tevékenység nettó pénzáramlása 14%-kal 384,2 Mrd Ft-ra csökkent az időszak során.

Fontosabb pénzügyi adatok szegmenseként

ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	2007	2008	2007	2008
	MILLIÓ Ft	MILLIÓ Ft	MILLIÓ USD	MILLIÓ USD
KUTATÁS – TERMELÉS	334.806	428.780	1.822	2.496
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	2.290.414	3.145.641	12.461	18.310
GÁZ ÉS ENERGIA	90.694	199.124	493	1.159
PETROLKÉMIA	497.616	470.457	2.707	2.738
KÖZPONT ÉS EGYÉB	102.163	148.703	556	866
ÖSSZESEN	3.315.693	4.392.705	18.039	25.569

KÜLSŐ ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELEI	2007	2008	2007	2008
	MILLIÓ Ft	MILLIÓ Ft	MILLIÓ USD	MILLIÓ USD
KUTATÁS – TERMELÉS	178.804	237.306	973	1.381
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	1.932.290	2.768.537	10.513	16.115
GÁZ ÉS ENERGIA	78.244	145.726	426	848
PETROLKÉMIA	398.181	366.090	2.166	2.131
KÖZPONT ÉS EGYÉB	6.432	17.349	35	101
ÖSSZESEN	2.593.951	3.535.008	14.113	20.576

ÜZLETI EREDMÉNY	2007	2008	2007	2008
	MILLIÓ Ft	MILLIÓ Ft	MILLIÓ USD	MILLIÓ USD
KUTATÁS – TERMELÉS	78.864	191.018	429	1.112
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	171.935	72.450	935	422
GÁZ ÉS ENERGIA	38.743	38.661	211	225
PETROLKÉMIA	40.892	-7.589	222	-44
KÖZPONT ÉS EGYÉB	26.446	-37.697	144	-220
SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÁTADÁS ²	-1.375	-57.619	-7	-335
ÖSSZESEN	355.505	199.224	1.934	1.160

ÜZLETI EREDMÉNY SPECIÁLIS TÉTELEK NÉLKÜL ³	2007	2008	2007	2008
	MILLIÓ Ft	MILLIÓ Ft	MILLIÓ USD	MILLIÓ USD
KUTATÁS – TERMELÉS	80.554	125.699	438	732
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	171.935	67.821	935	395
GÁZ ÉS ENERGIA	38.743	40.764	211	237
PETROLKÉMIA	40.892	-7.589	222	-44
KÖZPONT ÉS EGYÉB	-31.329	-38.334	-170	-224
SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÁTADÁS ²	-1.375	5.597	7	33
ÖSSZESEN	299.420	193.958	1.629	1.129

1 A szegmensek nettó értékesítése és az üzleti eredménye a harmadik félnek, valamint más divízióknak történő értékesítésekből származó eredményt foglalja magába. A Kutatás-termelés belföldön kitermelt kőolajat, kondenzátumokat és PB gázt ad át a Feldolgozás és Kereskedelemnek és földgázt a Gáz és Energia szegmensnek. A Feldolgozás és Kereskedelem vegyipari alapanyagot, propilént és izobutánt ad át a Petrolkémia-nak, a Petrolkémia szegmens különböző melléktermékeket ad át a Feldolgozás és Kereskedelemnek. A belső transzferárak az aktuális piaci árakon alapulnak. A gáz transzferára megegyezik az átlagos import árral. A szegmens eredmények az adott divízióhoz tartozó teljes körűen konszolidált leányvállalatok eredményeit is tartalmazzák.

2 Ezen a soron a szegmensek közötti átadásokból származó nem realizált üzleti eredmény változását mutatjuk ki. Nem realizált eredmény akkor keletkezik, amikor az átadott tétel a fogadott szegmensnél készleten van az időszak végén és csak a későbbi időszakban kerül értékesítésre harmadik fél felé. A szegmensszintű kimutatásokban az átadó szegmens az átadáskor azonnal elszámolja a tranzakción keletkező nyereséget. Társasági szintű eredmény szempontjából azonban a nyereség csak a harmadik félnek történő értékesítéskor kerül elszámolásra. Az előző években a nem realizált profit-hatás nem került elkülönítetten kimutatásra, de szerepelt a fogadó szegmens kimutatott szegmens eredményében. Szegmensek közötti átadáson nem realizált profit elsősorban a Kutatás – Termelésből a Gáz és Energia szegmensbe, illetve a Feldolgozás és Kereskedelemből a Petrolkémia szegmensbe történő átadásnál keletkezik. 2008. év során a Kutatás-Termelés és a Gáz és Energia szegmens közötti átadás tartalmazza a Kutatás-Termelés által a Szőreg-1 mező értékesítésén realizált 63,2 Mrd Ft egyszeri eredményt, mely a konszolidáció során kiszűrésre került.

3 Üzleti eredmény a Szőreg-1 mező értékesítésének 2008. évben realizált szegmensek közötti egyszeri nyeresége és annak felhalmozott értékcsökkenése (65,3 Mrd Ft, ill. -2,1 Mrd Ft), a gázüzlet eladásáért az E.ON-tól a 2008. és 2007. évek vonatkozásában járó 6,4 Mrd Ft és 44,3 Mrd Ft utólagos ármódosítás nélkül, a 2008. III. negyedéve során az Európai Bizottság által kirótt parafin bírság (5,8 Mrd Ft a Központ és egyéb szegmens) nélkül, a 2008. IV. negyedéven a Szlovák Pénzügyminisztérium által megalapozatlanság miatt visszafizetett bírság (4,6 Mrd Ft a Feldolgozás – Kereskedelem szegmens) nélkül, valamint a TVK részvények akvizícióján 2007. I. félévében elszámolt egyszeri nyereség (14,4 Mrd a Központ és egyéb szegmens) nélkül.

VIHAROS KÜLSŐ MŰKÖDÉSI KÖRNYEZET

Viharos év a világgazdaság számára...

A világgazdaság számára 2008. viharos év volt. A 2007-ben kezdődő pénzügyi problémák és fokozatos gazdasági lassulás 2008-ban is folytatódott, elérte a feltörekvő és fejlődő országokat is, és egy évtizedek óta nem tapasztalat hitelválságba torkolt. A pénzügyi válság az Egyesült Államok másodlagos jelzálogpapír piacáról indult, majd rövid idő alatt az egész világra áttért, magával rántva többek között az ingatlan, hitel és áru piacokat is. Egyes fejlett országok már a harmadik negyedévben recesszióba kerültek, súlyosan károsítva a fejlődő világot is, amelyről bebizonyosodott, hogy export piacain keresztül szorosan kötődik a fejlett gazdaságokhoz, rámutatva, hogy még az elején tart az a globális folyamat, amely a fejlődő gazdaságok függőségének enyhülését eredményezi. Mindennek eredményeképpen a világgazdaság 2008-as növekedési üteme 3% körül alakult, a 2007-es 5%-os értéket követően.

...melyet az árutőzsdei árfolyamok drámai volatilitása jellemzett

2008. második felében az árutőzsdei termékek árának volatilitása drámaian megugrott. Az olaj és más árutőzsdei termékek ára az év első felében folytatták növekvő trendjüket, júliusban az olajár elérte a hordónkénti 144 USA dollár fölötti csúcsertékét. Ez a trend az infláció alakulásában is tükröződött. A feltörekvő és fejlődő országokban 10%-ra ugrott az infláció, és a fejlett gazdaságokban is júliusban tetőzött 4,5%-on. Ezek a folyamatok azonban 2008. második felében megfordultak, az olajár decemberre hordónként 34 USA dollárra zuhant, és a fejlett országokban novemberben már csak 1,6%-os inflációt mértek, az Egyesült Államokban pedig rekord mértékű havi deflációt regisztráltak, ez a trend decemberben, ugyan kisebb mértékben, folytatódott. Az éves átlagos infláció azonban magas maradt 2008-ban, a fejlett gazdaságokban 3,6%, a fejlődő gazdaságokban pedig 9,4%.

Az olajárak emelkedetek, a finomítói árak vegyesen mozogtak...

A Brent kőolaj USA dollárban számolt átlagos árszintje a szeptemberi rekord magas szint miatt 11,2%-kal 97,3 USD/hordóra növekedett 2008-ban, ami 34,4%-os emelkedést az előző évhez képest. Az orosz Ural Blend – a MOL kőolajvásárlásában meghatározó kőolajtípus – átlagos mediterrán tőzsdei jegyzésére 94,8 USD/hordó volt, ami 36,6%-os növekedés a 2007. évi 69,4 USD/hordó árhoz képest. Az átlagos FOB Rotterdam benzinár 20,2%-kal, a gázolajár 41,4%-kal emelkedett. A benzin USA dollárban kifejezett átlagos FOB Rotterdam crack spreadje 31,9%-kal csökkent, míg a gázolajé tovább emelkedett 72,7%-kal 2007-hez képest jelentősen meghaladva az öt éves historikus átlagot.

...a forint gyengült

A forint 2008-ban jelentősen (31,9%-kal) erősödött az USA dollárral szemben: az éves átlagos árfolyam 2008-ban 171,8 Ft/USD, míg 2007-ben 183,8 Ft/USD volt. A forint az EUR-val szemben szinten maradt 2008-ban, míg 2007-ben 4,9%-kal erősödött. Az év folyamán a szlovák korona további 7,5%-kal erősödött az EUR-val szemben folytatva a 2007-ben megkezdett tendenciát (9,3%-os erősödés). A szlovák korona (SKK) erősödött az USA dollárral szemben is: az éves átlagos árfolyam 2008-ban 21,4 SKK/USD, míg 2007-ben 24,7 SKK/USD volt.

Makrogazdasági mutatók, infláció, GDP

A magyarországi harmonizált fogyasztói árindex 2008-ben 6,0 %-ra emelkedett szemben a 2007. évi 7,9%-kal. Szlovákiában az átlagos fogyasztói inflációs ráta 3,9%-ra csökkent 2008-ban szemben a 2007. évi 1,9%-kal. A magyar GDP növekedési üteme 2008 I-III. negyedévében mindössze 1,5% volt, a IV. negyedév gazdasági lassulása miatt az éves növekedés mértéke 0,5%-ra csökkent. Szlovákiában a GDP növekedési üteme várhatóan 6,4% lesz 2008-ban (2007-ben 10,4%). Régióinkban 2008-ban a motorbenzin-felhasználás enyhén, 2,2%-kal csökkent, míg a motorikus gázolaj iránti kereslet, 4,1%-kal nőtt.

A MOL ÜZLETI MODELLJE KEVÉSBÉ ÉRZÉKENY A KRÍZISRE

MOL jól pozicionált, hogy kiállja a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját

A MOL kedvezőbb helyzetben van a versenytársaihoz képest, hogy kiállja a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját az elmúlt években hozott megalapozott döntéseinknek köszönhetően. Az integrált működési modellünk beleértve a földgázszállítást is, számottevő stabilitást nyújt a cash-flow termelő képességünknek. A magas komplexitású finomítóink és az integrált ellátási lánc menedzsment rendszerünk jelentős versenyelőnyt biztosít a Feldolgozás és Kereskedelem üzletünknek.

Integrált működés – megfelelő hozam és kockázat kombináció

Az integrált működési modell, az egyes üzletek kiegyensúlyozott EBITDA-hozzájárulásával a kockázat és hozam legmegfelelőbb kombinációját nyújtják. (Kutatás-Termelés 44%, Feldolgozás és Kereskedelem 39%, Gáz és Energia 14% és Petrolkémia 3% hozzájárulást nyújtott az egyszerű tételek nélküli 2008-as EBITDA-hoz). A gázszállítás gyakorlatilag recesszió független, míg az upstream – az egyik legalacsonyabb költséggel termelő európai upstream vállalként – csak a kőolajár kockázatokat futja. A MOL upstream eredményére az elvonási rendszereknek köszönhetően a nagy kőolajáringadozások tompítottan hatnak.

A Feldolgozás és Kereskedelem védett a jelentős volumen csökkenéstől

A recesszió negatívan befolyásolhatja a finomított és petrolkémiai termékek iránti keresletet. Mindazonáltal, a globális kereslet-kínálati változások ellenére, fő piacainkat (Magyarország, Szlovákia, Ausztria és Csehország) továbbra is dízelhiány és benzin egyensúly jellemzi. Ezek a piacok a szárazföldön helyezkednek el, így nem érinti őket a transzatlanti finomított termékek kereskedelme, így az import fenyegetettség is korlátozott. A MOL Európában az egyik legmagasabb középpárlat-kihozattal előnyös helyzetben van, hogy kiaknázza a regionális dízelhiány nyújtotta lehetőséget, illetve biztos piacot találjon termékei számára. A MOL erős piaci pozícióval rendelkezik Magyarországon és Szlovákiában (üzemanyag piaci részesedés 80-85% illetve 65%) és jelentős nagykereskedelmi piaci részesedéssel rendelkezik (15-20%) Csehországban és Ausztriában is. A MOL erős marketing tevékenységével, amit kiterjedt logisztikai rendszer is támogat viszonylag védett a kereslet csökkenésével szemben.

Kiemelkedő hatékonyság

A MOL-t jelenleg is az egyik leghatékonyabb upstream és downstream

vállalatként tartják számon Európában. Ezen felül a MOL menedzsment számos költségcsökkentő intézkedést vezetett be, hogy a hatékonyságot tovább növelje. Hisszük, hogy ez a "különleges megkülönböztető jegy" a MOL számára versenytársainál kedvezőbb pozíciót biztosít, hogy kiállja a recesszió próbáit.

Kitettség a magyarországi makró környezetnek

Magyarország, várhatóan súlyosabb recesszióval néz szembe mint a régió. Azonban a számottevő recesszió független mezőgazdasági, vasúti, tömegközlekedésikeresletnek köszönhetően, a kereslet visszaesés mértéke extrém recessziót feltételezve is 10%-ra becsülhető, ami a MOL Csoport árbevételének csupán 2%-át teszi ki. A külső értékesítésnek csupán 37%-a realizálódott Magyarországon, 29 % az eurozónában keletkezett, míg a maradék számos Közép-Kelet-Európai országban történt értékesítésből származott 2008-ban. Az integrált ellátási lánc menedzsmentünknek és a logisztikai rendszerünknek nem jelent problémát ilyen mértékű áru átcsoportosítása más piacokra kismértékű kereskedelmi margin csökkenés mellett.

Az árfolyamok változása eltérő módon hat a MOL működési cash flow-jára és nettó adósságállományára. A MOL árazása az árupiaci jegyzésekhez kötött – így az olaj és finomított termékek ára az USA dollárhoz, míg a petrokémiai termékek ára az euróhoz, így a forint gyengülése kedvezően befolyásolja a működési cash-flow-t. Azonban a gyengülő forint nem-realizált árfolyamvesztéseget eredményez főként euróban illetve USA dollárban tartott hiteleken. A hitelek devizaösszetétele a működési cash flow devizaösszetételét követi, így természetes hedge pozíciót biztosít a MOL számára.

VÁLTOZÁSOK A SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZETBEN

A szabályozott gáztarifák változása

A magyarországi földgázszállítási tarifánál a szabályozott tevékenységre érvényesíthető, a szabályozó által elismert eszközalapra vetített, eszközarányos nyereség 2008. évben 6,9% volt. A 2008. júliusi tarifa változás során a belépési teljesítménydíj 3,1%-kal nőtt, a kilépési teljesítménydíj pedig 5,5%-kal emelkedett. A forgalmi díj 49,5%-kal emelkedett, amely az elismert gázár növekedését (68,5%) tükrözi. A MEH (Magyar Energia Hivatal) kiadta a 2008. július 1-től 2009. június 30-ig hatályos szagosítási tarifákat.

A magyar bányajáradék-rendszert szabályozó Bányatörvény 2007-ben módosult. A módosítások 2008. január 8-án léptek hatályba. A 2007-es módosult Bányatörvény és a kapcsolódó rendeletek a következő fő elemeket vezették be:

A bányajáradék rendszer változásának minimális hatása Magyarországon...

- A Brent jegyzéstől függő bányajáradék-mértékek (amennyiben a havi átlagos Brent jegyzés meghaladja a 80 USD/bbl-t, az alpmérték 3 százalékponttal növekszik, ehhez további 3 százalékponttal járul 90 USD/bbl felett);
- A termelés mennyiségétől függő bányajáradék-kulcsok a 2008. január 1. után termelésbe állított mezőkről kitermelt szénhidrogénre
- Megemelt minimális járadékszint az 1998 után (de 2008 előtt)

termelésbe állított mezőkről kitermelt kőolajra és földgázra, 12 %-ról 30 %-ra

- A bányajáradékból az Energiaár-kompensációs alapba fizetendő összeg meghatározásának módosítása
- A magas inertgáz tartalmú földgázra csökkentett, 8 %-os járadékkulcs.

E változások csak korlátozott mértékben érintették a MOL-t, mivel a 2008. január 1. után termelésbe állított mezők termelése alacsony arányt képviselt a hazai kitermelésben. Ezen kívül a MOL és a gazdasági és közlekedési miniszter által aláírt szerződésben felsorolt mezők termelése után fizetendő bányajáradék továbbra is a 2005 végén hatályos rendelkezések alapján határozandó meg. A kétoldalú megállapodás 2020-ig határozza meg a hatálya alá tartozó mezők szénhidrogén-termelése után a MOL által fizetendő bányajáradékot. A többi mező, ideértve az új találatokat is, a 2007-es módosított Bányatörvényben és a kapcsolódó rendeletekben szabályozott bányajáradékszintek hatálya alá tartoztak.

A 2008-ban Magyarországon kitermelt kőolaj és földgáz alapján a MOL a kőolaj és földgáz kitermeléséből származó árbevételének 36 %-át fizette be bányajáradékként a Magyar Állam felé. Az 1998 előtt termelésbe állított mezőkön kitermelt földgáz után fizetendő bányajáradékkulcs 64 %-ról 71 %-ra emelkedett, mivel a gáz árának növekedése túlkompensálta az elismert költség növekedésének hatását az alkalmazandó képletben. 2008-ban az e mezőkről származó kitermelés bányajáradékából 72,7 Mrd Ft lett befizetve az Energiaár-kompensációs alapba. 2008-ban az 1998 után termelésbe állított mezőkön kitermelt földgáz után fizetendő bányajáradék átlagos kulcsa 14,9 % volt, míg a kőolaj-kitermelés átlagos kulcsa 12,4 % volt (ide nem értve a növelt hatékonyságú eljárásokkal kitermelt mennyiségeket, melyek a kitermelés 13,1%-át képviselték, és melyekre nem kell bányajáradékot fizetni Magyarországon).

... és Oroszországban

Az orosz bányajáradék és exportvám az átlagos Ural ár és az orosz rubel-USA dollár árfolyam függvénye; a számítás pontos képletét az adótörvény határozza meg. A hatóságok hivatalos közleményben adnak értesítést a bányajáradék mértékéről havonta, míg az export vámról kéthavonta. A kőolaj ár jelentős változása miatt a vámtarifa a negyedik negyedévtől havonta került megállapításra a havi Ural blend jegyzésártól függően és nem az adótörvényben rögzített formula alapján. A bányajáradék mértéke 2008. december 31-én 6,5 USD/bbl volt, és átlagosan 20%-a volt az Ural blend éves átlagos jegyzésárának 2008-ban. Az export vám 2008. december 31-én 26,4 USD/bbl volt, és 52,0%-a volt az Ural blend éves átlagos jegyzésárának 2008-ban.

2009. január 1-től az orosz kormány a bányajáradék fizetés kezdő sávjának mértékét 9,0 USD/bbl szintről 15,0 USD/bbl szintre emelte. A társasági nyereségadó mértékét 24%-ról 20%-ra csökkentették 2009. január 1-i hatállyal.

ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE, MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS ÜZLETI EREDMÉNY

Értékesítés árbevétele növekedett

A Csoport nettó árbevétele 2008-ban 36%-kal növekedett és 3.535,0 Mrd Ft-ot tett ki, főként az IES tárgyidőszakban megjelenő árbevételét tükrözve, melyet tovább erősítettek a finomítói termékek magasabb átlagos értékesítési árai.

Egyszeri bevételek

Az egyéb működési bevételek értéke 2008-ban tartalmazza a gázüzlet értékesítésével kapcsolatban az E.ON Ruhrgas International AG-től a 2008. január-júniusi periódus vonatkozásában utólagos elszámolás címén járó 6,4 Mrd Ft-ot, valamint a Szlovák Pénzügyminisztérium által visszafizetett 4,6 Mrd Ft összegű megalapozatlan bírságot, melyet a Slovnafta 2005-ben szabtak ki. Az összehasonlító időszak a gázüzlet értékesítésével kapcsolatban az E.ON Ruhrgas International AG-től az előző évben járó 44,3 Mrd Ft-ot, valamint a 42,25%-os TVK részvénycsomag akvizícióján elszámolt 14,4 Mrd Ft egyszeri eredményt tükrözi.

Anyagjellegű ráfordítások emelkedtek

Az anyagjellegű ráfordítások értéke 43%-kal nőtt, mely jelentősen felülmúlja az értékesítési bevételek növekedésének szintjét. Ezen belül az anyagköltség 45%-kal nőtt, főként az import kőolajár növekedése (240,1 Mrd Ft), a feldolgozott import kőolaj mennyiségének emelkedése (12,4 Mrd Ft), valamint az IES hozzájárulása (260,6 Mrd Ft) együttes hatásaként. Az eladott áruk beszerzési értéke 47%-kal növekedett 430,0 Mrd Ft-ra, mivel az összehasonlító időszak nem tartalmazza az IES hozzájárulását (77,9 Mrd Ft). Az igénybevett anyagjellegű szolgáltatások értéke 153,1 Mrd Ft-ot tett ki és 17%-kal növekedett, ebből az IES miatti növekmény 11,9 Mrd Ft.

Egyéb költségek és ráfordítások

Az egyéb költségek és ráfordítások 24%-kal, 280,0 Mrd Ft-ra növekedtek, főként a magasabb bányajáradék (17,6 Mrd Ft) és az oroszországi projektek miatt fizetendő magasabb export vám (9,0 Mrd Ft) következtében. A bányajáradék növekedését a kőolajár emelkedése, illetve az alacsonyabb hazai és külföldi termelési volumenek ellentétes hatásai együttes okozták. Az IES hozzájárulása 5,0 Mrd Ft-tal növelte az egyéb költségek és ráfordítások értékét.

Csoport szinten növekvő létszám

A személyi jellegű ráfordítások 19%-kal, 139,7 Mrd Ft-ra növekedtek, a 7,4%-os átlagos bérnövekedés (a MOL Nyrt.-nél) és 10,3%-os átlaglétsszám növekedés együttes hatásának eredményeképpen, főként az IES és a Tifon 2007. negyedik negyedévi, valamint az I&C Energo a.s. 2008. június végi megvásárlása (11,1 Mrd Ft, 1,9 Mrd Ft és 3,7 Mrd Ft) következtében.

Az időszak során felmerült termelési költségekből 59,6 Mrd Ft kapcsolódik a félkész- és késztermékek állományának csökkenéséhez, ami főként az IES hozzájárulásával (34,0 Mrd Ft) magyarázható. 2007-ben a félkész- és késztermékek állománynövekedése 70,2 Mrd Ft volt. A 2008. harmadik és negyedik negyedévében feldolgozott, előző

negyedévek során magasabb áron vásárolt kőolaj jelentősen növelte a termelési költségeket.

Újrabszerzési árakkal becsült Üzleti eredmény 7%-kal növekedett

2008-ban az üzleti eredmény, speciális tételek nélkül, 35%-kal 194,0 Mrd Ft-ra csökkent döntően a kőolajárak második féléves zuhanása következtében. 2008-ban a készlettartási veszteség 92,4 Mrd Ft-ot tett ki, szemben a 2007 évi 32,1 Mrd Ft készlettartási nyereséggel. Az Újrabszerzési árakkal becsült üzleti eredmény, amely a jövedelmezőséget a készlettartási nyereség/veszteség hatásának kiszűrésével és az újrabszerzési árak figyelembe vételével méri, 7%-kal 286,4 Mrd Ft-ra emelkedett. Mindkét kulcs üzletünk (upstream és downstream) erős eredményjavulást ért el, míg a Petrolkémia szegmens veszteséges volt 2008-ban.

KUTATÁS-TERMELÉS ÁTTEKINTÉSE

Fő 2008-as céljainkat teljesítettük, jelentős kutatási sikereket értünk el

Fő célunk egy erős és kiegyensúlyozott portfólió felépítése jelentős növekedési potenciállal megfelelő kockázat mellett. Ennek elérése érdekében maximalizáljuk a meglévő szénhidrogén vagyunk értékét és olyan új termelő ill. megkutatott eszközöket, valamint kutatási területeket vásárolunk, melyeknél hatékonyan alkalmazhatjuk képességeinket és tapasztalatainkat. Koncentrálunk termelő mezőinken a fokozott kitermelési technikák alkalmazására, és új projekteket indítunk meglévő területeinkhez közel. 2008-ban az alábbi lépéseket tettük:

- Intenzív termelésbeállítási tevékenységet folytattunk, hogy megállítsuk a termelés-csökkenést a biztos jövedelmezőséget generáló hazai mezőinknél.
- Tovább folytattuk az előző évben megkezdett sikeres kutatási tevékenységünket: a 2008-ban öt országban tesztelt 12 kútból 8 volt sikeres
- Növeltük az SPE irányelvek szerinti 2P (=P1+P2) készleteinket (az INA készleteinek 47,16%-os részesedését leszámítva). Az új felfedezések közel 38,8 millió boe-val növelték SPE 2P készleteinket.
- Versenyképes szinten tartottuk a csoport szintű fajlagos termelési költséget
- Jelenlegi portfólióinkhoz stratégiai szempontból jól illeszkedő új kutatási eszközöket vásároltunk (Kamerun, Irak/Kurdisztán)

2009-es kitekintés: alkalmazkodás a környezeti változásokhoz

Az iparági környezetben bekövetkezett változásokra illetve a globális pénzügyi krízisre adott gyors és határozott válaszreakcióként módosítottuk a 2009-es kutatási és termelési stratégiánk súlypontjait. Magas hozamú és alacsony/elfogadható kockázatú termelésbeállítási projektekre koncentrálunk a folyamatos pénzáram biztosítása érdekében, míg az egyéb projekteket késleltetjük. A kutatásban a beruházási program főként a kötelező munkaprogramokra koncentrálnak és minden eddiginél nagyobb hangsúlyt helyezünk a partnerségekre, a költségek és a kockázat csökkentése ugyanakkor a kutatási aktivitás fenntartása érdekében. A termelésben, a leghatékonyabb upstream szereplők egyikeként Európában, további költségcsökkentő lépéseket vezetünk be, hogy még erősebb pozícióból nézzünk szembe a piaci kihívásokkal.

Erős üzleti eredmény a Kutatás-termelésben

2008-ban a Kutatás-termelés szegmens üzleti eredménye 191,0 Mrd Ft-ot tett ki a Szőreg-1 mező értékesítéséből származó 65,3 Mrd Ft-os egyszeri eredményt is figyelembe véve (amely azonban a csoport szintű adatokban nem jelenik meg, mivel az a teljes körűen konszolidált, Gáz és Energia szegmenshez tartozó MMBF Zrt. részére került értékesítésre).

Kiemelkedő 59%-os növekedés az egyszeri bevétel nélküli üzleti eredményben

A fenti egyszeri tételtől megtisztított üzleti eredmény is kiemelkedő mértékben, 59%-kal 125,7 Mrd Ft-ra növekedett 2008-ban, míg USA dollárban még jelentősebb mértékben, 71%-kal nőtt (429 millió USD-ről 732 millió USD-re). A Brent kőolajár éves átlagban 34%-kal emelkedett az előző évhez képest, azonban rendkívül volatilis volt 2008 során. Az éves átlagos gázár 57%-kal emelkedett 2008-ban. Az USA dollárban magasabb olajárak kedvező hatását tompította az USA dollár Forinthez viszonyított gyengülése az első félévben, összességében 54 Mrd Ft-os javulást eredményezve.

A Kutatás-termelés szegmens árbevétele (a Szőregmező értékesítéséért kapott 65,3 Mrd Ft-os egyszeri bevételt is beleértve) 161,2 Mrd Ft-tal 496,6 Mrd Ft-ra emelkedett, míg a szokásos működésből származó bevétel 29%-kal növekedett 2008-ban 2007-hez viszonyítva. A kőolaj- és termék-jegyzésárakkal együtt emelkedő értékesítési árak kedvező hatása jelentősen meghaladta az USA dollár gyengülésének negatív hatását.

A Kutatás-termelés szegmens ráfordításai 49,0 Mrd Ft-tal 305,5 Mrd Ft-ra nőttek 2008-ban az előző évhez képest. A magyarországi termelés bányajáradéka 108,1 Mrd Ft volt, 11,0 Mrd Ft-tal magasabb a magasabb jegyzésáraknak köszönhetően (ebből az energiaár kompenzációs kasszába befizetett bányajáradék mértéke 72,7 Mrd Ft volt). Az Oroszországban fizetett bányajáradék és exportvám összege az előző évhez képest 12,5 Mrd Ft-tal 57,1 Mrd Ft-ra nőtt az emelkedő olajárak miatt.

Minimalizált természetes hozamcsökkenés stabil hazai termelés mellett

Az összes szénhidrogén termelés 2008-ban 86,3 ezer boe/nap volt, szemben a 2007-es 90,4 ezer boe/nap-pal. A földgáz termelés az előző évi szinten maradt 40,1 ezer boe/nap értékkel, míg a kőolajtermelés (a kondenzátumtermeléssel együtt) 8%-kal 46,2 ezer boe/nap szintre csökkent. A hazai eszközök a termelés 72%-át adták, míg a nemzetközi termelésben az orosz mezők domináltak.

A magyarországi kőolaj- és földgáztermelés 61,7 ezer boe/nap volt 2008-ban a 2007. évi 63,0 ezer boe/nap-pal szemben. 2008-ban a magyarországi földgáztermelés bázis szinten maradt, mert az év eleji (enyhe időjárás miatti) alacsony termelésből fakadó elmaradás ledolgozásra került az év hátralevő részében. 2008-ban a magyarországi kőolajtermelés (kondenzátum termelés nélkül) 15,3 ezer boe/nap volt, amely 7%-os csökkenést mutat 2007-hez viszonyítva.

Intenzív mezőfejlesztés a jelenlegi készleteink termelésbeállítására

2008-ban nem termelésbeállított készleteink termelésbeállítására 6,7 Mrd Ft-ot költöttünk közel fenntartva a 2007. évi beruházási szintet. Ezek a projektek kiváló megtérülést biztosítanak, mivel a szállítási infrastruktúra és a felszíni gyűjtési technológia már rendelkezésre áll.

EOR/IOR/EGR projektek a kitermelés maximalizálása érdekében

2008-ban hét mezőben alkalmaztunk fokozott olajkinyerési (EOR) eljárásokat, amelyekkel a teljes magyarországi kőolajtermelés 13,1%-át nyertük ki. A magas olajár és a kedvező bányajáradék szabályozás arra ösztönzött minket, hogy megvizsgáljuk a mezőinkben rejlő további EOR/IOR/EGR lehetőségeket. 2008-ban folytattuk a korábban kiválasztott 36 EOR projekt előkészítését, hogy segítségünkkel realizáljuk a hazai növekedési potenciált. A projektek kezdési időpontja a makro környezet változásainak függvénye, tekintve a projektek jelentős érzékenységét.

A nemzetközi termelés csökkent 2007-hez viszonyítva...

A nemzetközi termelés tavalyhoz képest 10%-kal, 24,6 ezer boe/napra csökkent 2008-ban. A ZMB mező hirtelen termeléseszkükenését a termelő kutak elvizesedése okozta. A közös vállalkozásbeli partnerünkkel együtt elemezzük a 2008 során mélyített jó-hozamú vízszintes kutak eredményeit és módosítottuk a fúrás munkaprogramot, hogy tovább optimalizálhassuk a termelést 2009-ben.

Intenzív termelésbeállítás Oroszországban

Részesedésünk a ZMB mező kőolajtermelésben 2008-ban elérte a 19,9 ezer bbl/nap értéket, amely 16,9%-os csökkenést jelent az előző évhez képest. A Baitugan mező (Oroszország, Volga-Ural régió, 100% MOL részesedés) termelése 2,2 ezer bbl/nap volt 2008-ban, míg a Matjushkinskaja mező (3.231 km² a Tomsk régióban, 100% MOL részesedés) átlagosan 1,3 ezer bbl/nap többlettermelést jelentett.

...az új akvizíciók csak részben ellensúlyozták a ZMB termeléseszkükenését

A ZMB mezőben 6 termelő kút és egy vízbesajtoló kút fúrása történt meg 2008-ban. Az új termelő kutak közül 3 vízszintes kút, kimagaslóan nagy (1.400 bbl/nap feletti) termeléssel.

2008-ban folytatódott a Baitugan mező termelésbeállítása. Megtörtént az egész mezőt lefedő szeizmika lemérése, és megkezdődött az adatok feldolgozása és értelmezése. 8 új kút (köztük 4 vízszintes kút) mélyítettünk és további 6 meglévő kút kiferdítésére is sor került. A gyűjtőállomás bővítése és rekonstrukciója folytatódott és megkezdtük a vízbesajtoló rendszer építését.

A Matjushkinskaja blokkban 400 km² (a kutatási területeket is lefedő) 3D szeizmikus mérést végeztünk 2008-ban. Három 2007-ben lefúrt kút állítottunk termelésbe januárban. Az év során további egy vízszintes kút és két függőleges kút mélyítettünk és állítottunk termelésbe. A két sikeres kutatófúrásból egy kút (Ledovoye-101) termelésbeállítása gyorsított eljárással megtörtént. Ezen felül nagy kapacitású felszíni technológia építése is befejeződött. A 2009-es mezőfejlesztés a Ledovoye mező termelésbeállítására fókuszál: négy termelő kút, egy víztermelő kút és egy vízbesajtoló kút fogunk mélyíteni és megépítjük a kapcsolódó felszíni technológiát. A blokkban a termelés 114%-al történő növekedését tervezzük.

A pakisztáni termelés gyors emelkedése várható...

A pakisztáni gáztermelés 7,8%-kal csökkent 2008-ban, ám jelentős mértékben emelkedni fog a Manzalai gázfeldolgozó üzem üzembe helyezése után, várhatóan 2009. I. félévében. A Tal Blokkban található Manzalai és Makori mezők MOL-ra jutó (8,42%) termelése 1,2 ezer boe/nap körül volt 2008-ban. Folyamatban van a felszíni technológia

Az SEC készletek csökkentek az átértékelések miatt

építése, 200 km gázvezeték építése és 6 termelő kút fúrása, összhangban a Mezőfejlesztési Tervvel. A Makori-2 lehatároló fúrás sikertelen volt, így a lehatárolás 2009-ben folytatódik.

A 2008. december 31-i fordulónapra vonatkozó SEC irányelvek szerinti készletértékelés alapján a MOL-csoport összes bruttó bizonyított (termelésbe állított és nem termelésbe állított) szénhidrogén készlete (az INA d.d.-ben 47,16%-os MOL részesedésnek megfelelő készletek nélkül, de az MMBF Zrt 5,2 millió hordó készletével) 155,5 millió hordóegyenérték (millió boe) volt, amely 12,6 Mrd m³ (86,4 millió boe) – kondenzátummal és folyékony gáztermékekkel együtt értelmezett – földgázból és 9,4 millió tonna (69,1 millió boe) kőolajból állt. A 2008. december 31-i nettó bizonyított (termelésbe állított és nem termelésbe állított) szénhidrogén készlet (az INA d.d.-ben 47,16%-os MOL részesedésnek megfelelő készletek nélkül, de az MMBF Zrt 4,3 millió hordó készletével) 130,7 millió boe volt, ami 11,0 Mrd m³ (73,5 millió boe) földgázból és 7,8 millió tonna (57,2 millió boe) kőolajból tevődött össze.

A 2008. évi hazai kitermelés 23,0 millió boe-vel csökkentette a magyarországi bruttó bizonyított készletet. A magyarországi új találatok és mezőkiterjesztések 0,3 millió boe-vel növelték a bruttó bizonyított készleteket, míg a készletátértékelés 33,9 millió boe-vel csökkentette azt.

A nemzetközi bruttó bizonyított készletek esetében az átértékelés 34,8 millió boe készlet csökkenést eredményezett.

2008. december 31-én a MOL részesedés szerinti összes bizonyított készlete (SEC irányelvek szerint) a ZMB mezőben 29,5 millió bbl volt. A Baitugan mező bizonyított készletének nagysága 2008. december 31-én 12,5 millió bbl-re tehető, mivel a szigorú SEC irányelveknek megfelelő, 2008. decemberében érvényes árakkal kalkulált gazdaságossági vizsgálat szerint az összes nem termelésbeállított készletet gazdaságtalan, így kikerült a készletek közül 37,6 millió boe csökkenést okozva. A Matjushkinskaya Blokk bizonyított készlete 2,6 millió bbl volt.

A Tal Blokkban található Manzalai és Makori mezők (Pakisztán, 8,42% MOL részesedés) SPE irányelveknek megfelelő készletértékelés szerinti MOL-ra jutó bizonyított gáz és kondenzátum készlete 13,2 millió boe volt 2008. december 31-én. A hosszú távú gázszállítási szerződések hiánya miatt az SEC irányelvek szerint csak 0,3 millió boe bizonyított készletet veszünk figyelembe.

Az SPE 2P készletek nőttek

A MOL az SEC irányelvek szerint számolt készletadatok mellett közzéteszi az SPE szerinti P1 és P2 készletadatait is. A vállalat véleménye szerint az SPE irányelvek szerinti készlet adatok egy realiztikusabb képet nyújtanak a társaság készleteinek helyzetéről. A MOL 2008. év végi SPE szerinti bruttó bizonyított készletei 224,5 millió boe-t tesznek ki, a MOL 47,16%-os részesedésnek megfelelő INA készletek figyelembevétele nélkül, de az MMBF Zrt 5,4 millió hordó

készletével. Az SPE P1+P2 adatok 352,3 millió boe-t tesznek ki (az INA készleteinek 47,16%-a nélkül, de az MMBF Zrt 5,4 millió hordó készletével), ami 11,7 millió boe növekedést jelent az előző évhez viszonyítva.

Továbbra is igen versenyképes fajlagos termelési költségek

A szénhidrogén folyó fajlagos kitermelési költsége (értékcsökkenési leírás nélkül) 2008-ban emelkedett a magasabb költségek (főként az energia és szerviz költségek emelkedése) következtében, azonban a még mindig igen versenyképes 5,8 USD/boe szinten maradt. (2007-ben 4,2 USD/boe volt.)

2008-ban intenzív kutatási tevékenységet folytattunk Magyarországon, előrehaladtunk a nemzetközi kutatási projektjeinkkel Oroszországban, Pakisztánban, Kazahsztánban, Ománban és Jemenben és stratégiai céljainkkal összhangban új projekteket indítottunk Kamerunban, Kurdisztánban és Indiában.

Erős kutatási eredmények, 67%-os kutatási siker

Tovább folytattuk az előző évben megkezdett sikeres kutatási tevékenységünket: a 2008-ban öt országban tesztelt 12 kútból 8 volt sikeres, ami nemzetközi szinten is figyelemreméltó 67%-os sikerességi rátát jelent. Oroszországban három kutatófúrást mélyítettünk, mindhárom új felfedezést eredményezett. A magyarországi sikereink kiemelik a MOL kutatási területeinek magas potenciálját, és ígéretes pozitív eredményeket mutatnak: hat tesztelt kútból ötöt szénhidrogén termelővé minősítettünk és csak egy bizonyult meddőnek. További nyolc kút fúrása folyik vagy áll tesztelés alatt ezen jelentés készítésekor.

Legerősebb kutatási pozíció Magyarországon

Magyarországon a MOL Csoport rendelkezik a legerősebb pozíciókkal a kutatási blokkok tekintetében. 2008 végén a MOL-Csoport 32 db kutatási területtel rendelkezett Magyarországon, amelyek összterülete 37.215 km²-t tett ki. Ezen felül két új kutatási terület felvételi kérelmünk van folyamatban (2.735 km²).

A 2008-ban Magyarországon tesztelt hat kutatófúrásból a Földes-ÉK-1, a Kőrösújfalú-3 és a Dombegyház-Ny-7 jelűeket gáztermelővé minősítettük, a Súlysáp-É-1-et olajtermelővé az Őrtilos-1-et pedig gáz- és olajtermelővé, csak a Jászberény-Ny-4 bizonyult meddőnek. Nyolc kút fúrása van folyamatban vagy áll tesztelés alatt. A Vízvár-S-1 és a Zsáka-1 jelű kutak, valamint a Makói árokban (az ExxonMobil-lal és a TXM-mel közös partnerség a nem konvencionális gáz kutatására) további három kút fúrása volt folyamatban az év végén. A Jánoshalma-D-1 kút Magyarországon és a Dravica-1 kút Horvátországban (az INA-val történő együttműködés keretében került lefűrésre) tesztelésre vár. Az Okány-3 kút további kútmunkálatra vár (ezt a kutat a Hungarian Horizon Energy-vel kötött együttműködés keretében mélyítettük).

Új partnerek a hagyományos kutatásban...

A tudásbázisunk és működési fókuszunk szélesítése érdekében, valamint kockázat és költség megosztási okokból számos projektünket partneri együttműködés keretében folytattuk. Stratégiai partnerünk a horvát INA, valamint az USA székhelyű Aspect Energy leányvállalata, a Hungarian Horizon Energy (HHE). Mindkét együttműködés sikeres volt 2008-ban, amit egy sikeres kutatófúrás és egy ígéretes (tesztelésre váró) fúrás is bizonyít.

...és a nem-konvencionális kutatásban

Tovább folytattuk az együttműködést az ExxonMobil-lal is. 2008-ban fontos lépéseket tettünk Magyarország nem-konvencionális kutatási potenciáljának felkutatásában és értékelésében, és jelentős gázvagyonot azonosítottunk. A MOL és az ExxonMobil 2007. év végére elkészült közös műszaki tanulmányának biztató eredményei alapján az ExxonMobil nem-konvencionális kutatási programot indított a MOL Makói árokban lévő kutatási blokkjaiban. 2008. áprilisban a TXM-mel kötött partnerségi megállapodás eredményeképpen a MOL az ExxonMobillal közösen további részesedést szerzett a Makói árok TXM-hez tartozó kutatási területén. Ennek következtében a MOL részesedése a Makói árokban: a Makó Nyugatban 50%-os (MOL-Esso), míg a Makó Kelet projektben 33,5%-os (MOL-Esso-TXM). Az év végén három fúrás volt folyamatban a Makói árokban (nem konvencionális gáz felhalmozódás) a MOL-ExxonMobil-TXM partnerség keretében.

Kutatási sikerek Oroszországban

Oroszországban három kutatófúrást mélyítettünk 2008-ban, mindhárom új felfedezést eredményezett. A Matjushkinskaya blokkban a Ledovaya-101 kutatófúrás olajtermelővé minősítettük, a felfedezést 2008. május 15-én jelentettük be. A kút termelése decemberben kb. 700 bbl/nap volt. Ugyanezen a blokkon belül sikeresen lefúrtuk és teszteltük a Kwartovoye-11 kútát. A próbatermelés 2009-ben kezdődik, a kút várható hozama 220 bbl/nap.

A Surgut-7 blokk (Oroszország, 100% MOL részesedés) Ayskaya kutatófúrása a tesztelés során számos rétegből termelőnek bizonyult. A rétegrepesztésre 2009-ben kerül sor, hogy meghatározzuk a hosszútávon fenntartható kúthozamot. A blokk további potenciáljának felmérésére 300 km² 3D és 80 km 2D szeizmikus mérést végeztünk és értelmeztünk 2008-ban. A második kutatófúrás (Atayskaya-2) lefúrása 2009-ben várható.

Újabb siker a pakisztáni kutatásban

Pakisztánban a Tal Blokkban 2008. március 19-én jelentettük be a Mami Khel kút kiferdítésének sikerét. Ugyanebben a blokkban a Makori-2-es lehatároló fúrás nem igazolt további növekményt, így felhagyásra került.

A Margala és a Margala North kutatási blokkokban (70% MOL részesedés) további partnerbevonásról tárgyalunk 20% részesedés erejéig, hogy megosszuk a kutatási kockázatot. 2008-ban a 2D szeizmikus mérési munkák nagy része megtörtént.

27,5% részesedésével operálunk a kazahsztáni Fedorovsky kutatási területen. Miután a déli medencerészen mélyült két kutatófúrásunkból az egyikben nem ipari mennyiségű olajbeáramlást kaptunk, a kutatási tevékenység súlypontját az északi területre helyeztük át. A Rhozkovsky U-10 jelű kút fúrását 2008. májusában fejeztük be. A tesztelés során 1.503 bbl/nap olaj és 8,2 MMCF/nap gáz termelést tapasztaltunk. A felfedezés 2008. júniusi bejelentése után döntöttünk a lehatárolásról, és 2009. januárjában elkezdjük a lehatároló kút fúrását.

Kutatási tevékenység Kurdisztánban (Észak-Irak), Ománban és Jemenben

2007 végén a MOL a Gulf Keystone Petroleum Int. Ltd.-del közös partnerség keretében részesedést szerzett két kutatási blokkban az észak-iraki Kurdisztán területén. Az Akri-Bijeel blokkban a MOL az

operátor 80% részesedéssel, a Shaikan blokkban 20% nem-operátori részesedéssel rendelkezünk. A szeizmikus mérések befejeződtek 2008-ban mindkét blokkban, 2009 során egy-egy kutatófúrást mélyítünk blokkonként.

Ománban (75%-os MOL részesedés) a tervezett geofizikai mérések megtörténtek 2008 folyamán. A 25%-os partnerbevonást a Kormány jóváhagyta; új partnerünk a Mari Gas, a pakisztáni Karak blokk operátora, ahol a MOL 40%-os részesedéssel rendelkezik. A MOL potenciális partnert keres a jemeni 48-as blokkjába (100%-os MOL rész).

Új kutatási projektek Kamerunban...

2007 végén a kameruni Ngosso Blokk 40%-os, nem operátori részesedésének megszerzésére szerződést írtunk alá a Tullow Oil-lal. A szerződést a kameruni kormány 2008. júliusában jóváhagyta. Az első 2 kutatófúrás (Odiong és Tali) nem talált kereskedelmi mennyiségű szénhidrogént. 1 kiferdítés olaj és gáz akkumulációt erősített meg. A felfedezés önállóan nem érte el a gazdaságosan kitermelhető méretet, ezért mindkét kút felhagyásra került, és a konzorcium a blokk jövőbeli kutatási eredményeinek fényében dönt a megtalált akkumuláció sorsáról. A munkaprogram 2009-ben szeizmikus mérésekkel folytatódik.

...és Indiában

Indiában a MOL részesedést szerzett a HF-ONN-2001/1 blokkban, melynek az ONGC az operátora. A Himalája lábánál elhelyezkedő blokkban szerzett 35%-os részesedés megszerzése az indiai kormány jóváhagyására vár. A kutatási program a második fázisnál tart, a kutatófúrás várhatóan 2009-ben mélyül.

FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM ÁTTEKINTÉSE

Főbb 2008-as stratégiai célokat teljesítettük

Az IES integrációját megkezdtük a múlt évben azzal a céllal, hogy a jelenlegi működési hatékonyságát javítsuk, a MOL bevált know-howjának, technikai és kőolajfeldolgozási tapasztalatainak átadásával, finomító fejlesztéssel valamint termék kereskedelmi rendszerének adoptálásával. Ezen felül, gázolaj kénmentesítésre és a környezetvédelmi előírásokra fókuszáló capex programot hirdettünk 2008-ban. A finomító fejlesztési projektnek egy új gázolaj kénmentesítő és egy új Claus üzem alkotja a gerincét. Habár a teljes program csak 2009. év végére fejeződik be, a finomító 2008. novemberétől képes a 10 ppm-es gázolaj termelésére.

A hidrokraak Basic tervezése

2008-ban befejeződött a hidrokraak üzem Basic tervezése, majd a „nyitott könyv” költségbecslése (OBE), mely szilárd alapot jelent a beruházás tervezés – beszerzés - kivitelezés (EPC) szakaszának megkezdéséhez. Elkészült továbbá a késleltetett koksizáló üzem kapacitás bővítésének Basic tervezése, valamint aláírásra került az EPC szerződés az új hidrogén üzem építésére is.

Fenntartottuk kiemelkedő hatékonyságunkat...

2008-ban a Platt's az „Év Downstream Vállalatának” választotta a MOL-t, melyet a MOL-csoport finomítóinak kivételes jövedelmezősége, kedvező termékkihozatala és kimagasló működési hatékonysága igazol. A Wood Mackenzie vizsgálata szerint a Dunai és a Pozsonyi finomítók nyereségessége Európában a legmagasabb.

...a magas dízel kihozatalú kedvező termékstruktúra révén.

A kiemelkedő downstream teljesítményünk alapja a magas minőségű finomítói és logisztikai eszközparkunk. A vezető iparági technológiák stratégiai és fegyelmezett alkalmazása lehetővé teszi számunkra, hogy nehéz, magas kéntartalmú kőolaj feldolgozásával (kőolajfeldolgozás 95%-a) magas minőségű motorikus üzemanyagokat és a lehető legkevesebb maradék terméket állítsunk elő. A két magas komplexitású finomító (NCI: Dunai: 10,6 és Slovnaft 11,5) 80%-os fehéráru és csupán 2% körüli fűtőolaj kihozattal termelt 2008-ban. A viszonylag magas komplexitású IES finomító (NCI: Mantova 8,4) fehéráru kihozatala is igen kedvező, 67% volt. Az igen kedvező fehéráru kihozatalon belül, a középpárlat kihozatal iparági átlag felett volt a Duna és a Slovnaft finomítóknál 43%-ot, míg a Mantova finomítóban 50%-ot tett ki, melynek révén még inkább kiaknázhattuk a dízel iránti kereslet növekedésében rejlő lehetőségeket.

Kitekintés 2009-re: alkalmazkodás a külső kihívásokhoz

A Downstream üzlet célja 2009-ben, hogy elmélyítse a fegyelmezett és hatékony költségtudatos szemléletet, hogy kiálljuk a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját. A rugalmas és tartalékokkal rendelkező terveink készek a gazdasági válság kihívásaival szembenézni. Továbbá szándékunkban áll tovább javítani az IES finomítói és kiskereskedelmi tevékenységének az eredményességét is a kiemelkedő működési hatékonyságunk meghonosításával. A kiskereskedelmi üzlet esetében kiterjesztjük tudásunkat és fejlett értékesítési módszereinket, és ugyanakkor kihasználjuk a helyi gazdasági adottságok előnyeit és a helyi márkák erősségét.

A hidrokrakk beruházás módosítása

Szem előtt kell tartanunk a fegyelmezett projekt menedzsmentet és a felülvizsgált befektetési programokat. Miként bejelentettük, rövidtávon a makro-gazdasági környezetben lejátszódó folyamatok miatt a MOL a beruházási projektjeit a működési cash-flow-ból kívánja finanszírozni. A beruházási programok optimalizálása során a Hidrokrakk beruházási program tökeigényes szakasza átütemezésre került. 2009-ben a MOL a projekthez tartozó további tervezési tevékenységeket végzi el.

FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	2007	2008
ÜZLETI EREDMÉNY (MRD Ft)	171,9	72,4
ÚJRA-BESZ. ÁRAK FIGYELEMBE VÉTELE (MRD Ft)	-32,1	69,9
KÉSZLETEKEN ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉS (MRD Ft)	-	22,5
EGYSZERI TÉTELEK*(MRD Ft)	-	-4,0
BECSÜLT EREDMÉNY ÚJRAELŐÁLLÍTÁSI ÁRAKKAL EGYSZERI TÉTELEK NÉLKÜL (MRD Ft)	139,8	160,8
BECSÜLT EREDMÉNY ÚJRAELŐÁLLÍTÁSI ÁRAKKAL EGYSZERI TÉTELEK NÉLKÜL (MILLIÓ USD)	760,6	936,0

* a szeptemberi tervezett teljes leállítás hatása a IES-nél 2008. III. negyedévben, a Szlovák Pénzügyminisztérium által megalapozatlanság miatt visszafizetett bírság 2008. IV. negyedévben (4,6 mrd Ft)

Az újrabeszerzési árakkal becsült eredmény 23%-kal nőtt USA dollárban, 15%-kal forintban számolva

A Feldolgozás és Kereskedelem szegmens újrabeszerzési árakkal becsült eredménye, USA dollárban számítva 23%-kal 936 millió USA dollárra nőtt 2008-ban az előző évhez képest. Ez a számítás korrigál a készletek értékvesztésével és egyszeri tételekkel is, így a szokásos működés jövedelmezőségét jelzi. A helyi devizák erősödtek az USA dollárral szemben éves átlagban a riportált periódusban, ennek következtében a forintban számított újraelőállítási árakkal becsült összehasonlítható eredmény 15%-kal nőtt 160,8 Mrd Ft-ra az előző év hasonló időszakához képest.

Készletértékelési veszteség és készlet értékvesztés a jelentős kőolajár zuhanás miatt

Míg a bázis évben a készlet-átértékelés 32,1 Mrd Ft-tal javította az eredményt, 2008-ban a készlet-átértékelés 69,9 Mrd Ft-tal rontotta az eredményt. 2008-ban jelentős készletértékelési veszteséget okozott az Ural típusú kőolaj havi átlagárának a 49 USA dollár/hordós csökkenése (a 2007 decemberi 89 USA dollár/hordó árról 2008 decemberére 40 USA dollár/hordóra zuhant). Ezen felül 22,5 Mrd Ft készlet értékvesztést számoltunk el 2008-ban. Ennek következtében a Feldolgozás és Kereskedelem szegmens működési eredménye 58%-kal csökkent 72,4 Mrd Ft-ra 2008-ban.

Az újrabeszerzési árakkal becsült eredmény, az IES kiszűrése után, szinten maradt

A romló külső környezet ellenére a Feldolgozás és Kereskedelem szegmens összehasonlítható újrabeszerzési árakkal becsült teljesítménye – figyelmen kívül hagyva a IES hatását – USA dollárban számolva bázis szinten maradt 2008-ban. Az átlagos crack spreadek (FOB Rot vs. Brent) 12 USA dollár/tonnás javulásának kedvező hatását 2008-ban az alábbi három tényező ellensúlyozta: (1) a jelentősen megemelkedett energiaköltségek (2) a finomítói saját felhasználás értékének kedvezőtlen változása a magasabb kőolajárak miatt (3) a szállítókön és vevőkön elszenvedett árfolyam veszteség, amit a volatilis árfolyam alakulás eredményezett 2008. II. félévében.

IES eredménye a várakozásoknak megfelelő volt 2008-ban

A 2007 IV. negyedévében felvásárolt IES eredmény hozzájárulása a várakozásoknak megfelelő volt a konszolidációjának első teljes évében, 2008-ban. Az IES tulajdonában áll az Észak-Olaszországban lévő mantovai finomító (2,6 Mt/év kapacitás) és egy 202 kútból álló kiskereskedelmi hálózat.

IES hozzájárulása 11%-ra növelte a feldolgozott mennyiségét

2008-ban az összes feldolgozott kőolaj mennyisége 15,0 Mt-t tett ki, szemben az előző évi 13,3 Mt-val (12,8%-os növekedés), az IES 2,3 Mt-ás feldolgozásának köszönhetően. A teljes finomítói feldolgozás 11%-kal 18,1 Mt-ra emelkedett. A Dunai és a Slovnaft finomítók feldolgozása, a zavartalan orosz kőolajszállítások miatt, a 15,8 Mt-ás szinten maradt.

Kisebbségi kihasználtság a tervezett leállások miatt

Kismértékben csökkent a Dunai és a Slovnaft finomítók üzemeinek kihasználtsága 2008-ban a bázishoz képest, mert néhány maradékfeldolgozó üzemünkben tervezett karbantartás volt. (2007. év során nem volt jelentősebb leállás a finomítóknál.) A IES-nél 4 hetes leállás volt 2008. III.-IV. negyedévben a környezetvédelmi beruházások végrehajtásának érdekében.

Középpárlatok hajtották az árbevétel bővülést

A finomítói termékek összes értékesítése – beleértve a FB- és gáztermék volumeneket, de figyelmen kívül hagyva a Petrolkémia szegmensnek értékesített vegyipari alapanyagokat – 19%-kal növekedett 15,6 Mt-ra 2008-ban. A kedvező árrésű termékek értékesítési volumenei: a dízel 26%-kal, a kerozin 2%-kal bővült, a motorbenzin értékesítés 9%-kal emelkedett, míg a tüzelőolaj 9%-kal csökkent. A Dunai és a Slovnaft finomítók összes értékesítése szinten maradt a bázishoz képest. Az IES konszolidációja 2,6 Mt-val (1,4 Mt dízel, 0,4 Mt motorbenzin és 0,6 Mt bitumen) növelte az értékesítést 2008-ban.

A hazai piacokon megőriztük vezető pozíciónkat

Legfontosabb piacainkon - Magyarországon, Szlovákiában és Ausztriában – sikeresen növeltük értékesítésünket. Magyarországon üzemanyag értékesítésünk 2008-ban az előző évhez képest 1%-kal 4,9 Mt-ra növekedett a motorikus üzemanyagok 2%-os, döntően a dízel-értékesítés 5%-os növekedése miatt. 2008. január 1-től már kizárólag 4,4%-os (v/v) biodízel tartalmú gázolajat értékesítettünk. Szlovákiában a finomított termék értékesítésünk 7%-kal (1,6 Mt) növekedett a 8%-os dízel és a 3%-os benzin értékesítés bővülés eredményeként. Szlovákiában üzemanyag-értékesítésünk 6%-kal emelkedett, ami jelentősen meghaladta a piac 3%-os bővülését.

Növekvő export

A csoport exportja 6,7 Mt-ról 9,0 Mt-ra emelkedett. Ezt a növekedést alapvetően a gáz- és tüzelőolaj export közel 37%-os (1,3 M t), a motorbenzinek 22%-os (0,3 M t) és a bitumenexport 195%-os (0,6 M t) bővülése okozta, részben a 2007. negyedik negyedévi IES és Tifon akvizíciók eredményeként.

Várakozások alatti regionális keresletbővülés

A Közép-európai motorikus üzemanyag piacot a 2008-as magas árszint sújtotta. A kereslet bővülése ezért alacsonyabb volt, mint a korábbi években. A motorbenzinek iránti kereslet 2%-kal csökkent a magas árszint miatt, míg a dízel fogyasztása 4%-kal emelkedett, a térségben tapasztalt növekedés következtében.

A magyar üzemanyag fogyasztás: csökkenő benzin, növekvő gázolaj

Magyarországon az üzemanyagok lakossági felhasználásamérsékeltlen, 1,5%-kal csökkent 2008-ban a lakossági fogyasztók magas árszintre adott reakciója miatt. A IV. negyedévben tapasztalt markáns árcsökkenés hatására a kereslet növekedésnek indult. A mérsékelt gazdasági növekedés ellenére a gázolaj kereslet 5%-kal növekedett a mezőgazdasági és szállítmányozási szektor élénkülésének hatására.

Stabil nagykereskedelmi jelenlét Magyarországon

A MOL 2008-ban is megőrizte erős pozícióját az üzemanyagok nagykereskedelmi piacán. Gázolaj nagykereskedelmi piaci részesedésünk a 85%-os szinten maradt, mivel a nemzetközi olajvállalatok valamint a végfelhasználók ellensúlyozták a kiskereskedelmi volumen csökkenést. A motorbenzin nagykereskedelmi piaci részesedésünk azonban kis mértékben 85%-ról 84%-ra csökkent, a saját kiskereskedelmi értékesítésünk csökkenése miatt.

Növekvő szlovák üzemanyag kereslet, sikeres piaci pozíció javulás

Szlovákiában a gázolaj felhasználás 4%-kal nőtt, míg a benzin felhasználás 2%-kal emelkedett az előző évhez képest. A fenntartott kedvező gazdasági növekedés és a reáljövedelmek emelkedése egyaránt hozzájárult a keresletbővüléshez, habár a magas árszint valamelyest tompította a növekedést.

Gázolaj nagykereskedelmi piaci részesedésünk 3 százalékponttal a 65%-ra emelkedett, a nemzetközi olajvállalatok, a fuvarozás, a fehér kutak és a mezőgazdasági felhasználók felé történő magas értékesítés miatt. A motorbenzin nagykereskedelmi piaci részesedésünk kis mértékben 66%-ról 67%-ra emelkedett, a nemzetközi olajvállalatok felé történő magas értékesítéseknek köszönhetően.

Növekvő bitumen kereslet

A bitumen kereslet, a tavalyi évben tapasztalt jelentős visszaesés után, 2008-ban mind Magyarországon mind Szlovákiában emelkedett. A kedvező időjárásnak köszönhetően az autópálya építések ugyanis korábban kezdődtek el. Sikeresen növeltük Magyarországon a bitumen nagykereskedelmi részesedésünket a 2007. évi 71%-ról 78%-ra 2008-ban. Szlovákiában azonban 63%-ról 58%-ra csökkent a bitumen nagykereskedelmi piaci részesedésünk 2008-ban az erősödő import verseny következtében.

LPG piaci részesedés: nőtt Szlovákiában, csökkent Magyarországon

A FB- és gáztermékekben a magyarországi nagykereskedelmi piaci részesedésünk a 2007. évi 79%-ról 76%-ra csökkent, míg a kiskereskedelmi piaci részesedésünk a 2007. évi 23%-ról 22%-ra gyengült 2008-ban. Szlovákiában ezzel szemben, a PB- és gáztermék kiskereskedelmi piaci részesedésünk 25%-ról (2007) 29%-ra erősödött 2008-ban az autógázt forgalmazó benzinkutak számának és a versenyképes árazásának köszönhetően.

Petrolkémiai alapanyag átadás 6%-kal csökkent

2008-ban a Petrolkémiai szegmensnek átadott termékmennyiség az előző évi mennyiséghez képest 154 kt-val 2.546 kt-ra csökkent. Ebből a vegyipari benzin 1.888 kt, a vegyipari gázolaj 60 kt volt. (Ugyanezen termékek átadása 2007-ben 1.994 kt illetve 203 kt volt.) A Petrolkémia szegmens 2008-ban 669 kt különböző mellékterméket adott át tovább feldolgozásra a Feldolgozás és Kereskedelem szegmensnek.

Lakossági Szolgáltatások

Sikeresen folytatódott a retail stratégia magvalósítása

2008-ban további lépéseket tettünk a retail stratégia megvalósítása felé az Észak-Adriai régióban. Sikeresen integráltuk a Tifon-t, a horvátországi üzemanyag kis- és nagykereskedő vállalatot és az IES kiskereskedelmi hálózatát, ami főként Észak-Olszországra koncentrálódik. (Mindkét vállalatot 2007. IV. negyedévében akvizitáltuk.) Akvizíciós tevékenységünk eredményeként ausztriai hálózatunkat is bővítettük 13 MOL márkájú benzinkúttal. Ezen felül jelentős eredményeket értünk el a hálózatfejlesztés területén 62 benzinkút nyitásával és arculati váltásával. Multibrand stratégianknak megfelelően 6 márkanévet üzemeltetünk a régiókban, összhangban az alapvető „Értéket a Pénzért” központú értékesítési filozófiánkkal.

Sikeres új kiskereskedelmi arculat

A MOL kiskereskedelmi arculata megújult és bevezetésre került az újonnan épült, felújított és új márkánévvvel ellátott benzin kutakon. Az új design a tradicionális MOL vizuális elemeket kombinálja egy dinamikus és lendületes image-gel utalva a MOL stratégiájára és az „Értéket a Pénzért” értékesítési filozófiájára. Regionális partneri együttműködés született a MOL és a Marché International között prémium gasztronómiai szolgáltatások nyújtására az autópályák melletti benzinkutakon. Az első éttermek magyarországi autópálya melletti töltőállomásokon nagy sikerrel nyitottak meg, és kedvező hatásuk az emelkedő értékesítési számokban is megmutatkozik.

Kiskereskedelmi értékesítés 17%-kal bővült

A kiskereskedelmi értékesítés teljes volumene (beleértve a kenőanyag és autógáz értékesítést) 17%-kal 2,3 Mt-ra növekedett 2008-ban az előző évhez képest. A növekedés főként az IES és a Tifon 2007. IV. negyedévi akvizíciójának köszönhető melyek 225,1 kt illetve 107,8 kt kiskereskedelmi többletet eredményeztek 2008-ban. A

kiskereskedelmi-értékesítés volumene (a IES és a Tifon nélkül) stabil maradt, Magyarországon kis mértékben csökkent, míg Szlovákiában és Romániában kis mértékben növekedett 2008-ban az előző év hasonló időszakához képest.

**A magyarországi értékesítés
2%-kal csökkent**

A MOL magyarországi kiskereskedelmi üzemanyag-értékesítése erős versenyhelyzetben 2%-kal csökkent 2008-ban 2007-hez képest, míg az átlagos kutankénti értékesítés 2,8%-kal csökkent. A gázolaj-értékesítés 3%-kal nőtt, míg a benzin-értékesítés 4%-kal, az autógáz-eladás pedig 6%-kal csökkent. A benzin-értékesítés csökkenésében a 98-as oktánszámú benzin kivonásának átmeneti hatása, a hipermarketek terjeszkedése, franchise szerződések lejáratása valamint a nagy forgalmú töltőállomások mellett húzóerő autópályák rekonstrukciója játszott szerepet. Három autópálya melletti töltőállomás rekonstrukcióját fejeztük be Marche étterem építésével együtt. A MOL üzemanyag piaci részesedése a MÁSZ (Magyar Ásványolaj Szövetség) adatai alapján a 2007. évi 37%-ról 2008. évben 36%-ra csökkent. A flottakártyás értékesítésünk aránya az összes üzemanyag-értékesítésünkhöz viszonyítva 34%-ról 36%-ra nőtt, míg a shop-termék értékesítésünk 2%-kal alacsonyabb a 2007. évi szinthez viszonyítva.

**Kutankénti értékesítés:
2%-os emelkedés
Szlovákiában**

Szlovákiában az erős verseny ellenére enyhén nőtt kiskereskedelmi értékesítésünk 2008-ban. Dízel-értékesítésünk 3%-kal növekedett, míg motorbenzin-eladásunk a 2007-es szinten maradt, azonban IV. negyedévben 2%-os emelkedést mutatott. Az autógáz értékesítés 13%-kal emelkedett köszönhetően a 2008. július 1-én eltörölt jövedéki adónak. Az átlagos kutankénti értékesítés 2,2%-kal bővült hatékonyságnövelő programunk eredményeként. Piaci részesedésünk a 2007. évi 40%-ról 38%-ra mérséklődött 2008. évben Szlovákiában. A flottakártyás eladások 2%-kal csökkentek, míg a kártyás-eladások aránya a teljes értékesítésen belül 1 százalékponttal 29%-ra csökkent 2008. évben a bázis időszakhoz képest.

**2%-os volumenbővülés
Romániában**

Romániai üzemanyag értékesítésünk 2%-kal, míg az árbevétel (euróban számítva) 12%-kal emelkedett 2008. évben. A flottakártyás eladások 5%-kal emelkedtek a kártyahasználat növekedését célzó intézkedéseinknek, valamint a Román Közúti Fuvarozók Egyesületével kötött megállapodásunknak köszönhetően. A shop-értékesítés euróban 6%-kal növekedett a kategória menedzsment javulásának köszönhetően. Kiskereskedelmi piaci részesedésünk 12,8%-ról 10,7%-ra csökkent elsősorban a termék-portfólió felülvizsgálat és a 95-os oktánszámú olmozott benzin április 1-én megtörtént kivonásának következtében. 2008. évben 9-cel nőtt a töltőállomások száma, elérve a 131-et; ebből 6 kút IV. negyedévben nyílt meg.

Hálózatbővítési stratégiánkkal összhangban, Szerbiában 44,4%-kal emelkedett az üzemanyag értékesítésünk és 71,1 millió litert tett ki 2008-ban.

**Útban a stratégia felé: több
mint 1000 töltőállomás**

A MOL Csoport 2008. December 31-én 1.076 töltőállomást üzemeltetett, ebből 357-et fő piacunkon, Magyarországon, 209-et Szlovákiában, 202-öt Olaszországban, 131-et Romániában, 47-et Ausztriában, 40-et Horvátországban és 30-at Csehországban.

PETROLKÉMIA ÁTTEKINTÉSE

Rendkívül szélsőséges környezetben elért eredményeink

A teljes 2008-as év a válságmenedzsment jegyében telt, mivel a recesszió első jelei a petrokkémiaiában már áprilisban jelentkeztek. A kedvezőtlen külső környezet még szigorúbb működési költség kontroll alkalmazását tette szükségessé. Jelentős megtakarításokat értünk el a karbantartási költségek és az energiaköltségek területén, a gőz és elektromos energia felhasználás csökkentésével. Mindezekon felül az alapanyag-struktúránk optimalizálása is pozitívan hatott eredményünkre.

Részletes piacelemzést követően, és a fő kompetenciákat kiértékelve, aktualizáltuk értékesítési és marketing stratégiánkat. Vevőink elkötelezettségének növelésére előtérbe helyeztük a szolgáltatásaink fejlesztését szolgáló akciókat. 2008-ban folytattuk a „Nyitott Kapuk” program sorozatunkat és erősítettük a közvetlen vevőkommunikációt. Fokozott erőfeszítéssel dolgoztunk az értékesítési ár és mennyiség optimális kombinációjának eléréséért a piacainkon. Megfelelően időzített reakciókkal rugalmasan reagálva a piaci változásokra sikerült csökkenteni a veszteségeket.

További hatékonyság javítás és capex megtakarítás 2009-re

Annak érdekében, hogy túljussunk ezen a kritikus feltételekkel megáldott zűrzavaros időszakon, megkétszerezzük erőfeszítésünket a maximális profit elérése érdekében. Kiterjesztjük versenyelőnyeinket, növeljük hatékonyságunkat és még proaktívabb termék- és vevőportfolió menedzsmentet folytatunk. Ezen felül a beruházási költségeinket is a lehető legminimálisabb szintre szorítottuk. Miután felmértük az esetleges kockázatokat, több projektet is újratárgyaltunk és átütemeztünk a költségek csökkentése érdekében.

7,6 Mrd Ft üzleti veszteség

A Petrokkémiai szegmens üzleti vesztesége 7,6 Mrd Ft-ot ért el 2008-ban. Az első félévben tetemes veszteséget okozott a petrokkémiai árrés történelmileg alacsony szintje. A III. negyedévi fordulatot követően, a IV. negyedév kiemelkedő 3,8 Mrd Ft-os működési eredményt hozott, ami az emelkedő integrált petrokkémiai árrésnek, illetve az év második felében bevezetett kiadáscsökkentő és hatékonyság növelő intézkedéseknek köszönhető.

Az integrált petrokkémiai árrés 19%-kal romlott

A 2008. év kivételesen nagy kihívást jelentett a rendkívül volatilis mozgó integrált petrokkémiai árrés miatt, mivel a rekord magasságokat és mélységeket elérő nyersanyag árakat a polimer árak csak késéssel követték. Ezen felül, a monomer jegyzésárakat továbbra is negyedévre rögzítették. Emellett az energia árak folyamatosan emelkedtek, és csökkent a piaci kereslet a recessziós félelmek miatt.

Az átlagos integrált petrokkémiai árrés 19%-kal romlott 2008. során az előző évhez viszonyítva, mivel a vegyipari benzin jegyzésére 17%-kal emelkedett USA dollárban, míg a polimer jegyzésárak 1-7% között csökkentek euróban kifejezve, amit nem ellensúlyozott az USA dollár euróhoz képesti 7%-os gyengülése.

A monomer és a polimer termelés 7% illetve 8%-kal csökkent 2008-ban az előző évhez viszonyítva. A polimer termelés 97 kt-val csökkent az előző évhez képest 2008-ban az I. félévben végrehajtott tervezett karbantartási leállások, a vegyipari gázolaj feldolgozás fedezetének drasztikus csökkenése miatti szándékos termelés visszafogás, a gyenge piaci kereslet, a III. negyedévben felmerülő műszaki problémák, illetve az országos elektromos távvezeték hálózatban bekövetkezett augusztus 11-i áramszolgáltatási zavar következményeként.

8% csökkenés a polimer értékesítésben

A polimer-értékesítés 91 kt-val (8%-kal) csökkent 2007-hez képest a csökkenő termelés és a szűkülő piaci kereslet következtében. Az értékesítési volumen csökkenés termékcsoportonként változott aktív portfóliókezelésünknek köszönhetően. Az értékesítés visszaesése a HDPE (-10%) és a LDPE (-10%) termékeknél volt a legjelentősebb, elsősorban a csökkenő termelés és a gyengülő kereslet miatt. Ugyanakkor a PP értékesítés 4%-kal esett vissza 2008-ban az előző évhez képest, mivel a PP piac enyhébben reagált a gazdasági lassulásra.

GÁZ ÉS ENERGIA SZEGMENS ÁTTEKINTÉSE

A Gáz és Energia szegmens üzleti eredménye az előző évi szinten maradt és 38,7 Mrd Ft-ot tett ki 2008-ban. Az FGSZ Zrt. 30,5 Mrd Ft-tal járult hozzá az eredményhez (felértékelt eszközök értékével, az eszközfelértékelés hatását figyelmen kívül hagyva 37,5 Mrd Ft volt az eredménye), míg a többi gáz és energia leányvállalat és üzem (MMBF Zrt., MOL Energiakereskedő Kft., Slovnaft Hőerőmű, Dunai Gőzfejlesztő és a hozzájuk kapcsolódó irányítási egységek) eredmény hozzájárulása 1,3 Mrd Ft volt 2008-ban.

FGSZ Zrt.

Főbb 2008-as stratégiai célokat teljesítettük

Az FGSZ Zrt. folytatta az import kapacitás bővítő projektjét, ami lehetőséget teremt számunkra, hogy ki tudjuk szolgálni a jövőbeli hazai gázszállítási igényeket, és hogy biztosítsuk a stratégiai gáztároló jövőbeni működését. Ezen felül képessé tesz minket arra, hogy a földgázszállítási piacon a jövőben proaktívabb módon lehessünk jelen. Az FGSZ Zrt a magyar import belépő kapacitás 30 Mm³/nap-os bővítésére valamint a stratégiai tároló és a legfontosabb csomópont közötti vezetékre a teljes 69 Mrd Ft-os büdzséből 2008-ban 62,2 Mrd Ft-ot költött. A project várhatóan 2009. II. negyedévben készül el.

FGSZ folytatta a NETS tárgyalásokat

FGSZ 2007 decemberében egy nagyszabású projektet NETS (Új Európai Szállító Rendszer) kezdeményezett, amely egy integrált közép- és dél-európai gázvezetékrendszer létrehozását és működtetését célozza meg az energiaellátásának biztonságának javítása céljából. A 2008-ban folytatódó tárgyalások eredményeképpen megegyezés született a magyar FGSZ, a horvát Plinacro és a román Transgaz között egy projektég alapításáról, melyben a BH-GAS (Bosznia-Hercegovina) megfigyelőként jelezte részvételi szándékát. Az FGSZ a térségből további piaci szereplőket is meghívott a projektben történő részvételre.

Kitekintés 2009-re: új tranzit vezetékek építése

Döntés született az FGSZ Zrt. által elindított NETS részeként a magyar-horvát és magyar-román földgázszállító rendszerek összekapcsolásáról, az ellátás biztonságának javítása céljából.

Jelenleg nincs fizikai összeköttetés Magyarország és Románia között. A tervezett csővezeték kapacitása kezdetben 1,75 Mrd m³ lesz, amit a jövőben 4,4 Mrd m³-re bővítünk. A vezeték teljes hossza 109 km, amiből 47 km a magyar és 62 km a román szakasz. A román és a magyar felek Fejlesztési Megállapodást írtak alá. A közbeszerzési eljárás sikeresen lezárult. A kapacitás allokációs szerződések véglegesítése folyik.

Az FGSZ Zrt. és a Plinacro Fejlesztési Megállapodást kötött a magyar és a horvát földgázszállító rendszerek összekapcsolására. A magyarországi területen az újonnan épülő vezeték hossza 210 km lesz, míg az éves kapacitás 6,5 Mrd m³.

Stabil eredményhozzájárulás az FGSZ Zrt.-nél

A FGSZ Zrt. 2008. évi üzleti eredménye 30,5 Mrd Ft, amely 0,4 Mrd Ft-tal maradt el az előző évi értéktől, mivel a magasabb működési költségek (elsősorban a magasabb kompresszorozási költségek következtében) semlegesítették a hazai szállítás 7%-os és a tranzit szállítás 16%-os bevétel emelkedését.

Hazai szállítás bevétele: +7%

A hazai szállítás díjbevétele 3,7 Mrd Ft-tal (7%) 58,9 Mrd Ft-ra nőtt 2008. évben az előző évhez képest. A kapacitás díjbevétele 1,6 Mrd Ft-tal emelkedett a tarifaváltozás pozitív hatása miatt. A forgalmi-díjbevétele – amely függ a szállítási mennyiségtől – 2,1 Mrd Ft-tal magasabb a bázis időszaki értéknél, részben a szállított földgáz mennyiségi növekedése (1%), részben a 2008. július 1-jétől hatályba lépő tarifaváltozások kedvező hatásaként.

Tranzit bevétel +16%

A tranzit földgázszállítás árbevétele 16,1 Mrd Ft volt, 2,3 Mrd Ft-tal (16%) magasabb az előző évi értékhez képest a szállított földgáz kismértékű 2 %-os növekedése, valamint tarifaemelés eredményeként.

A működési költségek növekedése semlegesítette a bevétel növekedést

A működési költségek 7,3 Mrd Ft-tal (19%) növekedtek 2008. évben az előző évhez képest, főként az energiaköltségek nagymértékű emelkedése miatt, mivel az üzemeltetési célból (elsősorban a kompresszorok meghajtására) felhasznált földgáz ára és a felhasznált mennyiség is meghaladja a bázis időszaki értéket. Ezek együttes hatása a szintén gázköltség alapú nyomásfokozási díj emelkedését is figyelembe véve 4,6 Mrd Ft növekedést okozott. Az egyéb működési költségek 2,7 Mrd Ft-tal haladták meg a bázis időszaki értéket, melyből az eszközérték növekedéshez kapcsolódó amortizációtöbblet (1,1 Mrd Ft) a legjelentősebb tétel.

Gáz és Energia Divízió

Gáz és Energia Divízió 1,3 Mrd Ft-os üzleti eredmény

A Gáz és Energia Divízió 2008-ban alakult annak érdekében, hogy megbízható, környezetbarát és hatékony földgáz és energiaellátást biztosítson a MOL Csoport és a külső piaci szereplők számára. A MOL újra belépett a földalatti gáztárolási üzletbe valamint földgáz kereskedelmi és értékesítési portfóliót alakít ki, hogy növelje a

magyarországi földgázellátás biztonságát, valamint jól megtérülő, stabil pénzáramlást biztosítson a Csoport számára. Ezen felül a MOL szándékában áll egy attraktív erőmű-portfolió kialakítása a régióban a CEZ-zel kötött stratégiai együttműködésünkre alapozva és további szinergiák kiaknázása – a zöld energiában rejlő lehetőségekkel is számolva – a MOL Csoport többi üzletágával. A Gáz és Energia Divízió 2008 nyarán kezdte meg a működését és eredmény hozzájárulása 1,3 Mrd Ft volt 2008-ban.

MOL Energiakereskedő Kft.

A MOL Energiakereskedő Kft. a MOL földgáz kereskedő leányvállalata. Amellett, hogy a MOL Csoport számára biztosítja biztonságos és megbízható földgáz ellátást, igyekszik kihasználni a liberalizált piacok nyújtotta lehetőségeket is. A cég 49 új értékesítési szerződést kötött a magyar piacon 2008-ban, emellett aktív és sikeres szereplője a szerbiai és ausztriai kereskedő piacoknak is. A fenti tevékenysége révén 11,0 millió eurós nettó eredményt ért el 2008-ban, ami meghaladta a tervet.

Stratégiai és kereskedelmi tároló

Az MMBF Zrt. (a MOL 72,5%-os leányvállalata) megalapításával újra beléptünk a gáztárolási üzletbe. MMBF Zrt. kialakított egy földalatti gáztározót, amely 1,2 milliárd köbméter stratégiai mobil kapacitással és 0,7 milliárd köbméter kereskedelmi kapacitással fog rendelkezni. A gáztározó a törvényi előírásoknak megfelelően egy 45 napig tartó időszakra vonatkozóan 20 millió köbméter/nap csúcsidőszaki kitérési kapacitással fog rendelkezni a stratégiai célokra, és további 5 millió köbméter/nap csúcsidőszaki kitérési kapacitással a kereskedelmi célokra. A gáztározó a Szőreg-1 nevű aktív rezervoáron keresztül működik.

A projekt, amelynek teljes körű kivitelezését a MOL végzi, az ütemterv szerint halad. Számításaink szerint a beruházási kiadások – a bányászati jog megszerzését nem számítva (67,0 milliárd Ft) – 81,5 milliárd Ft-ba kerülnek, melyből 57 milliárd Ft-ot költöttünk el 2008 végéig. A stratégiai és kereskedelmi kapacitás fejlesztés 2010-ben kerül befejezésre. Az MMBF Zrt. 2008 folyamán 50,5 Mrd Ft-ot fordított a projektre.

Az MMBF Zrt. folytatta az előzetes betárolást és 2008 végéig 284 millió köbméter gázt tárolt be a 2009 januárig leszerződött 300 millió köbméterből. 2009 végéig megtörténik a stratégiai készletek feltöltése. A jelenlegi infrastruktúra 2008 januártól lehetővé tette a stratégiai tárolás megkezdését, a teljes fejlesztés 2010-re fejeződik be.

Közös vállalat a CEZ-zel: belépés a villamosenergia piacra

A 2008-as évben új üzletág alakult a MOL Csoporton belül annak érdekében, hogy a villamosenergia piacon áramtermelési fejlesztéseket vigyen végbe. Stratégiai szövetségre léptünk és vegyesvállalati megállapodást írtunk alá a CEZ energiaipari vállalattal, hogy közös gáztüzelésű erőműveket és gőzfejlesztőket építsünk Közép-Kelet-Európában, beleértve Szlovákiát, Magyarországot, Horvátországot és Szlovéniát. A CEZ-zel történő együttműködéssel beléptünk a vonzó villamosenergia piacra egy elismert partnerrel. A partnerségünk továbbá jelentős szinergiákat nyújt, javítja az energiaellátás biztonságát, növeli finomítónk hatékonyságát és komplexitását.

A közös holdingtársaság 2008. július 17-én került bejegyzésre CM European Power International B.V. néven, 8,3 millió euró alaptőkével.

Az első jelentős beruházás két kombinált ciklusú gáz turbinás (CCGT) technológiájú erőmű építése (800-800 MW kapacitással) a dunai és a pozsonyi finomítónál. Továbbá a közös vállalat harmadik beruházásaként a pozsonyi finomítónál meglévő hőerőművet újítjuk fel és 160 MW-ra bővítjük a kapacitását. A felek a projektek várható beruházási költségét 1,4 Mrd euróra becslik, és az új erőművek működése 2013-ra várható. 2008-ban az előkészületi munkákkal kezdődött meg a közös munka. A beruházási projekt mindkét finomító területén a tervnek megfelelő ütemben halad.

KÖZPONT ÉS EGYÉB SZEGMENS ÁTTEKINTÉSE

22%-os üzleti veszteség növekedés (egyszeri tételek nélkül)

A Központ és egyéb szegmens üzleti vesztesége egyszeri tételek (2007-ben a TVK részvény akvizícióján elkönyvelt 14,4 Mrd Ft-os eredmény, az E.ON-tól a gázüzlet eladásáért kapott 44,3 Mrd Ft-os ármódosítás, valamint 2008-ban az E.ON-tól járó 6,4 Mrd Ft utólagos ármódosítás és az Európai Bizottság által kirótt 5,8 Mrd Ft-os parafin bírság) nélkül 22%-kal, 38,3 Mrd Ft-ra növekedett 2008-ban.

A veszteségnövekedést az eltérő konszolidációs időszak miatt magasabb költségek a IES-nél (IES konszolidáció 2007. IV. negyedév) és a tőkestruktúra optimalizálási program finanszírozásával kapcsolatos magasabb tanácsadási költségek okozták.

PÉNZÜGYI EREDMÉNYEK

Nettó pénzügyi veszteség 3 %-kal csökkent

A pénzügyi műveletek nettó eredménye 2008-ban 16,1 Mrd Ft veszteség volt (szemben a 2007. évi 16,6 Mrd Ft veszteséggel). Az időszakot 37,8 Mrd Ft összegű, míg a 2007. évet 16,9 Mrd Ft-os kamatráfordítás terhelte, mivel a bázis időszakban a MOL az optimálisnál alacsonyabb eladósodottsággal rendelkezett. 2008-ban a kapott kamatok összege 19,2 Mrd Ft-ot tett ki, míg 2007-ben 13,4 Mrd Ft-ot. Az időszak során 19,9 Mrd Ft árfolyamveszteség került elszámolásra, szemben a 2007. évi 7,6 Mrd Ft-os nyereséggel. A Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott tőkeinstrumentumok átváltási opciójának valós értékre történő átértékelése 64,6 Mrd Ft nem realizált nyereséget eredményezett (szemben a 2007. évi 13,0 Mrd Ft-os veszteséggel). A kimutatott nyereség abból eredt, hogy a konverziós opció miatti kötelezettség valós értéke nullára csökkent 2008. december 31-re annak következtében, hogy az alapul fekvő átváltható instrumentum piaca átmenetileg inaktívvá vált, továbbá mind az instrumentum, mind a MOL részvények árfolyamában jelentős csökkenés mutatkozott. Ezen felül a MOL a CEZ tulajdonában lévő részvényekre szóló vételi opciójának valós értékelésén 39,3 Mrd Ft nem realizált veszteséget könyvelt el. A hatás a nemzetközi pénzügyi válság által okozott, harmadik negyedév végén és az azt követő időszakban tapasztalt nyomott részvényárfolyamok eredménye.

Részesedés társult vállalkozások eredményéből

INA eredmény hozzájárulása nettó 25,5 Mrd Ft veszteség volt

Részesedésünk a társult vállalkozások eredményéből az INA 2008. évi 25,5 Mrd Ft-os veszteségét tartalmazza (amely 2008. IV. negyedétől magában foglalja a MOL további 22,16%-os tulajdoni hányadát is), szemben az összehasonlítható időszak 5,1 Mrd Ft-os nyereségével (amely az akkor birtokolt 25%-os tulajdoni hányadra vonatkozik). Az INA eredményének romlását a 2009-ben megszűnő gáz kereskedelmi tevékenység vesztesége, a Finomítás és Kereskedelem szegmensben realizált alacsonyabb üzemi eredmény, illetve a növekvő pénzügyi ráfordítások magyarázzák.

Adózás előtti eredmény

A fent említett tényezők hatásaként a Csoport adózás előtti eredménye 2008. évben 158,0 Mrd Ft nyereség volt, szemben a 2007. évi 344,3 Mrd Ft nyereséggel.

Adózás

Alacsonyabb nyereségadók

A nyereségadók összege 65,1 Mrd Ft-tal 16,7 Mrd Ft-ra csökkent 2008-ban. A saját részvény tranzakciók, illetve harmadik feleknél levő MOL részvényekhez kapcsolódó visszavásárlási opciók értékelésének hatása adózási szempontból az IFRS-től eltérően jelentkezik, és 33,2 Mrd Ft-tal csökkentette adófizetési kötelezettségünket. Továbbá a Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott tőkeinstrumentumok átváltási opcióján keletkezett nem realizált nyereség nem gyakorolt hatást az adóalapra.

Cash flow

KONSZOLIDÁLT CASH FLOW	2007	2008
	MILLIÓ FT	MILLIÓ FT
ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZESZKÖZ	315.506	347.203
EBBŐL: FORGÓTŐKE VÁLTOZÁSA	-61.511	24.898
BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA	-336.978	-474.792
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA	-245.951	209.070
PÉNZESZKÖZÖK NETTÓ VÁLTOZÁSA	-267.423	81.481

A működési cash flow 10%-kal növekedett

A működési cash flow 2008. évben 347,2 Mrd Ft nettó pénz beáramlás volt, szemben az előző évi 315,5 Mrd Ft-os értékkel. A forgótőkeigény változásának hatását kiszűrve a működési cash flow 14%-kal csökkent. A forgótőke változása a forrásokat 24,9 Mrd Ft-tal növelte, az egyéb követelések 7,1 Mrd Ft-os és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek 9,6 Mrd Ft-os növekedésének, valamint a készletek 77,4 Mrd Ft-os, a vevő követelések 34,3 Mrd Ft-os, a szállítói kötelezettségek 89,3 Mrd Ft-os csökkenésének hatására. A társasági adó befizetés 61,9 Mrd Ft volt, mely tükrözi a MOL és a Slovnaft, valamint a ZMB társasági adókötelezettségéhez kapcsolódó pénzkiráramlásokat.

A beruházási pénzáramlásban az akvizíciók hatása dominált

A beruházásokból és befektetésből származó nettó pénz kiáramlás 474,8 Mrd Ft-ot tett ki, szemben a 2007. évi 337,0 Mrd Ft-os értékkel. A 2008. évi pénzkiráramlás a földgázszállító rendszer importkapacitásának

jelentős bővítési kiadásait, az INA 22,16%-áért fizetett ellenértéket, az IES vételár módosításának pénzügyi rendezését, az I&C Energo megvásárlásának ellenértékét tükrözi. Az összehasonlítható adat a TVK kisebbségi részesedés megvásárlásának ellenértékét, a BaiTex LLC akvizíció második vételár részletét, az IES, Tifon és Energopetrol megszerzéséért fizetett ellenértékét tartalmazza. Mindkét időszak magában foglalja a MOL Földgázellátó Zrt. E.ON Ruhrgas International AG részére történő eladása utáni ármódosítás pénzügyi rendezését (28,1 Mrd Ft pénzbeáramlás 2008-ban és 7,5 Mrd Ft pénzkiáramlás 2007-ben).

A finanszírozási műveletek nettó pénzbeáramlása hosszú lejáratú hitelfelvételek miatt

A finanszírozási műveletek nettó pénz beáramlása 209,1 Mrd Ft volt, amely főként a hosszú lejáratú hitelfelvételek, az osztalékfizetés, valamint a saját részvények értékesítéséért CEZ által fizetett ellenérték nettó hatását tükrözi.

FINANSZÍROZÁS

A jelenlegi turbulens finanszírozási környezetben, amely gazdasági lassulással párosul, a vállalkozások pénzügyi pozíciója és cash-flow termelő képessége kiemelt szerepet kapott.

A gazdasági recesszióval kapcsolatos várakozások hitelleminősítésekhez vezettek a régióban...

A gazdasági recessziós kilátásokkal kapcsolatos várakozások következtében a régió számos vállalatának romlott a hitelminősítése. A Standard & Poor's módosította a MOL Nyrt. hosszú távú vállalati hitelminősítését a korábbi BBB- (negatív kilátással) besorolásról BB+ besorolásra (stabil kilátással). A S&P azután hozta meg döntését, hogy november 17-én Magyarország hitelminősítése "BBB" besorolásra csökkent (negatív kilátással), amely tükrözi az országot, illetve a régiót sújtó recesszióra vonatkozó általános várakozásokat. E döntésben jelentős szerepet játszottak az iparági környezetben, valamint a pénzügyi piacokon bekövetkezett kedvezőtlen változások.

... ennek ellenére a MOL megőrizte erős pénzügyi pozícióját.

Ez nem változtatott a MOL-csoport erős pénzügyi pozícióján. MOL-nak jelenleg közel 1,5 Mrd eurós le nem hívott szabad hitelkerete illetve betétje van, amit aranytartalékként kezel, ami megfelelő pénzügyi rugalmasságot biztosít rövid-, és közép-távon. Ezek a pénzügyi eszközök, egy takarékos beruházási tervvel kiegészülve mutatják a MOL felkészültségét a szűk esztendőre.

Nincs szükség további külső finanszírozásra 2010 októberéig

A MOL-csoport elegendő külső finanszírozással rendelkezik a zavartalan működéshez valamint a beruházásaihoz, nincs szüksége további külső finanszírozásra 2010 októberéig. A banki finanszírozás fő pillérei a 2007 októberében megkötött 2,1 milliárd euró összegű szindikált hitelszerződés, a 825 és 700 millió euró keretösszegű szindikált hitelek, valamint a 2005 szeptemberében kibocsátott 750 millió euró össznévértékű eurókötvény. A 2,1 milliárd euró összegű hitelszerződés méret tekintetében a mindenkor legnagyobb euró hitel tranzakció a MOL fennállása óta, melynek megkötése egyértelműen alátámasztja a társaság pénzügyi erejét és kitűnő működési kilátásait, valamint a MOL partner bankjainak rendkívül magas szintű támogatását

a globális hitelpiaci nehézségek ellenére. A hitelkeret célja általános vállalat-finanszírozás (az akvizíciókat beleértve).

A hitelek 66%-a euróban denominált

A teljes csoportszintű adósságállomány 636,2 Mrd Ft-ról 911,5 Mrd Ft-ra emelkedett a 2007. év végi és 2008. december 31. közötti időszakban, elsősorban az INA akvizíció következtében. 2007. december 31-én a teljes adósságállomány deviza-összetételében 66,2% volt az euró-, 32,2% az USA dollár-, míg a forint-, és az egyéb devizaalapú hitelek részesedése 1,6%-ot ért el. A nettó hitelállomány 2008. év végén 689,4 Mrd Ft (2,6 Mrd euró) volt.

Az eladósodottság változatlan

Az eladósodottság (a nettó hitelállomány a saját tőke és a nettó hitelállomány összegéhez viszonyítva) 35,9%-ot tett ki 2008. december 31-én, szemben a 2007. év végi 35,5%-kal, ami a MOL-csoport erős tőkeszerkezetét mutatja.

INTEGRÁLT KOCKÁZAT-KEZELÉSI RENDSZER

A közelmúlt fejleményei a gazdaságban és a pénzügyi szektorban megerősítették a hatékony és átfogó kockázatkezelés szükségességét

A MOL egy átfogó kockázat-kezelési rendszert működtet, amely integrált részét képezi a felelős társaságirányításnak. A közelmúltban bekövetkezett fejlemények a globalizált gazdaságban és a pénzügyi szektorban újra megerősítették a hatékony és átfogó kockázatkezelés szükségességét, amely előfeltétele egy jól működő, felelős társaságirányításnak. Egy adekvát vállalati kockázatkezelésnek - a nyugtalanító események kezelése mellett - számos más követelménynek is meg kell felelnie: az új IFRS szabályozás (2007-től) megköveteli a pénzügyi kockázatok és azok kezelésének közzétételét, a hitelminősítő ügynökségek fókuszában a hatékony vállalati kockázatkezelés (ERM) kereteinek kialakítása áll, míg a befektetők számára a részletesen megvizsgált társaságirányítási gyakorlat fontos.

A MOL négy pilléren nyugvó integrált kockázat-kezelési rendszerrel kezeli a kockázatok széles spektrumát:

Egységes Vállalati Kockázatkezelés

Az Egységes Vállalati Kockázatkezelés (ERM) keretében végezzük a különböző típusú kockázatok integrálását egy hosszú távú, átfogó és dinamikus modellbe, amely a MOL-csoport összes üzletágára kiterjesztésre került. Az ERM a pénzügyi és működési kockázatokot a stratégiai kockázatok széles körével együtt kezeli. Az ERM legfontosabb szerepe nemcsak az, hogy információt szolgáltatson azon kritikus kockázatokról, amelyekkel a MOL-csoportnak szembe kell néznie, hanem az is, hogy támogatást nyújtson a felsővezetésnek az egyes projektek kockázati profiljait is figyelembe vevő, megalapozottabb döntések meghozatalában.

Pénzügyi Kockázatkezelés

A Pénzügyi Kockázatkezelés (FRM) a rövidtávú, piaci kockázatokkal foglalkozik. A tömegáruk árkockázatát, a devizapiaci- és kamatláb-kockázatokat Monte-Carlo szimulációs módszerrel, egy komplex modell keretében mérjük, mely a portfólióhatásokat is figyelembe veszi. A pénzügyi kockázatokot – amennyiben szükséges – megfelelő eszközök (mint swap, határidős és opciós ügyletek) segítségével fedezzük.

Biztosítás Menedzsment

Az elfogadható szint fölötti működési kockázatok áthárítása a Biztosítás Menedzsment (IM) feladata. A biztosítások kötése a működési kockázatok kezelésének egyik legfontosabb eszköze.

Üzletfolytonosság Menedzsment

Az Üzletfolytonosság Menedzsment (BCM) a váratlan működési fennakadásokra történő felkészülés folyamata. Az üzletfolytonossági tervek (BCP), krízismenedzsment-folyamatok (CM) és más kockázat-ellenőrző programok (mint például rendszeres műszaki felülvizsgálatok) kiemelten fontosak az olyan üzletágakban, ahol a működési kockázatok – a tevékenység alapját képező kémiai és fizikai folyamatok következtében – jelentősek; és a MOL-csoport tevékenysége túlnyomórészt ilyen.

A kockázatkezelési tevékenység integráltsága lehetőséget teremt a MOL-csoport számára, hogy a kockázatkezelés fentiekben részletezett négy pillére közötti szinergiákat kiaknázza.

BERUHÁZÁSOK ÉS BEFEKTETÉSEK

MOL-CSOPORT CAPEX	2007 Módosított (MILLIÓ Ft)	2008 (MILLIÓ Ft)
KUTATÁS-TERMELÉS	56.691	73.568
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM*	206.400	119.385
GÁZ ÉS ENERGIA	28.823	129.884
VEGYIPAR	7.032	10.227
KÖZPONT ÉS EGYÉB	64.454	245.837
ÖSSZESEN	363.400	578.901

* A Feldolgozás-Kereskedelem-, Lakossági Szolgáltatás- és Kenőanyag üzleteket tartalmazza

59% CAPEX növekedés az INA akvizíció és a Gáz és Energia szegmens beruházásai miatt

Csoportunk beruházásainak és befektetéseinek (CAPEX) értéke (a kutatási projektekkel együtt) a 2007. évi 363,4 Mrd Ft-ról 578,9 Mrd Ft-ra emelkedett 2008-ban, egyrészt a Gáz és Energia szegmens kulcs projektjei, másrészt a magasabb akvizíciós költségek miatt.

2008-ban 227,3 Mrd Ft-ot költöttünk további 22,16% INA részesedés vásárlásra önkéntes nyilvános vételi ajánlat révén. 2007-ben akvizíciós kiadásaink összességében 207,6 Mrd Ft-ot tettek ki; ami magába foglalja az IES akvizícióját, részesedés vásárlást a TVK-ban, töltőállomás hálózat vásárlását Horvátországban és az oroszországi tevékenységünk bővítését.

Az akvizíciós költségek nélkül számolt CAPEX 332,2 Mrd Ft volt 2008-ban, ami 113,2%-os bővülést jelent a 2007. évi 155,8 Mrd Ft-hoz képest. A gáz Import-kapacitás bővítés és a Földalatti Gáztároló projektek voltak a növekedés fő mozgatórugói. (95,9 Mrd Ft-os növekedés 108 Mrd Ft-ra.)

A Kutatás-termelés CAPEX 30%-kal növekedett

A Kutatás-termelés szegmens beruházása és befektetése 16,9 Mrd Ft-tal 73,6 Mrd Ft-ra nőtt 2008-ban az előző évhez képest, tükrözve nemzetközi kutatási és termelésbe állítási tevékenységünk magasabb aktivitását. A CAPEX tevékenységeken belül 11,8 Mrd Ft (a teljes CAPEX 16%-a) felhasználás valósult meg két kurdisztáni és egy kameruni kutatási blokkban való részesedés szerzéséhez. Az összes költségből 27,9 Mrd Ft-ot (a teljes CAPEX 38%-át) tett ki a kutatás, ebből

9,7 Mrd Ft-ot Magyarországon, 5,9 Mrd Ft-ot Oroszországban, 4,8 Mrd Ft-ot Kamerunban, míg 7,5 Mrd Ft-ot egyéb területeken költöttünk. A termelésbe állítás összesen 24,7 Mrd Ft-ot (a teljes CAPEX 34%-a) tett ki, ebből 7,6 Mrd Ft-ot Magyarországon, míg 15,0 Mrd Ft-ot Oroszországban költöttünk - főként a Matjushkinskaya (8,2 Mrd Ft) és BaiTex (4,0 Mrd Ft) mezőkre fókuszálva - de folytatódott a ZMB fejlesztése is (2,8 Mrd Ft). A pakisztáni Manzalai mező termelésbeállítási költségének MOL-ra eső része 2,1 Mrd Ft volt. A felszíni geofizikai és fúróluk-szelvényezési szolgáltatásokat nyújtó leányvállalataink eszközeinek felújítására és szinten tartó beruházásaira 4,8 Mrd Ft-ot (7%) költöttünk, hogy jobban szolgálhassák növekedési stratégiánkat, míg szinten tartó beruházásokra 3,5 Mrd Ft-ot (5%) fordítottuk.

A Feldolgozás és Kereskedelem CAPEX 42%-kal csökkent

A Feldolgozás és Kereskedelem szegmens CAPEX felhasználása 119,4 Mrd Ft-ra csökkent 2008-ban a 2007. évi 206,4 Mrd Ft-ról (a bázis időszak tartalmazta az IES és Tifon akvizíciókra költött 138,6 Mrd Ft-ot). Ezen belül:

- A Feldolgozás és Nagykereskedelem 92,6 Mrd Ft-ot költött 2008-ban szemben a 2007. évi 170,6 Mrd Ft-tal, ami tartalmazta az olaszországi finomító akvizíciós költségét is (IES: 121,6 Mrd Ft). 2008-ban a Slonvaft-nál 27,1 Mrd Ft CAPEX felhasználás valósult meg. Az IES 23,1 Mrd Ft-ot fordított környezetvédelmi projektekre (Termék Minőség Fejlesztés). A Dunai Finomító és a MOL Nyrt. leányvállalatainak felhasználása 42,4 Mrd Ft volt, amely a VGO Hidrokrakk projekt 10,6 Mrd Ft-os költségét is magába foglalja.
- A Lakossági Szolgáltatások CAPEX 2008. évi 26,4 Mrd Ft összegéből 8,6 Mrd Ft-ot fordítottunk a magyar, 3,0 Mrd Ft-ot a román, 4,1 Mrd Ft-ot a Tifon és 4,4 Mrd Ft-ot a szerb, míg 4,1 Mrd Ft-ot az IES hálózatának fejlesztésére. A 2008. évi CAPEX 9,2 Mrd Ft-tal alacsonyabb a 2007. évihez képest, amely tartalmazta a boszniai Energopetrol akvizíciós tőkeemelését (4,6 Mrd Ft) és a Tifon akvizícióját (16,9 Mrd Ft) is.
- A Kenőanyag üzlet CAPEX-e 28%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva a visszafogott kereskedelem-fejlesztésnek és beruházási tevékenységnek köszönhetően.

Az FGSZ Zrt CAPEX-e 51,4 Mrd Ft-tal nőtt

Az FGSZ Zrt. beruházásainak értéke a szokásos értékhez képest 2008. évben rendkívül magas, 73,8 Mrd Ft volt. A növekedést a stratégiai fontosságú projektek okozták (importkapacitás bővítés: 62,2 Mrd Ft, Pilisvörösvár – Százhalombatta gázvezeték építése: 2,3 Mrd Ft és román tranzit: 1,5 Mrd Ft). A hazai rendszer hosszú távú és biztonságos üzemeltetése érdekében az üzlet 7,8 Mrd Ft-ot költött rekonstrukciós illetve egyéb növekedést biztosító beruházásokra.

Az MMBF Zrt. 50,5 Mrd Ft-ot költött az 1,2 Mrd m³ stratégia és 0,7 Mrd m³ kereskedelmi kapacitású földalatti gáztároló építésére 2008-ban. A gáztároló a működő Szőreg-1 mezőből kerül kialakításra.

A Gáz és Energia beruházásainak értéke 5,2 Mrd Ft volt 2008-ban. Stratégiai szövetséget kötöttünk a CEZ-zel és közös vállalatot alapítottunk, amely gáztüzelésű erőmű-beruházásokra fókuszál közép és délkelet Európa négy országában, beleértve Szlovákiát, Magyarországot, Horvátországot és Szlovéniát.

Az első nagyobb beruházás keretében a tervek szerint a MOL-csoport pozsonyi finomítójának területén, Szlovákiában és a százhalombattai finomítóban, Magyarországon építenek meg egy-egy kombinált ciklusú gázturbinás (CCGT) 800 MW-os erőművet. Ezen új létesítményeken kívül Pozsonyban korszerűsítik a jelenleg is működő hőerőművet és kapacitását 160 MW-ra bővítik. 2008-ban a CCGT projektek és a hőerőmű rekonstrukciójának előkészületi munkái folytak.

A Petrolkémia CAPEX-e 3,2 Mrd Ft-tal emelkedett

A Petrolkémia CAPEX ráfordítások értéke 10,2 Mrd Ft volt 2008-ban; az előző évhez mért 45%-os növekedés jelentős része a Slovnaft kiemelt projektjeihez kapcsolódik (ECO Vision és SPC fejlesztés), melyek az olefingyár termelésének hatékonyságjavítását és a működési biztonság javítását segítették.

A Központ és Egyéb szegmens CAPEX-e 174,3 Mrd Ft-tal magasabb

A Központ és Egyéb szegmens CAPEX felhasználása 2008-ban 181,4 Mrd Ft-tal nőtt és 245,8 Mrd Ft-ot tett ki. A növekedés háttérében akvizíciós kifizetések állnak (INA: 227,3 Mrd Ft, I&C Energo: 7,6 Mrd Ft). Mindemellett 4,8 Mrd Ft-ot költöttünk a MOL-csoport információs rendszerének fejlesztésére és 2,7 Mrd Ft-ot ingatlanjainak fenntartására.

KITEKINTÉS STRATÉGIAI IDŐHORIZONTON: AZ ÉRTÉKTEREMTÉS MOTORJA: INA

A nehéz gazdasági környezet ellenére...

A globális recesszió közvetlenül és közvetett módon is sokkolta világ és Közép-Európa olaj- és gázipari vállalatait. A MOL azonban, azon vállalatok közé tartozik, amelyek már a krízis első jeleire reagáltak, működésüket módosítva alkalmazkodtak az egyre nehezedő körülményekhez.

...a MOL jó adottságokkal rendelkezik, hogy kiemelkedő hozamot érjen el

A MOL erős mérlegével és mintegy 1,5 milliárd euró lehívatlan hitelkeretével biztosított szabad pénzügyi mozgástérrel, kellően erős pozícióval rendelkezik, hogy kiállja a jelenlegi gazdasági visszaesés próbáját. Olyan környezetben, melyben a növekedés révén megvalósítható részvényesi értékteremtés lehetőségei korlátozottak, a MOL – a horvát nemzeti olaj- és gázvállalat, az INA feletti irányítás megszerzésével – kiemelkedő részvényesi hozam biztosítására képes az INA hatékonyságának javítása és működésének optimalizálása révén.

Stratégiai szövetség megerősítése az INA-val

A MOL történetének legnagyobb tranzakcióját (873 millió euró) hajtotta végre 2008 októberében és az INA legnagyobb (47,16%-os) részvényese lett. A horvát kormány és MOL közötti részvényesi megállapodás 2009. eleji módosítása révén a MOL és az INA közötti stratégiai partnerség még szorosabbá vált, a működési kontrol megszerzésével. A szerződés a MOL számára irányítási jogokat biztosít, így az INA a MOL-csoport pénzügyi beszámolójában teljes körűen konszolidálásra kerülhet.

INA – biztos alap az értékteremtéshez

Az új megállapodás lehetőséget teremt a MOL számára, hogy kiaknázza a MOL és az INA egymást kiegészítő, szomszédos piacokon elhelyezkedő eszközeiben rejlő értékteremtési potenciált. Az

INA upstream portfoliója több mint duplájára emeli a MOL bizonyított és valószínű készleteit, míg a szénhidrogén termelését 68%-kal növeli (2008-as adatok alapján). Az INA downstream eszközeivel a MOL finomítói kapacitása 40%-kal emelkedik, míg a töltőállomások száma 45%-kal nő. A két vállalat együttes működtetése a MOL számára lehetőséget teremt egy nagyobb eszközportfólió optimalizálására, a mérethatékonyságból, a rugalmasabb működésből és a közös tudásból adódó előnyök kiaknázására.

Értékteremtés az összehangolt működésből

A MOL-t a leghatékonyabb európai downstream vállalatok egyikeként tartják számon. Emellett a MOL az egyik legalacsonyabb költséggel termelő cég az európai upstream vállalatok között. A MOL kiemelkedő tapasztalatokkal rendelkezik vállalat-átalakításban, finomítói fejlesztésekben és a piaci igények által vezérelt kereskedelemben, amelyek révén az INA teljesítményének jelentős növelését érheti el. A vezetés elkötelezett abban, hogy az INA hatékonyságát a MOL szintjére emelje.

Gáz keretszerződés – első lépés az értékteremtésben

A MOL az értékteremtés kulcslépését már megtette a gáz keretszerződés 2009 januári aláírásával. A szerződés lehetővé teszi az INA számára, hogy kilépjen a gáz-értéklánc veszteséges részeiből, megszünteti a szabályozásból eredő kockázatot, és jelentős növekedést biztosít a kutatás-termelés üzlet számára a 15 évre meghatározott bányajáradék révén.

Szilárd pénzügyi pozíció fenntartása a jövőbeli fellendülés idejére

Az INA-ból származó növekedési lehetőség kiaknázásán felül a MOL minden intézkedést megtesz a jelenlegi piaci feltételekhez való alkalmazkodás és a jelenlegi erős pénzügyi pozíciójának megőrzése érdekében. A MOL menedzsment számos költségcsökkentő intézkedést vezetett be a hatékonyság fokozása érdekében. A szigorú beruházási programot - a szabad hitelkeretek fenntartása érdekében - a működési cash flow-jából szándékozik finanszírozni. A MOL középtávú célja egy még erősebb pénzügyi pozíció elérése, hogy a majdani gazdasági fellendülés idején maximálisan kihasználja a kínáló lehetőségeket.

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI
STANDARDOK SZERINT KÉSZÍTETT
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI
JELENTÉSSEL EGYÜTT
2008. DECEMBER 31.

A MOL MAGYAR OLAJ- ÉS GÁZIPARI NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RÉSZVÉNYESEI RÉSZÉRE

1.) Elvégeztük a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és leányvállalatai („a Csoport”) 2008. évi pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből, valamint az ezen időpontra végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált saját tőke változás kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból és a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó 86-173 oldalon található kiegészítő mellékletből áll.

A vezetés felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

2.) Ezen pénzügyi kimutatások a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését, fenntartását, a megfelelő számviteli politikák kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége és a vélemény alapja

3.) A mi felelősségünk a pénzügyi kimutatások véleményezése könyvvizsgálatunk alapján. A könyvvizsgálatot a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak lényeges hibás állításokat.

4.) A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felméréseit, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a pénzügyi kimutatások ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a vállalkozás belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli politikák megfelelőségének és az ügyvezetés lényegesebb becslései ésszerűségének, valamint a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatásának értékelését.

5.) Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

6.) Véleményünk szerint a pénzügyi kimutatások a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban megbízható és valós képet nyújtanak a Csoport 2008. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről, működésének konszolidált eredményéről, valamint tárgyidőszakra vonatkozó konszolidált cash flow-járól.

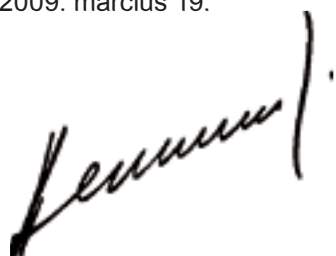
Ernst & Young Kft. Budapest,
Magyarország
2009. március 19.

MOL MAGYAR OLAJ- ÉS GÁZIPARI NYRT. ÉS LEÁNYVÁLLALATAI

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI
STANDARDOK SZERINT KÉSZÍTETT
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI
JELENTÉSEL EGYÜTT

2008. DECEMBER 31.

Budapest, 2009. március 19.

Hernádi Zsolt
elnök – vezérigazgató
az Igazgatóság elnöke

Molnár József
pénzügyi igazgató

KONSZOLIDÁLT MÉRLEG 2008. DECEMBER 31.

	JEGYZET	2008	2007 MÓDOSÍTOTT
ESZKÖZÖK		MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK			
IMMATERIÁLIS JAVAK	3	191.402	169.190
TÁRGYI ESZKÖZÖK	4	1.417.199	1.180.254
BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	9	338.984	140.701
ÉRTÉKESÍTHETŐ BEFEKTETÉSEK	10	842	1.362
HALASZTOTT ADÓ ESZKÖZÖK	28	56.223	20.162
EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	11	23.249	32.567
ÖSSZES BEFEKTETETT ESZKÖZ		2.027.899	1.544.236
FORGÓESZKÖZÖK			
KÉSZLETEK	12	222.781	318.604
VEVŐKÖVETELÉSEK, NETTÓ	13	327.484	354.119
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	14	81.378	82.397
ELŐRE FIZETETT NYERESÉGADÓK		34.797	3.680
PÉNZESZKÖZÖK	15	222.074	129.721
ÖSSZES FORGÓESZKÖZ		888.514	888.521
ÖSSZES ESZKÖZ		2.916.413	2.432.757
SAJÁT TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉGEK			
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKRE JUTÓ SAJÁT TŐKE			
JEGYZETT TŐKE	16	72.812	65.950
TARTALÉKOK	17	898.751	468.418
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL		141.418	257.796
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKRE JUTÓ SAJÁT TŐKE		1.112.981	792.164
KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESEDÉSE			
		118.419	127.417
ÖSSZES SAJÁT TŐKE		1.231.400	919.581
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK ÉVEN TÚLI RÉSZE	18	728.735	526.537
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	19	147.528	126.982
HALASZTOTT ADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	28	56.206	67.371
EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	20	10.488	140.812
ÖSSZES HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉG		942.957	861.702
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	21	549.971	523.224
FIZETENDŐ NYERESÉGADÓK		2.934	6.234
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	19	6.436	12.304
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	22	80.918	57.976
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZE	18	101.797	51.736
ÖSSZES RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉG		742.056	651.474
ÖSSZES SAJÁT TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉGEK		2.916.413	2.432.757

A mellékelt jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS 2008. DECEMBER 31.

	JEGYZET	2008	2007
		MILLIÓ FORINT	MÓDOSÍTOTT MILLIÓ FORINT
ÁRBEVÉTEL	23	3.535.008	2.593.951
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTEL	24	19.751	75.063
ÖSSZES MŰKÖDÉSI BEVÉTEL		3.554.759	2.669.014
ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK		2.745.501	1.916.196
SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	25	139.745	117.260
ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS		151.908	140.538
EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK	26	279.976	225.098
SAJÁT TERMELÉSŰ KÉSZLETEK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA		59.617	-70.181
AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKE		-21.212	-15.402
ÖSSZES MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG		3.355.535	2.313.509
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE		199.224	355.505
PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	27	114.742	22.096
EBBŐL: ÁTVÁLTÁSI OPCIO VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI KÜLÖNBÖZETE	27	64.550	-
PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	27	130.818	38.663
EBBŐL: ÁTVÁLTÁSI OPCIO VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI KÜLÖNBÖZETE	27	-	12.966
PÉNZÜGYI MŰVELETEK VESZTESÉGE / NYERESÉGE (-)	27	16.076	16.567
RÉSZESEDÉS A TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYÉBŐL		-25.190	5.318
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY		157.958	344.256
NYERESÉGADÓ	28	16.734	81.853
IDŐSZAK EREDMÉNYE		141.224	262.403
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL		141.418	257.796
KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL		-194	4.607
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKET MEGILLETŐ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY (FORINT)	29	1.604	3.057
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKET MEGILLETŐ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ HÍGÍTOTT EREDMÉNY (FORINT)	29	815	2.981

A mellékelt jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

KONSZOLIDÁLT KIMUTATÁS A SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSÁRÓL 2008. DECEMBER 31.

	JEGYZETT TŐKE	TŐKETARTALÉK	VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	
NYITÓ EGYENLEG 2007. JANUÁR 1.	83.467	-89.830	4.930	
CASH FLOW FEDEZETI ÜGYLETEK HALASZTOTT ADÓVAL EGYÜTT	-	-	60	
ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK HALASZTOTT ADÓVAL EGYÜTT	-	-	670	
ÁTVÁLTÁSI KÜLÖNBÖZET	-	-	-	
TŐKÉVEL SZEMBEN ELSZÁMOLT BEVÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK	-	-	730	
TÁRGYIDŐSZAKI MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	-	-	-	
TÁRGYÉVI TELJES BEVÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK	-	-	730	
ELŐZŐ ÉVI MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY ÁTVEZETÉSE	-	-	-	
OSZTALÉK	-	-	-	
KISEBBSÉGI TULAJDONOSOKNAK FIZETETT LEÁNYVÁLLALATI OSZTALÉK	-	-	-	
SAJÁT RÉSZVÉNY ÜGYLETEK NETTÓ HATÁSA	-17.862	-490.517	-	
RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK	-	-	-	
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK BEVÁLTÁSA	345	1,595	-	
TŐKEEMELÉS, TŐKECSÖKKENTÉS NETTÓ HATÁSA	-	-	-	
LEÁNYVÁLLALATOK MEGSZERZÉSE	-	-	-	
KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉSEK MEGSZERZÉSE	-	-	-	
MÓDOSÍTOTT ZÁRÓ EGYENLEG 2007. DECEMBER 31.	65.950	-578.752	5.660	
CASH FLOW FEDEZETI ÜGYLETEK HALASZTOTT ADÓVAL EGYÜTT	-	-	-2.856	
ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK HALASZTOTT ADÓVAL EGYÜTT	-	-	-4.259	
ÁTVÁLTÁSI KÜLÖNBÖZET	-	-	-	
TŐKÉVEL SZEMBEN ELSZÁMOLT BEVÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK	-	-	-7.115	
TÁRGYIDŐSZAKI MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	-	-	-	
TÁRGYÉVI TELJES BEVÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK	-	-	-7.115	
ELŐZŐ ÉVI MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY ÁTVEZETÉSE	-	-	-	
OSZTALÉK	-	-	-	
KISEBBSÉGI TULAJDONOSOKNAK FIZETETT LEÁNYVÁLLALATI OSZTALÉK	-	-	-	
SAJÁT RÉSZVÉNY ÜGYLETEK NETTÓ HATÁSA	6.535	184.425	-	
RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK	-	-	-	
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK BEVÁLTÁSA	327	1,513	-	
TŐKEEMELÉS, TŐKECSÖKKENTÉS NETTÓ HATÁSA	-	-	-	
LEÁNYVÁLLALATOK ÉS KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉSEK MEGSZERZÉSE	-	-	-	
ZÁRÓ EGYENLEG 2008. DECEMBER 31.	72.812	-392.814	-1.455	

A mellékelt jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

ÁTVÁLTÁSI TARTALÉK	ÖSSZETETT INSTRUMENTUMOK TÖKÉRÉSZE	EREDMÉNYTARTALÉK	TARTALÉKOK ÖSSZESEN	ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZVESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL	ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKRE JUTÓ SAJÁT TŐKE	KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZVESEDÉSE	ÖSSZES SAJÁT TŐKE
MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
64.011	-8.074	695.679	666.716	329.483	1.079.666	191.537	1.271.203
-	-	-	60	-	60	-	60
-	-	-	670	-	670	-	670
2.456	-	-	2.456	-	2.456	247	2.703
2.456	-	-	3.186	-	3.186	247	3.433
-	-	-	-	257.796	257.796	4.607	262.403
2.456	-	-	3.186	257.796	260.982	4.854	265.836
-	-	329.483	329.483	-329.483	-	-	-
-	-	-42.398	-42.398	-	-42.398	-	-42.398
-	-	-	-	-	-	-10.499	-10.499
-	-	-	-490.517	-	-508.379	-	-508.379
-	-	353	353	-	353	-	353
-	-	-	1.595	-	1.940	-	1.940
-	-	-	-	-	-	2.748	2.748
-	-	-	-	-	-	3.291	3.291
-	-	-	-	-	-	-64.514	-64.514
66.467	-8.074	983.117	468.418	257.796	792.164	127.417	919.581
-	-	-	-2.856	-	-2.856	-	-2.856
-	-	-	-4.259	-	-4.259	-	-4.259
57.613	-	-	57.613	-	57.613	1.154	58.767
57.613	-	-	50.498	-	50.498	1.154	51.652
-	-	-	-	141.418	141.418	-194	141.224
57.613	-	-	50.498	141.418	191.916	960	192.876
-	-	257.796	257.796	-257.796	-	-	-
-	-	-64.032	-64.032	-	-64.032	-	-64.032
-	-	-	-	-	-	-13.043	-13.043
-	-	-	184.425	-	190.960	-	190.960
-	-	133	133	-	133	-	133
-	-	-	1.513	-	1.840	-	1.840
-	-	-	-	-	-	2.785	2.785
-	-	-	-	-	-	300	300
124.080	-8.074	1.177.014	898.751	141.418	1.112.981	118.419	1.231.400

KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS 2008. DECEMBER 31.

	JEGYZET	2008	2007 MÓDOSÍTOTT
		MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY		157.958	344.256
ÉRTÉKCSÖKKENÉS, AMORTIZÁCIÓ ÉS ÉRTÉKVESZTÉS		151.908	140.538
A TVK KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉSÉÉRT A KÖNYV SZERINTI ÉRTÉKÉT MEGHALADÓAN FIZETETT ÖSSZEG		-	-14.351
KÉSZLETEK ÉRTÉKVESZTÉSE ÉS VISSZAÍRÁSA (-)		30.005	1.369
CÉLTARTALÉKOK NÖVEKEDÉSE / CSÖKKENÉSE (-)		1.274	-1.065
TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ NYERESÉG (-) / VESZTESÉG		-356	-2.836
KÖVETELÉSEK LEÍRÁSA / VISSZAÍRÁSA (-)		6.555	7.973
VEVŐKÖVETELÉSEKEN ÉS SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEKEN KELETKEZETT NEM REALIZÁLT ÁRFOLYAM VESZTESÉG/NYERESÉG (-)		-3.332	-1.261
LEÁNYVÁLLALATOK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ NYERESÉG		-7.580	-44.323
TÁRGYÉVBEN FELMERÜLT KUTATÁSI ÉS FELTÁRÁSI KÖLTSÉGEK		11.105	6.706
RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK		133	353
KAPOTT KAMATOK		-19.230	-13.370
FIZETETT KAMATOK		37.841	16.946
EGYÉB DEVIZÁS ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK ÁRFOLYAM NYERESÉGE (-) / VESZTESÉGE KIVÉVE A VEVŐKÖVETELÉSEKEN ÉS SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEKEN KELETKEZETT NEM REALIZÁLT ÁRFOLYAMKÜLÖNBÖZET		19.863	-7.635
KONVERZIÓS OPCIO VALÓS ÉRTÉKELÉSBŐL SZÁRMAZÓ KÜLÖNBÖZET (LÁSD 27. JEGYZET)		-64.550	12.966
EGYÉB PÉNZÜGYI BEVÉTELEK (-) / RÁFORDÍTÁSOK, NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS		35.773	2.887
RÉSZESEDÉS TÁRSULT VÁLLALATOK EREDMÉNYÉBŐL		25.190	-5.318
EGYÉB PÉNZMOZGÁSSAL NEM JÁRÓ TÉTELEK		1.671	2.676
ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS A MŰKÖDŐ TŐKE VÁLTOZÁS ELŐTT		384.228	446.511
KÉSZLETEK CSÖKKENÉSE / NÖVEKEDÉSE (-)		77.405	-86.011
VEVŐ KÖVETELÉSEK CSÖKKENÉSE / NÖVEKEDÉSE (-)		34.318	-36.803
EGYÉB KÖVETELÉSEK CSÖKKENÉSE / NÖVEKEDÉSE (-)		-7.129	-2.237
SZÁLLÍTÓI TARTOZÁSOK CSÖKKENÉSE (-) / NÖVEKEDÉSE		-89.321	74.784
EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK NÖVEKEDÉSE / CSÖKKENÉSE (-)		9.625	-11.244
FIZETETT NYERESÉGADÓ		-61.923	-69.494
ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS		347.203	315.506
BERUHÁZÁSOK, SZÉNHYDROGÉN KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI KÖLTSÉGEK		-323.753	-158.075
TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ PÉNZESZKÖZ		2.333	4.532
LEÁNYVÁLLALATOK ÉS KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉSEK MEGVÁSÁRLÁSA, NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS (LÁSD 6. JEGYZET)	34	-12.158	-189.805
KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOK MEGVÁSÁRLÁSA, NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS (LÁSD 8. JEGYZET)	34	-	-1.953
TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK ÉS EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK MEGVÁSÁRLÁSA		-227.262	-464
LEÁNYVÁLLALATOK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS (LÁSD 7. JEGYZET)		28.143	-7.468
TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK ÉS EGYÉB BEFEKTETÉSEK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ PÉNZESZKÖZ		1.221	-
ADOTT HITELEK ÉS HOSSZÚ LEJÁRATÚ BANKBETÉTEK VÁLTOZÁSA		-2.621	21
RÖVID LEJÁRATÚ BEFEKTETÉSEK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA		-	707
KAPOTT KAMATOK ÉS EGYÉB PÉNZÜGYI BEVÉTELEK		57.108	14.319
KAPOTT OSZTALÉK		2.197	1.208
BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA		-474.792	-336.978

A mellékelt jegyzetek a pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik

	JEGYZET	2008	2007 MÓDOSÍTOTT
		MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK FELVÉTELE	34	1.097.225	544.844
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK TÖRLESZTÉSE		-893.118	-208.977
EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA		125	33
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA		13.899	1.121
FIZETETT KAMATOK ÉS EGYÉB PÉNZÜGYI RÁFORDÍTÁSOK		-47.190	-24.528
TULAJDONOSOKNAK FIZETETT OSZTALÉKOK		-63.737	-42.342
KÜLSŐ TULAJDONOSOKNAK FIZETETT OSZTALÉKOK		-13.116	-10.471
KÜLSŐ TULAJDONOSOK HOZZÁJÁRULÁSA		2.785	2.748
SAJÁT RÉSZVÉNY KIBOCSÁTÁSA		137.860	-
VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY		-25.663	-508.379
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA		209.070	-245.951
PÉNZESZKÖZÖK CSÖKKENÉSE (-) / NÖVEKEDÉSE		81.481	-267.423
PÉNZESZKÖZ ÁLLOMÁNY AZ ÉV ELEJÉN		129.721	399.104
PÉNZESZKÖZÖK ÁRFOLYAMKÜLÖNBÖZETE KÜLFÖLDI LEÁNYVÁLLALATOK KONSZOLIDÁLÁSA MIATT		6.576	-1.985
PÉNZESZKÖZÖK FORDULÓNAPI NEM REALIZÁLT ÁTÉRTÉKELÉSI KÜLÖNBÖZETE		4.296	25
PÉNZESZKÖZ ÁLLOMÁNY AZ ÉV VÉGÉN		222.074	129.721

JEGYZETEK A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT KÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ 2008. DECEMBER 31.

I ÁLTALÁNOS

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban MOL Nyrt., MOL vagy a Társaság) 1991. október 1-jén alakult meg a jogelőd Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) átalakulásával. Az állami vállalatok átalakulási törvénye értelmében az OKGT eszközei és kötelezettségei a fordulónappal átértékelésre kerültek. A MOL Nyrt. és leányvállalatai (a továbbiakban MOL Csoport, vagy a Csoport) kőolaj, földgáz és gáztermék kutatásával és termelésével, szállításával, és kőolaj tárolásával, finomításával, finomítói termékek kis- és nagykereskedelmével, valamint olefinek és poliolefinek gyártásával, értékesítésével foglalkozik. A Csoport dolgozóinak létszáma 2008. december 31-én 17.213 fő, míg 2007. december 31-én 15.058 fő volt. A Társaság székhelye Magyarországon, a Budapest, Október huszonharmadika u. 18. címen található.

A Társaság részvényeit a Budapesti és a Varsói Értéktőzsdén jegyzik. A nemzetközi tőkepiacokon a Luxemburgi Értéktőzsde, a londoni elektronikus tőzsde és az International Order Book forgalmazza a Társaság DR-jait, valamint New Yorkban, Berlinben és Münchenben tőzsdén kívüli kereskedelemben is forgalmazzák.

2.1 ELFOGADÁS, MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT ÉS A BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ALAPJA

i) Elfogadás és nyilatkozat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak való megfelelésről

A konszolidált éves beszámolót az Igazgatóság 2009. március 19-én fogadta el.

A konszolidált éves beszámoló a Nemzetközi Számvetési Standardok szerint, az Európai Unió (EU) Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetettek alapján beiktatott standardok alapján készült. Az IFRS-t a Nemzetközi Számvetési Standardok Bizottság (IASB) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolás Értelmező Bizottság (IFRIC) által megfogalmazott, standardok és értelmezések alkotják.

2005. január 1-jétől a magyar számviteli törvény változása lehetővé teszi, hogy a Csoport konszolidált beszámolóját az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett IFRS alapján készítse el. Jelenleg az EU beiktatási folyamatai és a Csoport tevékenysége alapján nincs különbség a Csoport IFRS és EU által elfogadott IFRS politikák között.

A pénzügyi kimutatásokban szereplő közzétételek megfelelnek az egyes standardokban foglalt követelményeknek. A 2006 során kibocsátott lejárat nélküli, átváltható értékpapírokba ágyazott konverziós opcióval kapcsolatban elszámolt átértékelési különbözet az eredménykimutatás külön sorában került megjelenítésre. A menedzsment véleménye szerint ezen pénzmozgással nem járó tétel

elkülönítése növeli a pénzügyi kimutatások áttekinthetőségét, mert az így elszámolt nyereség vagy veszteség összegére nem gyakorol hatást sem a Csoport működése, sem az ezen működést befolyásoló külső üzleti tényezők. A konverziós opció részleteit a 16. Jegyzet tartalmazza.

ii) A beszámoló készítésének alapja

A konszolidált éves beszámoló a 2008. december 31-én kibocsátott és hatályos standardok és IFRIC értelmezések szerint készült. A Csoport nem vett alkalmazásba olyan standardot vagy IFRIC értelmezést, amely kibocsátásra került, de még nem lépett hatályba.

A MOL Nyrt. nem konszolidált éves beszámolóját a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint (a továbbiakban MSZSZ) készíti. E törvény egyes előírásai eltérnek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban (IFRS) foglaltaktól.

A bekerülési érték elvének alkalmazása érdekében a konszolidált éves beszámoló úgy tekinti a MOL Nyrt.-t, mintha az 1991. október 1-jén jött volna létre az eszközök és források aznapi értékével, figyelembe véve az IFRS miatt szükséges módosításokat.

A pénzügyi év megegyezik a naptári évvel.

iii) Konszolidációs elvek

Leányvállalatok

A konszolidált éves beszámoló a MOL Nyrt.-t, illetve az ellenőrzése alatt álló leányvállalatokat foglalja magában. Ellenőrzésről általában akkor beszélünk, ha a Csoport közvetve vagy közvetlenül birtokolja az adott társaság szavazati jogainak több, mint 50%-át, és a társaság pénzügyi és operatív tevékenységébe történő befolyás révén előnyöket élvez annak tevékenységéből. Amint azt az IAS 27 előírja, az aktuálisan lehívható szavazati jogok is figyelembe vételre kerülnek az ellenőrzés meghatározásához.

A konszolidáció a megszerzésekori értékviszonyok alapján történik az eszközök és források akvizíció időpontjára, azaz az irányítás megszerzésének napjára vonatkozó piaci értékének alapul vételével. A külső tulajdonosok részesedése a nettó eszközök piaci értékének külső tulajdonosokra jutó hányadaként jelenik meg. Az év közben megszerzett vagy értékesített társaságok a tranzakció időpontjától kezdődően, illetve a tranzakció időpontjáig szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

A konszolidációba bevont társaságok közötti tranzakciók, egyenlegek és eredmények, valamint a nem realizált eredmények kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ilyen veszteségek a kapcsolódó eszközök értékvesztésére utalnak. A konszolidált éves beszámoló készítése során a hasonló tranzakciókat és eseményeket egységes számviteli elveket követve rögzítik.

A külső tulajdonosokra eső tőke- és eredményrész a mérlegben és az eredménykimutatásban külön soron jelenik meg. A külső tulajdonosok részesedésének megszerzésekor az anyavállalat kiterjesztése módszer kerül alkalmazásra, melynek során az ellenérték és a nettó eszközök arányos része közötti különbség goodwill-ként kerül elszámolásra.

Közös vezetésű vállalkozások

A közös vállalkozás olyan szerződésen alapuló megállapodás, amelyben két vagy több fél (vállalkozók) közös irányítás alatt álló gazdasági tevékenységet folytatnak. Közös irányítás akkor valósul meg, amikor a tevékenységhez kapcsolódó stratégiai, pénzügyi és operatív döntések a vállalkozók egyhangú beleegyezését követelik meg. A közös vezetésű vállalkozás olyan közös vállalkozás, amely egy gazdasági tevékenységet folytató társaság, partnerség vagy más jogi személy létrehozásával jár, amelyet a Csoport a többi vállalkozóval közösen irányít.

A Társaság közös vezetésű vállalkozásokban lévő részesedései arányos konszolidációval kerülnek bevonásra, azaz a közös vezetésű vállalkozások eszközeinek, forrásainak, bevételeinek és ráfordításainak arányos része összevonásra kerül a konszolidált éves beszámoló megfelelő soraival. A közös vezetésű vállalkozások pénzügyi kimutatásaikat az anyavállalatával azonos beszámolási évre, konzisztens számviteli politikákat követve készítik el.

Amikor a Csoport eszközöket ad át, illetve értékesít a közös vezetésű vállalkozás részére, a tranzakció annak tartalma alapján kerül elszámolásra. Amikor a Csoport eszközöket vásárol a közös vezetésű vállalkozástól, a Csoport akkor számolja el a közös vállalkozás tranzakcióból származó eredményének rá jutó részét, amikor az eszköz harmadik fél részére továbbértékesítésre kerül.

Befektetések társult vállalkozásokban

A társult vállalkozás olyan társaság, amelynek pénzügyi és működési politikáira a Csoport jelentős befolyást képes gyakorolni, de amely nem leányvállalat vagy közös vezetésű vállalkozás.

A Csoport társult vállalkozásokban lévő befektetései az equity módszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra. Az equity módszer alapján a társult vállalkozásokban meglévő befektetés a mérlegben a társult vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, Csoportra jutó változásával növelt bekerülési értéken kerül kimutatásra. A társult vállalkozáshoz kapcsolódó goodwill a befektetés könyv szerinti értékének része, és nem kerül amortizálásra. Az eredménykimutatás a társult vállalkozás működéséből származó eredményének a Csoportra jutó részét tartalmazza. Ha a társult vállalkozás saját tőkéjével szemben elszámolt változás történik, a Csoport szintén elszámolja a rá jutó részt, és – ahol ez értelmezhető – kimutatja a saját tőke változásaként. A Csoport és a társult vállalkozás között történt tranzakciók nyeresége vagy vesztesége a társult vállalkozásban lévő tulajdoni hányad mértékéig kerül kiszűrésre.

A társult vállalkozások beszámolási időpontjai megegyeznek a Csoportéval, és a társult vállalkozások számviteli politikája megfelel a Csoport által hasonló tranzakcióknál, hasonló körülmények között alkalmazottal.

A társult vállalkozásokban levő befektetések a mérleg fordulónapján értékvesztésre utaló objektív bizonyítékok megállapítása céljából felülvizsgálatra kerülnek. Amennyiben van ilyen bizonyíték, meghatározásra kerül a befektetés realizálható értéke és az elszámolandó értékvesztés. A korábbi években elszámolt veszteségek okának mérlegelése alapján kerül meghatározásra, hogy a veszteségek visszafordításra kerülhetnek-e.

2.2 A SZÁMVITELI POLITIKA VÁLTOZÁSAI

A Csoport számviteli politikái megegyeznek a korábbi években használtakkal, eltekintve néhány kisebb változtatástól néhány mérleg, illetve eredménykimutatás tétel besorolásában, melyek nem gyakoroltak lényeges hatást a Csoport pénzügyi kimutatásaira. Az összehasonlító időszakok e kisebb változásoknak megfelelően módosításra kerültek.

A Csoport az alábbi új, illetve módosított IFRS-t és IFRIC értelmezést alkalmazta az év során. A következőkben leírtakon túlmenően ezek alkalmazása nem gyakorolt jelentős hatást a Csoport pénzügyi kimutatására, azonban további közzétételi követelményeket eredményezett.

- IAS 39 és IFRS 7 módosításai - pénzügyi eszközök átsorolása
- IFRIC 11 IFRS 2 – Csoport és saját részvény tranzakciók.
- IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások

A Csoport nem vett korábban alkalmazásba olyan standardot vagy értelmező rendelkezést, amely nem

volt kötelező a fordulónapon.

A változások főbb hatásai a következők:

IAS 39 és az IFRS 7 módosításai – pénzügyi eszközök átsorolása

Az IAS 39 változtatásai megengedik, hogy korlátozott esetekben a társaság átsoroljon pénzügyi eszközöket az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, valamint az értékesíthető pénzügyi eszköz kategóriákból. Az ilyen jellegű átsorolások további információk közzétételét igényelik. A Csoport nem hajtott végre átsorolást ezen módosítások alapján.

IFRIC 11 IFRS 2 – Csoport és saját részvény tranzakciók

Az értelmezés részvény elszámolású tranzakciónak minősíti azon megállapodásokat, amelyekben a munkavállalók részére a társaság tőke instrumentumai kerülnek juttatásra, abban az esetben is, ha azokat a társaság harmadik féltől veszi, illetve a részvényeseitől kapja. A Csoport jelenlegi részvény elszámolású juttatásaira nincs hatással az értelmezés.

IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások

Az értelmezés 2006 novemberében került kibocsátásra és a 2008. január 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Ezen értelmezés a szolgáltatási koncessziók üzemeltetőire vonatkozik, és azt részletezi, hogyan kerüljenek elszámolásra a szolgáltatási koncessziós megállapodásban vállalt kötelezettségek és kapott jogok. A Csoport egyetlen tagja sem minősül üzemeltetőnek, így ezen értelmezés nem gyakorol hatást a Csoportra.

Kibocsátott, de nem hatályos Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok

A konszolidált éves beszámoló elfogadásáig az alábbi standardok és értelmezések kerültek kibocsátásra, amelyek még nem léptek hatályba:

- **IAS 1 (módosított) Pénzügyi kimutatások prezentálása**
A standard módosítása 2009. január 1-től hatályos, és különválasztja a tulajdonosi és a nem tulajdonosi sajáttőke-változásokat. Ennek következtében a kimutatás a saját tőke változásairól csak a tulajdonosokkal folytatott tranzakciókat tartalmazza, a nem tulajdonosi sajáttőke-változásokat pedig egy különálló tételként mutatja be. Továbbá a standard bevezeti az átfogó jövedelemkimutatást, amely együtt mutatja be az eredménykimutatásban megjelenített bevételeket és ráfordításokat minden egyéb megjelenített bevétel-vagy ráfordításelemmel, egyetlen egységes, vagy két különálló, de összekapcsolódó kimutatásban. A Csoport a módosított IAS 1-et 2009. január 1-től alkalmazza. Várhatóan az eredménykimutatás és az átfogó jövedelemkimutatás külön teljesítmény-kimutatásként fog bemutatásra kerülni.
- **IFRS 2 Részvény alapú juttatások (módosítás) - megszolgálatási feltételek és megszüntetések**
Az IFRS 2 Részvény alapú juttatások standard módosítása a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre hatályos. Pontosítja a megszolgálatási és a megszolgálatáson kívüli feltételeket, valamint a megszüntetések számviteli elszámolását. A módosítás nem gyakorol lényeges hatást a Csoport meglévő részvény alapú juttatásaira.
- **IFRS 3 Üzleti kombinációk**
A felülvizsgált standard a 2009. július 1-jén vagy ezt követően kezdődő első üzleti évben megvalósuló tranzakciók vonatkozásában lép érvénybe, és több változást tartalmaz a korábbi IFRS 3-hoz képest. Többek között, a külső részesedések értékelhetők mind valós értéken, mind pedig a megszerzett társaság azonosítható nettó eszközeinek külső részesedésre arányosan jutó értékén, míg korábban csak az utóbbi értékelés volt megengedett. További iránymutatást tartalmaz a függő tételek felvételéről, illetve a megszerzett társaság egyes azonosítható eszközeinek és kötelezettségeinek értékeléséről. Továbbá, a felvásárlónál az üzleti kombináció érdekében felmerült költségek ráfordításként számolandók el, szemben a korábbi kezeléssel, amely szerint ezeket a goodwill meghatározásánál

figyelembe kellett venni. A felülvizsgálat nem gyakorol jelentős hatást a Csoport jelenleg bemutatott pénzügyi helyzetére.

- IFRS 8 Működési szegmensek

Az IFRS 8 standard 2006 novemberében került kibocsátásra és a 2009. január 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Az új standard információk közzétételét követeli meg a Csoport működési szegmenseiről, és felváltja a korábbi követelményt a Csoport elsődleges (üzleti) és másodlagos (földrajzi) beszámolási szegmenseinek meghatározásáról. A vezetés várakozása szerint nem történik változás a jelenlegi kimutatásokhoz képest, mivel a beszámolási célokra meghatározott elsődleges üzleti szegmensek megfelelnek az új standard szerinti működési szegmenseknek.

- IAS 23 Hitelfelvételi költségek

A felülvizsgált IAS 23 Hitelfelvételi költségek 2007. márciusában került kibocsátásra, és a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre hatályos. A felülvizsgált standard kötelezővé teszi a hitelfelvételi költségek aktiválását a megfelelő eszközökre. Megfelelő eszköznek minősülnek azon eszközök, melyek használat vagy értékesítés céljából történő előállításuk jelentős időt vesz igénybe. A Csoport jelenleg is ezt a politikát követi, így a felülvizsgálatnak nem lesz hatása a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

- IAS 27 Konzolidált és egyedi pénzügyi kimutatások

A felülvizsgált standard a 2009. július 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti év vonatkozásában lép hatályba. Megköveteli az időszaki teljes eredmény felosztását az anyavállalat tulajdonosai és a külső tulajdonosok között abban az esetben is, ha a külső tulajdonosok részesedése negatívvá válik. A korábbi standard – bizonyos ritka kivételektől eltekintve – ezen veszteségeket az anyavállalat tulajdonosaira allokálta. Továbbá, a standard az anyavállalat leányvállalataiban fennálló tulajdoni hányadában bekövetkező változásokat a saját tőkében rendeli elszámolni akkor, ha a tranzakció nem eredményezi a kontroll elvesztését, míg a kontroll elvesztésével járó tranzakciók nyeresége vagy vesztesége az eredményben számolandó el. A felülvizsgálat nem gyakorol jelentős hatást a Csoport jelenleg bemutatott pénzügyi helyzetére.

- IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: közzététel és IAS 1 Pénzügyi kimutatások (módosítás) – eladható pénzügyi instrumentumok és felszámolásakor felmerülő kötelezettségek

A módosított standardok, melyek 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti év vonatkozásában lépnek hatályba, tőkeként történő kezelést írnak elő egyes eladható pénzügyi instrumentumokra, valamint olyan pénzügyi instrumentumokra, amelyek csak a társaság felszámolásakor teremtenek kötelezettséget arra, hogy a társaság nettó eszközeinek arányos része a másik fél részére átadásra kerüljön. A módosítás nem gyakorol hatást a Csoport jelenlegi pénzügyi instrumentumaira.

- IFRIC 13 Vevői hűségprogramok

Az értelmezés a 2008. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Ezen értelmezés alapján a vevői hűség jutalmak, az őket keletkeztető értékesítés külön komponenseként kezelendők, ezért a kapott ellenszolgáltatás valós értékének egy része a jutalmaknak tulajdonítandó, amely a jutalmak érvényesítéséig hátralévő időszakra elhatárolásra kerül. A Csoport várakozása szerint az értelmezés nem gyakorol jelentős hatást a Csoport pénzügyi kimutatásaira a jelenleg működő kiskereskedelmi hűségprogram alapján.

- IFRIC 15 Ingatlan-beruházási szerződések

Az IFRIC 15 értelmezés 2008 júliusában került kibocsátásra, és a 2009. január 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező visszamenőlegesen is. Meghatározza, hogy mikor és hogyan kell megjeleníteni egy ingatlanegység eladásából származó bevételeket és a kapcsolódó ráfordításokat abban az esetben, amennyiben a kivitelező és a vevő még az ingatlan építésének

befejezése előtt megállapodtak egymással. Továbbá azt is meghatározza, hogy miként lehet eldönteni egy szerződésről, hogy az IAS 11 vagy az IAS 18 hatálya alá tartozik. A Csoport nem folytat ilyen tevékenységet, így az IFRIC 15 nincs hatással a Csoport pénzügyi helyzetére.

- **IFRIC 16 Külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetés fedezése**
Az IFRIC 16 értelmezés 2008 júliusában került kibocsátásra, és a 2008. október 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező, és útmutatást ad a nettó befektetések fedezésével kapcsolatban. Az értelmezés nincs hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mivel nincsenek nettó befektetés fedezeti ügyletei.
- **IFRIC 17 Nem pénzbeli kifizetések a tulajdonosok felé**
Az IFRIC 17 értelmezés 2008 novemberében került kibocsátásra, és a 2009. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Az értelmezés útmutatást ad arra vonatkozóan, ha a gazdálkodó egység nem pénzben, hanem más egyéb eszköz formájában juttat osztalékot a tulajdonosoknak. Ebben az esetben az osztalékot a juttatott eszköz valós értékén kell kimutatni. Ezen összeg és a juttatott eszközök korábbi könyv szerinti értéke közötti eltérést az eredménnyel szemben kell elszámolni osztalékfizetéskor. Az értelmezés nincs hatással a Csoportra, mivel csak pénzben fizet osztalékot.
- **IFRIC 18 Vevőktől átvett eszközök**
Az IFRIC 18 értelmezés 2009 januárjában került kibocsátásra, és a 2009. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Bizonyos szektorokban a gazdálkodó egységek gyakran kapnak vevőiktől tárgyi eszközöket, vagy pénzt bizonyos eszközök megépítéséhez vagy beszerzéséhez. A későbbiekben ezen eszközöket a vevők hálózathoz csatlakoztatására használják, illetve ezekkel biztosítanak számukra hozzáférést bizonyos árukhoz vagy szolgáltatásokhoz. Az értelmezés útmutatást ad arra, hogy mikor és hogyan kell az ilyen eszközöket megjeleníteni. Amennyiben egy vevőtől átvett berendezés az átvevő szempontjából megfelel az IASB Keretelvek szerinti eszköz definíciójának, akkor az átvevőnek ki kell mutatnia azt pénzügyi kimutatásaiban. Ha a vevő továbbra is irányítást gyakorol az átadott berendezés felett, akkor az nem felel meg az eszköz definíciójának, még akkor sem, ha a tulajdonjog átadásra került a szolgáltató vagy egy másik átvevő társaság részére. Az értelmezés várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.
- **Az IFRS-ek javításai**
Az IASB 2008 májusában bocsátotta ki első, főként a szabályokat összehangoló, szövegezéseket tisztázó módosítások gyűjteményét. A módosítások 2009. január 1-től hatályosak. A Csoport az alábbi módosításokat nem vette még alkalmazásba, de várhatóan ezek nem lesznek lényeges hatással a Csoport pénzügyi beszámolóira.
- **IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása**
Az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés szerint kereskedési célúnak minősülő eszközök és kötelezettségek a mérlegben nem minősülnek automatikusan forgóeszköznek, illetve rövid lejáratú kötelezettségnek. Ezért meg kell vizsgálni, hogy a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség várható realizálásnak ideje eltér-e az instrumentum mérlegbeli besorolásától.
- **IAS 8 Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák**
Ezen módosítás tisztázza, hogy csak azon alkalmazási útmutató kötelező a számviteli politika választásakor, amely a standard szerves része.
- **IAS 10 Mérlegfordulónap utáni események**
A módosítás értelmében a mérlegfordulónapot követően meghatározott osztalék nem minősül kötelezettségnek.

- IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések
IASB megváltoztatta a “nettó eladási ár” kifejezést az “értékesítés költségeivel csökkentett valós érték” kifejezésre. Azon bérbeadási céllal tartott ingatlanokat, gépeket vagy berendezéseket, melyek a bérleti idő lejártával rendszeresen, a szokásos üzleti tevékenység keretében eladásra kerülnek, át kell sorolni a készletek közé, és ott értékesítési célúként kimutatni.
- IAS 18 Bevételek
A módosítás következtében a “közvetlen költség” kifejezés módosult az IAS 39-ban meghatározott “tranzakciós költségre”.
- IAS 19 Munkavállalói juttatások
A módosítás keretében a következő fogalmak kerültek felülvizsgálatra: “ múltbeli szolgálat költsége”, a “juttatási eszközön elért hozam”, „rövid távú” és „egyéb hosszú távú” munkavállalói juttatások. Valamint a program azon módosításai, melyek csökkenést eredményeznek a jövőbeni szolgálathoz tartozó juttatásokban, rövidítésként számolandóak el. A függő kötelezettségek megjelenítésére vonatkozó utalás kikerült a standardból, hogy összhangban legyen az IAS 37-tel.
- IAS 20 Állami támogatások elszámolása és az állami közreműködés közzététele
A módosítás értelmében a jövőben kamatmentesen vagy alacsony kamatra kapott kölcsönök nem mentesülnek a kamatszámítási követelmény alól. A kapott összeg és a diszkontált összeg közötti különbséget állami támogatásként kell elszámolni. Továbbá különböző kifejezések módosításra kerültek, hogy összhangban legyenek más IFRS-ekkel.
- IAS 23 Hitelfelvételi költségek
A hitelfelvételi költségek definíciójának felülvizsgálata során a hitelfelvételi költségek összetevőinek két típusa összevonásra került, és az IAS 39-nek megfelelően effektív kamatláb módszerrel számított kamatráfordításként került megállapításra.
- IAS 27 Konzolidált és egyedi pénzügyi kimutatások
Amennyiben az anyavállalat egyedi pénzügyi beszámolójában a leányvállalatban lévő befektetését az IAS 39-nek megfelelően, valós értéken jeleníti meg, akkor ezt a módszert kell követni akkor is, ha ezt követően a befektetést értékesítésre tartottként sorolja be.
- IAS 28 Társult vállalkozásban lévő befektetések
Ha a társult vállalkozásban lévő befektetés értékelése az IAS 39 szerinti valós értéken történik, akkor az IAS 28 közzétételi kötelezettségei közül csak a következőnek kell megfelelni: közzé kell tenni bármilyen jelentős korlátozás jellegét és mértékét, amely a társult vállalkozásra vonatkozóan korlátozza a befektető számára történő, pénzeszköz vagy hitel visszafizetés formájában megvalósuló tőkeátruházásokat. Ennek a módosításnak nincs hatása a Csoportra, mivel a társult vállalkozásokat nem az IAS 39 szerinti valós értéken számolja el.
A társult vállalkozásban lévő befektetés értékvesztés teszt szempontjából egyedi eszköznek minősül. Ennek megfelelően az értékvesztés-teszttel megállapított értékvesztést nem lehet hozzárendelni a befektetés mérlegében lévő goodwill-hez. A módosítás nincs hatással a Csoportra, mivel már alkalmazza ezt a politikát.
- IAS 29 Pénzügyi beszámolás hiperinflációs gazdaságokban
Módosult annak a meghatározása, hogy mely eszközök és kötelezettségek képeznek kivételt a bekerülési értéken történő megjelenítés alól. Így a módosított standard csak példaként definiálja az ingatlanokat, gépeket, berendezéseket, nem pedig a kivételt képező eszközök és kötelezettségek teljeskörű felsorolásaként. Továbbá különböző kifejezések módosításra kerültek, hogy összhangban legyenek más IFRS-ekkel.

- IAS 31 Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek
Ha a gazdálkodó egység a közös vezetésű vállalkozásokban lévő érdekeltségeit az IAS 39 szerint valós értéken értékeli, akkor csak az IAS 31 következő közzétételi kötelezettségei vonatkoznak rá: közzé kell tenni a vállalkozó és a közös vállalkozás kötelezettségvállalásait, valamint összefoglaló pénzügyi adatokat a közös vállalkozás eszközeiről, kötelezettségeiről, bevételeiről és ráfordításairól. Ennek a módosításnak nincs hatása a Csoportra, mivel a közös vezetésű vállalkozásokat nem az IAS 39 szerinti valós értéken értékeli.
- IAS 34 Közbeneső pénzügyi beszámoló
Az IAS 33 hatálya alá tartozó gazdálkodó egységeknek az egy részvényre jutó eredményt közbeneső pénzügyi beszámolóikban is közzé kell tenniük.
- IAS 36 Eszközök értékvesztése
Amennyiben az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték meghatározására diszkontált pénzáramokat használnak, további közzétételek szükségesek, ha a használati érték meghatározása is diszkontált pénzáramok alapján történik. Ezen módosítás nincs azonnali hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mivel jelenleg a jövedelemtermelő egységek megtérülési értékének becslése használati érték alapján történik.
- IAS 38 Immateriális eszközök
A reklámozásra és promóciós tevékenységekre fordított kiadásokat akkor kell ráfordításként kimutatni, amikor a Csoport az árukhoz hozzájut, illetve amikor a szolgáltatásokat átveszi. Ezen módosítás nincs hatással a Csoportra, mivel nem végeztet ilyen promóciós tevékenységeket.
- IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés
A módosítás értelmében a derivatívákhoz kapcsolódó körülmények változása nem jelent átsorolást, így vagy el lehet tekinteni, vagy figyelembe lehet venni azt az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt eszközök közé történő besoroláskor a kezdeti megjelenítést követően. Törölték az IAS 39 szegmensre vonatkozó hivatkozását az instrumentumok fedezetiként történő megjelölésénél. Az adósság instrumentumok átértékelésére szintén a felülvizsgált effektív kamatláb használata kötelező a valós értéken történő fedezeti elszámolás felhagyásakor.
- IAS 40 Befektetési célú ingatlanok
A módosítás felülvizsgálta a standard hatályát, ennek értelmében az olyan, építés vagy fejlesztés alatt álló ingatlan, melyet a jövőben befektetési céllal akarnak használni, befektetési célú ingatlanok minősül. Amennyiben a valós értékét nem lehet megbízhatóan meghatározni, a fejlesztés alatt álló ingatlant bekerülési értéken kell kimutatni addig, amíg a valós érték nem lesz meghatározható, vagy az építkezés be nem fejeződik. Továbbá a módosítás felülvizsgálta a számviteli politika önkéntes módosításának feltételeit, hogy konzisztens legyen az IAS 8-al, és meghatározta azt, hogy a lízing keretében tartott befektetési célú ingatlan könyv szerinti értéke egyenlő a kapott értékelésnek a kimutatott kötelezettségekkel növelt értékével.
- IAS 41 Mezőgazdaság
A módosítás következtében kikerült az adózás előtti diszkontráta alkalmazásának követelménye a valós érték meghatározására, valamint az "értékesítési pontig felmerülő költségek" kifejezés "értékesítési költségekre" módosult. Továbbá kikerült a standardból annak a tilalma, hogy bármilyen további átalakításból származó pénzáramlás figyelembe vehető a valós érték meghatározásakor.
- IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek
Ezen módosítás hatására az "összes kamatbevétel" tétel kikerült a pénzügyi ráfordítások összetevői közül.

2.3 A SZÁMVITELI POLITIKA LÉNYEGES ELEMEI

i) Beszámolási pénznem

Az alapul szolgáló gazdasági események tartalmára és körülményeire való tekintettel az anyavállalat funkcionális, valamint a Csoport beszámolási pénzneme a magyar forint.

ii) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk elszámolásakor az akvizíciós számvitel módszere kerül alkalmazásra. A módszer a megszerzett üzlet azonosítható eszközeinek (beleértve korábban fel nem vett immateriális javainak) és kötelezettségeinek (beleértve függő kötelezettségeinek, de kizárva jövőbeli átalakítási költségeinek) valós értéken történő felvételét jelenti.

Az üzletrész bekerülési értéke és az üzletrész révén a leányvállalatokban megszerzett eszközöknek, kötelezettségeknek és függő kötelezettségeknek a megszerzés napján érvényes valós értéke közötti különbséget az eszközök között, goodwill-ként kerül kimutatásra a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. A felvételt követően a goodwill nyilvántartása értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az értékvesztés vizsgálat céljából a megszerzéskor a keletkező goodwill a kombináció szinergiáiból részesülő jövedelemtermelő egységekhez vagy azok csoportjaihoz kerül hozzárendelésre, függetlenül attól, hogy vannak-e egyéb, ezen egységekhez, illetve csoporthoz rendelt eszközei vagy kötelezettségei a Csoportnak. Minden egység, vagy azok csoportja azt a legalacsonyabb szintet jelképezi a Csoporton belül, amelyen a goodwillt belső menedzsment célokra vizsgálják, illetve amely nem nagyobb, mint egy szegmens a Csoport IAS 14 Szegmens beszámolás standard szerinti beszámolási rendszerében.

Ha a goodwill egy olyan jövedelemtermelő egység vagy tevékenység részét képezi, amely értékesítésre kerül, a hozzárendelt goodwill figyelembe vételre kerül a tevékenység könyv szerinti értékében az értékesítés nyereségének vagy veszteségének megállapításakor. Ilyen esetekben a kivezetett goodwill értéke az értékesített tevékenység és a megmaradó jövedelemtermelő egységek relatív értékeinek alapján kerül meghatározásra.

Amikor egy leányvállalat értékesítésre kerül, az eladási ár, illetve a kumulált átváltási különbözettel és a goodwill könyv szerinti értékével növelt nettó eszközérték különbözete az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

iii) Befektetések és Egyéb Pénzügyi Eszközök

A pénzügyi eszközök az IAS 39 alapján az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszközök, adott kölcsönök és vevőkövetelések, lejáratig tartott befektetések vagy értékesíthető pénzügyi eszközök lehetnek. A pénzügyi eszközök bekerüléskor valós értéken kerülnek kimutatásra, melyet a nem az eredménnyel szemben elszámolt valós értéken nyilvántartott befektetések esetében a megszerzéshez közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségek növelnek. A Csoport akkor ítéli meg, hogy egy szerződés tartalmaz-e beágyazott derivatívát, amikor először szerződő félle válik.

A befektetések vásárlásának és eladásának elszámolása a teljesítés időpontjában történik, amely az eszköz másik fél részére történő átadásának napja.

Eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszközök

Az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartoznak a kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök, illetve a bekerülést követően ilyenként minősített pénzügyi eszközök.

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszköznek minősülnek azok a pénzügyi eszközök, melyek rövid távon történő értékesítés céljából kerülnek beszerzésre. A származékos termékeket, az alapszerződéstől elkülönített beágyazott származékos termékeket is beleértve, kereskedési célúnak kell tekinteni, kivéve, ha azok hatékony fedezeti instrumentumnak vagy pénzügyi garancia szerződésnek minősülnek. A kereskedési célú befektetésekhöz kapcsolódó bevételek és ráfordítások elszámolása az eredménykimutatással szemben történik.

Egy pénzügyi eszköz bekerüléskor az eredménykimutatáson keresztül valóban értékelt eszközök közé a következő feltételek fennállása esetén sorolható: (i) ha az eszköz ilyen besorolása megszünteti vagy lényegesen csökkenti annak valószínűségét, hogy az adott pénzügyi eszköz értékelése, illetve a kapcsolódó bevételek és ráfordítások eltérő módon történő kezelése nem megfelelő bemutatást eredményezne (ii) az eszköz egy olyan eszközcsoport részét képezi, melynek kezelése és teljesítményértékelése egy dokumentált kockázatkezelési stratégiával összhangban valós érték alapon történik (iii) a pénzügyi eszköz olyan beágyazott származékos terméket tartalmaz, melyet elkülönítetten kellene kimutatni. Ezen pénzügyi eszközök rövid lejáratúként kerülnek kezelésre, kivéve, amelyek a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl rendeződnek és elsődlegesen nem kereskedési célt szolgálnak. Ebben az esetben az ilyen instrumentumokra vonatkozó kifizetések a hosszú lejáratú eszközök közé kerülnek besorolásra.

2008. és 2007. december 31-én a Csoportnak nem voltak eredménykimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszköznek minősített eszközei.

Lejáratig tartott befektetések

A lejáratig tartott befektetések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel és fix lejáratú bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket a Csoport szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A bekerülést követően a lejáratig tartott befektetések amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési érték az eszköz bekerüléskor meghatározott értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatláb módszer szerint megállapított halmozott amortizációjával és csökkentve az esetleges értékvesztéssel. A számítás minden olyan díjat és tételt tartalmaz, melyet a szerződő felek egymástól kapnak vagy egymásnak fizetnek és az effektív kamatláb részét képezik, továbbá a tranzakciós költségeket és minden egyéb prémiumot és diszkontot. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott befektetésekkel kapcsolatos bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során.

Adott kölcsönök és követelések

Az adott kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket aktív piacon nem jegyeznek. Megszerzést követően az adott kölcsönök és követelések az effektív kamatláb módszer alapján meghatározott, esetleges értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra. Az amortizált bekerülési érték meghatározása megszerzést követő diszkontok illetve prémiumok, az effektív kamatláb részét képező díjak és a tranzakciós költségek figyelembe vételével történik. Az adott kölcsönökhöz és követelésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások az adott kölcsön és követelés kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, melyet értékesíthetőnek minősítettek és nem tartoznak a fenti három pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem. Megszerzést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre, a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül a saját tőke valós érték értékelési tartalék kategóriájában történő elszámolásával. A befektetés kivezetésekor az azt megelőzően a tőkében elszámolt halmozott nyereség és veszteség az eredménykimutatásba kerül átvezetésre.

Valós érték

Azon befektetések valós értékének meghatározása, amelyekkel aktív kereskedés folyik szervezett pénzügyi piacokon, a mérleg fordulónapján érvényes záró piaci jegyzésár alapul vételével történik. A piaci jegyzésárral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok alapján történik.

iv) Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a konszolidált mérlegben a pénzeszközök, értékpapírok, vevő és egyéb követelések, szállító és egyéb kötelezettségek, hosszú lejáratú követelések, adott és kapott hitelek és kölcsönök, befektetések, kötvénykövetelések és kötelezettségek. Ezen tételek értékelése során alkalmazott elveket jelen számviteli politika vonatkozó jegyzetei tartalmazzák.

A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé. A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra. A saját tőkében megjelenő pénzügyi instrumentumok tulajdonosainak nyújtott juttatások, a saját tőkével szemben kerülnek elszámolásra. Az összetett pénzügyi instrumentumok esetében, először azok kötelezettség része kerül értékelésre, a tőkerész maradványértékként kerül meghatározásra. A pénzügyi instrumentumok csak abban az esetben kerülnek elszámolásra egymással szemben (nettósítás), ha a Társaságnak ahhoz törvényes joga van, továbbá, ha feltett szándéka, hogy az érintett eszközt és forrást nettó módon vagy egyidejűleg rendezzi.

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásának, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásának időpontja.

v) Származékos pénzügyi instrumentumok

A Csoport származékos pénzügyi instrumentumokat, például forward devizaszerződéseket vagy kamatláb swap-okat használ a kamatlábak és az árfolyamok változásából eredő kockázatok kezelésére. Ezen származékos pénzügyi instrumentumok a szerződéskötés napján fennálló valós értéken kerülnek felvételre, és a következő időszakokban átértékelésre kerülnek. A származékos ügyletek eszközként kerülnek elszámolásra, ha valós értékük pozitív, illetve kötelezettséggként, amennyiben valós értékük negatív.

A fedezeti ügyletnek nem minősülő származékos ügyletek valós értékének változásából eredő bevételek és ráfordítások, a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra, a pénzügyi műveletek bevételei vagy ráfordításai között.

A forward deviza szerződések valós értéke a hasonló lejáratú forward devizaárfolyamok alapján, a kamat swap-ok valós értéke a hasonló instrumentumok piaci értéke alapján kerül meghatározásra.

A beágyazott származékos ügyletek - az alábbi feltételek mindegyikének teljesülése esetén - elkülönítésre kerülnek az alapul szolgáló szerződéstől és különálló származékos ügyletként kerülnek kimutatásra:

- a beágyazott származékos ügylet gazdasági jellemzői és kockázatai, nem mutatnak szoros kapcsolatot az alapul szolgáló szerződés gazdasági jellemzőivel,
- egy, a beágyazott származékos ügylet jellemzőivel rendelkező különálló ügylet megfelelne a származékos ügylet definíciójának, és

- a hibrid (beágyazott származékos ügyletet tartalmazó) ügylet nem valós értéken kerül kimutatásra, értékének változásai nem jelennek meg az eredményben.

vi) Fedezeti ügyletek

A fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók:

- valós érték fedezeti ügyletek;
- cash flow fedezeti ügyletek; vagy
- egy külföldi egységben lévő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletek.

Egy biztos elkötelezettség devizakockázatának fedezete cash flow fedezeti ügyletként kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet megkötésekor a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitétség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan nagyon hatékonyak lesznek a valós érték - vagy a pénzáram-változások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen nagyon hatékonyak voltak.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik:

Valós érték fedezeti ügyletek

A valós érték fedezeti ügyletek egy mérlegben kimutatott eszköz, vagy kötelezettség, vagy egy ki nem mutatott biztos elkötelezettség, vagy egy ilyen eszköz, kötelezettség vagy biztos elkötelezettség beazonosítható részének valós értékében bekövetkező változásoknak való olyan kitétség fedezése, amely egy bizonyos kockázathoz kapcsolódik és várhatóan az eredményt fogja érinteni.

Valós érték fedezeti ügyletek esetében a fedezett tétel könyv szerinti értéke a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereséggel vagy veszteséggel módosításra kerül, a fedezeti ügylet átértékelésre kerül valós értékre és mindkettő nyeresége vagy vesztesége az eredményben jelenik meg. Az amortizált bekerülési értéken szereplő tételekhez kapcsolódó valós érték fedezeti ügyletek esetében a könyv szerinti érték módosítása a lejáratig hátralévő időszak alatt kerül amortizálásra az eredménnyel szemben. Egy fedezett, effektív kamatláb módszerrel értékelt pénzügyi instrumentum könyv szerinti értékének módosítását az eredménnyel szemben kell amortizálni.

Az amortizáció elszámolása akkor kezdődhet, amikor a módosítás megjelenik és nem kezdődhet később, mint amikor a fedezett tételnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változások miatti módosítása megszűnik.

Ha egy mérlegben nem szereplő biztos elkötelezettség kerül fedezett tételként megjelölésre, az ezt követően elszámolt, a biztos elkötelezettség valós értékében a fedezett kockázatnak tulajdonítható kumulatív változás eszközként vagy kötelezettségként kerül elszámolásra az eredménnyel szemben. A fedezeti ügylet valós értékének változása szintén az eredményben kerül elszámolásra.

A Csoport akkor szünteti meg a valós érték fedezeti elszámolást, ha a fedezeti instrumentum lejár, eladásra kerül, megszűnik vagy lehívják, a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak vagy a Csoport visszavonja a fedezeti megjelölést.

Cash flow fedezeti ügyletek

A cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitettségeknek a fedezése, amely egy mérlegben szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy valószínű előrejelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül a saját tőkével, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

A saját tőkében elszámolt összegeket akkor kell az eredménykimutatásban figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzése, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban a saját tőkével szemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban a saját tőkével szemben elszámolt összegek a saját tőkében maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

Nettó befektetés fedezete

Egy külföldi egységben levő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügylet, beleértve azon monetáris eszközök fedezetét is, amelyek a nettó befektetés részét képezik, a cash flow fedezeti ügyletekhez hasonló módon kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül a saját tőkével, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. A külföldi egység kivezetésekor a saját tőkében így elszámolt nyereség vagy veszteség átsorolásra kerül az eredménybe.

vii) Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérlegfordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez a pénzügyi eszközökre, illetve azok csoportjaira vonatkozóan.

Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Amennyiben egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszköz esetében objektíven bizonyítottná válik az értékvesztés elszámolásának szükségessége, az értékvesztés összege megegyezik az eszköz könyv szerinti értékének és a jövőbeli pénzáramoknak (kivéve a jövőben várhatóan meg nem térülő, az értékelés időpontjáig még fel nem merült hitelezési veszteségeket) az eszköz eredeti (bekerüléskor kalkulált) effektív kamatlábalal diszkontált nettó jelenértékének különbözetével. Az értékvesztés összege az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A Csoport először az értékvesztés elszámolásának szükségességét vizsgálja, melynek megállapítása az egyedileg jelentős értékű eszközök esetében tételesen, az egyedileg nem jelentős értékű eszközök esetében egyedileg vagy csoportosan történik. Amennyiben az egyedi értékelés során megállapításra kerül, hogy nincs objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására, függetlenül attól, hogy az eszköz jelentős értékű vagy sem és az adott eszköz egy azonos hitelezési kockázattal rendelkező eszközcsoport részét képezi, az értékvesztés az eszközcsoport vonatkozásában is vizsgálatra kerül. Az egyedileg értékelt eszközök, melyek vonatkozásában értékvesztés vagy annak további elszámolása megállapításra került, nem tartoznak a csoportosan értékelt eszközök körébe.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszakban bekövetkezett eseményből származik, a korábban elszámolt

értékvesztés visszaírható. Az eredménykimutatásban elszámolt értékvesztés visszaírását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszaírás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Ha egy értékesíthető eszköz esetében értékvesztés elszámolására kerül sor, az eszköz (a tőketörlesztéseket és a halmozott amortizáció hatását is tartalmazó) könyv szerinti értéke és aktuális valós értéke közötti különbözetnek a korábban az eredményben elszámolt értékvesztéssel csökkentett összege, a tőkéből az eredménykimutatásba kerül átvezetésre.

Értékesíthető pénzügyi eszköznek minősített tőkeinstrumentumok esetében, az értékvesztés visszaírása nem az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A kölcsönkövetelésre vonatkozó értékvesztés visszaírása abban az esetben kerül az eredménykimutatásban elszámolásra, ha az instrumentum valós értékének növekedése egyértelműen az értékvesztés eredményben történő elszámolását követő időszak eseményéből fakad.

viii) Pénzeszközök és pénz-egyenértékesek

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénz egyenértékesek olyan rövid távú, a beszerzéstől számított három hónapnál nem hosszabb lejáratú, magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók.

ix) Vevőkövetelések

A vevőkövetelések a kétes követelésekre képzett értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Ahol a pénz időértéke jelentős, a követelések nyilvántartása amortizált bekerülési értéken történik. Értékvesztés megállapítására olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani. A leírt követelés kivezetése akkor történik meg, amikor behajthatatlannak lett minősítve.

x) Készletek

A készletek, beleértve a befejezetlen termelést is, a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikon vannak kimutatva, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke, beleértve a vásárolt kőolajat és földgázt, elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. A saját előállítású készletek értéke az anyagköltséget, a közvetlen bérköltséget és az üzemi általános költségek arányos részét foglalja magában, beleértve a bányajáradékot is. A nem realizálható készletek teljesen leírásra kerülnek.

xi) Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési (vagy az 1991. október 1-jén megállapított könyv szerinti) értéken kerülnek kimutatásra. Értékesítéskor és felszámolásakor az eszközök bruttó értéke és halmozott értékcsökkenése kivezetésre kerül a könyvekből, a felmerülő nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket

tartalmazza. Az eszközök felszámolásának és az eredeti állapot helyreállításának becsült költségei aktiválásra kerülnek az eszköz bekerülésekor, illetve, ha a felszámolásról szóló döntés később születik, a döntés időpontjában. A költségekre vonatkozó becslések változása, módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás (leszámítva a periodikus karbantartási költségeket), általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra a felmerülésükkel egyidőben. A periodikus karbantartási költségek az eszközök külön komponenseként kerülnek aktiválásra.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokra értékcsökkenés, csak az eszköz üzembe helyezését követően kerül elszámolásra.

Az olaj- és gázkutatói és feltárási költségek elszámolása alább, a xv) bekezdésben található.

xii) Immateriális javak

Az egyedileg beszerzett immateriális javak beszerzési áron, az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javak pedig valós értéken kerülnek felvételre a megszerzés időpontjában. A könyvekbe való felvételre abban az esetben kerül sor, ha az eszköz használata bizonyíthatóan jövőbeli gazdasági javak beáramlását eredményezi és annak költsége egyértelműen meghatározható.

A bekerülést követően az immateriális javak vonatkozásában a bekerülési érték modell irányadó. Ezen javak élettartama véges vagy nem meghatározható. A véges élettartamú eszközök amortizációja lineáris módszerrel történik az élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere évente felülvizsgálatra kerül a pénzügyi év végén. A saját előállítású immateriális javak, a fejlesztési költségek kivételével nem kerülnek aktiválásra, hanem felmerülésük évében elszámolásra kerülnek az eredménnyel szemben. Az immateriális javak évente felülvizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából egyedileg, vagy a jövedelemtermelő egység szintjén.

A kutatási költségek felmerüléskor ráfordításként kerülnek elszámolásra. Az egyedi projekteken felmerülő fejlesztési költségek akkor vihetők tovább, ha annak jövőbeli megtérülése megfelelően bizonyítottnak tekinthető. A kezdeti elszámolást követően a fejlesztési költségekre a bekerülési érték modell alkalmazandó, amely szerint az eszköz értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerül kimutatásra. Amortizáció nem kerülhet elszámolásra a fejlesztési szakaszban felmerült költségekre. A fejlesztési költségek könyv szerinti értéke évente felülvizsgálatra kerül értékvesztés szempontjából, amikor az eszköz használatba vétele még nem történt meg, vagy gyakrabban, ha a beszámolási év során arra utaló jel merült fel, hogy a könyv szerinti érték nem térül meg.

Az olaj- és gázkutatói és feltárási költségek elszámolása alább, a xv) bekezdésben található.

xiii) Értékcsökkenés

Az immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenésének elszámolása lineáris, a hasznos élettartam figyelembevételével az immateriális javak és tárgyi eszközök esetében a következők szerint alakul jellemzően:

Szoftverek	3 – 5 év
Épületek	10 – 50 év
Finomítói berendezések	4 – 20 év
Gáz és olaj szállító és tároló berendezések	7 – 50 év
Töltőállomások és felszerelések	5 – 30 év
Egyéb gépek és berendezések	3 – 10 év

Az egyes szénhidrogén mezőkhöz vagy a hozzájuk tartozó szállítási rendszerekhez kapcsolódó olaj- és gáztermelő- és gyűjtő berendezések értékcsökkenése a bizonyított és feltárt, gazdaságosan kitermelhető szénhidrogén készletek alapján, a termelés arányában kerül elszámolásra. A készletek felülvizsgálata évente történik. A több szénhidrogén termelő mezőkhöz kapcsolódó szállítóberendezések értékcsökkenése egyedileg, lineárisan, a várható hasznos élettartam alapján történik. A bérelt berendezéseken végzett felújítások aktivált értékének az értékcsökkenése a várható hasznos élettartam és a bérleti időszak közül a rövidebbik alapján történik. A periodikus karbantartási költségek a következő hasonló karbantartásig hátralévő időszak alatt kerülnek elszámolásra.

A hasznos élettartamok és az értékcsökkenési módszerek legalább évente felülvizsgálatra kerülnek az adott eszköz által nyújtott tényleges gazdasági haszon alapján. Szükség esetén a módosítás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

xiv) Eszközök értékvesztése

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és piaci értéke közül a magasabb. A piaci érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, míg a használati érték az eszköz folyamatos használatból és annak hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke. A realizálható érték meghatározása eszközönként egyedileg, illetve amennyiben ez nem lehetséges, jövedelemtermelő egységenként történik. Az elszámolt értékvesztések évente felülvizsgálatra kerülnek és amennyiben a realizálható érték emelkedik, úgy a korábban elszámolt értékvesztés részben vagy teljesen visszairásra kerül.

A goodwill értékvesztés vizsgálatára évente (illetve amennyiben a körülmények indokolják, gyakrabban) kerül sor. Az értékvesztés azon jövedelemtermelő egység (vagy azok csoportja) realizálható értékének meghatározásával kerül megállapításra, amelyhez a goodwill hozzá lett rendelve. Ha a jövedelemtermelő egység (vagy csoport) realizálható értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, értékvesztés kerül elszámolásra. A goodwill értékvesztése nem visszairható a későbbi időszakokban. A Csoport a goodwill értékvesztés felülvizsgálatát december 31-ével végzi el.

A nem meghatározható élettartamú immateriális javak értékvesztés vizsgálata december 31-ével történik, egyedileg, illetve jövedelemtermelő egységek szintjén.

xv) Olaj- és gázkutatási és mezőfejlesztési költségek elszámolása

A kutatási és mezőfejlesztési költségek elszámolása a Successful Efforts módszer szerint történik

Licenz- és tulajdonszerzési költségek

A kutatási- és tulajdonjogok megszerzésére fordított összegek immateriális javakként aktiválásra kerülnek és a kutatás várható időtartama alatt lineárisan amortizálódnak. Valamennyi tulajdon évente felülvizsgálatra kerül annak megerősítésére, hogy a Csoport tervez-e további fúrási tevékenységet végezni, valamint szükséges-e értékvesztést elszámolni. Amennyiben a Csoport nem tervez további tevékenységet, a licenz és tulajdonjogok maradványértéke leírásra kerül. Gazdaságosan kitermelhető készlet megállapítása esetén ("bizonyított készlet" vagy "kereskedelmi készlet") az amortizáció megszűnik, és a fennmaradó összeg a kutatási költséggel együtt, elfogadásra váró bizonyított vagyonként az immateriális javak között, mezőnként kerül nyilvántartásra. A mezőfejlesztés belső jóváhagyása esetén a vonatkozó költség a tárgyi eszközök (Ingatlanok) közé kerül átsorolásra.

Kutatási költségek

A geológiai és geofizikai kutatási költségek, felmerüléskor az eredmény terhére kerülnek elszámolásra. A kutatófúrásokhoz közvetlenül kapcsolódó költségek, felmerüléskor aktiválásra kerülnek az immateriális javak között a fúrás befejezéséig és az eredmény kiértékeléséig. Ezen költségek a munkabéreket, a felhasznált anyagokat, üzemanyagokat, a fúróberendezéshez kapcsolódó költségeket, késedelmi díjakat és a vállalkozóknak fizetett összegeket tartalmazzák. Amennyiben nincs szénhidrogén találat, a kutatási költségek meddő fúrásként leírásra kerülnek. Szénhidrogén találat esetén, amely – további kútfúrásokat is tartalmazó lehatároló tevékenység (kutató- vagy kutatási jellegű rétegtani próbafúrások) függvényében – valószínűsíthetően alkalmas kereskedelmi célú termelésbe állításra, a költségek továbbra is eszközként kerülnek kimutatásra. Valamennyi ilyen eszköz évente legalább egyszer felülvizsgálatra kerül technikai, kereskedelmi és menedzsment szempontból annak megerősítésére, hogy a társaságnak továbbra is szándékában áll a találatot termelésbe állítani vagy másként értéket kivonni belőle. Amennyiben ez a szándék már nem áll fenn, a költségek leírásra kerülnek. Amikor a bizonyított kőolaj- vagy földgáz készletek meghatározásra kerülnek és a mezőfejlesztésről döntés születik, a vonatkozó költségek a tárgyi eszközök közé kerülnek átsorolásra.

Mezőfejlesztési költségek

Az infrastruktúra elemeinek (például csővezetékek) építéséhez, létesítéséhez és üzembe helyezéséhez, illetve termelő- vagy lehatároló kutak mélyítéséhez (beleértve a sikertelen termelő- és lehatároló kutakat) kapcsolódó költségek tárgyi eszközként aktiválásra kerülnek.

xvi) Kamatozó kölcsönök és hitelek

Valamennyi kölcsön és hitel bekerülési értéken kerül felvételre, amely a kapott ellenérték kibocsátási költségekkel csökkentett valós értéke. A kezdeti megjelenítést követően a kamatozó kölcsönök és hitelek az effektív kamatláb módszerével számított amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre. Az amortizált bekerülési értékben a kibocsátás költségei, valamint a teljesítéskor felmerült diszkontok vagy prémiumok figyelembe vételre kerülnek. A bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során, az aktivált finanszírozási költségek kivételével.

xvii) Céltartalékok

Céltartalék képzésre abban az esetben kerül sor, ha a Csoportnak jelenbeli - jogilag előírt vagy vélelmezett - kötelezettsége keletkezik egy múltbeli esemény következtében és valószínű, hogy gazdasági javak átadásával kell majd a kötelezettséget rendezni, továbbá a kötelezettség összege jól becsülhető. A céltartalékok mérlegkészítéskor felülvizsgálatra, a becslések pontosításra kerülnek. A céltartalék értéke a kötelezettség rendezésére vonatkozó kiadások jelenértéke, melynek meghatározásánál diszkontrátaként a becsült kockázatmentes kamatláb szolgál. Az idő múlását jelentő diszkontfeloldás alkalmazásakor a céltartalék mérlegértéke évről évre nő a diszkonthatással. A növekmény kamatköltségként kerül elszámolásra.

Szervezet átalakításra képzett céltartalék

A Csoport munkavállalói, a munkáltató részéről történő felmondás esetén, a vonatkozó magyar törvények és a MOL és az alkalmazottak közötti Kollektív Szerződés értelmében végkielégítésre jogosultak. A konszolidált éves beszámolóban az ilyen jellegű céltartalék akkor kerül elismerésre, ha a szervezet-átalakítási program meghatározásra és kihirdetésre került, és a végrehajtás feltételei teljesültek.

Környezetvédelmi kötelezettségekre képzett céltartalék

A jelen és jövőbeni bevételekhez kapcsolódó környezetvédelmi kiadások, felmerüléskor jellegüknek megfelelően költségként kerülnek elszámolásra vagy aktiválандók. A jelenben fennálló, a múltbeli működés eredményeként bekövetkezett azon környezetszennyezések elhárítási kiadásai, amelyek

nem járulnak hozzá jelen- és jövőbeli bevételek keletkezéséhez, költségként kerülnek elszámolásra. Környezetvédelmi költségek miatti kötelezettség akkor kerül felvételre, ha a környezetvédelmi kárfelmérés vagy kármentesítés valószínű és a kapcsolódó költségek megbízhatóan számszerűsíthetők. A céltartalék elszámolása általában egybeesik egy erre vonatkozó formális terv vagy feladat elfogadásával, ha az korábbi, az inaktív helyek értékesítésével vagy bezárásával. A céltartalék mértékének megállapítása a felmerülő költségekre vonatkozó legjobb becslés alapján történik. Ahol a kötelezettség több év múlva kerül rendezésre, az elszámolt összeg a várható jövőbeli költségek jelenértéke.

Mezőfelhagyási kötelezettségek

A Társaság a kőolaj- és földgáztermelő mezőkön a termelés felhagyását követően jelentkező jövőbeni költségeinek jelenértékére céltartalékot képez. A céltartalék értékére vonatkozó becslés a jelenleg ismert szabályozás, technológia és árszint alapján történik. A céltartalékkal megegyező összegű tárgyi eszköz szintén felvételre kerül, amelyre később a termelési vagy üzemegység részeként értékcsökkentés kerül elszámolásra. Bármely, a várható költségek jelenértékében bekövetkező változás, a céltartalék és a megfelelő tárgyi eszköz értékének egyidejű módosításaként jelenik meg.

Nyugdíj juttatásokra képzett céltartalék

A Csoport három meghatározott hosszú távú nyugdíjjuttatási rendszert működtet, melyek nem igényelnek külön alapba történő hozzájárulást. A rendszerek által biztosított juttatások költsége rendszerenként külön kerül meghatározásra, a kivetített jóváírási egység módszerrel, aktuáriusi értékelés alapján. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek bevételként vagy ráfordításként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége, lineáris módszerrel kerül ráfordításként elszámolásra, a juttatás megszolgáltatásáig hátralévő átlagos időtartam alatt.

xviii) Üvegház hatású gázok kibocsátása

A Csoport ingyenesen jut kibocsátási jogokhoz Magyarországon és Szlovákiában az Európai Kibocsátáskereskedelmi Rendszer keretei között. A jogok évente kerülnek jóváírásra, a Csoport pedig a tényleges kibocsátás alapján köteles azokat visszaszolgáltatni. A Csoport a nettó kötelezettség módszerét alkalmazza a kapott kibocsátási jogok elszámolására. Ennek értelmében céltartalék csak akkor kerül elszámolásra, amikor a tényleges kibocsátás túllépi a kapott és még meglévő kibocsátási jogok mennyiségét. A harmadik felektől vásárolt kibocsátási jogok bekerülési értéken kerülnek felvételre, míg elszámolásuk visszatérítési jogként történik, azaz hozzárendelésre kerülnek a kibocsátási kötelezettségekhez és átértékelésre kerülnek valós értékre.

xix) Részvény alapú juttatások

A Csoport bizonyos munkavállalói (a felső- és középvezetés tagjai) részvény alapú juttatásokban részesülnek, illetve egyes munkavállalók részvényekért, részvényre vonatkozó jogokért cserében végeznek szolgáltatásokat („részvény elszámolású tranzakciók”).

Részvény elszámolású tranzakciók

A munkavállalóknak juttatott részvény alapú kompenzációk költsége a juttatás időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra. A valós érték megállapítása általánosan elfogadott opcióárazási modellek (rendszerint a binomiális modell) alkalmazásával történik. A részvény elszámolású tranzakciók értékelése során nem kerülnek figyelembe vételre a teljesítménytől függő feltételek, leszámítva azokat, amelyek az anyavállalat részvényeinek árfolyamához kötődnek („piaci feltételek”).

A részvény elszámolású tranzakciók (a saját tőke egyidejű növekedésével együtt) azon időszak alatt kerülnek elismerésre, amelyben a teljesítménytől függő feltételek teljesülnek, addig az időpontig, amikor az érintett munkavállalók teljes mértékben jogosulttá válnak a juttatásra („megszolgáltatás”).

időpontja”). A részvény elszámolású tranzakciók halmozott költsége a beszámolás időpontjában tükrözi a megszolgálati időszakból eltelt időt, valamint azon juttatások mennyiségét, amelyek a Csoport vezetésének véleménye szerint a tőkeinstrumentumok darabszámára vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb becslés alapján végül megszolgálatra kerülnek.

Nem kerülnek költségként elszámolásra azon juttatások, amelyek nem válnak megszolgáltá, kivéve azokat, ahol a megszolgálat piaci feltételtől függ, amelyeket megszolgáltá kell tekinteni a piaci feltétel teljesülésétől függetlenül, feltéve, hogy minden egyéb teljesítménytől függő feltétel teljesült.

Ha egy részvény elszámolású tranzakció feltételei módosításra kerülnek, minimálisan annyi ráfordítás kerül elszámolásra, mintha a feltételek nem változtak volna. További költség kerül elszámolásra akkor, ha a tranzakció értéke növekszik a módosítás eredményeként, a módosítás időpontjában fennálló értékelés alapján.

Ha egy részvény alapú tranzakció megszűnik, úgy kell tekinteni, mintha a megszűnés napján megszolgáltá válna és minden el nem számolt ráfordítást azonnal el kell számolni. Ha egy új juttatás lép a korábbi helyére és helyettesítő juttatásként kerül megjelölésre a juttatás napján, a megszűnt és az új juttatásokat úgy kell kezelni, mintha az eredeti juttatás módosításai lennének, az előző bekezdésben foglaltak szerint.

A le nem hívott opciókat az egy részvényre jutó hozam megállapításánál, további hígító hatású részvénynek kell tekinteni.

Készpénz elszámolású tranzakciók

A részvény alapú juttatások költsége a juttatáskor, annak időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra a binomiális modell alkalmazásával. A valós érték a megszolgálati időszak alatt a költségekkel szemben, a megfelelő kötelezettség egyidejű felvételével kerül elszámolásra. A kötelezettség összege mérlegfordulónapon (beleértve az elszámolás napját is) átértékelésre kerül, a valós értékben bekövetkezett változás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

xx) Lízing

Annak meghatározása, hogy egy megállapodás lízing-e, vagy tartalmaz-e ilyen elemet, a megállapodás megkötésének időpontjában fennálló tartalmától függ. Ha a megállapodás teljesítése egy specifikus eszköz használatától függ, illetve az eszköz használatának jogát ruházza át, akkor úgy tekintendő, hogy lízing elemet tartalmaz, és ennek megfelelően kerül elszámolásra.

A pénzügyi lízing, melynek révén a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többsége a Csoport részére átadásra kerül, a lízing kezdetekor a lízingelt eszköz valós értékén vagy, amennyiben az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékeként kerül aktiválásra. A lízingfizetések megosztásra kerülnek a pénzügyi költség és a fennálló kötelezettség csökkenése között úgy, hogy az a kötelezettség fennálló állományára vonatkozó állandó kamatlábat eredményezzen. A pénzügyi költségek közvetlenül az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra. Az aktivált lízingelt eszköz amortizációja a becsült hasznos élettartam vagy a lízing időszak közül a rövidebb időszak alatt történik. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan. Az a lízing, melynek során a lízingbe adó a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többségét megtartja, operatív lízingként kerül kimutatásra. Az operatív lízing alapján történő lízingfizetések az eredménykimutatásban ráfordításként, lineárisan a lízing időtartama során kerülnek elszámolásra.

xxi) Állami támogatások

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A ráfordításhoz kapcsolódó állami támogatást azokra az időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek felmerültek, amelyeket az kompenzálni hivatott. Az eszközhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételeként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

xxii) Tartalékok

A konszolidált éves beszámolóban szereplő tartalékok értéke nem azonos a tulajdonosoknak kifizethető tartalékok összegével. Az osztalék mértékének meghatározására a MOL Nyrt. egyedi, magyar számviteli törvény szerint készített éves beszámolója szolgál.

Átváltási tartalék

Az átváltási tartalék a külföldi társaságok konszolidációja során keletkező átváltási különbözeteket tartalmazza. Az olyan monetáris eszköz kapcsán keletkező átváltási különbözet, amely tartalmilag a Csoport külföldi társaságba történő befektetésének részét képezi, a konszolidált éves beszámolóban a befektetés megszüntetéséig a saját tőke elemeként kerül kimutatásra. Amikor a kapcsolódó eszközök kivezetésre kerülnek, a felhalmozott átváltási tartalék ugyanabban az időszakban kerül elszámolásra bevételként vagy költségként, amikor az értékesített eszközökből származó nyereség vagy veszteség.

Valós érték értékelési tartalék

A valós érték értékelési tartalék, a hatékony pénzáram fedezeti ügyletek és az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Az összetett instrumentumok tőkerésze

Az összetett instrumentumok tőkerésze tartalmazza, az instrumentum kibocsátásából származó bevételnek a kötelezettség részén felüli értékét. A kötelezettségrész az instrumentumhoz kapcsolódó jövőbeni kifizetések jelenértékeként kerül meghatározásra. Az összetett instrumentumok tőkerésze akkor kerül kimutatásra, amikor a Csoport érdekelté válik instrumentumban (lásd iv).

xxiii) Visszavásárolt saját részvények

A visszavásárolt saját részvények névértéke a jegyzett tőkéből kerül levonásra. A névérték és a bekerülési érték közötti különbözet közvetlenül a tőketartalékban kerül elszámolásra.

xxiv) Osztalék

Az osztalékot abban az évben számolja el a Társaság, amikor azt a tulajdonosok jóváhagyják.

xxv) Árbevétel elismerés

Árbevétel abban az esetben kerül elismerésre, ha valószínűsíthető a tranzakcióval összefüggő gazdasági előny társasághoz érkezése, valamint annak összege megfelelően mérhető. Az árbevétel összege az értékesítéshez kapcsolódó adók és engedmények nélkül kerül elszámolásra akkor, amikor a javak átadása, illetve a szolgáltatás nyújtása megtörténik valamint a kockázatok és hasznok átszállnak.

A kamatbevételek elismerése időarányosan történik, tükrözve a kapcsolódó eszköz tényleges hozamát. Az osztalékbevételek a tulajdonosoknak az osztalékra való jogosultsága kezdetével kerülnek elszámolásra. Azon származékos eszközök valós értékében bekövetkező változások, amelyek nem

felelnek meg a fedezeti ügyletként történő elszámolás követelményeinek, azon időszak eredményében kerülnek elismerésre, amikor a változás végbement.

xxvi) Hitelfelvételi költségek

Azon hitelfelvételi költségek, melyek az eszközök előállításához és beszerzéséhez közvetlenül kapcsolódnak, aktiválásra kerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválásának kezdő időpontja az eszköz előállításának kezdő pontja és amikor a finanszírozási és egyéb költségek felmerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválási időszaka az eszköz üzembe helyezésének időpontjáig tart. A hitelfelvételi költségek a kamatokat, valamint a finanszírozáshoz kapcsolódó egyéb költségeket foglalják magukban, beleértve a beruházás finanszírozásához felvett devizahiteleken keletkezett árfolyam különbözetnek a kamatköltségeket helyettesítő részét is.

xxvii) Társasági adó

A társasági adófizetési kötelezettség tárgyévi és halasztott adóelemeket tartalmaz. A halasztott adó számítása a kötelezettség módszer szerint kerül kiszámításra. Halasztott adó azokban az esetekben keletkezik, amikor egy tétel az éves beszámolóban történő, illetve az adótörvény szerinti elszámolásában időbeli különbség adódik. A halasztott adókövetelés és kötelezettség megállapítása azon évek adóköteles bevételére vonatkozó adókulcsok felhasználásával történik, amikor az időbeli különbség miatti eltérés várhatóan megtérül. A halasztott adókötelezettség és követelés mértéke tükrözi a Csoportnak a mérleg fordulónapján fennálló, az adóeszközök és kötelezettségek realizálódásának módjára vonatkozó becslését.

Halasztott adókövetelés a levonható időbeli eltérések, a továbbvihető adókedvezmények és negatív adóalap vonatkozásában csak akkor szerepel a mérlegben, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képző nyereséget realizál, amellyel szemben a halasztott adóeszköz érvényesíthető, kivéve az alábbi eseteket:

- Amikor a levonható időbeli eltéréshez kapcsolódó halasztott adó eszköz olyan, nem üzleti kombinációból származó eszköz vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- Leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó levonható időbeli eltérések esetében halasztott adó eszköz csak olyan mértékig vehető fel, ameddig valószínűsíthető, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések megfordulnak és elegendő adóalapot képező nyereség áll rendelkezésre, amellyel szemben az időbeli eltérések érvényesíthetőek lesznek.

Halasztott adó kötelezettség kerül felvételre valamennyi adóalapot képező időbeli eltérés vonatkozásában, kivéve az alábbi eseteket:

- Amikor a halasztott adó kötelezettség goodwill vagy olyan, nem üzleti kombinációból származó eszköz vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- Leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó adóalapot képező időbeli eltérések esetében, ahol azok megfordulásának időpontja a Csoport által irányítható és valószínű, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések nem fordulnak meg.

Minden mérleg fordulónapon a Csoport számba veszi a mérlegben el nem ismert halasztott adóeszközöket, valamint az elismert adóeszközök könyv szerinti értékét. A korábban a mérlegbe fel nem vett követelések azon részét állományba veszi, amely várhatóan megtérülhet a jövőbeni nyereségadójának csökkenéseként. Ezzel ellentétesen olyan mértékben csökkenti a Csoport halasztott adó követelését, amely összeg megtérülésének fedezetére, várhatóan adózott nyereség nem fog rendelkezésre állni.

A tárgyévi és halasztott adó közvetlenül a saját tőkével szemben kerül elszámolásra, amennyiben olyan tételekre vonatkozik, amelyeket ugyanabban vagy egy másik időszakban szintén a saját tőkével szemben számoltak el, beleértve a tartalékok nyitó értékének a számviteli politika visszamenőleges hatályú változása miatt bekövetkező módosításait is.

xxviii) Külföldi pénznemben történő tranzakciók

A külföldi pénznemben történő tranzakciók a beszámolási és a külföldi pénznem adott tranzakció napján érvényes árfolyamán átváltott értéken kerülnek kimutatásra. A tranzakciók pénzügyi rendezésekor érvényben lévő árfolyamnak az eredeti bekerülési árfolyamtól való eltérése esetén, a különbség az adott időszakra szóló konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra. A külföldi devizában fennálló pénzügyi eszközök és kötelezettségek, a mérleg fordulónapjára vonatkozó árfolyamon kerülnek átváltásra a funkcionális pénznemre. A valós értéken kimutatott, külföldi devizában meghatározott tételek arra a napra vonatkozó árfolyamon kerülnek átváltásra, amelyre a valós értékelés vonatkozik. A vevőköveteléseken és szállítói tartozásokon keletkezett árfolyamkülönbségek az üzleti tevékenység eredményében, a hiteleken és kölcsönökön felmerült árfolyamkülönbségek a pénzügyi műveletek eredményében kerülnek elszámolásra.

A Csoport külföldi leányvállalatainak pénzügyi kimutatásai a mérlegtételek esetében év végi árfolyamon, az eredménykimutatás tételeinek esetében súlyozott éves átlagárfolyamon kerülnek átváltásra. Minden átváltási különbséget a saját tőke átváltási tartalék sora tartalmaz. A leányvállalat kivezetése esetén a hozzá tartozó, saját tőkében elszámolt kumulatív különbséget az adott időszak eredménykimutatásában elismerésre kerül.

xxix) Egy részvényre jutó eredmény

Az egy részvényre jutó hozam meghatározása, a Csoport eredményének és a részvényeknek a visszavásárolt saját részvények időszaki átlagos állományával csökkentett állományának a figyelembe vételével történik.

Az egy részvényre jutó hígított eredmény hasonlóan kerül kiszámításra, mint az egy részvényre jutó eredmény. A számításnál azonban figyelembe veszik az összes hígításra alkalmas forgalomban lévő részvényt a következőképpen:

- a törzsrészvények után kiosztható hozamot megnövelve az adott időszakban figyelembe vehető átváltoztatható részvények osztalékával és hozamával, módosítva az átváltásból eredő további bevételekkel és ráfordításokkal,
- a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszámát megnövelve azon további részvények súlyozott átlagos darabszámával, melyek forgalomban lennének, ha az összes átváltoztatható részvény átváltásra kerülne.

xxx) Szegmens információk

Üzleti szempontból a Csoport négy fő szegmensre osztható: Kutatás–Termelés, Feldolgozás és Kereskedelem, Földgáz és Vegyipar. Ezen szegmensek alapján kerülnek bemutatásra az elsődleges szegmens információk. A Csoport másodlagos szegmens információkat nem mutat be, mivel eszközeinek nagy része egyetlen földrajzi területen, Közép-Európában helyezkedik el.

xxxi) Mérlegen kívüli tételek

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, hacsak nem üzleti kombinációk során szerezték. A jegyzetekben kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznot megtestesítő források kiáramlásának esélye

távoli, minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, de amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető, a jegyzetekben kimutatásra kerülnek.

2.4 LÉNYEGES SZÁMVITELI FELTÉTELEZÉSEK ÉS BECSLÉSEK

A számviteli politika alkalmazása során használt lényeges feltételezések

A 2.3 pontban leírt számviteli politika alkalmazása során a Társaság vezetése bizonyos feltételezésekkel élt, melyek befolyásolhatják a konszolidált éves beszámolóban szereplő összegeket (eltekintve a becslések hatásától, amely a következő pontban szerepel). Ezen feltételezések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, de a leglényegesebbek az alábbiakra vonatkoznak:

A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek tartalma

A jogszabályok, különösen a környezetvédelmi szabályozás nem jelöli meg pontosan a kármentesítési feladatok terjedelmét, illetve az alkalmazandó technológiát. A menedzsment korábbi tapasztalataira, illetve a jogszabályi keretek saját értelmezésére támaszkodva határozza meg a környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek tartalmát. 2008. és 2007. december 31-én a környezetvédelmi céltartalék összege 39.703 millió forint, illetve 41.457 millió forint, míg a mezőfelhagyási kötelezettségekre képzett céltartalék összege 97.312 millió forint, illetve 82.705 millió forint volt (lásd 19. jegyzet).

A Successful Efforts módszer alkalmazása a kutatási projektek esetében

A menedzsment feltételezésekkel él akkor, amikor az aktivált kutatási költségeket áttekinti és a feltérési tevékenység folytatásának szándékát, illetve képességét eldönti. Ezen aktivált kutatási költségek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én 51.344 millió forint, illetve 49.247 millió forint volt (lásd 3. jegyzet).

Bizonytalanságok a becslésekben

Az IFRS követelményeinek megfelelő konszolidált éves beszámoló készítése megköveteli becslések alkalmazását, melyek befolyásolják a konszolidált éves beszámolóban és a jegyzetekben szereplő összegeket. Ezen becslések a menedzsment jelenlegi eseményekre vonatkozó legjobb ismeretein alapulnak, azonban a tényleges eredmények eltérhetnek azoktól. Ezen becslések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, de a leglényegesebbek az alábbiak:

Pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása (különösen a speciális célú gazdasági társaság, a Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átváltható tőkeinstrumentumokba ágyazott átváltási opció esetében, lásd 16. jegyzet) a menedzsment becslését tükrözi a valós értékre jelentős hatást gyakorló tényezők jövőbeli trendjével kapcsolatban (beleértve többek között a hozamgörbéket, árfolyamokat, a kockázatmentes kamatlábakat, illetve az átváltási opcióhoz, valamint a MOL által a CEZ tulajdonában lévő 7%-nyi MOL részvényre birtokolt vételi opciójához kapcsolódóan a MOL részvények árfolyamának volatilitását és az elvárt osztalékhozamot). Tekintettel a globális pénzügyi válságra és az ebből fakadó változásokra a pénzügyi instrumentumok piacán, az ilyen valós értékelés megnövekedett bizonytalanságot hordoz magában. A menedzsment várakozásai alapján ez a bizonytalanság az elkövetkező beszámolási időszakokra is fennmarad. Az átváltható tőkeinstrumentumokba ágyazott átváltási opció esetében az átváltható instrumentum piaca ideiglenesen inaktívvá vált, továbbá mind az instrumentum, mind a MOL részvények árfolyama jelentősen csökkent. Ennek következtében a konverziós opció valós értéke 2008. december 31-én nulla volt. Ezen instrumentumok részletesen a 31. jegyzetben kerültek bemutatásra.

A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek számszerűsítése és időbeli felmerülése

A menedzsment becslést alkalmaz a környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségekhez kapcsolódó pénzáramlás meghatározásában, összehasonlító árak, korábbi hasonló munkák alapul vétele és egyéb várakozások felhasználásával. Továbbá, ezen pénzáramok időbeli ütemezése a menedzsment jelenlegi értékítéletét tükrözi a prioritások, technikai képességek és sürgősség tekintetében. A jövőbeli pénzáramok összege és felmerülésük időpontja évente felülvizsgálatra kerül, az ezek diszkontálásához használt rátákra vonatkozó előrejelzésekkel együtt. A hosszú távú reál diszkontrátákra vonatkozó várakozás 2,0% (2007: 2,4%). Mindezek következtében a céltartalékok összege (a környezetvédelmi céltartalék esetében 39.703 millió forint, illetve 41.457 millió forint, míg a mezőfelhagyási kötelezettségek esetében 97.312 millió forint, illetve 82.705 millió forint 2008. és 2007. december 31-én, lásd 19. jegyzet) bizonytalanságot hordoz.

A tárgyi eszközök és a goodwill értékvesztésének meghatározása

Az értékvesztés kalkuláció a jövedelemtermelő egységek realizálható értéke, tehát azok értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke vagy használati értéke alapján történik. A használati érték meghatározása a diszkontált várható pénzáramok alapján történik. A legfontosabb változók a pénzáramok meghatározása során a diszkontráták, a maradványérték, a pénzáramokban figyelembe vett periódus hossza, valamint a bejövő és kimenő pénzáramok összegének megállapításához tett becslések és feltételezések, beleértve a termékárakra, működési költségekre, a jövőbeli termelési összetételre, valamint a kőolaj, földgáz és finomított termékek globális és regionális kereslet-kínálati egyensúlyára vonatkozó előrejelzéseket. Mivel ezen pénzáramok minden egyes befektetett eszköz vagy befektetés esetében a menedzsment jövőre vonatkozó becsléseit tükrözik, így ezen becslések megnövekedett bizonytalanságnak vannak kitéve a gazdasági visszaesés következtében, amely egyaránt tapasztalható világszinten és a közép-kelet-európai régióban, ahol a Csoport tevékenységet folytat. Ezen kilátások miatt a vezetés felülvizsgálta a Csoport, illetve valamennyi tagjának egyedi üzleti terveit, egy konzervatívabb 2009-re vonatkozó előrejelzést adva, melynek keretében a fenti változók felülvizsgálatra kerültek a 2008-as üzleti év végén. A diszkontráták a Csoport dollár alapú súlyozott átlagos tőkeköltségéből származnak (2008: 6,7%, kivéve 2009-re nézve, ahol 8% került megállapításra, tükrözve a világméretű recesszió megnövekedett kockázati tényezőit; 2007: 7%). A ráták minden esetben módosításra kerültek a szegmens-, ország- és projekt-specifikus kockázatokkal. A konszolidált eredménykimutatásban elszámolt értékvesztés összege 8.325 millió forint, illetve 14.591 millió forint volt 2008-ban és 2007-ben. A goodwill könyv szerinti értéke 2008. és 2007. december 31-én 71.760 millió forint, illetve 68.128 millió forint volt (lásd 3. jegyzet).

Megfelelő mértékű adóalapot képező nyereség realizálása, amellyel szemben a halasztott adóeszköz érvényesíthető

Halasztott adókövetelés csak akkor vehető fel, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képező nyereséget realizál, amellyel szemben a halasztott adóeszköz érvényesíthető. Jelentős feltételezések szükségesek a menedzsment részéről a felvehető halasztott adóeszközök vonatkozásában, a jövőben – az adótervezési stratégia fényében – felmerülő adóalapot képező nyereség időpontjáról és összegéről. A halasztott adókövetelés könyv szerinti értéke 2008. december 31-én 36.274 millió forint volt (lásd 28. jegyzet).

Aktuáriusi feltételezések alkalmazása a nyugdíj-juttatási kötelezettség számszerűsítésében

A meghatározott juttatási programok értéke aktuáriusi értékelés alkalmazásával történik. Az értékelés során becslések történnek a diszkontráták, jövőbeli béremelések, a halálozási és munkaerő-áramlási ráták vonatkozásában. Ezen programok hosszú távú jellege miatt a becslések jelentős bizonytalanságot hordoznak. A nyugdíj juttatásokra képzett céltartalék összege 2008. és 2007. december 31-én 8.878 millió forint, illetve 7.134 millió forint volt (lásd 19. jegyzet).

Bizonyos peres ügyek kimenetele

A Csoport tagjai több peres ügyben, hatósági és polgári eljárásban érintettek, melyek a rendes üzletmenet során fordulnak elő. A menedzsment becsléssel él akkor, amikor ezen eljárások legvalószínűbb kimenetelét megítéli és a céltartalék ezzel összhangban megképzésre kerül (lásd 19. és 32. jegyzetek).

3 IMMATERIÁLIS JAVAK

	VÁGYONI ÉRTÉKŰ JOGOK	SZELLEMI TERMÉKEK	KUTATÁSI KÖLTSÉGEK AKTIVÁLT ÉRTÉKE	GOODWILL	ÖSSZESEN
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NYITÓ EGYENLEG 2007. JANUÁR 1.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	12.261	55.721	55.118	11.484	134.584
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-4.157	-35.674	-5.742	-	-45.573
NETTÓ ÉRTÉK	8.104	20.047	49.376	11.484	89.011
2007. ÉVI VÁLTOZÁSOK					
- NÖVEKEDÉSEK	856	5.533	12.027	-	18.416
- LEÁNYVÁLLALAT MEGVÁSÁRLÁSA	24.200	117	2.919	56.577	83.813
- ÉRTÉKCSÖKKENÉS	-2.026	-4.779	-	-	-6.805
- ÉRTÉKVESZTÉS	-55	-4	-6.653	-	-6.712
- CSÖKKENÉSEK	-1	-9	-	-	-10
- ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	-598	81	-5.367	67	-5.817
- ÁTSOROLÁSOK	735	-386	-3.055	-	-2.706
ZÁRÓ NETTÓ ÉRTÉK	31.215	20.600	49.247	68.128	169.190
ZÁRÓ EGYENLEG 2007. DECEMBER 31.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	37.798	58.526	52.517	68.128	216.969
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-6.583	-37.926	-3.270	-	-47.779
NETTÓ ÉRTÉK	31.215	20.600	49.247	68.128	169.190
2008. ÉVI VÁLTOZÁSOK					
- NÖVEKEDÉSEK	12.260	7.866	15.894	-	36.020
- LEÁNYVÁLLALAT MEGVÁSÁRLÁSA	3.714	51	1	1.033	4.799
- ÉRTÉKCSÖKKENÉS	-4.810	-5.323	-62	-	-10.195
- ÉRTÉKVESZTÉS	-	-35	-6.781	-	-6.816
- CSÖKKENÉSEK	-1	-66	-	-	-67
- ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	2.063	562	-1.818	2.599	3.406
- ÁTSOROLÁSOK	1.413	-1.211	-5.137	-	-4.935
ZÁRÓ NETTÓ ÉRTÉK	45.854	22.444	51.344	71.760	191.402
ZÁRÓ EGYENLEG 2008. DECEMBER 31.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	57.997	65.436	60.240	71.760	255.433
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-12.143	-42.992	-8.896	-	-64.031
NETTÓ ÉRTÉK	45.854	22.444	51.344	71.760	191.402

A kutatási költségek aktivált értékének átsorolása a tárgyi eszközök közé, a bizonyított kőolaj és földgáz készletek meghatározásának időpontjában történik (lásd 2.3 xv. jegyzet). 2008-ban az értékvesztés nagy része a Kamerunban és Magyarországon sikertelennek minősített kutatási tevékenységekhez kapcsolódott.

Goodwill

Az üzleti kombináció révén keletkezett goodwill-t az akvizíció időpontjában azon jövedelemtermelő egységekhez kell rendelni, melyek az üzleti kombináció hasznait várhatóan élvezni fogják. Az értékvesztés elszámolása előtt a goodwill könyv szerinti értéke az alábbiak szerint került felosztásra:

	2008			2007		
	NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK		NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK	NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK		NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	71.190	-	71.190	67.558	-	67.558
- ROTH CSOPORT	6.311	-	6.311	6.038	-	6.038
- MOL ROMÁNIA	4.341	-	4.341	4.618	-	4.618
- IES CSOPORT	43.124	-	43.124	41.259	-	41.259
- TIFON D.O.O.	14.213	-	14.213	13.518	-	13.518
- ENERGOPETROL D.D.	2.216	-	2.216	2.125	-	2.125
- I&C ENERGO	985	-	985	-	-	-
VEGYIPAR	570	-	570	570	-	570
- TVK NYRT.	477	-	477	477	-	477
- TVK POLSKA SP.ZOO.	93	-	93	93	-	93
ÖSSZES GOODWILL	71.760	-	71.760	68.128	-	68.128

A Csoport évente legalább egyszer megvizsgálja, hogy a goodwill esetében kell-e értékvesztést elszámolni. Ennek értelmében meg kell becsülni azon jövedelemtermelő egységek használati értékét, melyekhez goodwill kapcsolódik. A használati érték megállapításához a Csoport meghatározza a jövedelemtermelő egység jövőbeni várható pénzáramait, illetve kiválasztja a megfelelő diszkontrátát a pénzáramok jelenértékének kiszámítása céljából.

A jövedelemtermelő egységek realizálható értéke a használati érték kalkuláció alapján kerül meghatározásra. A használati érték kalkuláció során alkalmazott főbb feltételezések a diszkont ráta, növekedési ütem, valamint az értékesítési árak és közvetlen költségek különbségének időszaki várható változásaira vonatkoznak. A vezetőség olyan adózás előtti diszkont rátákat határoz meg, amelyek tükrözik a pénz időértékére vonatkozó jelenlegi piaci értékeléseket és a jövedelemtermelő egységre jellemző kockázatokat. A növekedési ütem az iparági növekedési előrejelzések alapján kerül meghatározásra. Az értékesítési árak és a közvetlen költségek különbségének változása, a múlt tapasztalatai és a várható jövőbeni piaci változásokon alapszik.

Mivel az I&C Energo (lásd 6. jegyzet) akvizíciója a közelmúltban zárult, így egyelőre a goodwill értéke feltételes. Ennek megfelelően, a goodwill összegének jövedelemtermelő egységekhez történő allokálása sem került még kialakításra, következésképp nem történt értékvesztés teszt ezen céggel kapcsolatban.

Roth Csoport

2008. december 31-én 6.311 millió forint goodwill kapcsolódik a főként osztrák piacon működő Roth Csoport nagykereskedelmi tevékenységéhez, amely a Feldolgozás és Kereskedelem szegmensben belül önálló jövedelemtermelő egységet képez. A Csoport a pénzáramok előrejelzését a vezetőség által elfogadott aktuális üzleti tervei alapján készíti el, majd az azt követő évekre, 2%-os növekedési ütemet feltételezve kiveti a pénzáramokat. Ez a ráta nem haladja meg az osztrák piacok átlagos

hosszú távú növekedési ütemét. A becsült pénzáramok diszkontálására használt ráták tükrözik a Feldolgozás és Kereskedelem szegmensre jellemző kockázatokat és a vonatkozó években 7% és 8% között változnak.

A Roth Csoport nagykereskedelmi tevékenységének vonatkozásában vannak a főbb feltételezéseknek olyan lehetséges változásai, amelyek következtében a könyv szerinti érték meghaladhatja a realizálható értéket. A Roth Csoport nagykereskedelmi tevékenységének jelenlegi realizálható értéke 6.338 millió forinttal haladja meg könyv szerinti értékét. A fő feltételezések realizálható értékre gyakorolt hatása az alábbiakban kerül részletezésre:

- **Értékesítési árak és közvetlen költségek különbsége** – a menedzsment megvizsgálta az értékesítési árak és a közvetlen költségek különbségének tervezettnél alacsonyabb alakulását, amely annak következtében állhat elő, hogy a Roth Csoport nem képes a magasabb közvetlen költségeket vevőire hárítani. További 12,3%-os csökkenés az értékesítési árak és közvetlen költségek különbségében a Roth Csoport használati értékét a könyv szerinti értékére csökkentené.
- **Diszkont ráta becslése** – a menedzsment a diszkont rátákat a jelenlegi és várható kockázatmentes kamatláb, illetve az egység specifikus kockázatai alapján határozta meg. A ráta 5 százalékpontos emelkedése, a könyv szerinti értékkel azonos használati értéket eredményezne a Roth Csoport nagykereskedelmi tevékenységére vonatkozóan.

MOL Románia

2008. december 31-én 4.341 millió forint goodwill kapcsolódik a Csoport román kiskereskedelmi hálózatához. A goodwill felosztása szempontjából a jövedelemtermelő egységet a román töltőállomás hálózat egésze alkotja. A Csoport a pénzáramok előrejelzését a vezetőség által elfogadott a benzinkút hálózat egészére készülő aktuális üzleti terve alapján készíti el, majd a pénzáramokat kivetíti a benzinkutak hátralévő átlagos élettartamára, a kompetitív piaci pozícióval összhangban növekedési ráta figyelembe vétele nélkül. A becsült pénzáramok diszkontálására használt ráták tükrözik a kiskereskedelmi tevékenységre jellemző kockázatokat és a vonatkozó évek esetében 9% és 11% között változnak.

A romániai kiskereskedelmi hálózat használati értékével kapcsolatosan a menedzsment meggyőződése szerint nincs olyan ésszerűen lehetséges változás a főbb feltételezésekben, melyek következtében az egység könyv szerinti értéke jelentősen meghaladná annak realizálható értékét.

IES Csoport

2008. december 31-én 43.124 millió forint goodwill kapcsolódik a Csoport olasz finomítási és nagykereskedelmi tevékenységéhez. A goodwill felosztása szempontjából a Mantova finomító és annak nagykereskedelmi tevékenysége (mivel ezek egyetlen jövedelemtermelő egységet alkotnak) került figyelembe vételre. A Csoport a várható pénzáramokat a legutóbbi, vezetőség által elfogadott pénzügyi tervből kiindulva készíti el és a pénzáramokat a finomítói eszközök átlagos hátralévő hasznos élettartamára vetíti ki. Ennek során a finomító kapacitás növelése nem került figyelembe vételre, de az értékesítési árresekben figyelembe vételre került a finomító folyamatban lévő fejlesztési projektjének hatása a finomított termékek minőségére. Az előrejelzéshez használt crack spread-ek, illetve nagykereskedelmi marginok a menedzsment által a MOL Csoportra, illetve az olasz nagykereskedelmi piacra vonatkozó becsléseit tükrözik. A becsült pénzáramok diszkontálására használt ráták, melyek a finomítói és nagykereskedelmi tevékenység jellemző kockázatait tükrözik, 8% és 6% között változnak a vonatkozó évek esetében.

Az olasz finomítói és nagykereskedelmi tevékenység használati értékével kapcsolatosan a menedzsment meggyőződése szerint nincs olyan ésszerűen lehetséges változás a főbb feltételezésekben, melyek következtében az egység könyv szerinti értéke jelentősen meghaladná annak realizálható értékét.

Tifon

2008. december 31-én 14.213 millió forint goodwill kapcsolódik a Tifon kiskereskedelmi hálózatához. A goodwill felosztása szempontjából a jövedelemtermelő egységet a horvát töltőállomás hálózat egésze alkotja. A Tifon a pénzáramok előrejelzését a vezetőség által elfogadott, a benzinkút hálózat egészére készülő aktuális üzleti terve alapján készíti el, majd a pénzáramokat, évi 2% növekedéssel számolva kivetíti a benzinkutak hátralévő átlagos élettartamára. A becsült pénzáramok diszkontálására használt ráták tükrözik a kiskereskedelmi tevékenységre jellemző kockázatokat és a vonatkozó évek esetében 12% és 10% között változnak.

A Tifon kiskereskedelmi tevékenységét illetően fennállnak olyan ésszerűen lehetséges változások a főbb feltételezésekben, melyek következtében az egység könyv szerinti értéke meghaladhatja annak realizálható értékét. A Tifon kiskereskedelmi tevékenységének jelenlegi realizálható értéke a könyv szerinti értékét 3.209 millió forinttal haladja meg. A realizálható értékre vonatkozó főbb feltételezésekéből származó következtetések az alábbiak:

- Kiskereskedelmi árrés – a menedzsment megvizsgálta a kiskereskedelmi árrés tervezettnél alacsonyabb alakulását, amely a vártnál erősebb verseny, a magasabb működési költségek vagy az üzemanyag kereslet csökkenése következtében állhat elő. A kiskereskedelmi margin további 5,28%-os csökkenése esetén a Tifon könyv szerinti értéke egyenlő lenne annak használati értékével. A költségek 10,15%-s növekedése esetén a Tifon kiskereskedelmi tevékenységének könyv szerinti értéke megegyezne a használati értékével.

- Diszkont ráta becslése – a menedzsment a diszkont rátákat a jelenlegi és várható kockázatmentes kamatláb, illetve az egység specifikus kockázatai alapján határozta meg. A ráta 1,5 százalékpontos növekedése esetén, a Tifon kiskereskedelmi tevékenységének könyv szerinti értéke megegyezne annak használati értékével.

Energopetrol

2008. december 31-én 2.216 millió forint goodwill kapcsolódik az Energopetrol kiskereskedelmi hálózatához. A goodwill hozzárendelés céljából a jövedelemtermelő egységet a bosznia-hercegovinai 64 töltőállomásból álló hálózat egésze alkotja. Az Energopetrol a várható pénzáramokat az aktuális, vezetőség által elfogadott pénzügyi tervből kiindulva készíti el és a pénzáramokat 5%-os becsült növekedéssel számolva, a töltőállomások átlagos hátralévő hasznos élettartamára vetíti ki. A becsült pénzáramok diszkontálására használt ráta, mely a kiskereskedelmi szegmens jellemző kockázatait tükrözi Bosznia-Hercegovinában, 7,5% a vonatkozó évek esetében.

Az Energopetrol kiskereskedelmi tevékenységét illetően fennállnak olyan ésszerűen lehetséges változások a főbb feltételezésekben, melyek következtében az egység könyv szerinti értéke meghaladhatja annak realizálható értékét. Az Energopetrol kiskereskedelmi tevékenységének jelenlegi realizálható értéke meghaladja a könyv szerinti értékét 5.417 millió forinttal. A realizálható értékre vonatkozó főbb feltételezésekéből származó következtetések az alábbiak:

- Kiskereskedelmi árrés – a menedzsment megvizsgálta a kiskereskedelmi árrés tervezettnél alacsonyabb alakulását, amely a vártnál erősebb verseny, a magasabb működési költségek vagy az üzemanyag kereslet csökkenése következtében állhat elő. A kiskereskedelmi margin további 36%-os csökkenése esetén az Energopetrol könyv szerinti értéke elérné annak használati értékét. A költségek 12 százalékpontos növekedése esetén az Energopetrol kiskereskedelmi tevékenységének könyv szerinti értéke megegyezne a használati értékével.
- Diszkont ráta becslése – a menedzsment a diszkont rátákat a jelenlegi és várható kockázatmentes kamatláb, illetve az egység specifikus kockázatai alapján határozta meg. A ráta 2,5 százalékpontos növekedése esetén az Energopetrol kiskereskedelmi tevékenységének könyv szerinti értéke megegyezne a realizálható értékével.

Kutatási költségek

A fenti táblázatban szereplő aktivált kutatási költségeken túlmenően 2008. és 2007. folyamán további 11.105 millió, illetve 6.706 millió forint összegű kutatási költség merült fel, amelyek a konszolidált eredménykimutatás működési költség elemei között kerültek elszámolásra.

Végtelen élettartammal rendelkező immateriális javak

A MOL Csoportnak a goodwill-en kívül nincs más, végtelen élettartammal rendelkező eszköze az immateriális javak között.

4 TÁRGYI ESZKÖZÖK

	INGATLANOK	MŰSZAKI GÉPEK,	EGYÉB		ÖSSZESEN
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NYITÓ EGYENLEG 2007. JANUÁR 1.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	913.107	948.643	68.514	67.302	1.997.566
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-370.295	-545.782	-49.713	-354	-966.144
NETTÓ ÉRTÉK	542.812	402.861	18.801	66.948	1.031.422
2007. ÉVI VÁLTOZÁSOK					
- NÖVEKEDÉSEK ÉS AKTIVÁLÁSOK	57.982	44.368	5.758	134.705	242.813
- ÉRTÉKCSÖKKENÉS	-45.086	-68.202	-5.854	-	-119.142
- ÉRTÉKVESZTÉS	-6.169	-1.337	-151	-1.724	-9.381
- ÉRTÉKVESZTÉS VISSZAÍRÁSA	1.318	103	-	81	1.502
- LEÁNYVÁLLALAT MEGVÁSÁRLÁSA	53.527	68.950	979	14.231	137.687
- CSÖKKENÉSEK	-795	-80	-68	-287	-1.230
- ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	1.328	4.292	-162	120	5.578
- ÁTSOROLÁSOK ÉS ÜZEMBE HELYEZÉS	96	-682	38	-108.447	-108.995
ZÁRÓ NETTÓ ÉRTÉK	605.013	450.273	19.341	105.627	1.180.254
ZÁRÓ EGYENLEG 2007. DECEMBER 31.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	1.027.053	1.101.684	76.247	105.783	2.310.767
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-422.040	-651.411	-56.906	-156	-1.130.513
NETTÓ ÉRTÉK	605.013	450.273	19.341	105.627	1.180.254
2008. ÉVI VÁLTOZÁSOK					
- NÖVEKEDÉSEK ÉS AKTIVÁLÁSOK	85.063	77.464	6.344	295.612	464.483
- ÉRTÉKCSÖKKENÉS	-50.298	-76.573	-6.503	-	-133.374
- ÉRTÉKVESZTÉS	-3.912	-921	23	-833	-5.643
- ÉRTÉKVESZTÉS VISSZAÍRÁSA	3.990	94	-	36	4.120
- LEÁNYVÁLLALAT MEGVÁSÁRLÁSA	822	417	42	2	1.283
- CSÖKKENÉSEK	-1.171	-184	-36	-15	-1.406
- ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	22.961	28.682	156	2.993	54.792
- ÁTSOROLÁSOK ÉS ÜZEMBE HELYEZÉS	2.281	3.959	986	-154.536	-147.310
ZÁRÓ NETTÓ ÉRTÉK	664.749	483.211	20.353	248.886	1.417.199
ZÁRÓ EGYENLEG 2008. DECEMBER 31.					
BRUTTÓ ÉRTÉK	1.143.889	1.239.796	82.890	249.237	2.715.812
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	-479.140	-756.585	-62.537	-351	-1.298.613
NETTÓ ÉRTÉK	664.749	483.211	20.353	248.886	1.417.199

A beruházás befejezésekor a könyv szerinti érték átvezetésre kerül a beruházásokról az érintett tárgyi eszköz kategóriába, ahol az a növekedések és üzembe helyezés soron jelenik meg.

Becslésekben bekövetkezett változások

Az IAS 16 követelményeként a Csoport felülvizsgálta az immateriális javak, ingatlanok, gépek és berendezések várható hasznos élettartamát, amely a halasztott adó hatást is figyelembe véve 354 millió forinttal (2007: 2.084 millió forint) változtatta meg pozitív irányban a tárgyidőszaki konszolidált eredményt.

Értékvesztés, visszairásokkal csökkentve

2008-ban a kimerülő és szünetelő mezőkre képzett mezőfelhagyási céltartalék felülvizsgálata kapcsán

438 millió forint értékvesztés visszafírásra került sor, míg 2007-ben 5.462 millió forint értékvesztés lett elszámolva. 2008-ban és 2007-ben további 859 millió forint illetve 995 millió forint értékvesztés kapcsolódik a TVK petrokémiai üzeméhez és a Slovnaft pozsonyi finomító egyes létesítményeinek bezárásához. Egyéb, egyenként nem jelentős értékvesztés 2008-ban 1.102 millió forint, míg 2007-ben 1.422 millió forint összegben merült fel (értékvesztés visszafírásával csökkentett értékek).

Lízingelt eszközök

A tárgyi eszközök tartalmazzák azon eszközöket, amelyeket pénzügyi lízing keretében vásárolt meg a Csoport:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BRUTTÓ ÉRTÉK	6.185	5.453
HALMOZOTT ÉRTÉKCSÖKKENÉS	-1.504	-1.153
NETTÓ ÉRTÉK	4.681	4.300

Finanszírozási költségek

A tárgyi eszközök bruttó értéke az eszközök beruházása során felmerült finanszírozási költségeket is magában foglalja. A bruttó érték növekedéseként 2008 során 11.132 millió forint, 2007 során 1.551 forint finanszírozási költség került aktiválásra a tárgyi eszközökre. Az átlagos, az árfolyamkülönbözetet is magában foglaló finanszírozási ráta 2008-ban 7,8%, míg 2007-ben 2,6% volt.

Zálogjoggal terhelt eszközök

A Csoportnak 2008. december 31-én 103.439 millió forint nettó értékben voltak zálogjoggal terhelt eszközei, amelyek egy része a TVK-Erőmű Kft. és a Tisza-WTP Kft. által felvett hitelek biztosítékául szolgált (ezek értéke 13.474 millió forint), a fennmaradó részét pedig a Slovnaft (2.825 millió forint), a Rossi Biofuel Zrt. (1.619 millió forint), illetve az IES S.p.A (85.521 millió forint) egyes eszközei tették ki. Utóbbi két társaságot 2007-ben vásárolta meg a Csoport. A zálogjoggal terhelt eszközök értéke 113.126 millió forint volt 2007. december 31-én.

5. BEFEKTETÉSEK KONSZOLIDÁLT LEÁNYVÁLLALATOKBAN ÉS KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOKBAN

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2008	TULAJDONI HÁNYAD 2007
KUTATÁS ÉS TERMELÉS				
BHM OIL-INVEST LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
SURGUT TRADING LTD	OROSZORSZÁG	KÓOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	50%	50%
GEOINFORM KFT.	MAGYARORSZÁG	SZÉNHIDROGÉN KUTATÁS	100%	100%
GES KFT.	MAGYARORSZÁG	GEOFIZIKAI MÉRÉSEK VÉGZÉSE, MÉRÉSI ADATOK FELDOLGOZÁSA	100%	100%
GEOPHYSICAL SERVICES MIDDLE-EAST LLC	OMÁN	GEOFIZIKAI MÉRÉSEK VÉGZÉSE, MÉRÉSI ADATOK FELDOLGOZÁSA	70%	B)
GREENTRADE LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
MATJUSHKINSKAYA VERTICAL LLC	OROSZORSZÁG	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
HAWASINA GMBH	SVÁJC / OMÁN	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
KALEGRAN LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
LAMORAK ENTERPRISES LTD	CIPRUS / TUNÉZIA	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
MOL CASPIAN LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
URAL GROUP LTD (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	BRIT VIRGIN SZIGETEK	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	28%	28%
URAL OIL GROUP LTD (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	KAZAHSZTÁN	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	28%	28%
MOL CENTRAL ASIA B.V. (KORÁBBAN MOL SYRIA LTD.)	HOLLANDIA / SZÍRIA	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
MOL CIS LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
ZMB LTD (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	OROSZORSZÁG	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	50%	50%
MOL PAKISTAN LTD	HOLLANDIA / PAKISZTÁN	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
MOL YEMEN LTD	CIPRUS / JEMEN	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
PRONODAR LTD.	CIPRUS	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
PYROGOL LTD.	CIPRUS	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
RUSI SERVICES LTD	CIPRUS	KUTATÁSOK FINANSZÍROZÁSA	100%	100%
SHM SEVEN LTD (KORÁBBAN MOL GREECE LTD)	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
MOL WESTERN SIBERIA LTD (KORÁBBAN NWOG-MOL LTD)	OROSZORSZÁG	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%
UBA SERVICES LTD	CIPRUS / OROSZORSZÁG	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
USI LTD	CIPRUS	KÜLFÖLDI KUTATÁS MENEDZSMENT	100%	100%
BAITEX LLC	OROSZORSZÁG	KÜLFÖLDI KÓOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKÉSZLETEK KUTATÁSA, TERMELÉSE	100%	100%

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2008	TULAJDONI HÁNYAD 2007
GÁZ ÉS ENERGIA				
CEGE KÖZÉP-EURÓPAI GEOTERMIKUS ENERGIA TERMELŐ ZRT. (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	MAGYARORSZÁG	GEOTERMIKUS ENERGIA KUTATÁSA, ERŐMŰVEK TELEPÍTÉSE	33%	B)
CM EUROPEAN POWER INTERNATIONAL B.V. (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	HOLLANDIA	ERŐMŰVEK BEFEKTETÉS MENEDZSMENTJE	50%	B)
CM EUROPEAN POWER INTERNATIONAL S.R.O. ((KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	SZLOVÁKIA	GEOTERMIKUS ERŐMŰVEK ÜZEMELTETÉSE	50%	B)
CM EUROPEAN POWER SLOVAKIA S.R.O.	SZLOVÁKIA	NAGYKERESKEDELEM, KISKERESKEDELEM	98%	B)
DUNAI GŐZFEJLESZTŐ KFT.	MAGYARORSZÁG	GŐZ-ÉS FORRÓ VÍZ SZOLGÁLTATÁSA, VILLAMOSENERGIA- ELŐÁLLÍTÁS	100%	100%
MOL ENERGIAKERESKEDŐ KFT.	MAGYARORSZÁG	FÖLDGÁZ KERESKEDELEM	100%	100%
FGSZ FÖLDGÁZSZÁLLÍTÓ ZRT. (KORÁBBAN: MOL FÖLDGÁZSZÁLLÍTÓ ZRT.)	MAGYARORSZÁG	FÖLDGÁZ SZÁLLÍTÁS	100%	100%
MMBF FÖLDGÁZTÁROLÓ ZRT.	MAGYARORSZÁG	STRATÉGIAI GÁZTÁROLÁS	72%	66%
FELDOLGOZÁS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS				
ENERGOPETROL D.D. SARAJEVO (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	BOSZNIA- HERCEGOVINA	KISKERESKEDELEM	34%	34%
IES SPA	OLASZORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK FELDOLGOZÁSA ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE	100%	100%
ENERSOL S.C.R.L (FELSZÁMOLÁS ALATT)	OLASZORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	81%	81%
GREENGAS S.R.L.	OLASZORSZÁG	HIDROGÉN ERŐMŰ ÜZEMELTETÉSE	49%, D)	49%, D)
NELSA S.R.L.	OLASZORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	74%	74%
PANTA DISTRIBUZIONE S.R.L.	OLASZORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	100%	100%
RECON S.R.L.	OLASZORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	100%	100%
INTERMOL D.O.O.	SZERBIA	ÜZEM- ÉS KENŐANYAG KISKERESKEDELEM	100%	100%
MK MINERALKONTOR GMBH	NÉMETORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	100%	100%
MOL AUSTRIA GMBH	AUSZTRIA	KENŐANYAGOK ÉS KŐOLAJSZÁRMAZÉKOK NAGYKERESKEDELME	100%	100%
MOL TANKSTELLEN GMBH	AUSZTRIA	KISKERESKEDELEM	100%	C)
MOL-LUB KFT.	MAGYARORSZÁG	KENŐANYAGOK GYÁRTÁSA ÉS KERESKEDELME	100%	100%
MOL ROMANIA PP S.R.L.	ROMÁNIA	ÜZEM- ÉS KENŐANYAG KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM	100%	100%
MOL SLOVENIJA D.O.O.	SZLOVÉNIA	ÜZEM- ÉS KENŐANYAG KISKERESKEDELEM	100%	100%
MOLTRADE-MINERALIMPEX ZRT.	MAGYARORSZÁG	ENERGETIKAI TERMÉKEK IMPORTÁLÁSA, EXPORTÁLÁSA	100%	100%
SLOVNAFT CESKA REPUBLIKA S.R.O.	CSEHORSZÁG	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM	100%	100%
MOLTRANS KFT.	MAGYARORSZÁG	SZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK	100%	100%
ROSSI BIOFUEL ZRT. (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	MAGYARORSZÁG	BIO-ÜZEMANYAG KOMPONENS GYÁRTÁSA	25%	25%
ROTH HEIZÖLE GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	75%	75%
ALPENKOHLE MINERALÖLHANDELS GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	75%	75%

TÁRSASÁG	(BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2008	TULAJDONI HÁNYAD 2007
EGON VON LENZ GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	75%	75%
HEIZÖL BLITZ STADLER GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	75%	75%
RUMPOLD ENERGIE & BRENNSTOFFHANDELS GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	75%	75%
SLOVNAFT A.S.	SZLOVÁKIA	KŐOLAJ ÉS VEGYIPARI TERMÉKEK FELDOLGOZÁSA ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE	98%	98%
APOLLO OIL ROHSTOFFHANDELS GMBH	AUSZTRIA	KŐOLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	66%	66%
APOLLO RAFINÉRIA S.R.O.	SZLOVÁKIA	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM	98%	98%
MEROCO A.S. (KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁS)	SZLOVÁKIA	BIO-DÍZEL KOMPONENS GYÁRTÁSA (FAME)	25%	25%
MOL SLOVENSKO SPOL. S.R.O.	SZLOVÁKIA	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM	98%	98%
SLOVNAFT POLSKA S.A.	LENGYELORSZÁG	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM	98%	98%
SLOVNAFT TRANS A.S.	SZLOVÁKIA	SZÁLLÍTÁS	98%	98%
SLOVNAFT UKRAJINA S.R.O.	UKRAJNA	NAGYKERESKEDELEM		A)
UKRSLOVNAFT	UKRAJNA	KISKERESKEDELEM		A)
SWS S.R.O.	SZLOVÁKIA	SZÁLLÍTÁST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	50%	50%
ZVÄZ PRE SKLADOVANIE ZASOB A.S.	SZLOVÁKIA	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM, RAKTÁROZÁS	98%	98%
SLOVNAFT VÚRUP A.S.	SZLOVÁKIA	KUTATÁS, FEJLESZTÉS	98%	98%
TERMÉKTÁROLÓ ZRT.	MAGYARORSZÁG	KŐOLAJ TERMÉKEK TÁROLÁSA	74%	74%
TIFON D.O.O.	HORVÁTORSZÁG	ÜZEM- ÉS KENŐANYAG KISKERESKEDELEM	100%	100%
VEGYIPAR				
SLOVNAFT PETROCHEMICALS S.R.O.	SZLOVÁKIA	VEGYIPARI TERMELÉS ÉS KERESKEDELEM	98%	98%
TVK NYRT.	MAGYARORSZÁG	VEGYIPARI TERMELÉS ÉS KERESKEDELEM	95%	95%
TISZA-WTP KFT.	MAGYARORSZÁG	VÍZSZOLGÁLTATÁS NYÚJTÁS	0%, D)	0%, D)
TVK-ERŐMŰ KFT.	MAGYARORSZÁG	ERŐMŰ	25%, D)	25%, D)
TVK INTER-CHEMOL GMBH	NÉMETORSZÁG	NAGY-ÉS KISKERESKEDELEM	95%	95%
TVK ITALIA SRL.	OLASZORSZÁG	NAGY-ÉS KISKERESKEDELEM	95%	95%
TVK POLSKA SP.ZOO.	LENGYELORSZÁG	NAGY-ÉS KISKERESKEDELEM	95%	95%
TVK UK LTD	NAGY-BRITANNIA	NAGY-ÉS KISKERESKEDELEM	95%	95%
TVK UKRAJNA TOV.	UKRAJNA	NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM	95%	95%
KÖZPONT ÉS EGYÉB				
BALATONGÁZ KFT. (FELSZÁMOLÁS ALATT)	MAGYARORSZÁG	GÁZKÖZMŰ-FEJLESZTÉS ÉS VAGYONKEZELÉS	77%	77%
EMS MANAGEMENT SERVICES LTD	CIPRUS	MANAGEMENT SZOLGÁLTATÁSOK	100%	100%
FER TŰZOLTÓSÁG ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.	MAGYARORSZÁG	TŰZOLTÁS, MENTŐSZOLGÁLTAT	82%	B)
HERMÉSZ KFT.	MAGYARORSZÁG	TANÁCSADÁS	100%	100%
I&C ENERGO A.S.	CSEHORSZÁG	ERŐMŰVEK KARBANTARTÁSA	99%	C)
MAGNOLIA FINANCE LTD	JERSEY	PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK	0%, D)	0%, D)
MOL REINSURANCE LTD	CIPRUS	BIZTOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉG VÉGZÉSE	100%	100%
MOL-RUSS OOO.	OROSZORSZÁG	MANAGEMENT SZOLGÁLTATÁSOK	100%	100%
PETROLSZOLG KFT.	MAGYARORSZÁG	KARBANTARTÁSI MUNKÁK	100%	100%
SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRÁVY A.S.	SZLOVÁKIA	JAVÍTÁSI, KARBANTARTÁSI MUNKÁK	98%	98%
TVK INGATLANKEZELŐ KFT.	MAGYARORSZÁG	INGATLANKEZELÉS	95%	95%

A) ELADVA

B) 2008-BAN ALAPÍTVÁ

C) 2008-AS AKVIZÍCIÓ

D) A SIC 12 – KONSZOLIDÁCIÓ: SPECIÁLIS CÉLÚ GAZDÁLKODÁSI EGYSÉGEK ALAPJÁN KONSZOLIDÁLVA

6 ÜZLETI KOMBINÁCIÓK

2008-as akvizíciók

I&C Energo a.s.

A MOL és a CEZ részvényvásárlási megállapodást kötött az I&C Energo a.s. vállalat részvényeinek megvásárlására. A vállalat vezető szerepet tölt be vezérlő rendszerek és ipari irányítási rendszerek tervezésében, kivitelezésében és karbantartásában, valamint rendszerintegrációban és mérnöki tanácsadásban Csehország területén. A vállalat érdekelt erőművek, alacsony és magas feszültségű elektromos hálózatok tervezésében, minőségellenőrzési tanácsadásban és áramfogyasztási auditokban is.

Az eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározása még nem zárult le, ezért ezek az értékek még nem véglegesek. Jelentős változás nem várható. Az I&C Energo eszközeinek és kötelezettségeinek jelenleg ismert valós és könyv szerinti értéke 2008. június 30-án az alábbiak szerint alakult:

	JELENLEG ISMERT	
	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
IMMATERIÁLIS JAVAK	3.766	51
TÁRGYI ESZKÖZÖK	880	880
ÉRTÉKESÍTHETŐ BEFEKTETÉSEK	49	49
KÉSZLETEK	288	288
VEVŐKÖVETELÉSEK	3.770	3.770
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	3.390	3.390
PÉNZESZKÖZÖK	882	882
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK ÉVEN TÚLI RÉSZE	-49	-49
CÉLTARTALÉKOK	-54	-54
HALASZTOTT ADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	-731	-26
EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-31	-31
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-5.525	-5.525
NETTÓ ESZKÖZÖK JELENLEG ISMERT VALÓS ÉRTÉKE	6.635	
AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓ GOODWILL	1.033	
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	7.668	

Az immateriális javak esetén a könyv szerinti értéket meghaladó, jelenleg ismert valós érték magában foglalja a vállalat által fejlesztett szoftver, rendelés állomány és vevői kapcsolatok becslött értékét. Az üzleti kombináció során keletkezett goodwill a társaságnak az energiatermelés és szállítás területén meglévő kiváló technológiai tudásbázisát tartalmazza, amely lehetővé teszi a Csoportnak, hogy felgyorsítsa erőmű építési tevékenységét, valamint belső mérnöki képességekhez jusson.

Az akvizícióhoz kapcsolódó ellenérték az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG (TRANZAKCIÓS KÖLTSÉGEKKEL EGYÜTT)	7.668
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	7.668

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	882
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-7.668
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-6.786

Amennyiben a tranzakció év elején történt volna, az akvizíció hatása a Csoport eredményére 763 millió forint, az árbevételre 9.285 millió forint lett volna.

2007-es akvizíciók

MMBF Zrt.

A Csoport 2007. január 3-án tendergyőztesként 62%-os tulajdoni részesedést szerzett részvényvásárlással az MMBF Zrt.-ben (melyet 2007 decemberében 66%-ra, 2008 júniusában 72%-ra növelt), amelyet a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség hozott létre az 1,2 Mrd m³ kapacitású stratégiai és 0,7 Mrd m³ kapacitású kereskedelmi tároló kialakítása céljából. A tervezett gáztároló kifejlesztése egy jelenleg termelő földgázmezőből történik (Szőreg-1 mező). A beruházás várhatóan 2010-re valósul meg.

Az akvizíció során egy jogi személy megszerzése történt, azonban a Csoport eszköz vásárlásként kezelte, mivel a cég legjelentősebb eszköze a stratégiai gáztározási tevékenységre kapott kizárólagos engedély.

Az MMBF Zrt. eszközeinek és kötelezettségeinek valós és könyv szerinti értéke 2007. január 1-jén az alábbiak szerint alakult:

	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
IMMATERIÁLIS JAVAK	2.380	-
TÁRGYI ESZKÖZÖK	17	17
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	11	11
PÉNZESZKÖZÖK	904	904
KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESEDÉSE	-289	-
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-23	-23
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	3.000	

Az immateriális javak értékét a stratégiai gáztározásra 30 évre kapott kizárólagos engedély képezi.

Az akvizícióhoz kapcsolódó ellenérték az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG	3.000
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	3.000

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	904
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-3.000
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-2.096

TVK Csoport

A Csoport 2007. február 27-én és 28-án a TVK alaptőkéjének 42,25%-át megtestesítő TVK részvényt vásárolt. A tranzakciót követően a TVK Nyrt.-ben a MOL Nyrt. befolyása 86,79%-ra nőtt, míg a Slovnaft a.s. befolyása változatlanul 8,06% maradt. Ennek megfelelően a MOL Nyrt. közvetlen és közvetett befolyása a TVK Nyrt.-ben összességében 94,85%-ra nőtt. A MOL nem kötelezett nyilvános vételi ajánlat megtételére a TVK fennmaradó részesedésére. A kisebbségi részesedés megszerzésére fordított összeg a tranzakciós költségekkel együtt 50.150 millió forintot tett ki. A megszerzett kisebbségi részesedésért fizetett összeget a részesedés könyv szerinti értéke (amely 64.501 millió forint) 14.351 millió forinttal haladja meg, mely egyéb bevételként került kimutatásra (lásd 24. jegyzet).

Matjushkinskaya Vertikal LLC

A MOL egyik 100%-os leányvállalatán (Greentrade Ltd) keresztül megvásárolta az oroszországi Matjushkinskaya Vertikal LLC 100%-át orosz magánszemélyektől. Miután az orosz versenyhivatal jóváhagyta az ügyletet, 2007. április 24-én megtörtént a tranzakció zárása.

A Matjushkinskaya Vertikal LLC eszközeinek és kötelezettségeinek valós és könyv szerinti értéke 2007. április 30-án az alábbiak szerint alakult:

	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
IMMATERIÁLIS JAVAK	11.402	256
TÁRGYI ESZKÖZÖK	4.685	4.238
KÉSZLETEK	84	84
VEVŐKÖVETELÉSEK	8	8
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	909	909
PÉNZESZKÖZÖK	9	9
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	-6	-6
HALASZTOTT ADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	-2.782	-
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-3.685	-3.685
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	-1.682	-1.682
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	8.942	

Az immateriális javak, illetve tárgyi eszközök könyv szerinti és valós értéke közötti különbözet az akvizíció során megszerzett kutatási engedély, valószínűsíthető készletek, illetve bizonyított, termelésbe állított készletek értékét tartalmazza. Az akvizícióhoz kapcsolódó ellenérték az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG	8.942
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	8.942

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	9
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-8.942
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-8.933

Amennyiben a tranzakció a tárgyév elején történt volna, az akvizíció hatása a Csoport időszaki eredményére, illetve árbevételére nem lett volna jelentős, mivel a Matjushkinskaya Vertikal LLC korlátozott mértékű üzemi tevékenységet folytatott a 2007. január 1. - 2007. április 30. időszak folyamán.

Italiana Energia e Servizi

A MOL 2007. július 30-án szerződést írt alá az Italiana Energia e Servizi (IES) társaság 100%-os tulajdonának megvásárlására, melynek tulajdonában áll a 2,6 millió tonna éves kapacitású mantovai finomító. A tranzakció zárására 2007. november 15-én került sor. A pontos vételár a tranzakció zárásának időpontjára készített mérleg alapján, több módosító tétel figyelembevételével került megállapításra.

Az eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározása 2007. december 31-én még nem zárult le. 2008 folyamán az értékelés véglegesítésre került, melynek során további környezetvédelmi kötelezettség került beazonosításra, amely az olasz Környezetvédelmi Minisztérium szándéka alapján a Mantovai tó környékén elvégzendő bizonyos helyreállítási munkákra vonatkozik. A céltartalékok között megjelenített kötelezettség valós értékében bekövetkezett változás 12.707 millió forint. A kapcsolódó halasztott adó kötelezettség csökkenésével együtt a megszerzett goodwill értéke 8.824 millió forinttal nőtt. Megállapításra került továbbá, hogy a mantovai finomítóban hidrogén üzemet birtokló és üzemeltető Greengas S.r.l. felett, melyben az IES-nek 49%-os tulajdonrésze van, a társaság működési kontrollt gyakorol. Ennek következményeként a Greengas S.r.l. teljeskörűen konszolidálásra került, eltérően a tavalyi évben alkalmazott equity módszertől. Az összehasonlító időszak ennek megfelelően módosításra került és a befektetés valós értéke az akvizíció időpontjának megfelelően átsorolásra került a tárgyi eszközök közé, továbbá felvételre került az ezen értékből a kisebbségi részesedésre jutó rész.

Az IES és leányvállalatai eszközeinek és kötelezettségeinek valós és könyv szerinti értéke 2007. november 15-én az alábbiak szerint alakult:

	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
IMMATERIÁLIS JAVAK	8.936	640
TÁRGYI ESZKÖZÖK	112.365	57.282
BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	3.285	1.238
HALASZTOTT ADÓ ESZKÖZÖK	717	717
EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	2.421	2.421
KÉSZLETEK	46.976	45.084
VEVŐKÖVETELÉSEK	91.961	91.961
ÉRTÉKPAPÍROK	779	779
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	2.983	1.771
PÉNZESZKÖZÖK	3.697	3.697
KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESÉDÉSE	-2.913	-2.913
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK ÉVEN TÚLI RÉSZE	-16.655	-16.655
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	-18.017	-18.015
HALASZTOTT ADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	-29.697	-8.140
EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-199	-199
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-73.107	-73.107
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	-48.188	-48.188
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZE	-4.659	-4.659
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	80.685	
AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓ GOODWILL	40.952	
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	121.637	

Az immateriális javak könyv szerinti értékét meghaladó valós érték az IES márkanévét és a megszerzett nagy- és kiskereskedelmi vevői állományt reprezentálja. Az üzleti kombináció során keletkezett goodwill alapját további, a nagy- és kiskereskedelmi ellátási láncban rejlő optimalizációs lehetőségek és a MOL technológiával kapcsolatos szakértelmének jövőbeli hozzájárulása jelenti, továbbá tartalmazza az IES észak-olaszországi, elsősorban nagykereskedelmi piaci részesedésének és további növekedési potenciáljának értékét.

Az akvizícióhoz kapcsolódó ellenérték az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG 2007-BEN (TRANZAKCIÓS KÖLTSÉGEKKEL EGYÜTT)	118.843
UTÓLAG FIZETETT VÉTELÁR KÜLÖNBÖZET (LÁSD 21. JEGYZET)	2.794
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	121.637

2008-ban a vételár teljes egészében rendezésre került, mely 2.884 millió forint pénzáramlást eredményezett.

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult 2007-ben:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	3.697
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-118.843
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-115.146

Amennyiben a tranzakció év elején történt volna, az akvizíció hatása a Csoport eredményére 3.348 millió Ft, az árbevételre 505.084 millió Ft lett volna.

Tifon d.o.o.

2007. augusztus 2-án a MOL Nyrt. megállapodást írt alá egy horvátországi kis- és nagykereskedelmi társaság, a Tifon 100%-ának megvételére. 2007. október 31-én a tranzakció horvát versenyhatósági jóváhagyása sikeresen lezárult. A végleges vételár a zárás végső időpontjára vonatkozó mérleg alapján került meghatározásra, és további módosító tételeknek a tárgya.

A Tifon d.o.o. eszközeinek és kötelezettségeinek valós és könyv szerinti értéke 2007. október 31-én az alábbiak szerint alakult:

	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
IMMATERIÁLIS JAVAK	4.518	93
TÁRGYI ESZKÖZÖK	18.488	18.842
EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	155	155
KÉSZLETEK	2.651	2.651
VEVŐKÖVETELÉSEK	2.243	2.243
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	837	837
PÉNZESZKÖZÖK	1.188	1.188
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK ÉVEN TÚLI RÉSZE	-13.510	-13.510
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	-245	-245
HALASZTOTT ADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	-1.409	-595
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-5.873	-5.873
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	-5.559	-5.559
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	3.484	
AKVIZÍCIÓ SORÁN KELETKEZETT GOODWILL	13.466	
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	16.950	

Az immateriális javak könyv szerinti értékét meghaladó valós érték a Tifon márkanévét és a megszerzett nagy- és kiskereskedelmi vevői állományt tartalmazza.

Az akvizícióhoz kapcsolódó ellenérték az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG 2007-BEN	13.083
NEM RENDEZETT VÉTELÁR KÜLÖNBÖZET (LÁSD 21. JEGYZET)	3.867
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	16.950

A nem rendezett vételár különbözet kötelezettségből 2.488 millió forint rendezésre került 2008-ban, 1.743 millió forintra csökkentve a még fizetendő összeget (lásd 21. jegyzet).

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás 2007-ben az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	1.188
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-13.083
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-11.895

7 ÉRTÉKESÍTÉSEK

Földgáz üzletág értékesítése

A MOL Földgázellátó Zrt.-ben („Kereskedelem”) lévő 100%-os és a MOL Földgáztároló Zrt.-ben („Tárolás”) lévő 100%-os részesedés eladása az E.ON Ruhrgas International AG-nak (ERI) 2006. március 31-én történt meg. A Kereskedelem eladásához kapcsolódó végleges vételár egy további kockázatmegosztási rendszer tárgya, melyet a 2006-os részvény adásvételi szerződés tartalmaz. A rendszer alapján, amennyiben a Kereskedelemnek működési vesztesége keletkezik a 2006. június 30. - 2009. december 31. időszakban (féléves időszakonként számolva), akkor MOL-nak meg kell térítenie a veszteség egy részét az E.ON-nak, míg működési nyereség esetén jogosult annak egy részére.

2008-ban 6.400 millió forint, míg 2007-ben 44.268 millió forint került egyéb bevételként kimutatásra (lásd 24. jegyzet), az ERI által fizetendő ezen utólagos vételár módosítás címén.

A MOL által a jövőbeni periódusokban potenciálisan kifizethető utólagos elszámolások összege független az E.ON Ruhrgas International AG által azt megelőzően kifizetett utólagos elszámolásokról és a teljes időszak vonatkozásában 25 Mrd forintban került maximalizálásra. A gázüzlet 2006-os értékesítésének elszámolásakor a társaság a maximálisan kifizethető veszteséget elhatárolta, amely nem lett feloldva a társaság jövőre vonatkozó becslései alapján (lásd 21. jegyzet).

Egyéb értékesítések 2007-ben

Slovnaft Ukrajina és Ukrslownaft értékesítése

2007. augusztus 29-én a Társaság megállapodott a Wigro Trade Ukrajina vállalattal, a Slovnaft Ukrajina s.r.o., valamint az Ukrslownaft s.r.o. vállalatokban lévő 88%, illetve 83%-os tulajdonrészének eladásáról. Az értékesített befektetések eszközeinek nettó könyv szerinti értéke nulla volt, így a tranzakcióból származó 54 millió Ft megegyezik az eladásból származó nyereséggel.

8 KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOK

Közös vezetésű vállalkozások 2008-ban

CEGE Közép-európai Geotermikus Energia Termelő Zrt.

A MOL 2008. július 30-án CEGE Közép-európai Geotermikus Energia Termelő Zártkörű Részvénytársaság néven közös vállalatot alapított az izlandi Enex ehf. és az ausztrál Green Rock Energy International Pty. Ltd. társaságokkal. Az új vállalkozás célja geotermikus energia kutatása, termelése és értékesítése, illetve geotermikus erőművek és közvetlen termálhő szolgáltató technológiák létesítése. A három alapító tulajdonos egyenlő 33 1/3 %-kal részesedett a közös vállalat 6 millió forintos alaptőkéjéből. 2009. januárjában a MOL és a Green Rock Energy 50%-ra növelte részesedését az Enex által tulajdonolt részvények megvásárlásával.

CM European Power International B.V.

A MOL és a CEZ megalapították közös vállalkozásukat a 2007. december 20-án létrejött együttműködési megállapodás alapján. A MOL-CEZ együttműködés keretében létrejött első közös vállalat a CM European Power International B.V., melynek induló tőkéje 8,3 millió euró.

A MOL és a CEZ stratégiai szövetséget kötött 2007 decemberében. A közös vállalkozás - amelyben a felek 50-50%-os részesedéssel, továbbá a működési döntéseket illetően egyenlő szavazati joggal és egyenlő befolyással bírnak - gáztüzelésű erőmű-beruházásokra fókuszál Közép- és Délkelet Európa négy országában (Szlovákia, Magyarország, Horvátország és Szlovénia). Az első nagyobb beruházás keretében a tervek szerint a MOL Csoport pozsonyi finomítójának területén és a százhalmattai finomítóban építenek meg egy-egy kombinált ciklusú gázturbinás erőművet. A beépített teljesítmény mindkét helyszínen 800 MW lesz. Továbbá a Pozsonyban jelenleg működő hőerőmű is modernizálásra kerül, mellyel a teljesítménye 160 MW-ra nő. A két beruházás becsült várható értéke 1,4 milliárd euró.

Közös vezetésű vállalkozások 2007-ben

Energopetrol d.d.

2007. márciusban a MOL-INA konzorcium Bosznia-Hercegovina kormányával aláírt szerződése értelmében tőkeemelés útján megszerezte az Energopetrol (mely 64 saját tulajdonú töltőállomást üzemeltet Bosznia-Hercegovina területén) 67%-os tulajdonjogát. A konzorcium újonnan kibocsátott Energopetrol részvényeket jegyzett le 60 millió bosnyák márka értékben (30,7 millió euró). A tőkeemelés pénzügyi forrásként szolgált az Energopetrol hiteleinek visszafizetésére. A jegyzést követően a MOL-INA konzorcium részesedése 67%, a szövetségi kormányé 22%, míg a fennmaradó rész a kiserőművesek tulajdona.

A MOL-INA konzorcium 10 millió konvertibilis márkát (5,1 millió euró) utalt át Bosznia-Hercegovina kormánya részére a többségi tulajdon megvásárlásáért. A konzorcium 76,7 millió eurót biztosít az Energopetrol részére beruházási programja finanszírozására a következő években, melyből 2008-ban 1,3 millió euró került felhasználásra. A tranzakció zárásához számos feltétel teljesülése volt szükséges, köztük Bosznia-Hercegovina versenyhivatalának jóváhagyása.

A 2007. március 31-én az Energopetrol eszközeinek és kötelezettségeinek valós értékéből és könyv szerinti értékéből a MOL 33,5%-os részesedésére jutó összeg az alábbiak szerint alakult:

	VALÓS ÉRTÉK	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
TÁRGYI ESZKÖZÖK	2.034	955
KÉSZLETEK	157	157
VEVŐKÖVETELÉSEK	213	213
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	577	582
PÉNZESZKÖZÖK	2.611	2.611
CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE	-353	-353
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-2.045	-2.045
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	-780	-780
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	2.414	
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓ GOODWILL	2.159	
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	4.573	

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG	4.573
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	4.573

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	2.611
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-4.573
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-1.962

Rossi Biofuel Zrt.

A biodízel komponens (fatty-acid-methyl-ester, FAME) ellátás biztosítása érdekében a MOL 2007. április 30-án névértéken történő alaptőke emelés révén 25% plusz egy részvény részesedést szerzett a Rossi Biofuel Zrt.-ben a Rossi Beteiligungs GmbH-től. Ezen felül a MOL vételi jogot szerzett további 24%-os részesedésre a Rossi Biofuel Zrt.-ben.

A Rossi Biofuel Zrt. egy 150 kt éves névleges kapacitású biodízel komponens gyártó üzem, a MOL komáromi telephelyén történő megépítésére jött létre. Az üzem 2007 végén kezdte meg próbaüzemi működését. A MOL és a többségi tulajdonos a Rossi Biofuel Zrt. közös ellenőrzéséről megállapodást írt alá, ennek megfelelően a társaság közös vezetésű vállalkozásként, részesedés arányosan konszolidálásra kerül.

A megszerzett eszközök és kötelezettségek könyv szerinti és valós értéke között nem volt jelentős eltérés. A Rossi Biofuel Zrt. eszközeinek és kötelezettségeinek valós értékéből és könyv szerinti értékéből a MOL 25%-os részesedésére jutó összeg az alábbiak szerint alakult 2007. április 30-án:

	VALÓS ÉS KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	MILLIÓ FORINT
TÁRGYI ESZKÖZÖK	98
EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	283
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK	33
PÉNZESZKÖZÖK	359
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK	-112
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	-37
RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	-274
NETTÓ ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKE	350

	MILLIÓ FORINT
AZ AKVIZÍCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓAN FIZETETT ÖSSZEG	350
ÖSSZES ELLENÉRTÉK	350

Az akvizícióhoz kapcsolódó nettó pénzáramlás az alábbiak szerint alakult:

	MILLIÓ FORINT
AKVIZÍCIÓ SORÁN MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	359
KIFIZETETT KÉSZPÉNZ	-350
NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	9

A közös vezetésű vállalkozások eszközeinek, forrásainak, valamint bevételeinek és ráfordításainak a Csoportra jutó része

A ZMB és az egyéb közös vezetésű vállalkozások (lásd 5. jegyzet) eszközeinek, forrásainak, valamint bevételeinek és ráfordításainak a Csoportra jutó része, a következők szerint szerepel a 2008. és 2007. december 31-ére vonatkozó konszolidált éves beszámolóban:

	2008			2007		
	ZMB	EGYÉB	ÖSSZESEN	ZMB	EGYÉB	ÖSSZESEN
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
FORGÓESZKÖZÖK	18.934	3.354	22.288	13.123	2.087	15.210
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	17.313	6.911	24.224	20.826	4.550	25.376
	36.247	10.265	46.512	33.949	6.637	40.586
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	2.682	5.154	7.836	3.474	1.587	5.061
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	1.099	1.521	2.620	1.985	2.580	4.565
	3.781	6.675	10.456	5.459	4.167	9.626
NETTÓ ESZKÖZÖK	32.466	3.590	36.056	28.490	2.470	30.960
ÁRBEVÉTEL	74.710	13.438	88.148	78.321	440	78.761
ÉRTÉKESÍTÉS KÖLTSÉGEI	-12.286	-13.103	-25.389	-14.507	-781	-15.288
EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK	-51.716	-251	-51.967	-46.290	-369	-46.659
PÉNZÜGYI MŰVELETEK VESZTESÉGE (-) / NYERESÉGE, NETTÓ	1.083	-119	964	32	-37	-5
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	11.791	-35	11.756	17.556	-747	16.809
TÁRSASÁGI ADÓ	-3.553	-19	-3.572	-4.884	-	-4.884
IDŐSZAK EREDMÉNYE	8.238	-54	8.184	12.672	-747	11.925

9 BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN

	ORSZÁG	TEVÉKENYSÉG	TULAJDONI	TULAJDONI	BEFEKTETÉS	BEFEKTETÉS
			HÁNYAD 2008	HÁNYAD 2007	NETTÓ ÉRTÉKE 2008	NETTÓ ÉRTÉKE 2007
					MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
INA CSOPORT	HORVÁTORSZÁG	INTEGRÁLT OLAJ- ÉS GÁZIPARI TEVÉKENYSÉG	47%	25%	334.035	135.995
MAZZOLA & BIGNARDI S.R.L.	OLASZORSZÁG	OLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	50%	50%	1.473	1.419
MESSER SLOVNAFT S.R.O	SZLOVÁKIA	TECHNOLÓGIAI GÁZ TERMELÉSE	49%	49%	1.025	889
MAZZOLA & BIGNARDI COMMERCIALE S.R.L.	OLASZORSZÁG	OLAJ TERMÉKEK KERESKEDELME	40%	40%	915	940
BATEC S.R.L.	OLASZORSZÁG	BITUMEN GYÁRTÁS	50%	50%	651	606
EGYÉB TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK					885	852
ÖSSZESEN					338.984	140.701

INA Csoport

A Csoport részesedése (47,16% 2008.december 31-én és 25,00% 2007. december 31-én) az INA Csoportban az alábbiak szerint alakult:

	2008 MILLIÓ FORINT	2007 MILLIÓ FORINT
RÉSZESEDÉS A TÁRSULT VÁLLALKOZÁS MÉRLEGÉBŐL:		
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	458.260	165.068
FORGÓESZKÖZÖK	122.783	68.460
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-104.742	-41.323
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-142.266	-56.210
NETTÓ ESZKÖZÉRTÉK	334.035	135.995
RÉSZESEDÉS A TÁRSULT VÁLLALKOZÁS EREDMÉNYKIMUTATÁSÁBÓL:		
ÖSSZES MŰKÖDÉSI BEVÉTEL	281.674	226.613
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL	-25.459	5.116
BEFEKTETÉS KÖNYV SZERINTI ÉRTÉKE	334.035	135.995

A Csoport fenti, INA Csoportban való részesedését bemutató adatok az IFRS szerint készültek, az ehhez felhasznált számviteli politika megegyezik a Csoport által hasonló körülmények között végbemenő tranzakciók és események esetében alkalmazottal.

2008. október 16.-án a MOL sikeres önkéntes nyilvános vételi ajánlatot tett, melynek során részesedése az INA-ban 47,16%-ra növekedett részvényenként 2.800 kuna ellenértékért (amely a felajánlott 22,16%-os részesedésre számítva 227.262 millió forintnak felelt meg). Az INA a továbbiakban is az equity módszer szerint kerül konszolidálásra. Az INA Csoport nettó eszközeinek valós értékelése még nem fejeződött be a pénzügyi kimutatások vezetőség által történő elfogadásáig, ezért a nettó eszközök könyv szerinti értéke (a MOL 22,16% -os részesedésére vonatkozóan 116.258 millió forint) került felhasználásra a goodwill értékének (111.004 millió forint) meghatározásakor, mely a Befektetés társult vállalkozásokban soron belül került kimutatásra. Az értékelés 2009 folyamán történő véglegesítése az INA Csoport nettó eszközeinek valós értékére ettől jelentősen eltérő eredményt fog hozni. További információkért az INA akvizícióval kapcsolatban lásd 33. jegyzet.

A 2008. december 31-i részvény árfolyamok alapján a Csoport 47,16%-os részesedésének valós értéke 194.620 millió forint.

IO ÉRTÉKESÍTHETŐ BEFEKTETÉSEK

	BEFEKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2008 MILLIÓ FORINT	BEFEKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2007 MILLIÓ FORINT
BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE ZRT.	431	431
DANUOIL	58	55
PROGETTO NUOVO S. ANNA S.R.L.	48	46
ALFÖLDI KONCESSZIÓS AUTÓPÁLYA HOLDING ZRT.	a)	360
AGIP HUNGÁRIA ZRT.	a)	58
EGYÉB	305	412
ÖSSZESEN	842	1.362

a) Eladva 2008-ban

Az értékesíthető befektetések elsősorban a Csoport fő tevékenységi körébe nem tartozó, tőzsdén nem jegyzett tőkeinstrumentumok, melyek valós értéke jelenleg nem meghatározható. Ezen befektetések halmozott értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értéken kerültek kimutatásra.

Apollo zdravotná poisťovňa a.s.

2006 decemberében a Csoport megkötötte az 51%-os tulajdonában lévő szlovák egészségbiztosító részvényeinek átruházásáról szóló megállapodást. A tranzakció a Versenyhivatali jóváhagyást követően vált jogilag érvényessé 2007 májusában. Az értékesítésből származó 751 millió Ft nyereség elszámolásra került a pénzügyi bevételekben.

11 EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BÁNYAJÁRADÉK	13.247	15.454
BERUHÁZÁSOKRA ADOTT ELŐLEGEK	3.660	7.116
ADOTT KÖLCSÖNÖK	2.781	1.855
ÁRFOLYAMKOCKÁZAT FEDEZETI ÜGYLETBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ KÖVETELÉS (LÁSD 30. ÉS 31. JEGYZET)	1.973	6.088
SZERZŐDÉSEKBŐL SZÁRMAZÓ HOSSZÚ TÁVÚ KÖVETELÉSEK	1.086	1.400
LEJÁRATIG TARTOTT DISZKONT KINCSTÁRJEGYEK	502	318
HOSSZÚ TÁVÚ BÉRLETI SZERZŐDÉSEK ELŐRE FIZETETT DÍJA	-	336
ÖSSZESEN	23.249	32.567

A Csoport 2005-ben 20.000 millió forint térítést fizetett a Magyar Állam részére a bányajáradék jövőbeni szintjének rögzítésére és egyes hazai mezők termelési jogának meghosszabbítására. Az összeg 2006 januárjától kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a mezők várható termelési szintje alapján 2020-ig. Az eredménnyel szemben 2008-ban 2.207 millió forint, míg 2007-ben 2.181 millió forint került elszámolásra, mely várhatóan enyhén csökkenő mértékben merül majd fel az elkövetkezendő években is.

12 KÉSZLETEK

	BEKERÜLÉSI ÉRTÉK 2008	NETTÓ REALIZÁLHATÓ ÉRTÉK 2008	BEKERÜLÉSI ÉRTÉK 2007	NETTÓ REALIZÁLHATÓ ÉRTÉK 2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
FÉLKÉSZ ÉS KÉSZTERMÉKEK	152.715	138.194	192.540	192.158
VÁSÁROLT KŐOLAJ	41.959	30.674	67.139	67.139
EGYÉB ALAPANYAGOK	35.559	34.749	34.034	33.142
EGYÉB ÁRUK	18.758	18.538	25.932	25.932
VÁSÁROLT FÖLDGÁZ	626	626	233	233
ÖSSZESEN	249.617	222.781	319.878	318.604

2008-ban 30.005 millió forint, 2007-ben 1.369 millió forint értékvesztés került elszámolásra. 2008-ban az értékvesztés elsősorban az IES Csoport vásárolt kőolaj és késztermék készleteit érintette, a kőolaj árának 2008 negyedik negyedévében történt jelentős esése, illetve a tervezett finomítói leállás következtében jelentkező magas készlet szint miatt. A IES Csoportnak továbbá kőolajból és olajtermékekből bizonyos mennyiséget kötelezően készleten kell tartania. Ennek értéke 2008. december 31-én 20.049 millió forintot, míg 2007. december 31-én 51.177 millió forintot tett ki.

A MOL lengyel leányvállalatának, a Slovnaft Polska-nak a nemzeti jogszabályok szerint meghatározott szintű üzemanyag készletet kell kötelezően fenntartania. Ennek szintjét az előző naptári év import volumene határozza meg, amely 2008. december 31-én 16.431 millió forintot, míg 2007. december 31-én 16.121 millió forintot tett ki.

13 VEVŐKÖVETELÉSEK, NETTÓ

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
VEVŐKÖVETELÉSEK	347.900	369.717
KÉTES KÖVETELÉSEKRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS	-20.416	-15.598
ÖSSZESEN	327.484	354.119

A vevőkövetelések nem kamatozóak és általában 30 napos futamidejűek.

A kétes vevőkövetelések változása a következőképp alakult:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NYITÓ EGYENLEG JANUÁR 1-JÉN	15.598	9.867
TÁRGYÉVI NÖVEKEDÉS	6.507	7.559
TÁRGYÉVI CSÖKKENÉS (VISSZAÍRÁS)	-1.046	-1.518
ÉRTÉKVESZTÉS KIVEZETÉSE	-344	-102
ÁRFOLYAMVÁLTOZÁS HATÁSA	-299	-208
ZÁRÓ EGYENLEG DECEMBER 31-ÉN	20.416	15.598

A megtérülő, de lejárt vevőkövetelések megoszlása 2008. és 2007. december 31-én az alábbi volt:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NEM ESEDÉKES ÉS NEM ÉRTÉKVESZTETT	289.105	322.192
ESEDÉKES, DE NEM ÉRTÉKVESZTETT	38.379	31.927
90 NAPON BELÜL	24.427	26.948
91 - 180 NAP KÖZÖTT	2.285	1.370
180 NAPON TÚLI	11.667	3.609
ÖSSZESEN	327.484	354.119

14 EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ELŐRE FIZETETT ÉS VISSZAIGÉNYELHETŐ ADÓK ÉS VÁMOK (KIVÉVE NYERESÉGGADÓK)	37.236	33.055
MOL FÖLDGÁZELLÁTÓ ZRT. ÉRTÉKESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÁRMÓDOSÍTÓ TÉTEL (LÁSD 24. JEGYZET)	6.400	27.691
SZÁLLÍTÓKNAK FIZETETT ELŐLEGEK	5.987	3.889
BÍRSÁG VISSZAFIZETÉSE MIATTI KÖVETELÉS (LÁSD 24. JEGYZET)	4.426	-
EGYÉB ELŐRE FIZETETT KÖLTSÉGEK ÉS ELHATÁROLT BEVÉTELEK	4.297	1.741
ELŐRE FIZETETT BÉRLETI DÍJAK	4.152	2.832
ELŐRE FIZETETT JÖVEDÉKI ADÓK	4.151	7.207
KUTATÁSI PARTNEREKSEL SZEMBENI KÖVETELÉSEK	3.841	368
ESCROW SZÁMLÁN LEKÖTÖTT ÖSSZEG	1.955	-
CASH FLOW FEDEZETI ÜGYLETKÉNT MEGJELÖLT DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 30. ÉS 31. JEGYZET)	545	-
KÖLCSÖN KÖVETELÉSEK	387	231
ÖNKORMÁNYZATOKKAL SZEMBENI KÖVETELÉS	339	35
DEVIZAÁTVÁLTÁSI OPCióK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 31. JEGYZET)	328	-
MUNKAVÁLLALÓKKAL SZEMBENI KÖVETELÉSEK	287	202
KAMATKÖVETELÉSEK	185	361
KÉSZLETEKRE ADOTT ELŐLEGEK	167	208
DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 31. JEGYZET)	118	-
EGYÉB	6.577	4.577
ÖSSZESEN	81.378	82.397

Adott kölcsönök elemzése:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ADOTT KÖLCSÖNÖK	730	3.891
ADOTT KÖLCSÖNÖK ÉRTÉKVESZTÉSE	-343	-3.660
ÖSSZESEN	387	231

A kölcsönökre képzett értékvesztés változása az alábbiak szerint alakult:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NYITÓ EGYENLEG JANUÁR 1-JÉN	3.660	2.520
TÁRGYÉVI NÖVEKEDÉS	-	1.145
TÁRGYÉVI CSÖKKENÉS (VISSZAÍRÁS)	-241	-5
ÉRTÉKVESZTÉS KIVEZETÉSE	-	-
ÁTSOROLÁS	-3.076	-
LEÁNYVÁLLALATOK VÁSÁRLÁSA /(-) ÉRTÉKESÍTÉSE	-	-
ÁRFOLYAMVÁLTOZÁS HATÁSA	-	-
ZÁRÓ EGYENLEG DECEMBER 31-ÉN	343	3.660

15 PÉNZESZKÖZÖK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BANKBETÉTEK EUR-BAN	25.000	37.131
BANKBETÉTEK HUF-BAN	22.525	38.292
BANKBETÉTEK RUB-BAN	6.187	550
BANKBETÉTEK SKK-BAN	5.303	3.198
BANKBETÉTEK USD-BAN	3.641	18.113
BANKBETÉTEK CZK-BAN	2.912	7.487
BANKBETÉTEK PLN-BAN	635	1.436
BANKBETÉTEK EGYÉB DEVIZÁBAN	2.480	7.481
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK EUR-BAN	109.976	731
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK USD-BAN	30.535	256
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK SKK-BAN	7.002	10.315
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK CZK-BAN	3.052	-
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT FORINT BETÉTEK	259	273
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK PLN-BAN	177	1.606
KÉSZPÉNZ FORINTBAN	1.089	1.246
KÉSZPÉNZ EGYÉB VALUTÁBAN	1.079	853
KÉSZPÉNZ EGYENÉRTÉKESEK	222	753
ÖSSZESEN	222.074	129.721

A különböző devizanemekben fennálló bankbetétek (betétszámlák) és rövid lejáratra lekötött betétek esetében a kamatok az alábbi tartományokban mozogtak:

	2008	2007
BETÉTSZÁMLÁK		
EUR	1,1% - 4,3%	3,3% - 3,5%
USD	0,0% - 6,7%	4,1% - 5,7%
HUF	6,8% - 11,4%	6,7% - 7,7%
SKK	1,2% - 4,9%	1,9% - 5,9%
RÖVID LEJÁRATRA LEKÖTÖTT BETÉTEK		
EUR	1,2% - 6,5%	2,7% - 4,7%
USD	0,01% - 8,1%	4,0% - 6,2%
HUF	7,1% - 11,8%	6,8% - 9,0%
SKK	1,2% - 4,8%	1,9% - 5,9%

16 JEGYZETT TŐKE

A MOL Nyrt. jegyzett tőkéje 2008. december 31-én 104.519 millió forint volt, amely 104.518.484 darab „A” sorozatú, egy darab „B” sorozatú és 578 darab „C” sorozatú részvényből állt. A MOL Nyrt. jegyzett tőkéje 2007. december 31-én 109.676 millió forint, amely 109.674.923 darab „A” sorozatú, egy darab „B” sorozatú és 578 darab „C” sorozatú részvényből állt.

A kinnlévő jegyzett tőke összege 2008. december 31-én 72.812 millió forint, míg 2007. december 31-én 65.950 millió forint volt.

Az „A” sorozatú törzsrészvények 1.000 forint névértékűek, a „C” sorozatú törzsrészvények 1.001 forint névértékűek. Minden 1.000 forint, azaz egyezer forint névértékű „A” sorozatú részvény egy szavazatra, illetve minden 1.001 forint, azaz egyezeregy forint névértékű „C” sorozatú részvény egy egész egyezred szavazatra jogosít, kivéve az alábbiakat. Az Alapszabálynak megfelelően egy részvényes vagy részvényesi csoport sem gyakorolhatja a szavazati jogok több, mint 10%-át, kivéve a Magyar Államot, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-t (MNV Zrt., korábban ÁPV Zrt.), annak bármely jogutódját, a Magyar Állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló más magyar szervezet és a Társaság megbízásából a Társaság részvényeit vagy azokat megtestesítő értékpapírokat kezelő letét- és értékpapír-kezelőt.

A „B” sorozatú részvény, névre szóló, 1.000 forint névértékű, Alapszabályban meghatározott szavazatszámú jogokat biztosító részvény. A „B” sorozatú részvény tulajdonosa a magyar állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt. A „B” sorozatú részvény névértékének megfelelően egy szavazatra jogosít. A „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az Alapszabály 12.4 Cikkelye alapján a következő ügyekhez: a „B” sorozatú részvennyel kapcsolatos adatok megváltoztatása, szavazati jogok és részvényesi csoportok meghatározása, a közgyűlésen minősített többséget igénylő döntések listája, továbbá ezen 12.4 Cikkely módosítása.

Az Igazgatóság az alapítói okirat felhatalmazása alapján 2010. április 27-ig jogosult az alaptőkét legfeljebb a felhatalmazás megadásakor hatályos alaptőkének a 15 %-ával, egy vagy több részletben felemelni, de az alaptőke felemelésének mértéke összesen nem haladhatja meg a 16.292.816.486 forintot. Az alaptőkét az Igazgatóság új részvények zártkörű forgalomba hozatalával a jelen felhatalmazásban szereplő idő és összeghatáron belül kizárólag stratégiai céljai végrehajtására más vállalkozások részvényei és/vagy eszközei megvásárlása során történő részvénycseré vagy részvényekkel történő fizetés céljából és az ahhoz szükséges mértékben jogosult felemelni.

Jegyzett tőke változása

Az Alapszabály rendelkezésével összhangban az Igazgatóság a jegyzett tőkét legkésőbb 2008. szeptember 1-ig, annak nem több mint 2%-os mértékével, azaz 2.164.548.000 forinttal emelhetette fel „A” sorozatú (vagy azt helyettesítő) részvényekre átváltoztatható zárt kibocsátású kötvényekkel. 2008. december 31-ig ilyen címen 1.775.442.000 forint névértékű részvényt, míg 2007. december 31-ig ilyen címen 1.448.106.000 forint névértékű részvényt bocsátott ki a Társaság.

A 2008. április 23-i Éves Rendes Közgyűlés döntése értelmében 5.483.775 darab részvény bevonásra került 2008 október 16-án.

Saját részvény tranzakciók

Tőkeszerkezet optimalizációs program

Mivel a részvényesek a tőkeszerkezet optimalizációját várták el, a 2007. április 26-i Éves Rendes Közgyűlés felhatalmazása alapján, a Csoport döntést hozott a saját részvény vásárlások újratekésítéséről 2007. júniusban. A program keretében a MOL megállapodást írt alá 19.690.362 darab saját részvény kölcsönadásáról az OTP Bank Nyrt.-vel, illetve a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. egyik leányvállalatával (MFB Invest Zrt.).

A Társaság megbízást adott az ING Bank Zrt-nek és az OTP Bank Nyrt-nek, mint befektetési szolgáltatóknak, hogy „A” sorozatú saját részvényt vásároljon a tőzsdén. A következő évi rendes közgyűlésen (2008 áprilisában) az Igazgatóság felhatalmazást kapott 5%-os mértékű saját részvény bevonására és további saját részvény vásárlásokra, a befektetési lehetőségektől függően. Mindazonáltal, az Igazgatóság fenn kívánja tartani a flexibilitását abban, hogy a saját részvényeket akvizíciók során fizetési eszközként használhassa fel.

A Csoport a tőkeszerkezet optimalizációs program keretében 17.861.856 db részvényt vásárolt vissza a piacon 2007. december 31-ig. 2008. év folyamán 1.142.677 db részvény került visszavásárlásra a tőzsdéről és 11.729.729 db korábban kölcsönadott részvény került vissza a MOL tulajdonába. Ezekből a CEZ részére értékesítésre került 7.677.285 db részvény (lásd alább), továbbá a MOL bevont 5.483.775 db részvényt, amely 2008. október 16-án került bejegyzésre.

Mind a visszavásárolt, mind pedig a harmadik feleknek kölcsönadott részvényeket a Csoport az IAS 32 Pénzügyi Instrumentumok – Bemutatás standard alapján saját részvényként mutatja be.

BNP Paribas tulajdonában lévő részvények

2005. december 23-án megállapodás született a MOL, a Slovnaft korábbi tulajdonosai a Slovintegra-Slovbena („SISB”) részvényesi csoport, valamint a BNP Paribas SA („BNP”) között. A megállapodás értelmében a MOL a SISB-val szemben fennálló vételi jogának gyakorlására a BNP-t jelölte ki, a BNP ezt a jogot gyakorolva megvásárolta a SISB 7.552.874 darab „A” sorozatú MOL részvényét. Az adásvétel zárását követően a MOL 7.552.874 darab „A” sorozatú MOL részvényre amerikai típusú vételi jogot szerzett a BNP-től és egyúttal a BNP ugyanennyi részvényre európai típusú eladási jogot szerzett a MOL-tól. Mindkét opció esetében az opció lejáratára 2006. december 18., az opciós vételi, illetve eladási ár pedig 7.645 forint volt részvényenként, mely a MOL és a SISB között 2002 novemberében létrejött opciós megállapodások szerinti ár alapján lett megállapítva. A részvények bejegyzett tulajdonosa a BNP Paribas Arbitrage S.N.C. A részvényekhez kapcsolódó eladási opció következtében a MOL az opciós ár jelenértékével megegyező kötelezettséget jelentett meg a pénzügyi kimutatásokban.

A BNP és a MOL 2006. április 10-én a MOL tulajdonában lévő „A” sorozatú törzsrészvényekre vonatkozó megállapodást írt alá. A megállapodás értelmében a MOL 1.404.217 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényt értékesített tőzsdei tranzakció keretében, piaci áron a BNP részére a Budapesti Értéktőzsdén. A részvény-átruházási szerződés megkötésével egyidejűleg a MOL és a BNP opciós szerződéseket kötött egymással, amelynek értelmében a tranzakció sikeres zárását követően a MOL az értékesített részvényekre amerikai típusú vételi jogot szerez a BNP-től és egyúttal a BNP ugyanennyi részvényre európai típusú eladási jogot szerez a MOL-tól. Mindkét opció esetében az opció lejáratára 2006. december 18., az opció vételi illetve eladási ára pedig megegyezik az eredeti értékesítési árral. A tranzakció az előző bekezdésben szereplő ügylettel azonos módon került felvételre a pénzügyi kimutatásokban.

Miután 2006. év végén mindkét szerződés meghosszabbításra került, 2007. december 13-án a BNP és a MOL további szerződéseket írtak alá a BNP által tulajdonolt „A” sorozatú MOL törzsrészvényekre vonatkozóan, melyek értelmében a BNP által tulajdonolt MOL részvényeket érintő opciós jogok a 2009. június 18-ig terjedő időszakra kiterjesztésre kerülnek. A tranzakció zárását követően a MOL egy amerikai típusú vételi opciót kapott a BNP-től arra, hogy 8.957.091 „A” sorozatú MOL részvényt a BNP-től megszerezzen és a BNP egyúttal egy európai típusú eladási opciót kapott a MOL-tól, amely alapján ugyanezen mennyiségű MOL részvényt eladhat a MOL-nak.

Az opciós vételi és eladási ár 7.552.874 részvényre (A részlet) vonatkozóan részvényenként 33,42 USA dollár, míg 1.404.217 részvényre (B részlet) vonatkozóan részvényenként 107,91 USA dollár. Ezen árak a 2005. december 23-án (A részlet), illetve 2006. április 10-én (B részlet) aláírt megállapodásokon alapulnak.

BNP-ING opciós szerződés

A MOL 2008. március 14-én opciós szerződéseket kötött az ING Bank N.V.-vel az ING N.V. által BNP Paribas SA-tól („BNP”) megvásárolt 1.404.217 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényre. A szerződések értelmében a MOL a részvényekre amerikai típusú vételi jogot szerzett az ING N.V.-től, egyúttal az ING N.V. európai típusú eladási jogot szerzett a részvényekre a MOL-tól. Mindkét opció lejáratára 1 év és az opciós vételi és eladási ár egyaránt 107,91 USD részvényenként. Az opciós vételi és eladási árat a MOL és a BNP között 2007 decemberében létrejött opciós megállapodás határozza meg. A tranzakciónak nincs hatása ezen részvények és a kapcsolódó vételi és eladási opciók számviteli kezelésére (lásd fent, valamint 20. és 21. jegyzet).

Stratégiai szövetség a CEZ-el

2007. december 20-án a MOL és a CEZ megállapodást írt alá egy közös vállalkozás létrehozásáról (lásd 8. jegyzet). A stratégiai szövetség megerősítése érdekében a CEZ 7.677.285 db „A” sorozatú MOL részvényt vásárolt (7% részesedés) 30.000 forint árfolyamon, a tranzakció zárása 2008. február 23-án történt. Ezen részvényekre a MOL-nak 20.000 forintos árfolyamon amerikai vételi opciója van, amely 3 éven belül gyakorolható. A tranzakciót a megfelelő versenyhivatali hatóságok 2008. június 18-án hagyták jóvá. A vételi opció származékos pénzügyi eszközként, a bekerüléskori valós értéken (39.340 millió forint) került kimutatásra a tranzakció jóváhagyásának időpontjában. A valós érték binomiális értékelési modell alkalmazásával került meghatározásra. A modell az adott időpontban érvényes piaci árral (21.290 forint részvényenként), volatilitással (31,88%) és az elvárt osztalék jövedelem 3,6% -os mértékével számolt. A pénzügyi piacokon jelenleg tapasztalható válság következtében jelentős visszaesés volt tapasztalható a világ tőzsdéin. Ennek következtében az opció értéke 2008. december 31-én nulla volt, az ezzel kapcsolatban felmerült pénzügyi veszteség az eredményben került elszámolásra.

Átváltható értékpapírok kibocsátása

A MOL 2006. március 13-án részvény adásvételi szerződést írt alá a tulajdonában lévő 6.007.479 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény Magnolia Finance Limited („Magnolia”), Jersey-ben bejegyzett társaság részére történő értékesítéséről, mely ezáltal 5,58 %-os befolyást szerzett a MOL-ban.

A Magnolia 610 millió euró értékű, lejárat nélküli, átváltható értékpapírt („Átváltható Értékpapírok”) értékesített az Amerikai Egyesült Államokon, Japánon, Jersey-n, Kanadán, Magyarországon és Lengyelországon kívüli nemzetközi pénzügyi befektetők részére, amelyek 2011. március 20-a és 2016. március 12-e között („Átváltási Időszak”) „A” sorozatú MOL törzsrészvényekre válthatók át. Az Átváltható Értékpapírok kibocsátása névértéken történt, az első tíz évben utánuk fizetendő éves kamat mértéke 4,00 %, értékesítésükre 26.670 forint/részvény átváltási árfolyam figyelembevételével került sor.

A MOL a saját részvények értékesítésével egyidejűleg megállapodott egy swap szerződés aláírásában a Magnolia-val, amely alapján a MOL-t az opciós jog gyakorlását megelőző meghatározott időszak forgalommal súlyozott átlagárán vételi jog illeti meg az összes vagy egyes MOL törzsrészvényekre, bizonyos korlátozott esetekben. Továbbá, amennyiben az Átváltható Értékpapírok tulajdonosai a fenti időszak alatt nem vagy nem teljes mértékben élnek átváltási jogukkal, az Átváltási Időszak végén, majd ezt követően negyedévenként, a MOL jogosult egy vételi opción keresztül az átváltásra nem kerülő törzsrészvények megvásárlására. Amennyiben a Magnolia 2016 után az Átváltható Értékpapírok bevonásáról dönt és a MOL törzsrészvények bevonáskori piaci ára 101,54 euró/részvénynél alacsonyabb lesz, a MOL megtéríti a különbözetet.

A MOL nem rendelkezik közvetlen vagy közvetett tulajdonosi részesedéssel vagy kontrollal a Magnolia-ban, de az IFRS szerinti beszámolójában konszolidálja a Magnoliát a SIC 12 – Konszolidálás: Speciális célú gazdálkodó szervezetek értelmezés követelményeinek megfelelően.

Az Átváltható Értékpapírok Magnolia által történő kibocsátása – a tranzakciós költségek levonása után – a külső tulajdonosokra jutó saját tőke összegét 121.164 millió forinttal növelte. A Magnolia

által kibocsátott Átváltható Értékpapírok tulajdonosai részére 6.128 millió és 6.143 millió forint kamat került kifizetésre 2007-ben, illetve 2008-ban, valamint a Magnolia által birtokolt MOL részvényekre jutó osztalék (5.306 millió forint 2008-ban és 3.052 millió forint 2007-ben) is kiegyenlítésre került. Mindkét tranzakció közvetlenül a külső tulajdonosokra jutó saját tőke terhére került elszámolásra.

Az Átváltható Értékpapírok tulajdonosainak átváltási opciója Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként (lásd 20. jegyzet) került elszámolásra, melynek valós értékre történő átértékelése az eredménykimutatásban jelenik meg. Az átváltási opció valós értéke a befektetés értékelés (piaci értékek) módszerével került meghatározásra és elsősorban a következő tényezők függvénye:

- Forintban kifejezett MOL tőzsdei részvényárfolyam
- HUF/EUR átváltási árfolyam
- MOL részvény árfolyam volatilitása (EUR bázison kalkulálva)
- A befektetők osztalék várakozása a MOL részvények tekintetében
- EUR bázisú kamatláb
- Hitelkockázati felár

Ezen származékos pénzügyi kötelezettség bekerüléskori valós értéke 37.453 millió forint volt. Mivel az Átváltható Értékpapírok piaca átmenetileg inaktívvá vált, továbbá mind az Átváltható Értékpapírok, mind az alapjául szolgáló MOL részvények piaci értéke jelentősen csökkent, az átváltási opció valós értéke 2008. december 31-én nulla volt. Az átváltási opció valós értékelésének eredményre gyakorolt hatása 64.550 millió forint nyereség, illetve 12.966 millió forint veszteség volt 2008-ban, illetve 2007-ben, amelyek a pénzügyi műveletek bevételei, illetve ráfordításai között kerültek kimutatásra a mellékelt konszolidált eredménykimutatásban.

A törzs-, saját és kibocsátható részvények számának változásai:

„A” és „B” SOROZATÚ RÉSZVÉNYEK	ÖSSZES KIBOCSÁTOTT RÉSZVÉNY DARABSZÁMA	VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMA	VISSZAVÁSÁRLÁSI KÖTELEZETTSÉG- GEL RENDELKEZŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMA	KINTLÉVŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMA	KIBOCSÁTHATÓ MAXIMÁLIS RÉSZVÉNY DARABSZÁM
2006. DECEMBER 31.	109.329.798	-10.898.525	-14.964.570	83.466.703	126.655.013
OTP BANK NYRT. RÉSZÉRE KÖLCSÖNADOTT RÉSZVÉNYEK	-	8.757.362	-8.757.362	-	-
MFB INVEST ZRT. RÉSZÉRE KÖLCSÖNADOTT RÉSZVÉNYEK	-	10.933.000	-10.933.000	-	-
EGYÉB VÁSÁRLÁSOK	-	-17.861.856	-	-17.861.856	-
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK BEVÁLTÁSA „A” SOROZATÚ RÉSZVÉNYEKRE	345.126	-	-	345.126	-
2007. DECEMBER 31.	109.674.924	-9.070.019	-34.654.932	65.949.973	126.655.013
CEZ RÉSZÉRE ELADOTT RÉSZVÉNYEK	-	7.677.285	-	7.677.285	-
SAJÁT RÉSZVÉNYEK VISSZAVÉTELE AZ MFB INVEST ZRT.-TŐL	-	-9.959.729	9.959.729	-	-
SAJÁT RÉSZVÉNYEK VISSZAVÉTELE AZ OTP BANK NYRT.-TŐL	-	-1.770.000	1.770.000	-	-
SAJÁT RÉSZVÉNY BEVONÁSA	-5.483.775	-	5.483.775	-	-
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK BEVÁLTÁSA „A” SOROZATÚ RÉSZVÉNYEKRE	327.336	-	-	327.336	-
SAJÁT RÉSZVÉNY VÁSÁRLÁSA TŐZSDÉN	-	-1.142.677	-	-1.142.677	-
2008. DECEMBER 31.	104.518.485	-14.265.140	-17.441.428	72.811.917	120.811.879

A kibocsátott „C” sorozatú törzsrészvények számában nem történt változás. Mind az 578 darab részvényt visszavásárolta a Társaság.

17 OSZTALÉKOK

A 2007-es üzleti év eredményéből a 2008 áprilisában tartott Éves Rendes Közgyűlésen a tulajdonosok 85.000 millió forint osztalék kifizetését hagyták jóvá, amely részvényenként 883,36 forintnak felelt meg. Az osztalékfizetésre jogilag felhasználható tartalékok összege a Társaság egyedi beszámolója alapján 2008. december 31-én 917.810 millió forint, 2007. december 31-én pedig 1.095.119 millió forint volt.

18 HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS KAMATLÁB	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS KAMATLÁB	LEJÁRAT ÉV	2008	2007
	2008 %	2007 %		MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI BANKHITELEK EUR-BAN	4,70	4,49	2010 – 2013	319.250	146.494
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI BANKHITELEK USD-BAN	3,51	5,75	2010 – 2013	271.771	199.571
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI KÖTVÉNYEK EUR-BAN	3,96	3,96	2015	199.409	190.678
BIZTOSÍTÉKKAL FEDEZETT BANKHITELEK EUR-BAN	5,97	5,77	2014 – 2018	31.034	30.354
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK (LÁSD 31. JEGYZET)	-	8,21	-	-	1.840
PÉNZÜGYI LÍZING KÖTELEZETTSÉG	5,53	7,74	2011 – 2026	3.464	3.891
EGYÉB	0,54	0,98	2010 – 2015	5.749	5.445
ÖSSZESEN				830.533	578.273
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZÉ				101.798	51.736
ÖSSZESEN HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZ NÉLKÜL				728.735	526.537

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
LEJÁRAT 1-5 ÉV KÖZÖTT	526.736	332.476
LEJÁRAT 5 ÉVEN TÚL	201.999	194.061
ÖSSZESEN	728.735	526.537

Biztosítékkal nem fedezett banki hitelek

A biztosítékkal nem fedezett banki hitelek főbb elemei egyrészt a 2,1 milliárd euró értékű több devizás megújuló hitelkeret, mely 2010 októberében jár le, másrészt a 700 millió eurós és 825 millió eurós szindikált több devizás megújuló hitelkeretek, melyek 2012 májusában, illetve 2013 júliusában járnak le.

Biztosíték nélküli kötvények euróban

2005 során a MOL Nyrt. 750 millió euró összértékű fix kamatozású kötvényt bocsátott ki. A kötvények lejáratára 2015. október 5., éves kamatozása 3,875%, az egyes kötvények névértéke 50.000 euró. A kötvények a Luxemburgi Értéktőzsdén kerültek bevezetésre.

Biztosítékkal fedezett bankhitelek euróban

A biztosítékkal fedezett hitelek a speciális beruházási projektek finanszírozása céljából kerültek lehívásra és a hitellel finanszírozott eszközök adják a fedezetüket.

Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek

A Csoport különböző tárgyi eszközökre és berendezésekre vonatkozó pénzügyi lízingekkel, illetve pénzügyi lízing elemet tartalmazó szerződéssel rendelkezik. Ezek a lízingek tartalmaznak megújítási lehetőséget, de vásárlási opciót, illetve eszkalációs klauzulát nem. A megújítás a lízingbe vevő társaság választási lehetősége.

Minimális lízingfizetések és pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008	2008	2007	2007
	MINIMÁLIS LÍZINGFIZETÉSEK	PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTELEZETT- SÉGEK JELENÉRTÉKE	MINIMÁLIS LÍZINGFIZETÉSEK	PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTELEZETT- SÉGEK JELENÉRTÉKE
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
1 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES	644	639	714	702
2-5 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES	2.076	1.674	2.237	1.806
5 ÉVEN TÚL ESEDÉKES	1.865	1.151	2.318	1.383
MINIMÁLIS LÍZINGFIZETÉSEK ÖSSZESEN	4.585		5.269	
FINANSZÍROZÁSI KÖLTSÉGEK	-1.121		-1.378	
PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTELEZETTSÉGEK JELENÉRTÉKE	3.464	3.464	3.891	3.891

19 CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE

	KÖRNYEZET- VÉDELEM	LÉTSZÁM- LEÉPÍTÉS	NYUGDÍJ JUTTATÁSOK	Mező- FELHAGYÁS	PERES ÜGYEK	Egyéb	ÖSSZESEN
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
EGYENLEG 2006. DECEMBER 31.	27.374	2.034	4.182	84.534	483	4.546	123.153
LEÁNYVÁLLALAT BEVONÁSA / ELADÁSA	14.655	2.818	-	11	661	490	18.635
KÉPZÉS ÉS KORÁBBI BECSLÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA	1.265	104	2.879	-4.789	146	813	418
KAMATHATÁS	1.275	63	264	3.170	-	-	4.772
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	175	18	153	-46	-16	59	343
FELHASZNÁLÁS	-3.287	-1.065	-344	-175	-219	-2.945	-8.035
EGYENLEG 2007. DECEMBER 31.	41.457	3.972	7.134	82.705	1.055	2.963	139.286
LEÁNYVÁLLALAT BEVONÁSA / ELADÁSA	39	-	-	-	5	57	101
KÉPZÉS ÉS KORÁBBI BECSLÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA	-805	27	1.972	10.469	119	878	12.660
KAMATHATÁS	1.479	22	543	4.324	11	-	6.379
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	1.833	-13	298	-114	7	66	2.077
FELHASZNÁLÁS	-4.300	-352	-1.069	-72	-114	-632	-6.539
EGYENLEG 2008. DECEMBER 31.	39.703	3.656	8.878	97.312	1.083	3.332	153.964
RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZ 2007	7.419	899	1.024	644	983	1.335	12.304
HOSSZÚ LEJÁRATÚ RÉSZ 2007	34.038	3.073	6.110	82.061	72	1.628	126.982
RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZ 2008	2.911	478	1.002	461	440	1.144	6.436
HOSSZÚ LEJÁRATÚ RÉSZ 2008	36.792	3.178	7.876	96.851	643	2.188	147.528

Környezetvédelmi céltartalék

2008. december 31-én 39.703 millió forint céltartalék szerepel a mérlegben a múltban keletkezett, elsősorban magyarországi, szlovákiai és olaszországi talaj- és talajvíz szennyeződésekkel, veszélyes hulladékokkal (pl. savgyanta) kapcsolatos kötelezettségekre. A céltartalék összegének meghatározására a MOL belső környezetvédelmi audit csoportja által készített felmérés szolgált. Egy független környezetvédelmi auditor társaság 2006. évben megvizsgálta a MOL belső felmérési szabályait, kontrol folyamatait és jóváhagyta azokat. Az érték becslése a jelenleg ismert technológiák és mai árak alapján, kockázattal súlyozott cash flow meghatározásával történt, becsült kockázatmentes kamatlábbal diszkontálva.

Létszámleépítési céltartalék

A 2005-ben elkezdett folyamatos hatékonyság növelő projekt részeként a MOL Nyrt., Slovnaft a.s. és egyéb Csoport tagok a munkaerő további optimalizálásáról döntöttek. Mivel a vezetőség elkötelezte magát a változások mellett és a szervezet átalakítási tervet az érintetteknek kellően részletezett formában kommunikálta, a Csoport céltartalékot képzett ezen költségek fedezetére, amely a jövőbeli fizetési kötelezettségek és kapcsolódó adók és járulékok adott időpontra vonatkozó jelenértékének felel meg. A létszámleépítésre képzett céltartalék záró egyenlege 2008. év végén 3.656 millió forint, 2007. év végén pedig 3.972 millió forint volt.

Mezőfelhagyási kötelezettség

2008. december 31-én a termelés befejezését követő mező- és kútfelhagyási költségekkel kapcsolatosan megképzett céltartalék összege 97.312 millió forint. Ennek a költségnek körülbelül 10%-a várhatóan 2009 és 2013 között merül fel, a fennmaradó 90% pedig a 2014 és 2041 közötti időszakban. A céltartalék mértéke a vonatkozó jogszabályok jelenlegi értelmezése alapján, a jelenlegi árszinten került kiszámításra és a becsült kockázatmentes kamatlábbal lett diszkontálva. A termelés befejezése és az eredeti állapot helyreállítása során felmerülő kútlezárással és felszámolással kapcsolatos mezőfelhagyási tevékenység, külső erőforrások igénybevétele (2015 végéig) és a Csoporton belüli funkciók megteremtésével (2013-tól 2041-ig) kerül végrehajtásra. A vezetőség megítélése alapján, a régióban ezen feladatokhoz elegendő kapacitás áll majd rendelkezésre. Az IAS 16 – Ingatlanok, gépek és berendezések alapján a megképzett céltartalék megfelelő része a vonatkozó mezők értékére került aktiválásra.

Nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalék

2008. december 31-én a Csoport 8.878 millió forint céltartalékot képzett a jelenlegi munkavállalók jövőbeni nyugdíjazásakor fizetendő juttatások és a törzsgárda jutalmak becsült értékének fedezetére. A nyugdíjazáskor egy összegben járó juttatás kerül kifizetésre minden munkavállalónak. A MOL munkavállalók a szolgálati idejüktől függetlenül 3 havi juttatásban részesülnek a nyugdíjazáskori fizetésük alapján, a TVK és a Slovnaft munkavállalói azonban a szolgálati idő függvényében, a nyugdíjazáskori fizetésük alapján legfeljebb 2, illetve 8 havi juttatásban részesülnek nyugdíjazáskor. Külön kezelésű alap egyik esetben sem került kialakításra. A jelenlegi szolgálat költségeiben további 1.967 millió forint értékű növekedést okozott 2007-ben a MOL és néhány leányvállalata munkavállalóinak törzsgárda jutalmára újonnan képzett céltartalék, ami a 2008-ra vonatkozó Kollektív Szerződés rendelkezései alapján került bevezetésre. A céltartalék mértékének meghatározása hivatalos statisztikai adatokat tükröző aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, melyek a Csoport üzleti tervében szereplő feltételezésekkel összhangban állnak. Az alapvető aktuáriusi feltételezések szerint a diszkont ráta és a bérszínvonal emelkedése között 2%-os különbség van.

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
A MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI KÖTELEZETTSÉG NETTÓ JELENÉRTÉKE AZ ÉV ELEJÉN	9.076	6.110
EL NEM SZÁMOLT MÚLTBÉLI SZOLGÁLAT KÖLTSÉGEI AZ ÉV ELEJÉN	1.942	1.928
EGYENLEG AZ ÉV ELEJÉN	7.134	4.182
LEÁNYVÁLLALAT BEVONÁSÁNAK / ELADÁSÁNAK HATÁSA	-	-
MÚLTBÉLI SZOLGÁLAT ELSZÁMOLT KÖLTSÉGE	141	126
TÁRGYÉVRE JUTÓ SZOLGÁLAT KÖLTSÉGE	1.400	2.858
KAMATHATÁS	543	264
FELHASZNÁLÁS	-1.069	-344
FELÜLVIZSGÁLAT	390	226
AKTUÁRIUSI NYERESÉG (-) / VESZTESÉG NETTÓ HATÁSA	41	-331
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	298	153
EGYENLEG AZ ÉV VÉGÉN	8.878	7.134
EL NEM SZÁMOLT MÚLTBÉLI SZOLGÁLAT KÖLTSÉGEI AZ ÉV VÉGÉN	501	1.942
A MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI KÖTELEZETTSÉG NETTÓ JELENÉRTÉKE AZ ÉV VÉGÉN	9.379	9.076

Az alábbi táblázat foglalja össze a tárgyévi juttatások nettó költségeinek elemeit, amelyek az eredménykimutatásban a nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalékra vonatkozóan személyi jellegű ráfordításként kerültek kimutatásra.

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
TÁRGYÉVRE JUTÓ SZOLGÁLAT KÖLTSÉGEI	1.400	2.858
FELHASZNÁLÁS	-1.069	-344
FELÜLVIZSGÁLAT	390	226
AKTUÁRIUSI NYERESÉG (-) / VESZTESÉG NETTÓ HATÁSA	41	-331
MÚLTBÉLI SZOLGÁLAT ELSZÁMOLT KÖLTSÉGE	141	126
JUTTATÁSOK NETTÓ KÖLTSÉGE (LÁSD 25. JEGYZET)	903	2.535

A következő táblázat bemutatja a nyugdíjjuttatások számításakor használt főbb pénzügyi és actuáriusi mutatókat, becsléseket:

	2008	2007
DISZKONT RÁTA %	3,0 - 6,0	6,1 - 8,5
ÁTLAGOS BÉRNÖVEKEDÉS %	1,0 - 4,0	4,1 - 6,5
HALÁLOZÁSI RÁTA (FÉRFIAK)	0,06 - 2,82	0,06 - 2,82
HALÁLOZÁSI RÁTA (NŐK)	0,02 - 1,15	0,02 - 1,15

Peres ügyek és egyéb céltartalékok

A peres ügyek és egyéb céltartalékok a töltőállomások bezárásakor felmerülő költségekre, a peres ügyekre (lásd 32. Jegyzet) és az egyéb kisebb jövőbeni pénzügyi kötelezettségekre képzett céltartalékok összegét foglalják magukban.

20 EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
KAPOTT KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSOK	5.303	4.878
HALASZTOTT BEVÉTELEK	4.805	2.709
ELADOTT „A” RÉSZVÉNYEK ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCIOVAL (LÁSD 16. JEGYZET)	-	68.208
MAGNOLIA FINANCE LTD. ÁLTAL KIBOCSÁTOTT ÁTVÁLTHATÓ ÉRTÉKPAPÍROKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁTVÁLTÁSI OPCIO (LÁSD 16. JEGYZET)	-	64.550
EGYÉB	379	467
ÖSSZESEN	10.487	140.812

21 SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
Szállítók	274.535	331.563
FIZETENDŐ ADÓK ÉS HOZZÁJÁRULÁSOK (KIVÉVE NYERESÉGADÓK)	101.542	92.922
VÉTELI ÉS ELADÁSI OPCIOVAL ELADOTT „A” RÉSZVÉNYEK (LÁSD 16. JEGYZET)	74.963	6.097
MOL FÖLDGÁZELLÁTÓ ZRT. VÉTELÁR ELHATÁROLÁS (LÁSD 7. JEGYZET)	25.005	25.005
MUNKAVÁLLALÓKKAL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK	14.208	13.382
FIZETENDŐ VÁMOK	9.180	8.664
ELHATÁROLT KÖLTSÉGEK	9.066	3.156
KUTATÁSI PARTNEREKSEL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉG	7.875	1.972
FIZETENDŐ PARAFFIN BÍRSÁG	6.275	-
VEVŐKTŐL KAPOTT ELŐLEGEK	6.051	6.689
KÉSZLETEZŐ SZÖVETSÉGGEL (MSZKSZ) SZEMBENI KÖTELEZETTSÉG	4.257	2.392
FIZETENDŐ BANKI KAMATOK	4.053	2.362
VEVŐKNEK FIZETENDŐ ENGEDMÉNY	3.924	4.836
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG VERSENYHIVATALÁNAK FIZETENDŐ BÍRSÁG	2.637	2.262
TIFON AKVIZÍCIÓ MÉG NEM RENDEZETT VÉTELÁR KÜLÖNBÖZETE (LÁSD 6. JEGYZET)	1.743	3.867
E.ON FÖLDGÁZ TRADE ZRT.-NEK FIZETENDŐ FÖLDGÁZVÁSÁRLÁS TÁMOGATÁS	-	7.201
IES AKVIZÍCIÓ MÉG NEM RENDEZETT VÉTELÁR KÜLÖNBÖZETE (LÁSD 6. JEGYZET)	-	2.794
TERMÉKÁR ÜGYLETEK MIATTI NETTÓ KÖTELEZETTSÉG (LÁSD 30. JEGYZET)	172	-
DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖTELEZETTSÉGEK (LÁSD 30. JEGYZET)	170	-
EGYÉB	4.315	8.060
ÖSSZESEN	549.971	523.224

A szállítói kötelezettségek nem kamatozó jellegűek és általában 30 napon belül kerülnek rendezésre. A fizetendő hozzájárulások főként bányajáradékból, társadalombiztosítási járulékból, általános forgalmi adóból és vámokból állnak.

2006 decemberében a Szlovák Köztársaság Versenyhivatala döntést hozott, miszerint a Slovnaft visszaélt meghatározó piaci szerepével és hátrányos megkülönböztetésért 2.182 millió forint bírságot szabott ki. A Csoport fellebbezett a döntés ellen, és a teljes összegre kötelezettséget képzett.

22 RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI HITELEK EUR-BAN	34.688	1.267
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI HITELEK USD-BAN	21.356	1
BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI HITELEK PLN-BAN	5.952	-
FEDEZETTEL BIZTOSÍTOTT HITELEK EUR-BAN	18.872	30.892
FEDEZETTEL BIZTOSÍTOTT HITELEK USD-BAN	-	22.977
EGYÉB	50	2.839
ÖSSZESEN	80.918	57.976

23 ÁRBEVÉTEL FÖLDRAJZI RÉGIÓK SZERINTI MEGOSZLÁSA

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
MAGYARORSZÁG	1.323.729	1.064.516
OLASZORSZÁG	471.563	116.041
AUSZTRIA	326.737	255.692
SZLOVÁKIA	320.044	255.696
CSEHORSZÁG	239.148	203.499
ROMÁNIA	162.225	150.135
LENGYELORSZÁG	147.806	138.329
NÉMETORSZÁG	123.316	130.320
HORVÁTORSZÁG	98.508	34.398
NAGY-BRITANNIA	48.804	37.352
OROSZORSZÁG	42.050	40.345
SZERBIA	41.356	37.819
BOSZNIA-HERCEGOVINA	31.425	11.108
EGYÉB EURÓPAI ORSZÁGOK	87.090	66.080
EGYÉB KÖZÉP-KELET-EURÓPAI ORSZÁGOK	43.543	29.391
EURÓPÁN KÍVÜLI ORSZÁGOK	27.664	23.230
ÖSSZESEN	3.535.008	2.593.951

24 EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
LEÁNYVÁLLALATOK ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK NYERESÉGE	6.781	44.323
SZLOVÁK PÉNZÜGYMINISZTERIUMNAK ALAPTALANUL KIFIZETETT BÍRSÁG VISSZAFIZETÉSE	4.629	-
IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK NYERESÉGE	2.700	4.042
KAPOTT BÍRSÁGOK	1.430	944
KAPOTT TÁMOGATÁSOK	404	767
KAPOTT ENGEDMÉNYEK	154	158
A TVK 42,25%-S KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉSÉÉRT A KÖNYV SZERINTI ÉRTÉKÉT MEGHALADÓAN FIZETETT ÖSSZEG (LÁSD 6. JEGYZET)	-	14.351
KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK ÁRFOLYAMNYERESÉGE	-	8.133
EGYÉB	3.653	2.345
ÖSSZESEN	19.751	75.063

A leányvállalatok értékesítésének nyereségei között 2008-ban 6.400 millió forint, 2007-ben 44.268 millió forint került elszámolásra a gázüzlet értékesítésével kapcsolatban az E.ON Ruhrgas International AG-tól utólagos vételármódosítás címén járó összeg vonatkozásában. A 2007-ben elszámolt bevételből a társaság 2007. év harmadik negyedévében 16.577 millió Ft-ot készpénzben megkapott, míg a

fennmaradó összeg pénzügyi teljesítése a 2008. év első negyedévében történt meg (lásd 7. és 14. jegyzet). A Csoport 4.629 millió forint bevételt mutatott ki a 2005. évben a Slovnaft által a Szlovák Pénzügyminisztériumnak alaptalanul kifizetett bírság visszafizetése kapcsán.

25 SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BÉRKÖLTSÉG	91.461	75.481
TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉK	29.298	24.728
EGYÉB SZEMÉLYI JELLEGŰ KIFIZETÉSEK	18.923	12.607
TÁRGYÉVRE JUTÓ SZOLGÁLAT ÉS MÚLTBÉLI SZOLGÁLAT ELSZÁMOLT KÖLTSÉGE (LÁSD 19. JEGYZET)	903	2.535
RÉSZVÉNYALAPÚ JUTTATÁSOK KÖLTSÉGE (LÁSD 37. JEGYZET)	-840	1.909
ÖSSZESEN	139.745	117.260

26 EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BÁNYAJÁRADÉK	138.276	120.717
ADÓK ÉS HOZZÁJÁRULÁSOK	36.911	27.290
BÉRLETI DÍJAK	18.102	14.355
STRATÉGIAI KÉSZLETEK TÁROLÁSÁÉRT FIZETETT DÍJ (MSZKSZ)	15.435	16.949
VEVŐ KÖVETELÉSEK ÉS SZÁLLÍTÓ TARTOZÁSOK ÁRFOLYAM VESZTESÉGE	13.301	-
EGYÉB KÜLSŐ SZOLGÁLTATÁSOK	8.655	8.140
TANÁCSADÁSI DÍJAK	7.635	3.970
REKLÁMKÖLTSÉGEK	6.872	5.907
KÖVETELÉSEK ÉRTÉKVESZTÉSE	6.213	7.837
PARAFFIN BÍRSÁG	5.763	-
BIZTOSÍTÁSI DÍJAK	4.076	4.934
TAKARÍTÁSI DÍJAK	3.948	3.349
BANKKÖLTSÉGEK	3.376	2.023
KÜLSŐ KÖNYVVITELI SZOLGÁLTATÁS DÍJA	3.207	3.065
VAGYONVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS KÖLTSÉGEK	3.143	2.846
KÖRNYEZETVÉDELMI TERMÉKDÍJ	614	862
KÁRESEMÉNYEK	275	307
PERES ÉS EGYÉB ÜGYEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELÜLVIZSGÁLATA	244	-182
KÖRNYEZETVÉDELMI KÖLTSÉGEK, NETTÓ	-36	1.811
KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLTARTALÉK TÁRGYÉVI KÉPZÉSE	-805	1.265
MEZŐFELHAGYÁSI CÉLTARTALÉK VÁLTOZÁSA	-1.056	-2.972
EGYÉB	5.827	2.625
ÖSSZESEN	279.976	225.098

27 PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
KAPOTT KAMATOK	19.230	13.370
DEVIZAHITELEK ÁRFOLYAMNYERESÉGE	-	4.930
ÁTVÁLTÁSI OPCIO VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI KÜLÖNBÖZETE (LÁSD 16. JEGYZET)	64.550	-
BEFEKTETÉSEK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ NYERESÉG	77	745
KAPOTT OSZTALÉKOK	718	81
EGYÉB PÉNZÜGYI BEVÉTELEK, NETTÓ	30.167	2.970
PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI ÖSSZESEN	114.742	22.096
FIZETETT KAMATOK	37.841	16.946
ÁTVÁLTÁSI OPCIO VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI KÜLÖNBÖZETE (LÁSD 16. JEGYZET)	-	12.966
CÉLTARTALÉKOK KAMATA	6.379	4.772
SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK VALÓS ÉRTÉKELÉSÉNEK NETTÓ VESZTESÉGE	35.293	2.957
DEVIZAHITELEK ÁRFOLYAMVESZTESÉGE	49.259	-
EGYÉB PÉNZÜGYI RÁFORDÍTÁSOK	2.046	1.022
PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI ÖSSZESEN	130.818	38.663
PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSA, NETTÓ	16.076	16.567

Az egyéb pénzügyi bevételek elsősorban a pénzeszközökön elért árfolyamnyereséget tükrözik, melyek főként euróban denominált banki betétekből állnak. A származékos ügyletek valós értékelésének nettó vesztesége tartalmazza a társaság CEZ által tulajdonolt 7%-os MOL részvénycsomagjára fennálló vételi opciójának 39.340 millió forint értékű valós értékelési különbözetét (lásd 16. jegyzet).

28 NYERESÉGADÓ

A konszolidált éves beszámolóban szereplő adófizetési kötelezettség a 2008. és 2007. december 31-én végződő évekre az alábbi elemekből áll:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
TÁRGYÉVI TÁRSASÁGI ADÓ	53.324	67.143
HELYI IPARÚZÉSI ADÓ ÉS INNOVÁCIÓS JÁRULÉK	13.871	11.796
HALASZTOTT TÁRSASÁGI ADÓ	-50.461	2.914
NYERESÉGADÓ RÁFORDÍTÁS	16.734	81.853

A csoport szintű tárgyévi társasági adó az egyes társaságok helyi szabályok szerint megállapított adózandó nyeresége alapján került meghatározásra. Az alkalmazandó társasági nyereségadó kulcs a Csoport Magyarországon működő vállalatai esetében 2008-ban és 2007-ben 16%. Ezen felül 2006. szeptember 1-jétől 4% szolidaritási különadó, 2009 és 2010 vonatkozásában pedig további 8% adóteher került bevezetésre a Magyar Kormány által. A társasági nyereségadó kulcs Szlovákiában 19% volt mindkét évben, míg Olaszországban 36,9%, illetve 31,4% 2008, illetve 2007 vonatkozásában. Az elfogadott jogszabályokban megjelenő adókulcs változások figyelembe vételre kerültek a halasztott adó eszközök és kötelezettségek értékelése során.

Magyarországon megszűnt az osztalékhoz kapcsolódó forrásadó fizetési kötelezettség az adózási szempontból devizakülföldi gazdasági társaságok számára. A magánszemélyeknek kifizetett osztalékok vonatkozásában 10%-os mértékű személyi jövedelemadó keletkezik, melyet szintén az osztalékot kifizető von le.

A konszolidált mérlegben szereplő halasztott adó egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbi tételekből áll:

	MÉRLEG		EREDMÉNYKIMUTATÁS	
	2008	2007	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NETTÓ HALASZTOTT ADÓESZKÖZÖK LEVEZETÉSE				
CSOPORTON BELÜLI TRANZAKCIÓK NEM REALIZÁLT EREDMÉNYE	30.566	23.685	6.880	-2.074
CÉLTARTALÉKOK	5.884	5.855	-142	1.981
ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS AMORTIZÁCIÓ	-10.103	-5.394	-4.336	-1.933
HAZAI KŐOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKUTATÁSI ÉS FELTÁRÁSI KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ ELTÉRÉSEK	-4.938	-3.871	-1.067	-263
FINANSZÍROZÁSI KÖLTSÉGEK AKTIVÁLÁSA	-3.178	-1.523	-1.655	-90
BEÁGYAZOTT SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK	-395	-1.218	-	-
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	-536	-817	281	-817
PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK ÁTÉRTÉKELÉSE	-509	-541	32	-304
PERIODIKUS KARBANTARTÁSI KÖLTSÉGEK AKTIVÁLÁSA	-978	-506	-472	115
ELŐZŐ ÉVEK ELHATÁROLT VESZTESÉGE	33.090	97	32.931	-604
KÖVETELÉSEK ÉRTÉKVESZTÉSE	7.505	3.882	3.717	2.041
EGYÉB	-185	513	-725	170
HALASZTOTT ADÓESZKÖZÖK, NETTÓ	56.223	20.162		
NETTÓ HALASZTOTT ADÓKÖTELEZETTSÉGEK LEVEZETÉSE				
ÜZLETI KOMBINÁCIÓ SORÁN MEGSZERZETT ESZKÖZÖK VALÓS ÉRTÉKELÉSE	-42.741	-43.237	1.728	1.268
ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS AMORTIZÁCIÓ	-26.730	-25.390	951	-2.711
CÉLTARTALÉKOK	8.172	7.749	344	685
ELŐZŐ ÉVEK ELHATÁROLT VESZTESÉGE	3.184	998	2.168	114
CSOPORTON BELÜLI TRANZAKCIÓK KISZŪRÉSE	151	-71	229	-9
KÖVETELÉSEK ÉRTÉKVESZTÉSE	417	-	383	-
FINANSZÍROZÁSI KÖLTSÉGEK AKTIVÁLÁSA	-316	-	-310	-
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	-580	-13	-556	165
KÉSZLETEK ÉRTÉKELÉSÉBŐL ADÓDÓ KÜLÖNBÖZET	2.081	-7.082	9.294	-566
EGYÉB	156	-325	786	-82
HALASZTOTT ADÓKÖTELEZETTSÉGEK	-56.206	-67.371		
NETTÓ HALASZTOTT ADÓESZKÖZ / KÖTELEZETTSÉG (-)	17	-47.209		
HALASZTOTT TÁRSASÁGI ADÓRÁFORDÍTÁS / BEVÉTEL (-)			50.461	-2.914

A halasztott adóeszközök és források nettó állományában bekövetkezett változások elemzését az alábbi táblázat tartalmazza:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
NETTÓ HALASZTOTT ADÓESZKÖZ / KÖTELEZETTSÉG (-) JANUÁR 1-JÉN	-47.209	-12.681
EREDMÉNYKIMUTATÁSBAN ELSZÁMOLT	50.461	-2.914
KÖZVETLENÜL A VALÓS ÉRTÉK ÉRTÉKELÉSI TARTALÉKBAN ELSZÁMOLT	823	126
LEÁNYVÁLLALATOK MEGVÁSÁRLÁSA (LÁSD 6. JEGYZET)	-731	-33.171
LEÁNYVÁLLALATOK ELADÁSA	-	-
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZETEK	-3.327	1.431
NETTÓ HALASZTOTT ADÓESZKÖZ / KÖTELEZETTSÉG (-) DECEMBER 31-ÉN	17	-47.209

A Csoporton belüli tranzakciókból eredő nem realizált nyereséget elsősorban a gáz üzletág kiszervezéséből származó nyereség eredményezi. Ennek következtében, hogy a kiszervezésből származó nyereség az eszközök adóértékét növelő tétel, de a konszolidáció során kiszűrésre került, ez a jövőbeli értékcsökkenésben jelentkező tétel halasztott adóeszközt keletkeztetett.

2008-ban a MOL Nyrt.-nél jelentős negatív adóalap keletkezett egyrészt a jegyzett tőke csökkentése kapcsán bevont saját részvények adóalapban ráfordításként elismert könyv szerinti értéke, másrészt a harmadik felek tulajdonában lévő bizonyos részvényopciók valós értékelésén jelentkező, szintén érvényesíthető vesztesége miatt. Ezen tranzakciók IFRS-ben és az adóalapban történő kezelése eltér egymástól és nincsenek hatással a pénzügyi kimutatásokban szereplő adózás előtti eredményre. További negatív adóalap jelentkezett az MMBF Zrt.-nél, IES S.p.a.-nál, illetve a TVK Nyrt.-nél és egyes leányvállalatainál 2008-ban és 2007-ben egyaránt. Az elhatárolt negatív adóalap a következő évek pozitív adóalapjának ellentételezéseként használható azon cégek esetében, ahol a negatív adóalap felmerült. Mivel a Csoport becslései alapján ezeknek a leányvállalatoknak a jövőben pozitív adózandó eredményük lesz, ahol érvényesíteni tudják a korábbi elhatárolt negatív adóalapjukat, 2008. és 2007. december 31-én 36.274 millió forint, illetve 1.095 millió forint halasztott adóeszköz került elszámolásra.

A Csoport tagjainál keletkezett elhatárolt negatív adóalapból származó halasztott adóeszköz nem kerül elszámolásra abban az esetben, ha valószínűsíthető, hogy a jövőben nem lesz elegendő adózás előtti eredmény, mellyel szemben érvényesíthető a levonás. A Csoport többi tagja 2008-ban 21.748 millió forint, 2007-ben 10.894 millió forint olyan elhatárolt negatív adóalappal rendelkezett, melynek vonatkozásában ezen ok miatt nem került halasztott adó eszköz elszámolásra.

A 2008. év végén fennálló fel nem használt negatív adóalapból 206.590 millió forint lejárat nélküli, 15.530 millió forint 2008 és 2013 között használható fel.

A számviteli nyereség alapján számított és a tényleges adófizetési kötelezettség közötti különbség számszerű levezetését az alábbi táblázat mutatja be:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY A KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS SZERINT	157.958	344.256
AKTUÁLIS ADÓKULCS ALAPJÁN SZÁMÍTOTT ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG (16%)	25.273	55.081
SZOLIDARITÁSI KÜLÖNADÓ ÉS HELYI IPARÚZÉSI ADÓ	12.450	19.924
MEG NEM FORDULÓ IDŐBELI ELTÉRÉSEK	-26.319	951
ELTÉRŐ ADÓKULCSOK HATÁSA	-8.473	5.388
LEÁNYVÁLLALATOK EL NEM ISMERT VESZTESÉGE	6.459	2.116
MEGTÉRÜLÉSI IDŐSZAK VÁLTOZÁSA MIATTI KORREKCIÓ	-	-391
NEM ADÓZÓ BEVÉTELEK	4.342	-1.145
HALASZTOTT ADÓESZKÖZÖK ÉS -KÖTELEZETTSÉGEK ÁTÉRTÉKELÉSE	-2.010	-
MAGYAR ADÓJOGSZABÁLYOK VÁLTOZÁSÁNAK HATÁSA	5.661	-
EGYÉB	-649	-71
TÁRSASÁGI ADÓRÁFORDÍTÁS ÖSSZESEN 11%-OS TÉNYLEGES ADÓKULCCSAL (2007-BEN 24%)	16.734	81.853

A meg nem térülő időbeli eltérések összege elsősorban a saját részvény tranzakciók (lásd 16. Jegyzet), illetve a magyar számviteli törvény alapján realizált és a tárgyévi adóalapban elismert eredményének adóhatását tartalmazza, amely az IFRS alapján készített pénzügyi kimutatásokban sem a tárgyévben, sem azt követően nem jelenik meg a konszolidált eredménykimutatásban.

29 EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY

Az alap egy részvényre jutó eredmény számítása (az adózott eredményből az elsőbbségi részvények tulajdonosaira eső osztalék levonását követően) a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszáma alapján történik. Az egy részvényre jutó hígított eredmény számításánál figyelembe vételre került az átváltható kötvények hígító hatása (lásd: 38. jegyzet) és a részvényre váltható lejárat nélküli értékpapírokban foglalt átváltási opció esetleges hígító hatása a kinnlevő részvények darabszámára, valamint az átváltási opció valós értékelésének hatása a részvényesekre jutó eredményre.

	EREDMÉNY (MILLIÓ FORINT)	FORGALOMBAN LEVŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMÁNAK SÚLYOZOTT ÁTLAGA	EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG (FORINT)
ALAP EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY 2007	257.796	84.322.201	3.057
EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ HÍGÍTOTT EREDMÉNY 2007	271.034	90.910.770	2.981
ALAP EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY 2008	141.418	88.181.688	1.604
EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ HÍGÍTOTT EREDMÉNY 2008	76.979	94.448.532	815

	2008 MILLIÓ FORINT	2007 MILLIÓ FORINT
TÖRZSRÉSZVÉNYEK TULAJDONOSAINAK KIOSZTHATÓ EREDMÉNY AZ ALAP EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNYHEZ	141.418	257.796
ÁTVÁLTÁSI OPCIO VALÓS ÉRTÉKE	-64.550	12.966
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK KAMATA	111	272
TÖRZSRÉSZVÉNYEK TULAJDONOSAINAK KIOSZTHATÓ MÓDOSÍTOTT EREDMÉNY AZ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ HÍGÍTOTT EREDMÉNYHEZ	76.979	271.034

	2008	2007
TÖRZSRÉSZVÉNYEK DARABSZÁMÁNAK SÚLYOZOTT ÁTLAGA AZ ALAP EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNYHEZ	88.181.688	84.322.201
RÉSZVÉNYRE VÁLTHATÓ LEJÁRAT NÉLKÜLI ÉRTÉKPAPÍROK SÚLYOZOTT ÁTLAGOS DARABSZÁMÁNAK HÍGÍTÓ HATÁSA	6.007.479	6.007.479
ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK SÚLYOZOTT ÁTLAGOS DARABSZÁMÁNAK HÍGÍTÓ HATÁSA	259.365	581.090
TÖRZSRÉSZVÉNYEK DARABSZÁMÁNAK MÓDOSÍTOTT SÚLYOZOTT ÁTLAGA AZ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ HÍGÍTOTT EREDMÉNYHEZ	94.448.532	90.910.770

30 PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉSI SZEMPONTOK ÉS A PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉSI POLITIKA

A pénzügyi kockázatkezelési feladatok a MOL Csoporton belül központosításra kerültek. A kockázati tényezők Csoport szinten kerülnek meghatározásra és mérésre a Monte Carlo szimulációs modell használatával. A felső vezetés részére havi pénzügyi kockázati jelentés készül. A kockázatkezelés általános megközelítése szerint a társaságot úgy kezeli, mint egy megfelelően kiegyensúlyozott portfóliót és nem köt fedezeti ügyletet az árukitettségeinek egyes elemeire.

A MOL Pénzügyi Kockázatkezelési Politikája szerint a következő esetekben lép fel aktívan az árukitettség kezelése érdekében:

- Csoport szintű célok – pénzügyi mutatók és nagy összegű kifizetéssel járó tranzakciókkal kapcsolatos kitétségek kezelése.
- Divíziós célok - a normál üzletmenettől történő eltérések (pl.: tervezett finomítói leállások) esetén, a divízió cash flow-jának védelme a piaci árukockázatból fakadó kitétség ellen.

A Politika két lehetséges forgatókönyvet különböztet meg a nettó eladósodottság szintjétől függően (lásd még: ezen jegyzet Tőke kezelés részében). A két különböző esetben, a kockázatkezelés az alábbiakra fókuszál:

- Magas tőkeáttétel mellett a kockázatkezelés elsődleges célja a banki kovenánsok megsértési valószínűségének csökkentése, mivel a kovenánsok esetleges megsértése alapvetően akadályozza a Csoport működését, a tevékenység zavartalan finanszírozását.
- Alacsony tőkeáttétel esetén a kockázatkezelés fókusza a pénzköltési fegyelem erősítésére, a kockázat alapú projekt kiválasztásra irányul a részvényesi érték védelmében.

A MOL Csoport kockázatkezelési elveivel összhangban a spekulációs célból történő ügyletkötés tilos. A Társaság csak az ISDA (International Swaps and Derivatives Association) szerint köthet származékos ügyletet.

Főbb kitettségek

A Csoport kockázatkezelés vezetése határozza meg a főbb kockázati tényezőket és méri hatásukat a Csoport eredményére. A MOL a főbb kitettségeket alulról építkező (bottom-up) modellezéssel kíséri figyelemmel. A modellnek megfelelően a gázolaj crack spread, a Brent kőolaj ára és a benzin crack spread járul hozzá a cash flow volatilitásához a legjelentősebb mértékben. Az árfolyamok, a finomítói és vegyipari termékek által a cash flow volatilitásra gyakorolt hatása is jelentős. A 10 legjelentősebb pénzügyi kockázati tényező a cash flow volatilitás 80%-át magyarázza.

Tömegáru árkockázat kezelése

A MOL Csoport, mint integrált olaj- és gázipari vállalkozás, mind eladóként, mind vásárlóként tömegáru árkockázatnak van kitéve. A főbb tömegáru kockázat a csoportszintű kibocsátásnak megfelelő mértékű 'hosszú' kőolaj pozícióból, a feldolgozott termékmennyiségre vonatkozó 'hosszú' finomítói árrés pozícióból, illetve a 'hosszú' vegyipari árrés pozícióból származik.

A MOL fedezeti ügyleteket csak a fent említett Csoport szintű és a Divíziós célok érdekében köthet. 2008-ban a Társaság rövid lejáratú termékár csere ügyleteket kötött a tömegáru kockázat kezelése érdekében. A tranzakciók célja a finomítók üzemi karbantartásának időszakban jelentkező potenciális termékár mozgások fedezése volt. 2008. december 31-én nyitott pozíciójú tranzakciókból adódó kötelezettség valós értéke 172 millió forint (lásd 21. jegyzet). 2007. december 31-én a Társaság nem rendelkezett nyitott pozícióval a tömegáru ügyletek tekintetében.

Árfolyamkockázat kezelése

A Társaság kőolajbeszerzése 'hosszú' dollár cash flow kitettséget, míg a vegyipari tevékenység 'hosszú' euró cash flow pozíciót eredményez. Mindezeket együttvéve a Csoportnál nettó 'hosszú' dollár, 'hosszú' euró és 'rövid' forint, 'rövid' szlovák korona, valamint 'rövid' orosz rubel cash flow kitettség jelentkezik.

Magas tőkeáttétel mellett a Társaság azon közgazdasági árfolyamkockázat-kezelési alapelveket alkalmazza, mely szerint az adósságállomány deviza-összetétele a Csoport nettó működési cash flow pozícióját tükrözza.

A Társaság devizacserés kamat swap ügyleteket alkalmazhat az adósságállomány deviza összetételének befolyásolására. 2008. december 31-én a Társaság nem rendelkezett nyitott kamat swap ügylettel.

A Társaság két hosszú távú (2017-ben és 2019-ben lejáró) nemzetközi földgázszállítási szerződéssel rendelkezik, melyek esetében az elszámolás SDR alapon történik. A szerződésben foglalt SDR alapú

árkalkuláció az IAS 39 szerint egy SDR/USD swap beágyazott származékos ügyletnek minősül, mivel a Társaság szerint az USD-alapú árképzés szorosan kapcsolódik az alapszerződéshez. Ez az ügylet az alapul szolgáló szerződéstől elkülönítésre került és a gázszállítási szerződés cash flow fedezeti ügyleteként kerül kimutatásra. A beágyazott SDR cash flow fedezeti ügylet valós értéke 2008. december 31-én 1.973 millió forint (1.578 millió forint halasztott adóval) nettó követelés (lásd 11. jegyzet). Ugyanezen érték 2007. december 31-én 6.088 millió forint (4.870 millió forint halasztott adóval) nettó követelés volt. Az instrumentum valós értékének csökkenése a saját tőkében került elszámolásra.

A Társaság az árfolyamkockázat lefedését szolgáló származékos ügyleteit a hitelek esetében valós érték fedezeti ügyletként, egyébként különálló származékos ügyletként számolja el és valós értéken mutatja ki.

2008 folyamán a Csoport leányvállalata, a MOL Energiakereskedő Kft. deviza forward ügyleteket kötött annak érdekében, hogy minimalizálja a gázvásárlási szerződéseiből eredő árfolyam kockázati kitétségét. Az ügyletek cash-flow fedezeti ügyletként kerültek minősítésre a kapcsolódó gázbeszerzési szerződésekben rögzített minimum szerződéses volumeneknek megfelelő összegek vonatkozásában. A 2008. december 31-én nyitott, 2009-ben lejáró deviza forward ügyletek alapösszege 24,7 millió USD volt. A kapcsolódó eszközök értéke 663 millió forint volt, melyből 545 millió forint, cash-flow fedezeti ügyletek valós értékeként, közvetlenül a saját tőkében került elszámolásra. A fennmaradó 118 millió forint önálló származékos ügyletek valós értékeként a pénzügyi műveletek egyéb bevételeiben került elszámolásra, mely a kapcsolódó alapszerződésekben rögzített minimális leszerződött volument meghaladó vásárolt mennyiségre kötött ügyletekre vonatkozik.

A 2008. december 31-én a nyitott devizavételi opciók valós értékeként 328 millió forint eszköz (lásd 14. jegyzet és 170 millió forint kötelezettség került elszámolásra (lásd 21. jegyzet).

2008. és 2007. december 31-én a Társaság nem rendelkezett nyitott határidős árfolyam fedezeti ügylettel.

Kamatláb-kockázat kezelése

A MOL, mint energiaipari cég, kamatláb-kockázatból adódó kitétsége limitált. A fix/változó kamatozású adósság arányát a Kockázatkezelés javaslata alapján az Igazgatóság állapítja meg időről-időre.

A 750 millió EUR névértékű kötvény kibocsátási program sikeres lezárásának köszönhetően a fix kamattal terhelt kötelezettségek aránya jelentősen megnőtt a teljes adósság állományon belül. Az adósságállomány kamatterhének mértéke az Eurókötvény kibocsátással a tranzakció óta eltelt időszak legalacsonyabb szintjén került rögzítésre. 2008. december 31-én a társaság adósság állományának 20,2%-a volt fix kamatozású, míg 2007. december 31-én ez 26,8% volt.

A Társaság a változó kamatozású hitelekből eredő kamatkockázat cash flow-ra gyakorolt hatásának fedezésére kamat swap ügyleteket köthet.

2007. és 2008. december 31-én a társaságnak nem volt nyitott kamat swap ügylete.

A főbb kitettségek érzékenységi vizsgálata

A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Csoport Kockázatkezelési Vezetése érzékenységi analízist készít. A Pénzügyi Kockázatkezelési Modellnek megfelelően a főbb érzékenységi mutatók a következők:

MŰKÖDÉSI EREDMÉNYRE GYAKOROLT HATÁSA	2008 MILLIÁRD FORINT	2007 MILLIÁRD FORINT
BRENT KŐOLAJ ÁRA (+/- 5 USD/BBL VÁLTOZÁS; FIX CRACK SPREADEK ÉS VEGYIPARI ÁRRÉS ESETÉN)		
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	- / + 0,0	- / + 1,1
KUTATÁS-TERMELÉS	+ / - 6,1	+ / - 7,7
VEGYIPAR	- / + 3,9	- / + 5,2
CRACK SPREAD (+/- 10 USD/T VÁLTOZÁS)		
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	+ / - 24,7	+ / - 25,9
INTEGRÁLT VEGYIPARI ÁRRÉS (+/- 10 EUR/T VÁLTOZÁS)		
VEGYIPAR	+ / - 2,8	+ / - 3,0
ÁRFOLYAM (+/- 10 HUF/USD VÁLTOZÁS; FIX CRACK SPREADEK ESETÉN)		
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	+ / - 21,5	+ / - 23,6
KUTATÁS-TERMELÉS	+ / - 9,3	+ / - 10,2
VEGYIPAR	- / + 14,8	- / + 13,6
ÁRFOLYAM (+/- 10 HUF/EUR VÁLTOZÁS; FIX CRACK SPREADEK / CÉLZOTT VEGYIPARI ÁRRÉS ESETÉN)		
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	+ / - 1,2	+ / - 0,7
VEGYIPAR	+ / - 13,3	+ / - 15,2

Egyéb kitettségek

Hitelkockázat

A társaság számos ügyfélnek szállít termékeket vagy nyújt szolgáltatásokat. Figyelembe véve a szerződési volumeneket és a vevők hitelképességét, nem áll fenn jelentős hitelkockázat. A társaság által működtetett ellenőrzési folyamat biztosítja, hogy csak megfelelő pénzügyi háttérrel rendelkező ügyfelek részére történik értékesítés és a hitelkockázat nem halad meg egy elfogadható szintet.

Likviditási kockázat

A társaság likviditási politikája előírja, hogy biztosítani kell a Pénzügyi Stratégia megvalósításához elegendő pénzeszköz, lehívható hitelkeret rendelkezésre állását. A lehívható, fel nem használt hitelkeret összege 2008. december 31-én a következő:

	MILLIÓ FORINT
HOSSZÚ LEJÁRATÚ LEHÍVHATÓ HITELKERET (ÁLTALÁNOS VÁLLALATFINANSZÍROZÁSI CÉLRA LEHÍVHATÓ HITELKERET)	394.011
RÖVID LEJÁRATÚ LEHÍVHATÓ HITELKERET	209.861
ÖSSZES LEHÍVHATÓ HITELKERET	603.872

A MOL egy 2,1 milliárd euró értékű, több devizás, megújuló hitelkeretre írt alá szerződést 2007 októberében nemzetközi bankok szindikátusával. A szindikált hitelkeret a MOL számára a legnagyobb Eurohitel tranzakció volt.

A fenti hitelkereten felül a banki finanszírozás fő pillérei a 825 millió euró keretösszegű, valamint a 700 millió euró keretösszegű szindikált hitelek voltak.

Ezen hitelkeretek árazása rendkívül kedvező a jelenlegi piaci környezetben rendelkezésre álló hitellehetőségekkel összehasonlítva. A hitelportfólió egyik stabil és jelentős eleme a fix kamatozású, 10 éves lejáratú 750 millió euró értékű eurókötvény.

Ezen banki hitelkeretek megfelelő feltételeket nyújtanak a likviditás biztosításához és a pénzügyi rugalmassághoz a jelenlegi tőkepiaci körülmények között is.

A következő táblázat a Csoport pénzügyi instrumentumait tartalmazza lejárat szerinti bontásban 2008. és 2007. december 31-én a szerződés szerinti kifizetések nem diszkontált értéke alapján:

2008. DECEMBER 31.	I HÓNAPON BELÜL		1-12 HÓNAPON BELÜL		1-5 ÉVEN BELÜL		5 ÉVEN TÚL		ÖSSZESEN
	ESEDÉKES	ESEDÉKES	ESEDÉKES	ESEDÉKES	ESEDÉKES	ESEDÉKES	ESEDÉKES		
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
KAMATOZÓ HITELEK ÉS KÖLCSÖNÖK:									
PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEK:	-	40	613	2.086	1.940	4.679			
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ HOSSZÚ LEJÁRATÚ BANKI HITELEK:	2.091	84.849	7.182	589.525	7.357	691.004			
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK:	-	2	88	90	-	180			
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ RÖVID LEJÁRATÚ BANKI HITELEK:	175	323	66.123	-	-	66.621			
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK:	44	-	17.088	-	-	17.132			
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK:	-	-	7.695	30.781	213.975	252.451			
FIX KAMATOZÁSÚ KÖTVÉNYEK:	-	-	-	-	-	-			
EGYÉB:									
NEM KAMATOZÓ HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK:	-	-	435	1.308	3.598	5.341			
ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCIOVAL	-	-	75.908	-	-	75.908			
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCIOVAL RENDELKEZŐ ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK, ADÓK ÉS JÁRULÉKOK NÉLKÜL):	1.613	191.076	158.429	-	-	351.118			
ÖSSZESEN:	3.923	276.290	333.561	623.790	226.870	1.464.434			

2007. DECEMBER 31.	I		I-12		I-5 ÉVEN	5 ÉVEN	ÖSSZESEN
	ESEDÉKES	HÓNAPON BELÜL ESEDÉKES	HÓNAPON BELÜL ESEDÉKES	ESEDÉKES	BELÜL ESEDÉKES	TÚL ESEDÉKES	
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
KAMATOZÓ HITELEK ÉS KÖLCSÖNÖK:							
PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEK:	-	2	251	2.675	2.318	5.246	
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ HOSSZÚ LEJÁRATÚ BANKI HITELEK:	-	34.271	6.305	406.834	11.534	458.944	
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK:	-	-	203	395	-	598	
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ RÖVID LEJÁRATÚ BANKI HITELEK:	-	-	57.513	-	-	57.513	
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK:	-	-	2.947	-	-	2.947	
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNYEK:	-	-	4.155	-	-	4.155	
FIX KAMATOZÁSÚ KÖTVÉNYEK:	-	-	7.363	29.452	212.101	248.916	
EGYÉB:							
NEM KAMATOZÓ HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK:	-	-	442	556	3.520	4.518	
ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCIÓVAL	-	-	6.097	71.973	-	78.070	
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCIÓVAL RENDELKEZŐ ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK, ADÓK ÉS JÁRULÉKOK NÉLKÜL):	7.938	280.435	122.514	-	-	410.887	
ÖSSZESEN:	7.938	314.708	207.790	511.885	229.473	1.271.794	

Tőkekezelés

A Csoport tőkekezelésének legfőbb célja a kedvező hitelbesorolás megtartása és a megfelelő pénzügyi mutatók biztosítása annak érdekében, hogy minél jobban támogassa az üzletmenetet és maximalizálja a Csoport részvényesi értékét.

A társaság a mindenkor gazdasági körülményeknek megfelelően alakítja ki és szükség esetén változtatja a tőkeszerkezetét. Ennek eszközeként a Csoport változtathatja az osztalékkifizetés összegét, tőkét juttathat vissza a részvényeseknek vagy új részvényeket bocsáthat ki. Nem történt változás az ezzel kapcsolatos célkitűzésekben, politikában vagy eljárásokban a 2008. december 31-re, illetve 2007. december 31-ére végződő években.

A Csoport a nettó eladósodottsági mutató alkalmazásával méri a tőkeszerkezetet, amely a nettó adósság osztva a saját tőke és a nettó adósság összegével.

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZ NÉLKÜL	728.735	526.537
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK RÖVID LEJÁRATÚ RÉSZE	101.797	51.736
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	80.918	57.976
CSÖKKENTVE: PÉNZESZKÖZÖK	222.074	129.721
NETTÓ ADÓSSÁG	689.376	506.528
ANYAVÁLLALATRA JUTÓ SAJÁT TŐKE	1.112.981	792.164
KISEBBSÉGI RÉSZESÉDÉS	118.419	127.417
SAJÁT TŐKE	1.231.400	919.581
TŐKE ÉS NETTÓ ADÓSSÁG	1.920.776	1.426.109
NETTÓ ELADÓSODOTTSÁGI MUTATÓ (%)	35,9	35,5

31 PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Pénzügyi instrumentumok valós értéke

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a mérlegben a befektetések, az egyéb befektetett eszközök, a vevőkövetelések, az egyéb forgóeszközök, a pénzeszközök, a rövid és hosszú lejáratú hitelek, az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek, a szállítói és az egyéb kötelezettségek. A származékos ügyletek az egyéb befektetett eszközök, az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek, az egyéb forgóeszközök, illetve a szállítók és egyéb kötelezettségek mérlegsorokon kerülnek bemutatásra. Az amortizált bekerülési értéken kimutatott fix kamatozású kötvény valós értéke piaci árakon alapul.

A pénzügyi instrumentumok könyv szerinti és valós értéke a következő:

	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK		VALÓS ÉRTÉK	
	2008	2007	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK				
ÁRFOLYAMKOCKÁZAT FEDEZETI ÜGYLETBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ KÖVETELÉS (LÁSD 11. JEGYZET)	1.973	6.088	1.973	6.088
ÉRTÉKESÍTHETŐ BEFEKTETÉSEK (LÁSD 10. JEGYZET)	842	1.362	842	1.362
ADOTT KÖLCSÖNÖK (LÁSD 11. ÉS 14. JEGYZET)	3.168	2.086	3.168	2.086
VEVŐKÖVETELÉSEK (LÁSD 13. JEGYZET)	327.484	354.119	327.484	354.119
CASH FLOW FEDEZETI ÜGYLETKÉNT MEGJELÖLT DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 14. JEGYZET)	545	-	545	-
DEVIZAÁTVÁLTÁSI OPCÍOK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 14. JEGYZET)	328	-	328	-
DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖVETELÉSEK (LÁSD 14. JEGYZET)	118	-	118	-
EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK (KIVÉVE SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK, ADOTT KÖLCSÖNÖK ÉS ELHATÁROLT, ILLETVE VISSZAIGÉNYELHETŐ ADÓK, LÁSD 14. JEGYZET)	36.658	41.904	36.658	41.904
PÉNZESZKÖZÖK (LÁSD 15. JEGYZET)	222.074	129.721	222.074	129.721
PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK				
KAMATTAL TERHELT HITELEK ÉS KÖLCSÖNÖK:				
PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEK	3.464	3.891	3.464	3.891
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ HOSSZÚ LEJÁRATÚ BANKI HITELEK	621.911	376.419	621.911	376.419
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK	130	555	130	555
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ RÖVID LEJÁRATÚ BANKI HITELEK	80.868	55.136	80.868	55.136
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	44	2.840	44	2.840
VÁLTOZÓ KAMATOZÁSÚ ÁTVÁLTOZTATHATÓ KÖTVÉNY	-	1.840	-	1.840
FIX KAMATOZÁSÚ KÖTVÉNY	199.409	190.678	118.106	160.021
NEM KAMATOZÓ HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	5.341	4.518	5.341	4.518
MAGNOLIA FINANCE LTD ÁLTAL KIBOCSÁTOTT ÁTVÁLTHATÓ ÉRTÉKPAPÍROKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁTVÁLTÁSI OPCÍO (LÁSD 16. JEGYZET)	-	64.550	-	64.550
ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCÍÓVAL (LÁSD 16. ÉS 21. JEGYZET)	74.963	74.305	74.963	74.305
TERMÉKÁR ÜGYLETEK MIATTI NETTÓ KÖTELEZETTSÉG(LÁSD 21. JEGYZET)	172	-	172	-
DEVIZA FORWARD TRANZAKCIÓK MIATTI KÖTELEZETTSÉGEK (LÁSD 21. JEGYZET)	170	-	170	-
SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK, ELADÁSI ÉS VÉTELI OPCÍÓVAL RENDELKEZŐ ELADOTT "A" RÉSZVÉNYEK, ADÓK ÉS HOZZÁJÁRULÁSOK NÉLKÜL, LÁSD 21. JEGYZET)	350.776	410.887	350.776	410.887

32 MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK

Adott garanciák

A MOL Csoporton kívüli felek részére vállalt garanciák összege 4.347 millió forint.

Szerződéses beruházási kötelezettségek

A szerződéses beruházási kötelezettségek értéke 2008. december 31-én 201,0 milliárd forint, amelyből 89,8 milliárd forint a MOL Földgázszállító Zrt., 26,1 milliárd forint az MMBF Zrt., 19,5 milliárd forint az IES S.p.A. , 17,0 milliárd forint a Slovnaft, 24,2 milliárd forint pedig a MOL Nyrt. (nagyreszt várhatóan 2009-ben felmerülő) kötelezettsége.

Az INA-MOL konzorcium az Energopepetrollal kapcsolatban az elkövetkező két évben 17,6 milliárd forint (66,5 millió EUR) forrást biztosít a befektetési program finanszírozására

Földgázvásárlási kötelezettség, Take or Pay (TOP) szerződés

A TVK-Erőmű Kft. hosszú távú földgázvásárlási szerződést kötött az E.ON Földgáz Trade Zrt.-vel, az erőművi berendezés folyamatos üzemeltetése céljából. 2008. december 31-től ezen szerződés 963 millió m³ földgáz beszerzésére vonatkozik (amelyből 655 millió m³ take-or-pay kötelezettség mellett érvényes) a 2017-ig fennmaradó időszakban.

Ezen felül a Csoport hosszú távú földgázvásárlási szerződést kötött a magyarországi finomítói berendezések ellátásának biztosítása érdekében. 2008. december 31-én a take-or-pay kötelezettség alatt beszerzésre kerülő földgáz becsült értéke 2015-ig terjedő periódusra vonatkozóan 250,2 milliárd forint, melyből 34,9 milliárd forint egy éven belül esedékes.

Operatív lízing

Az operatív lízing kötelezettség összegét az alábbi táblázat mutatja be:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
1 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES KÖTELEZETTSÉGEK	3.391	3.415
2-5 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES KÖTELEZETTSÉGEK	5.267	4.753
5 ÉVEN TÚL ESEDÉKES KÖTELEZETTSÉGEK	1.726	510
ÖSSZESEN	10.384	8.678

A 2008. december 31-én fennálló operatív lízing ügyletek értékéből 747 millió forint összegű kötelezettség a Slovnaft, 1.369 millió forint a Roth Csoport, 7.484 millió forint a MOL Nyrt. szerződéses kötelezettsége.

Hatósági eljárások, peres ügyek

A korábbi évek folyamán indult azon eljárások közül, melyek jelentősebb hatással lehetnek a MOL pénzügyi helyzetére vagy üzletmenetére, befejeződött a MOL Nyrt. alkotmányjogi panaszának elbírálása. A társaság 2001. decemberében terjesztett elő indítványt a Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságához, amelyben kérte a viszonteladói gázárát 2000-ben rögzítő Gazdasági Minisztériumi rendelet és a vonatkozó Kormány határozat egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását. Ezen túlmenően a társaság kérte az Alkotmánybíróságtól a fenti szabályoknak a MOL kártérítési igényét jogerősen elutasító polgári peres eljárásban történő alkalmazhatóságának kizárását. A Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága a 2009. január 27-én kelt határozatával elutasította az indítványt.

Továbbra is folyamatban van a kisebbségi (összesen mintegy 23%-os részesedéssel rendelkező) tulajdonosok által a MOL, mint a Balatongáz Kft. közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tulajdonosa ellen üzletrész adásvételi szerződések létrehozása és 83 millió forint vételár valamint 3 milliárd forint összegű kártérítés megfizetése iránt indított per. A bíróság az ügyben 2006. augusztus 31-én részítéletet hozott, amely a MOL 2001. május 7-én kelt ajánlatban foglalt feltételekkel létrehozta a MOL és a felperes önkormányzatok között az üzletrész adásvételéről szóló szerződéseket. A Társaság fellebbezett a részítélet ellen. Az Ítéletábrla a 2007. március 13-i tárgyalásán hatályon kívül helyezte a részítéletet és megállapította, hogy a bíróság elmulasztotta megvizsgálni a MOL ajánlatának megtétele óta a Balatongáz Kft. pénzügyi helyzetében bekövetkezett változásokat. A Fővárosi Bíróság arról határozott, hogy a felperesek valamennyi kereseti kérelmét együtt tárgyalja, a 2008 februárjában megtartott tárgyaláson pedig szakértőt rendelt ki. A szakértői vélemény 2009 februárjában készült el. A következő tárgyalást 2009. májusára tűzték ki.

Az Európai Bizottság az európai paraffin gyártók és kereskedők feltételezett kartell tevékenysége miatt 2005. áprilisában vizsgálatot indított. A vizsgálat Európa szerte mintegy 10 jelentős paraffin előállítót és kereskedőt érintett. Az ügyben 2008 októberében született döntés, amely megállapította, hogy a társaságok összehangolták kereskedelmi tevékenységüket az európai (EGT) paraffin piacon és folyamatos jogellenes kartellben vettek részt. A MOL esetében a Bizottság 23,7 millió EUR (5.763 millió forint, lásd 26-os jegyzet) bírságot szabott ki, amelyet a társaság 2009 elején megfizetett.

Jelenleg hat olyan jogvita van folyamatban, melyet az OMV Clearing and Treasury GmbH (OMV) indított a MOL ellen.

Az OMV az első eljárást a Fővárosi Bíróságnál kezdeményezte a Társaság alapszabályának alább körülírt rendelkezései érvénytelenségének megállapítása iránt. Az OMV állítása szerint a Magyar Állam tulajdonában lévő „B” részvényhez kapcsolódó vétőjog sérti az Aranyrészvényekről szóló 2007. évi XXVI. törvényt, valamint a Gazdasági Társaságokról szóló 2006. évi IV. törvényt, ezért a Közgyűlés köteles lett volna átalakítani ezen elsőbbségi részvényt „A” sorozatú törzsrészvénné. Ezen felül az OMV diszkriminatívnak tartja, hogy az Alapszabályban meghatározott 10 százalékos szavazati korlát bizonyos személyekre (nevezetesen az ÁPV Zrt-re és annak jogutódaira) nem alkalmazandó és kifogásolta, hogy a Közgyűlés elmulasztotta törölni az Alapszabály erre vonatkozó rendelkezéseit. Ezekon túlmenően az OMV állítása szerint ellentétes a gazdasági társaságokról szóló törvény előírásaival az ugyanezen Közgyűlés által elfogadott határozat, amely 3 főben korlátozza az egyszerre visszahívható Igazgatósági tagok számát. Ezek alapján az OMV kérelmezte, hogy a bíróság kötelezze a MOL Közgyűlését az ellentmondások megszüntetése érdekében szükséges intézkedések megtételére. A MOL álláspontja szerint a kereset benyújtásakor már lejárt az a 30 napos határidő, amely az OMV, mint a Közgyűlésen jelen lévő részvényes számára nyitva állt a fenti alapszabályi rendelkezésekről döntő közgyűlési határozatok elleni eljárás kezdeményezésére és az OMV-nek nincs más jogalapja arra, hogy a határozatokkal szemben eljárást kezdeményezzen. Az első fokon eljáró bíróság elfogadta a MOL fenti érveit és elutasította az OMV keresetét. A felperes fellebbezést nyújtott be az ítéletnek az egyszerre visszahívható Igazgatósági tagok számát 3 főben korlátozó alapszabályi rendelkezés ellen. Az ítélet a fellebbezéssel nem érintett (a „B” részvényekre és a 10%-os szavazati korlátozásra vonatkozó) része jogerőssé vált. A másodfokú bíróság az ítélet fellebbezéssel érintett részét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

Az OMV a második keresetét a Fővárosi Bíróságnál terjesztette elő a Társaság 2008. április 23-án tartott közgyűlése határozatainak hatályon kívül helyezése iránt. Az első tárgyalásra 2009. január 21. napján került sor, a soron következő tárgyalást 2009. szeptember 23-ra tűzték ki.

Az OMV mint felperes újabb MOL elleni keresete az eljárásban II-VI. rendű alperesként résztvevők (Magnolia Finance Limited, BNP Paribas S.A., ING Bank N.V., CEZ MH B.V., és BNP Paribas Arbitrage S.N.C.) tulajdonában álló részvények saját részvénné minősítésére irányul, továbbá arra, hogy a

bíróság kötelezze a MOL-t 996 millió forint valamint 6.029 millió forint osztalékkülönbözet címén történő megfizetésére, tekintettel a 2007. és 2008. években kifizetett osztaléokra. Az OMV keresetlevelében állítja, hogy véleménye szerint a II-VI. rendű alperesek a MOL részvények megszerzése során a saját nevükben, de a MOL javára jártak el, ezért az általuk tulajdonolt MOL részvények a Gt. vonatkozó szabályai szempontjából (ideértve az osztalékra való jogosultság tilalmát is) a MOL saját részvényeinek minősülnek. Az első tárgyalást 2009. január 29-re tűzte ki a bíróság, mivel azonban az egyik alperes számára a bírósági idézés nem volt szabályszerű, a per első tárgyalása 2009. október 13-án lesz.

A MOL elleni negyedik peres eljárást, a Fővárosi Bíróság előtt indította az OMV annak érdekében, hogy a Bíróság az OTP Nyrt. és az MFB Invest Zrt. tulajdonában lévő részvényeket minősítse saját részvénné, illetve állapítsa meg az előbbi a társaságokkal kötött szerződések érvénytelenségét. Az első tárgyalásra 2009. február 25-én került sor, a soron következő tárgyalást 2009. szeptember 15-ére tűzték ki.

A Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság előtt két további, az OMV által indított törvényességi felügyeleti eljárás van folyamatban. Az egyik eljárás az Alapszabály – „B” sorozatú elsőbbségi részvényre és a 10%-os szavazati korlátozásra vonatkozó – rendelkezéseinek törvénysértő voltának megállapítására irányult. A másik indítványt az OMV annak érdekében terjesztette elő, hogy a cégbíróság az OMV 2008. április 23-i éves rendes közgyűlésre előterjesztett és elutasított kérelmének megfelelően könyvvizsgálót rendeljen ki. Utóbbi ügyben az első fokon eljáró Cégbíróság elutasította az OMV kérelmét. Az OMV-nek joga van fellebbezni a döntés ellen.

A magyar Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete („PSZÁF”) a 2007. december 11-én kelt határozatával bírságot szabott ki a MOL Nyrt. vonatkozásában összesen 48 millió Ft összegben, a bennfentes kereskedelem tilalmára, valamint a bennfentes információ nyilvánosságra hozatalára és késleltetésére vonatkozó egyes törvényi rendelkezések MOL Nyrt. általi megsértése okából. A MOL jogszabálysértésre hivatkozással keresettel kezdeményezte a Fővárosi Bíróság előtt a határozat bírósági felülvizsgálatát és kérte a Határozat végrehajtásának felfüggesztését is. A Fővárosi Bíróság a 2008. január 30-án kelt végzésével a MOL végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította. Erre tekintettel a MOL a határozatban megállapított bírság összegét megfizette. A per 2008. október 31. napján megtartott tárgyalásán a bíróság első fokon helyt adott Társaságunk keresetének.

A MOL többségi tulajdonában álló Slovnaft, a.s. ellen a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériuma eljárást kezdeményezett a társaság 2002. és 2003. évek során keletkezett költségei és 2004 folyamán az üzemanyag áraiban érvényesített nyereség felülvizsgálatára vonatkozóan. A Pénzügyminisztérium eljárását a szlovák Ártörvényre alapozza, amely alapján véleménye szerint a Pénzügyminisztérium jogosult utólag felülvizsgálni a társaság költségeit, illetve milyen mértékű nyereséget érvényesített termékárait. A Szlovák Pénzügyminisztérium másodfokú határozata alapján a Slovnaft 2005 októberében 1,3 milliárd korona bírságot volt köteles megfizetni. Mindazonáltal, mivel a Slovnaft véleménye szerint a Minisztérium határozata az „arányos nyereség” mértékére vonatkozóan önkényes és közgazdaságilag megalapozatlan számításokon alapul, a Minisztérium határozatának érvénytelenítése és végrehajtásának felfüggesztése iránt pert indított. Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság elrendelte a minisztériumi határozat végrehajtásának felülvizsgálatát, a Minisztérium elutasította a bírság Slovnaft részére történő visszafizetését. A Pozsonyi Helyi Bíróság elutasította a kérelmet. A Csoport 2007. április 27-én fellebbezett a Pozsonyi Helyi Bíróság döntése ellen. A Legfelsőbb Bíróság 2008. június 12-i ítéletében határozott a társaság fellebbezéséről, amelyben a Pozsonyi Helyi Bíróság 2006. július 6-i ítéletével együtt megváltoztatta a Szlovák Pénzügyminisztérium 2005. szeptember 22-én kelt határozatát is és 838 millió SKK (szlovák korona) összegű bírságot szabott ki a társaságra. A Szlovák Pénzügyminisztérium által korábban kiszabott és a Legfelsőbb Bíróság által megfizetni kötelezett bírság között 504 millió szlovák korona a különbség. A Szlovák Pénzügyminisztérium 2008. augusztus 18-án rendkívüli perorvoslati kérelmet nyújtott be a Pozsonyi Helyi Bírósághoz a Legfelsőbb Bíróság döntése ellen, amely azonban sikertelennek bizonyult. 2008. december 9-én a Legfelsőbb Bíróság megszüntette

a bírósági eljárást, az erről szóló jogerős és ügydöntő határozatot 2008. december 23-án kézbesítették a SLOVNAFT, a.s. részére. A Pénzügyminisztérium visszafizette a Slovnaft részére az 504 millió szlovák koronát. (4.629 millió forint, amely egyéb bevételként került kimutatásra, lásd 24. jegyzet)

2005. január 24-én a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériuma újabb árfelülvizsgálati eljárást kezdeményezett a szlovák Ártörvényre alapozva a 2004. IV. negyedévtől a felülvizsgálat megkezdéséig tartó időszakra vonatkozóan. A felülvizsgálat a beszámoló készítésének időpontjáig még nem zárult le. A Slovnaft kérésének megfelelően ezen eljárást a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériuma ideiglenesen felfüggesztette 2006. április 10-én.

Slovnaft a.s. mint alperes ellen a „Mende-Rossi”, Mendelejevsk, Tatár Köztársaságban lévő cég mint felperes által az Orosz Föderáció Kereskedelmi és Ipari Kamaránál működő Nemzetközi Kereskedelmi Döntőbíróságnál kezdeményezett eljárás során az orosz választott bíróság 1996 áprilisában kelt határozatában 15.7 millió USD, ezen felül az 1994. június 24-től a pénzügyi teljesítés napjáig terjedő időszakra jutó évi 16%-os, 9 millió USD összegű késedelmi kamat és perköltség fizetésére kötelezte a Slovnaftot állítólagos kőolajszállítások ellenértékének elmaradása miatt. A szlovákiai végrehajtás megkísérlésével egyidejűleg a Mende-Rossi cég 1997-ben Ausztriában is kérte a választott bírósági határozat végrehajtását, majd a Szlovák Legfelsőbb Bíróság jogerős elutasító határozata után 2005-ben a Cseh Köztársaságban is. A társaság ellen folyó eljárás a Cseh Köztársaságban még folyamatban van. Az ügy kimenetele nem jósolható meg, mivel mind tárgyi, mind jogi tekintetben rendkívül bonyolult.

A Cseh Köztársaságban az alábbi peres eljárások vannak folyamatban:

Az Ashford által 2006 október 24-én a cseh Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott rendkívüli perorvoslati kérelem (dovolanie) tárgyában folyó eljárást a cseh Legfelsőbb Bíróság 2008 június 18-ai ítéletével lezárta. Ebben hatályon kívül helyezte a Prágai Városi Bíróság 2006 július 14-én kelt határozatát (fellebbviteli bírósági ítélet), és az ügyet visszautalta a Prágai Fellebbviteli Bíróság elé, amely bíróság a 2009. február 24-én megtartott tárgyaláson megerősítette a SLOVNAFT, a.s. ellen 2005 szeptemberében kibocsátott végrehajtást elrendelő határozatot. A SLOVNAFT-tal szemben a IV. számú Prágai Helyi Bíróság 2005. november 4-én hozott a végrehajtás felfüggesztéséről szóló határozata mindaddig hatályban marad, amíg a végrehajtás megszüntetésére irányuló kérelem tárgyában hozott döntés jogerőre nem emelkedik. SLOVNAFT, a.s. 2005. október 12-én nyújtott be kérelmet az Ashforddal szemben a végrehajtási eljárás megszüntetése/lezárása iránt. Ez az eljárás a mai napig nem indult meg, mert várnak a SLOVNAFT, a.s. ellen, a végrehajtás elrendelése tárgyában folyó nyilvános bírósági eljárás eredményére. A MOLTRADE Mineralimpex Zrt. és a Slovnaft Česká Republika, spol. s.r.o. ellen, a tulajdonjog átruházásáról szóló megállapodás előzetes ideiglenes intézkedéssel történő érvénytelenítése tárgyában kezdeményezett eljárás félbeszakadt, továbbra is eldöntetlen.

A Szlovák Köztársaság Monopólium Ellenes Hivatalának Piaci Erőfölénnyel Való Visszaélés Osztálya 2005. november 21-i dátummal kelt levelében értesítette a Slovnaftot, hogy hivatali eljárást kezdeményez a társasággal szemben a 136/2001. számú Versenytörvény előírásainak megsértése miatt. Az eljárás magában foglalja a Slovnaft árképzési és engedmény politikájának áttekintését a benzin és gázolaj értékesítések vonatkozásában. A Hivatal meghosszabbított eljárási határidő alatt, 2006. december 22-én hozott határozatot, melyben megállapította, hogy a Slovnaft nem élt vissza erőfölényes helyzetével nagykereskedelmi árképzése során sem a benzin, sem a gázolaj termékek vonatkozásában. Ugyanakkor határozatban rögzített, hogy a Slovnaft visszaélt erőfölényes helyzetével az engedmények diszkriminatív alkalmazása révén egyrészt az OMV Slovensko és a Shell Slovakia vonatkozásában, másrészt az egyéb vevői vonatkozásában, és 2.182 millió forint összegű büntetést vetett ki, melyre vonatkozóan céltartalék képzésre került sor. A Slovnaft fellebbezést adott be 2007. január 10-én a Hivatal döntése ellen annak másodfokon eljáró szervéhez, vitatva a határozat visszaélést megállapító valamennyi rendelkezését.

A Hivatal 2007. december 7-én meghozta végleges döntését, melyben arra kötelezte a Slovnaftot, hogy 2.287 millió forint bírságot fizessen a 136/2001-es A gazdasági verseny védelméről szóló törvény

megsértése miatt. A döntés értelmében a kivetett bírság kifizetése 2008. február 25-én megtörtént. A Slovnaft, mint felperes fellebbezést nyújtott be a Szlovák Köztársaság Monopólium Ellenés Hivatalának döntése ellen a Pozsonyi kerületi bíróságon 2008. január 18-án, felülvizsgálatot kérve mind a döntés, mind az eljárás törvényességét illetően halasztó hatályt kérve a Hivatal első döntésére. A Slovnaft fizetési kötelezettsége felfüggesztésre került, az utolsó jogilag kötelező bírósági döntésig és a Hivatal a teljes összeget visszautalta 2008. április 8-án a Slovnaftnak. A bíróság még nem tűzte ki a következő meghallgatás időpontját.

A fentiekben felsorolt peres ügyek egyike sem gyakorolt hatást a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatásokra, kivéve ahol ez kiemelésre került. A Csoport tagjai szokásos működésük során több peres ügyben is érintetté váltak. Jelenleg nincs folyamatban olyan – az előzőekben nem említett - peres ügy, melynek kimenetele jelentős negatív hatással lehet a Csoport pénzügyi helyzetére, eszközeire, eredményére vagy üzleti tevékenységére.

Azon peres ügyek összesített perértéke, melyekben a Társaság, mint alperes szerepel, 13.457 millió forint. Ezek kapcsán 1.083 millió forint céltartalék képzésére került sor.

A Társaság által indított pereinek összértéke 1.338 millió forint.

Emissziós jogok

2008-ban a MOL Csoport 3.223.244 darab emissziós kvótát kapott térítés mentesen a Szlovák és az Olasz Kormánytól és további 3.298.799 kvótát vár a magyar hatóságoktól. Az összesített felhasználás 6.420.242 darab kvóta volt 2008-ban.

Környezetvédelmi kötelezettségek

A Csoport tevékenységéhez kapcsolódóan környezetkárosításból vagy szennyezésből fakadó kötelezettségek, valamint az ezekhez kapcsolódó helyreállítás miatt felmerülő ráfordítások keletkezhetnek. A Csoportot a tevékenységével kapcsolatosan korábban felmerült környezetkárosításért felelősség terheli. Ennek megfelelően a MOL a múltban okozott környezeti károk helyreállításának, továbbá a jelenleg hatályban lévő környezetvédelmi szabályozásoknak való megfeleléshez szükséges intézkedéseknek a 2008. december 31-ével becsült költségeire 39.703 millió forint céltartalékot képzett (lásd 19. jegyzet). Bár a menedzsment megítélése szerint e céltartalékok összege az ésszerűen lehetséges becslések alapján elegendő fedezetet nyújt a követelményeknek való megfelelésre, az e követelményekkel kapcsolatos jövőbeni szabályozási fejlemények és változások, valamint az ismert és tényleges környezeti állapot között fennálló eltérések e becslések átértékeléséhez vezethetnek.

Továbbá, a Csoport egyes telephelyei szennyezettségének felszámolása jelenleg nem becsülhető mértékű költséggel járhatnak vagy a jogszabályi követelmények nem egyértelműen nevesítik a feladatokat. A tiszaujvárosi telephelyen, a Csoport potenciálisan jelentős talaj- és talajvíz szennyezettséget állapított meg. A regionális környezetvédelmi hatóság határozatának megfelelően, a TVK-nál és a MOL Tiszai finomítójában a Csoportnak el kell végeznie a szennyezés vizsgálatát és annak eredményét, valamint a technikai megvalósítás részleteit be kell nyújtania a hatósághoz. A felmérés eredményének alapján a hatóság előírja az elvégzendő környezetvédelmi kockázatkezelési tervet és várhatóan határozatban fogja a TVK-t és a MOL-t kötelezni ezek közös elvégzésére. A kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 4 milliárd forintot.

Továbbá, a kőolaj és földgáz kutatás és termelés során a Csoport magyar jogelődje által 1976 (a környezet védelméről és a veszélyes hulladékokról szóló szabályozás hatályba lépésének időpontja) előtt alkalmazott technológiák következtében felmerülhet az ezen tevékenység során keletkezett fűrési iszap eltávolításának kötelezettsége. A keletkezett szennyező anyag kezelése az akkor érvényben

lévő környezetvédelmi szabályoknak megfelelően történt, azonban a jogszabályi előírásokban azóta bekövetkezett változások következtében további áthelyezési és helyreállítási kötelezettségek merülhetnek fel. Ezen kötelezettség fennállása, következésképpen a kapcsolódó költségek alakulása függ a nagy számosságú helyszínen hátrahagyott fúrési iszap kiterjedésétől, mennyiségétől és összetételétől. A kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 3-5 milliárd forintot.

33 A MÉRLEG FORDULÓNAPJÁT KÖVETŐ ESEMÉNYEK

Az INA Csoportra vonatkozó Részvényesi Megállapodás módosítása, valamint egy Gáz Keretszerződés aláírása a MOL Nyrt. és a Horvát Köztársaság közeleménye által

2009. január 30-án a MOL és - a Horvát Köztársaság képviseletében - a horvát kormány („a kormány”) aláírták a Részvényesi Megállapodás módosítását, valamint egy Gáz Keretszerződést az INA gázkereskedelmi és földalatti gáztárolási tevékenységeinek leválasztásáról és értékesítéséről, valamint a horvát piac hosszú távú gázellátásáról és a szénhidrogén-termelés bányajáradékáról.

A sikeres önkéntes nyilvános vételi ajánlat eredményeként, a MOL az INA legnagyobb részvényesévé vált 2008. októberében (lásd 9. jegyzet). A felek megegyeztek a Részvényesi Megállapodás módosításában, hogy a vállalatirányítási jogok tükrözzék az INA új tulajdonosi szerkezetét. A tranzakció zárását követően az INA tevékenysége felett a MOL irányítási jogot gyakorol. A Részvényesi Megállapodás főbb változásai a következők:

- A MOL öt főt delegál a kilenc tagú Felügyelő Bizottságba, és ellenőrző befolyással bír az Ügyvezető Testületben.
- A kormány vétőjogokkal rendelkezik, hogy biztosíthassa a nemzeti energiaellátás biztonságát és beleszólhasson az INA stratégiai eszközeit érintő egyes döntésekbe.

A Részvényesi Megállapodás módosításához versenyhivatali eljárás lefolytatása szükséges. A horvát versenyhivatali jóváhagyás megszerzését követően – várhatóan 2009. első felében - kerülhet sor a közgyűlés összehívására annak érdekében, hogy az INA új Felügyelő Bizottsága megválasztásra kerüljön. A közgyűlés dátuma lesz várhatóan az az időpont, amikor a MOL ténylegesen megszerzi az irányítás jogát. Az üzleti kombináció ebben az időpontban kerül elszámolásra.

A Gáz Keretszerződésben a felek a következőkről állapodtak meg:

- Meghatározták azokat az irányelveket, melyek szerint az INA leválasztja a gázkereskedelemmel (Gázkereskedő Társaság) és a földalatti gáztárolással (Gáztároló Társaság) kapcsolatos tevékenységeit és értékesíti azokat a kormány vagy az általa ellenőrzött jogi személy részére. A kormány a Plinacro-t, a 100%-os állami tulajdonú gázszállító vállalatot jelölte ki a gáztároló vállalat megvételére.
- Az INA a Gáztároló Társaságot 514 millió horvát kunáért értékesítette a Plinacro részére az adásvételi szerződés alapján, míg a gázkereskedelmi tevékenység értékesítésére vonatkozó szerződést 2009. július 1-ig kell megkötöni.
- A Gázkereskedő Társaság átveszi az INA-tól a horvát fogyasztók ellátási kötelezettségét, valamint a gáz import tevékenységet.
- A Gázkereskedő Társaság hosszú távú gázellátási szerződést köt az INA-val a Horvátország területén kitermelt földgázzal kapcsolatban, az ilyen szerződések esetében szokásos feltételekkel (take-or-pay megállapodás).

A felek abban is megállapodtak, hogy az INA által átadott földgáz értékesítési ára fokozatosan eléri az import árszintet 2010 és 2014 között és ezzel párhuzamosan a kormány és az INA hosszú távú bányajáradék megállapodást köt az INA horvátországi szénhidrogén termelésével kapcsolatban.

34 A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Leányvállalatok és közös vezetésű vállalkozások megszerzésére fordított nettó pénzáramlás elemzése

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
FIZETETT ELLENÉRTÉK	-13.040	-200.526
MEGSZERZETT PÉNZESZKÖZÖK	882	8.768
LEÁNYVÁLLALATOK ÉS KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOK MEGSZERZÉSÉVEL KAPCSOLATOS NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	-12.158	-191.758

Hosszú lejáratú hitelek felvétele

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK ÁLLOMÁNYÁNAK NÖVEKEDÉSE	1.133.043	538.727
EBBŐL NEM PÉNZMOZGÁS: DEVIZAHITELEK NEM REALIZÁLT ÁRFOLYAMNYERESÉGE / VESZTESÉGE (-)	-35.818	6.117
HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK FELVÉTELE	1.097.225	544.844

35 SZEGMENS INFORMÁCIÓK

2008	KUTATÁS -TERMELÉS	FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	GÁZ ÉS ENERGIA	VEGYIPAR	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ÉRTÉKESÍTÉS CSOPORTON KÍVÜLI VEVŐKNEK	237.306	2.768.537	145.726	366.090	17.349	-	3.535.008
SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÉRTÉKESÍTÉS	191.474	377.104	53.398	104.367	131.354	-857.697	-
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE ÖSSZESEN	428.780	3.145.641	199.124	470.457	148.703	-857.697	3.535.008
EREDMÉNYEK							
ÜZLETI EREDMÉNY	191.018	72.450	38.661	-7.589	-37.697	-57.619	199.224
PÉNZÜGYI MŰVELETEK NETTÓ VESZTESÉGE							16.076
RÉSZESEDES A TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYÉBŐL	-	-	-	-	-25.190	-	-25.190
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY							157.958
TÁRSASÁGI ADÓ							16.734
IDŐSZAK EREDMÉNYE							141.224

2007	KUTATÁS -TERMELÉS	FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	FÖLDGÁZ	VEGYIPAR	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
ÉRTÉKESÍTÉS CSOPORTON KÍVÜLI VEVŐKNEK	178.804	1.932.290	78.244	398.181	6.432	-	2.593.951
SZEGMENSEK KÖZÖTTI ÉRTÉKESÍTÉS	156.002	358.124	12.450	99.435	95.731	-721.742	-
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE ÖSSZESEN	334.806	2.290.414	90.694	497.616	102.163	-721.742	2.593.951
EREDMÉNYEK							
ÜZLETI EREDMÉNY	78.864	171.935	38.743	40.892	26.446	-1.375	355.505
PÉNZÜGYI MŰVELETEK NETTÓ VESZTESÉGE							16.567
RÉSZESEDES A TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYÉBŐL	-	-	-	-	5.318	-	5.318
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY							344.256
TÁRSASÁGI ADÓ							81.853
IDŐSZAK EREDMÉNYE							262.403

2008 ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	KUTATÁS -TERMELÉS	FEL-DOL- GOZÁS ÉS		GÁZ ÉS ENERGIA	VEGYIPAR	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖT- TI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
		KERES- KEDELEM						
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
TÁRGYI ESZKÖZÖK, NETTÓ	166.775	749.834	304.323	182.856	80.236	-66.825	1.417.199	
IMMATERIÁLIS JAVAK, NETTÓ	74.981	86.536	5.312	5.928	18.645	-	191.402	
KÉSZLETEK	10.682	186.831	2.461	13.018	17.951	-8.162	222.781	
VEVŐ KÖVETELÉSEK, NETTÓ	46.572	228.293	25.743	49.776	26.816	-49.716	327.484	
BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	-	-	-	-	338.984	-	338.984	
SZEGMENSHEZ NEM ALLOKÁLT ESZKÖZÖK							431.718	
ÖSSZES ESZKÖZ							2.929.568	
SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEK	17.477	193.803	39.574	24.554	49.494	-50.367	274.535	
SZEGMENSHEZ NEM ALLOKÁLT KÖTELEZETTSÉGEK							1.423.633	
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG							1.698.168	
2008 EGYÉB SZEGMENS INFORMÁCIÓK								
IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE	62.057	118.433	129.846	10.236	10.859	-	331.431	
TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE	34.118	116.737	128.767	8.847	7.210	-	295.679	
IMMATERIÁLIS JAVAK BESZERZÉSE	27.939	1.696	1.079	1.389	3.649	-	35.752	
ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	36.920	74.912	11.503	19.681	11.072	-2.180	151.908	
EBBŐL: AZ EREDMÉNY TERHÉRE ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉS	5.816	1.471	470	177	477	-86	8.325	

2007 ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	KUTATÁS -TERMELÉS MILLIÓ FORINT	FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM		VEGYIPAR MILLIÓ FORINT	KÖZPONT ÉS EGYÉB MILLIÓ FORINT	SZEGMENSEK	
		MILLIÓ FORINT	FÖLDGÁZ MILLIÓ FORINT			KÖZÖTTI ÁTADÁS MILLIÓ FORINT	ÖSSZESEN MILLIÓ FORINT
TÁRGYI ESZKÖZÖK, NETTÓ	144.960	673.989	100.832	186.426	77.232	-3.185	1.180.254
IMMATERIÁLIS JAVAK. NETTÓ	61.073	84.362	4.515	7.274	13.706	-1.740	169.190
KÉSZLETEK	9.465	284.039	1.262	20.186	7.877	-4.225	318.604
VEVŐ KÖVETELÉSEK, NETTÓ	25.781	297.906	9.134	77.664	31.556	-87.922	354.119
BEFETÍTÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	-	-	-	-	140.701	-	140.701
SZEGMENSHEZ NEM ALLOKÁLT ESZKÖZÖK							269.889
ÖSSZES ESZKÖZ							2.432.757
SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEK	15.679	277.522	31.499	56.463	37.459	-89.324	329.298
SZEGMENSHEZ NEM ALLOKÁLT KÖTELEZETTSÉGEK							1.183.878
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG							1.513.176
2007 EGYÉB SZEGMENS INFORMÁCIÓK							
IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE	40.799	64.609	29.259	7.014	11.440	-	153.121
TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE	28.285	63.135	28.899	6.986	7.400	-	134.705
IMMATERIÁLIS JAVAK BESZERZÉSE	12.514	1.474	360	28	4.040	-	18.416
ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS	40.572	63.513	7.487	19.415	10.159	-608	140.538
EBBŐL: AZ EREDMÉNY TERHÉRE ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉS	12.290	1.025	533	629	114	-	14.591

Az üzleti eredmény a harmadik félnek, valamint más szegmensnek történő értékesítésekből származó eredményt foglalja magában. A Kutatás-Termelés kitermelt kőolajat, kondenzátumokat és PB gázt ad át a Feldolgozás és Kereskedelemnek, valamint földgázt a Gáz és Energia szegmensnek. A Feldolgozás és Kereskedelem vegyipari alapanyagot, propilént és izobutánt ad át a Petrolkémianak, a Petrolkémia szegmens különböző melléktermékeit a Feldolgozás és Kereskedelemnek. A Központ szegmens leányvállalatai karbantartási, biztosítási és egyéb szolgáltatást nyújtanak az üzleti szegmensnek számára. A belső transzferárak az aktuális piaci árakon alapulnak. A szegmens eredmények az adott divízióhoz tartozó teljes körűen konszolidált leányvállalatok eredményeit is tartalmazzák.

36 TRANZAKCIÓK KAPCSOLT FELEKKEL

Társult vállalkozásokkal folytatott üzleti tranzakciók

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
VEVŐKÖVETELÉSEK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOKTÓL	5.493	2.245
SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOKKAL SZEMBEN	6.181	1.827
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOK FELÉ	67.866	12.551

A Csoport 2008-ban és 2007-ben egyaránt vásárolt, illetve értékesített különböző termékeket és szolgáltatásokat kapcsolt vállalkozásoktól, illetve kapcsolt vállalkozások részére a rendes üzletmenet keretein belül. Valamennyi tranzakció piaci viszonyok mellett került lebonyolításra. Az INA Csoport felé történő növekvő kőolaj értékesítés jelentős emelkedést okozott a kapcsolt vállalkozásoktól származó értékesítés nettó árbevételében.

Juttatások az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára

Az Igazgatóság külső tagjainak díjazása 2008. és 2007. során 115 millió, illetve 150 millió forint volt. Emellett, az Igazgatóság külső tagjai egy hosszútávú ösztönzési rendszerben vesznek részt, melynek részletei alább kerülnek bemutatásra. A MOL által alkalmazott Igazgatósági tagok a felsővezetői juttatásokon felül Igazgatósági tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. A Felügyelő Bizottság tagjai együttesen 76 millió forint juttatásban részesültek 2008-ban, illetve 88 millió forint juttatásban részesültek 2007-ben.

A külső Igazgatósági tagok a kötvényprogramon túlmenően az alábbiakban részletezett juttatásban részesülnek:

- Külső Igazgatósági tagok 25.000 EUR/év
- Igazgatóság elnöke 41.500 EUR/év

Abban az esetben ha az Igazgatóság elnöki tisztségére nem külső igazgatósági tagot választanak, a juttatás mértéke az alelnököt illeti meg.

A nem magyar állampolgár és nem magyarországi lakhelyű igazgatósági tagok minden igazgatósági ülés után (maximum 15 alkalommal) magyarországi utazásuk esetén 1.500 euró juttatásban részesülnek. A bizottságokat vezető igazgatósági tagok havi 1.000 euró díjazást kapnak.

Az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és a felsővezetés tagjai által birtokolt részvények

	2008	2007
	RÉSZVÉNY DARABSZÁM	RÉSZVÉNY DARABSZÁM
IGAZGATÓSÁG	466.441	413.798
FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG	891	891
FELSŐVEZETÉS (BELSŐ IGAZGATÓSÁGI TAGOK KIVÉTELÉVEL)	218.352	141.497
ÖSSZESEN	685.684	556.186

A Társaság vezetésének tagjaival történt tranzakciók

Az Igazgatóság alelnöke, Csányi Sándor az OTP Bank Nyrt. elnök-vezérigazgatója. A MOL Nyrt. és annak egyes leányvállalatai szerződéses kapcsolatban állnak az OTP Csoport tagjaival, többek között bankszámlavezetési, brókeri és hitelkártya szolgáltatási, illetve kölcsönfinanszírozási tevékenységek vonatkozásában. Az OTP-vel kötött tranzakciók egyike sem minősül a rendes üzletmeneten kívüli, illetve jelentős értékű ügyletnek. Valamennyi tranzakció független felek hasonló körülmények esetén egymással szemben érvényesíthető árainak megfelelő ellenértéken történt.

Kamarás Miklósnak, az Igazgatóság tagjának egy közeli hozzátartozója közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik a Roff-Petrol Bt.-ben, amely partnerként üzemeltet négy töltőállomást.

A Felügyelő Bizottság egyik tagja, Major János a szakszervezetek által alapított Fókusz Kom Kht. vezető tisztségviselője volt, amely 2004. során 330 millió forint kölcsönt kapott a MOL Nyrt.-től. 2007. december 31-én a kölcsön összege 270 millió forint volt. A MOL Nyrt. 2007. év folyamán energia-szolgáltatási szerződés keretében 125 millió forint forgalmat bonyolított a Fókusz Kom Kht-vel. 2007. október 29-én a Fókusz Kom Kht. független fél részére értékesítésre került, ezzel egyidejűleg az új tulajdonos új vezető tisztségviselőket választott. Major János testvére a CSÚCS 94 Kft ügyvezető igazgatója, amely társaság 2008-ban 20 millió forint, míg 2007-ben 168 millió forint karbantartási szolgáltatást végzett a Petrolszolg Kft. részére. A MOL Nyrt. 2008. év folyamán bérleti szerződés keretében 1 millió forint, míg 2007. évben 4 millió forint forgalmat bonyolított a CSÚCS 94 Kft.-vel.

A Felügyelő Bizottság egyik tagja, Slavomír Hatina úr a Slovintegra a.s. társaságon keresztül a szlovák Granitol társaságban rendelkezik közvetett részesedéssel, amely társaságnak a Csoport 2008. év folyamán 193 millió forint, míg 2007 során 4.484 millió forint értékben szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett polietilént értékesített. Továbbá Hatina úr a BAITEC Group a.s. társaságon keresztül a szlovák Real–H.M. s.r.o. társaságban is rendelkezik közvetett részesedéssel, amely társaságnak a Csoport 2008-ban 5.170 millió forint, míg 2007. év folyamán 3.929 millió forint értékben szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett értékesített termékeket.

A Termékelőállítás és Kereskedelem ügyvezető igazgatója, Horváth Ferenc testvére tölti be a Vértes Volán Zrt. vezérigazgatói pozícióját, amely társaság (a közbeszerzésekre vonatkozó előírásoknak megfelelően) rendszeresen vásárol üzemanyagot a MOL Csoporttól. A tranzakciók szokásos kereskedelmi feltételek mellett, piaci árakon történtek, összértékük 2008 során 2.057 millió forint, míg 2007-ben 1.777 millió forint volt.

A Csoport Pénzügyi igazgatója, Molnár József és közeli hozzátartozói tulajdonosai a MoNa-Arbor Kft.-nek. A közeli családtagok ügyvezető igazgatói a Kft.-nek, amely a Petrolszolg Kft.-nek nyújtott szolgáltatást. 2008-ban a Csoport 2,4 millió forint értékben vásárolt szolgáltatásokat a társaságtól, a szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett.

A Slovnaft Igazgatóság egyik tagja és vezérigazgatója, Dr. Világi Oszkár a Csekés, Világi, Drgonec & Partners spol. s r.o. ügyvédi iroda partnere, amely a 2008. évben 78 millió forint értékben, míg 2007. évben 52 millió forint értékben nyújtott a Csoport részére jogi szolgáltatást. Világi úr továbbá 2007. január 31-ig tagja volt a OTP Banka Slovensko, a.s. Igazgatóságának.

A Slovnaft Felügyelő Bizottságának egyik tagja, Pavol Buday cégjegyzési jogosultsággal rendelkezik az APOLKA, s.r.o. társaságban, amely 2008 folyamán 34 millió forint, míg 2007 folyamán 7 millió forint értékben végzett szolgáltatásokat a MOL Nyrt. számára. 2008-ban az APOLKA s.r.o.-nak szolgáltatást nyújtott a Slovnaft 11 millió forint értékben, szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett.

A TVK Igazgatóság egyik tagja, Gansperger Gyula, Felügyelő Bizottsági tisztséget tölt be Geohidroterv Mérnökgeológiai, Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kft.-ben, amely 2007 folyamán 62 millió forint értékben végzett szolgáltatásokat a MOL Nyrt. számára.

Juttatások a kulcspozícióban lévő felső- és középvezetés részére

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
BÉREK ÉS EGYÉB RÖVID TÁVÚ JUTTATÁSOK	2.451	1.956
VÉGKIELÉGÍTÉS	-	-
MUNKAVISZONY MEGSZÚNÉSE UTÁNI JUTTATÁSOK	17	7
EGYÉB HOSSZÚ TÁVÚ JUTTATÁSOK	-	283
RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK	186	392
ÖSSZESEN	2.654	2.638

Az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjai részére nyújtott kölcsönök

Sem az Igazgatóság, sem a Felügyelő Bizottság tagjai részére nem került sor kölcsön nyújtására.

37 RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK

Tárgyév során a munkavállalók részére adott juttatások elszámolt összegét az alábbi táblázat tartalmazza:

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
RÉSZVÉNY ELSZÁMOLÁSÚ JUTTATÁSOK KÖLTSÉGE	133	353
KÉSZPÉNZ ELSZÁMOLÁSÚ JUTTATÁSOK KÖLTSÉGE / KÖLTSÉGÉNEK VISSZAFORDULÁSA	-973	1.556
RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK KÖLTSÉGE / KÖLTSÉGÉNEK VISSZAFORDULÁSA	-840	1.909

A részvény alapú juttatások részletes bemutatása alább található.

Átváltható kötvényprogram

A kötvényprogramban részt vevő vezetők zárt körben kibocsátott „A” sorozatú törzsrészvényre átváltoztatható kötvényeket jegyeztek banki hitel felvételével, 2003. október 9-én. A programhoz 1.200 db 10 millió forint névértékű kötvény került kibocsátásra, melyet 5 év alatt, az év előre meghatározott szakaszában (októberben) egyenlő részletekben válthatnak át a jogosultak kötvényenként 1.779 db „A” típusú MOL részvényre. Az átváltoztatható kötvények összetett pénzügyi instrumentumként kerültek elszámolásra a konszolidált éves beszámolóban (lásd 2. Jegyzet)

A jegyezhető kötvényszám a MOL Nyrt. Igazgatósági tagjai számára 25 db/fő, bizottsági elnökök esetében 30 db/fő, az Igazgatóság elnökének (az Igazgatóság elnökhelyettesének, ha az Igazgatóság elnöke ügyvezető) 35 db volt, a többi kötvény lejegyzésére a MOL Csoport kiemelt vezetői jogosultak. Az ötödik átváltásra 2008 októberében volt lehetőség, ezt követően a kötvényprogram lezárásra került.

Az átváltható kötvényprogramban szereplő részvényopciók alakulása a következő:

	ÁTVÁLTÁSI OPCIÓ		SÚLYOZOTT	
	DARABSZÁMA	ÁTVÁLTÁSI ÁR	DARABSZÁMA	ÁTVÁLTÁSI ÁR
	2008	2008	2007	2007
	RÉSZVÉNY	FORINT/ RÉSZVÉNY	RÉSZVÉNY	FORINT/ RÉSZVÉNY
TÁRGYÉV ELEJÉN FENNÁLLÓ OPCIÓK	327.336	5.980	690.252	5.962
TÁRGYÉV SORÁN JUTTATOTT OPCIÓK	-	-	-	-
TÁRGYÉV SORÁN VISSZAVETT OPCIÓK	-	-	-17.790	5.621
TÁRGYÉV SORÁN LEHÍVOTT OPCIÓK	-327.336	5.980	-345.126	5.962
TÁRGYÉV SORÁN LEJÁRT OPCIÓK	-	-	-	-
ÉV VÉGÉN FENNÁLLÓ OPCIÓK	0	0	327.336	5.980
LEHÍVHATÓ OPCIÓK ÉV VÉGÉN	-	-	-	-

A év során átváltott kötvények átváltáskori súlyozott átlagos részvényenkénti lehívási árfolyama 5.980 forint volt.. 2007 és 2008 során nem került sor átváltható kötvény juttatására.

	2008	2007
	MILLIÓ FORINT	MILLIÓ FORINT
TÁRGYÉVBEN ELSZÁMOLT KÖLTSÉG	133	353
LE NEM HÍVOTT ÁTVÁLTÁSI OPCIÓK VALÓS ÉRTÉKE	-	892
ÁTVÁLTHATÓ KÖTVÉNY KÖTELEZETTSÉG RÉSZE	-	1.840
ÁTVÁLTHATÓ KÖTVÉNY TŐKE RÉSZE	-	2.020

Részvény alapú opciók juttatás a menedzsment részére

A 2006. évtől bevezetett részvényopció alapuló ösztönző rendszer a MOL Csoport menedzsmentjének hosszú távú részvényárfolyam-növelés érdekelttségét teremti meg.

Az opciók ösztönző egy évenként ismétlődő, MOL részvényekre vonatkozó vételi opció alapján számított készpénz kifizetésű bérösztönző, mely:

- évente induló 5 éves (3 éves megszolgálati + 2 éves lehívási időszak) periódust átfogva működik,
- mértékét a MOL besorolási kategóriánként meghatározott egységek mennyisége határozza meg,
- az egységek értékének meghatározására évente kerül sor (az ösztönző bevezetése óta 1 egység = 100 MOL részvény).

A futamidő harmadik évének végéig nincs lehetőség az opció beváltására (megszolgálati időszak), a 4. év január 1-jétől az 5. év december 31-ig terjedő időszak a beváltási periódus. A kifizetés a beváltási periódusban a beváltás bejelentése alapján történik, mely a megállapított részvény darabszám és az árfolyam növekmény (induló ár és a beváltási ár különbözete) szorzataként kerül meghatározásra és kifizetésre.

A részvény alapú opciós juttatás részletei a következők:

	SÚLYOZOTT		SÚLYOZOTT	
	ÁTVÁLTÁSI OPCIÓ DARABSZÁMA 2008 RÉSZVÉNY	ÁTLAGOS ÁTVÁLTÁSI ÁR 2008 FORINT/ RÉSZVÉNY	ÁTVÁLTÁSI OPCIÓ DARABSZÁMA 2007 RÉSZVÉNY	ÁTLAGOS ÁTVÁLTÁSI ÁR 2007 FORINT/ RÉSZVÉNY
ÉV ELEJÉN FENNÁLLÓ OPCIÓK	293.984	20.712	139.412	20.170
ÉV SORÁN JUTTATOTT OPCIÓK (2007- BEN FORINTBAN, 2008-BAN EURÓBAN)	178.659	26.432	163.296	21.146
ÉV SORÁN VISSZAVETT OPCIÓK	-21.478	20.783	-8.724	20.170
ÉV SORÁN LEHÍVOTT OPCIÓK	-	-	-	-
ÉV SORÁN LEJÁRT OPCIÓK	-	-	-	-
ÉV VÉGÉN FENNÁLLÓ OPCIÓK	451.165	22.974	293.984	20.712
ÉV VÉGÉN LEHÍVHATÓ OPCIÓK	-	-	-	-

Az IFRS 2-vel összhangban, a részvény alapú opciós juttatás készpénz elszámolású tranzakcióként került kimutatásra, az ösztönző megszolgálat időpontjában számított valós értékének az eltelt megszolgálati időszakra jutó része ráfordításként történő elszámolásával. Az opciós juttatás költsége a személyi jellegű ráfordítások között került elszámolásra, a Szállítók és egyéb kötelezettségek egyidejű növekedésével, amely 2008-ban 973 millió forint, 2007-ben 902 millió forint volt (bérjárulékok nélkül). Ezen költségeken felül további 654 millió forint (bérjárulékok nélkül) merült fel 2007-ben a korábbi, szintén készpénz elszámolású ösztönző rendszer lezárása miatt.

A valós értékek a binomiális opció árazási modell alapján kerültek meghatározásra. A modell alapadatai a következők:

	2008	2007
SÚLYOZOTT ÁTLAGOS ÁTVÁLTÁSI ÁR (FORINT / RÉSZVÉNY)	22.974	20.712
2008. DECEMBER 31-I RÉSZVÉNYÁRFOLYAM (FORINT / RÉSZVÉNY)	9.898	24.491
MÚLTBÉLI ADATOKON ALAPULÓ VÁRHATÓ VOLATILITÁS	40,59%	31,89%
VÁRHATÓ OSZTALÉK HOZAM	4,81%	2,34%
VÁRHATÓ ÉLETTARTAM (ÉV)	3,12	3,56
KOCKÁZATMENTES KAMATLÁB		
2008: EURÓBAN MEGHATÁROZVA	2,23%	-
2007: FORINTBAN MEGHATÁROZVA	9,70%	7,58%

ÖSSZEFOGLALÓ

PÉNZÜGYI ADATOK (IFRS)

EREDMÉNYKIMUTATÁS A DECEMBER 31-VEL VÉGZŐDŐ ÉVRE

	2003	2004
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ
ÁRBEVÉTEL ÉS EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTEL	1.524.039	1.971.956
ÖSSZES MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG	1.440.968	1.723.185
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	83.071	248.771
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEK RÉSZESEDÉSE AZ EREDMÉNYBŐL	99.981	208.570

MÉRLEG A DECEMBER 31-VEL VÉGZŐDŐ ÉVRE

	2003	2004
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	1.091.774	1.101.385
FORGÓESZKÖZÖK	440.961	533.495
ÖSSZES ESZKÖZ	1.532.735	1.634.880
ANYAVÁLLALATI RÉSZVÉNYESEKRE JUTÓ SAJÁT TŐKE	523.869	734.170
KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESEDÉSE	155.752	67.955
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	430.995	319.716
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	422.119	513.039
ÖSSZES SAJÁT TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	1.532.735	1.634.880

CASH-FLOW A DECEMBER 31-VEL VÉGZŐDŐ ÉVRE

	2003	2004
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ
ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS	203.158	324.381
BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA	-298.529	-224.811
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ PÉNZÁRAMLÁSA	114.639	-75.657
PÉNZESZKÖZÖK CSÖKKENÉSE (-) / NÖVEKEDÉSE	19.268	23.913

* 2007 ÁTLAG HUF/USD	183,8
** 2007. ÉV VÉGE HUF/USD	172,6
* 2008 ÁTLAG HUF/USD	171,8
** 2008. ÉV VÉGE HUF/USD	187,9

	2005	2006 RESTATED	2007	2007	2008	2008
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	USD MILLIÓ*	HUF MILLIÓ	USD MILLIÓ*
	2.473.614	2.992.149	2.669.014	14.521	3.554.759	20.691
	2.169.178	2.582.577	2.313.509	12.587	3.355.535	19.532
	304.436	409.572	355.505	1.934	199.224	1.160
	244.919	329.483	257.796	1.403	141.418	823
	2005	2006 RESTATED	2007	2007	2008	2008
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	USD MILLIÓ**	HUF MILLIÓ*	USD MILLIÓ**
	1.344.176	1.301.035	1.544.236	8.947	2.027.899	10.792
	684.659	864.297	888.521	5.148	888.514	4.729
	2.028.835	2.165.332	2.432.757	14.095	2.916.413	15.521
	983,279	1.079.666	792.164	4.590	1.112.981	5.924
	70.359	191.537	127.417	738	118,419	630
	427.979	410.987	861.702	4.992	942.957	5.018
	547.218	483.142	651.474	3.775	742.056	3.949
	2.028.835	2.165.332	2.432.757	14.095	2.916.413	15.521
	2005	2006 RESTATED	2007	2007	2008	2008
	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	HUF MILLIÓ	USD MILLIÓ**	HUF MILLIÓ*	USD MILLIÓ**
	282.159	529.508	315.506	1.716	347.203	2.021
	-259.480	111.669	-336.978	-1.833	-474.792	-2,764
	-49.472	-287,481	-245.951	-1.338	209.070	1.217
	-26.793	353.696	-267,423	-1.455	81.481	474

FŐBB MŰKÖDÉSI ADATOK

Bizonyított bruttó szénhidrogénkészletek alakulása (SEC szerint)*

ÖSSZES MAGYARORSZÁGI KÉSZLET	FÖLDGÁZ		KŐOLAJ		KOMBINÁLT	
	MILLIÓ M ³	BCF	KT	MILLIÓ HORDÓ	KTOE	MILLIÓ BOE
DECEMBER 31, 2004	29.246,8	1.032,8	8.665,0	65,4	36.017,9	271,9
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	120,0	4,2	-1.801,0	-13,6	-2.804,1	-21,2
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	1.243,7	43,9	448,7	3,4	1.838,3	13,9
TERMELÉS	-3.010,4	-106,3	-947,3	-7,2	-3.539,1	-26,7
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	-105,3	-3,7	0,0	0,0	-88,0	-0,7
DECEMBER 31, 2005	27.494,8	971,0	6.365,3	48,1	31.425,0	237,3
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	534,2	18,9	269,8	2,0	812,5	6,1
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	44,4	1,6	62,7	0,5	106,5	0,8
TERMELÉS	-3.224,6	-113,9	-885,5	-6,7	-3.664,6	-27,7
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DECEMBER 31, 2006	24.848,8	877,5	5.812,0	43,9	28.679,4	216,5
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	-1.483,8	-52,4	-18,4	-0,1	-1.421,1	-10,7
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	194,9	6,9	0,0	0,0	167,5	1,3
TERMELÉS	-2.620,3	-92,5	-838,4	-6,3	-3.029,2	-22,9
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	-2.261,6	-79,9	0,0	0,0	-2.245,3	-17,0
DECEMBER 31, 2007	18.678,0	659,6	4.955,3	37,4	22.151,3	167,2
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	-3.486,4	-123,1	-903,5	-6,8	-4.489,7	-33,9
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	37,0	1,3	0,0	0,0	38,2	0,3
TERMELÉS	-2.619,8	-92,5	-811,2	-6,1	-3.051,4	-23,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DECEMBER 31, 2008	12.608,7	445,3	3.240,6	24,5	14.648,4	110,6

* AZ ADATOK NEM TARTALMAZZÁK AZ INA, D.D. KÉSZLETEIBŐL A TULAJDONI HÁNYAD ALAPJÁN A MOL-RA JUTÓ ÉRTÉKET, VISZONT TARTALMAZZÁK AZ MMBF ZRT. KÉSZLETÉRTÉKEINEK 100%-ÁT.

Bizonyított bruttó szénhidrogénkészletek alakulása (SEC szerint)*

KÜLFÖLDI KÉSZLET	FÖLDGÁZ		KŐOLAJ		KOMBINÁLT	
	MILLIÓ M ³	Bcf	KT	MILLIÓ HORDÓ	KTOE	MILLIÓ BOE
DECEMBER 31, 2004	0,0	0,0	5.312,5	38,6	5.312,5	38,6
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	0,0	0,0	3.313,5	24,1	3.313,5	24,1
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TERMELÉS	0,0	0,0	-1.368,9	-10,0	-1.368,9	-10,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DECEMBER 31, 2005	0,0	0,0	7.257,1	52,8	7.257,1	52,8
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	0,0	0,0	-18,9	-0,2	-18,9	-0,2
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	82,7	2,9	0,0	0,0	69,0	0,6
TERMELÉS	0,0	0,0	-1.307,7	-9,5	-1.307,7	-9,5
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	863,0	6,0	863,0	6,0
DECEMBER 31, 2006	82,7	2,9	6.793,5	49,1	6.862,5	49,7
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	41,0	1,4	6.531,8	45,7	6.560,2	45,9
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TERMELÉS	-57,6	-2,0	-1.305,1	-9,5	-1.349,2	-9,8
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	313,8	2,3	313,8	2,3
DECEMBER 31, 2007	66,1	2,3	12.334,1	87,7	12.387,3	88,1
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	20,8	0,7	-5.011,4	-35,0	-4.994,1	-34,8
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	74,8	0,5	74,8	0,5
TERMELÉS	-53,1	-1,9	-1.191,7	-8,6	-1.234,5	-9,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DECEMBER 31, 2008	33,8	1,2	6.205,8	44,6	6.233,5	44,9
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2004. DECEMBER 31-ÉN	29.246,8	1.032,8	13.977,5	104,0	41.330,4	310,6
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2005. DECEMBER 31-ÉN	27.494,8	971,0	13.622,4	100,8	38.682,1	290,0
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2006. DECEMBER 31-ÉN	24.931,5	880,4	12.605,5	93,0	35.541,9	266,2
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2007. DECEMBER 31-ÉN	18.744,1	661,9	17.289,4	125,1	34.538,6	255,4
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN-KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2008. DECEMBER 31-ÉN	12.642,5	446,5	9.446,4	69,1	20.881,9	155,5

* AZ ADATOK NEM TARTALMAZZÁK AZ INA, D.D. KÉSZLETEIBŐL A TULAJDONI HÁNYAD ALAPJÁN A MOL-RA JUTÓ ÉRTÉKET, VISZONT TARTALMAZZÁK AZ MMBF ZRT. KÉSZLETÉRTÉKEINEK 100%-ÁT.

Bruttó szénhidrogénkészletek alakulása (SPE szerint)*

BIZONYÍTOTT KÉSZLET	FÖLDGÁZ		KŐOLAJ		KOMBINÁLT	
	MILLIÓ M3	Bcf	KT	MILLIÓ HORDÓ	KTOE	MILLIÓ BOE
MAGYARORSZÁGI KÉSZLET 2007. DECEMBER 31-ÉN	18.249,9	644,5	7.768,2	58,6	22.484,6	169,8
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	-1.552,4	-54,8	-3.315,6	-25,0	-3.454,6	-26,1
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	50,9	1,8	7,8	0,1	58,1	0,4
TERMELÉS	-2.619,8	-92,5	-811,2	-6,1	-3.051,4	-23,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MAGYARORSZÁGI KÉSZLET 2008. DECEMBER 31-ÉN	14.128,6	498,9	3.649,2	27,6	16.036,7	121,1
OROSZORSZÁGI, PAKISZTÁNI KÉSZLET 2007. DECEMBER 31-ÉN	1.787,6	63,1	13.434,8	95,6	14.858,0	107,5
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	0,0	0,0	230,0	1,9	229,9	1,7
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	448,4	3,3	448,4	3,3
TERMELÉS	-53,1	-1,9	-1.191,7	-8,6	-1.234,5	-9,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OROSZORSZÁGI, PAKISZTÁNI KÉSZLET 2008. DECEMBER 31-ÉN	1.734,5	61,3	12.921,5	92,1	14.301,8	103,5
INA D.D. KÉSZLET (25%) 2007. DECEMBER 31-ÉN	7.964,7	281,3	2.447,9	18,1	10.559,3	67,4
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	113,5	4,0	73,2	0,6	186,4	1,7
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TERMELÉS	-568,3	-20,1	-203,2	-1,5	-772,4	-5,4
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	6.656,8	235,1	2.054,6	15,2	8.840,4	56,5
INA D.D. KÉSZLET (47,16%) 2008. DECEMBER 31-ÉN	14.166,8	500,3	4.372,6	32,3	18.813,8	120,2
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN- KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2007. DECEMBER 31-ÉN	28.002,2	988,9	23.650,9	172,3	47.901,9	344,7
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN- KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2008. DECEMBER 31-ÉN	30.029,9	1.060,5	20.943,3	152,0	49.152,3	344,8

* AZ ADATOK 100%-BAN TARTALMAZZÁK AZ MMBF ZRT. KÉSZLETEIT, TOVÁBBÁ AZ INA, D.D. KÉSZLETEIBŐL A TULAJDONI HÁNYAD SZERINT A MOL-RA JUTÓ ÉRTÉKET. AZ INA, D.D. ESETÉBEN A KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS, ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS VALAMINT TERMELÉS SOROK EGÉSZ ÉVRE VONATKOZÓAN 25%-OS RÉSZESÉDÉSSSEL LETTEK FIGYELEMBE VÉVE. AZ INA, D.D. KÉSZTADATAI A MOL BECSLÉSEIN ALAPULNAK.

Bruttó szénhidrogénkészletek alakulása (SPE szerint)*

BIZONYÍTOTT ÉS VALÓSZÍNŰ KÉSZLET	FÖLDGÁZ		KŐOLAJ		KOMBINÁLT	
	MILLIÓ M ³	BCF	KT	MILLIÓ HORDÓ	KTOE	MILLIÓ BOE
MAGYARORSZÁGI KÉSZLET 2007. DECEMBER 31-ÉN	23.003,1	812,3	9.477,5	71,6	27.784,8	209,8
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	1.063,4	37,6	-2.457,4	-18,6	-676,6	-5,1
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	96,9	3,4	194,3	1,5	285,1	2,2
TERMELÉS	-2.619,8	-92,5	-811,2	-6,1	-3.051,4	-23,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MAGYARORSZÁGI KÉSZLET 2008. DECEMBER 31-ÉN	21.543,6	760,8	6.403,3	48,3	24.342,0	183,8
OROSZORSZÁGI, PAKISZTÁNI KÉSZLET 2007. DECEMBER 31-ÉN	1.947,6	68,8	16.557,6	118,0	18.105,8	130,8
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	0,0	0,0	1.316,1	10,1	1.316,0	9,9
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	5.046,6	36,7	5.046,6	36,7
TERMELÉS	-53,1	-1,9	-1.191,7	-8,6	-1.234,5	-9,0
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OROSZORSZÁGI, PAKISZTÁNI KÉSZLET 2008. DECEMBER 31-ÉN	1.894,5	66,9	21.728,7	156,1	23.234,0	168,5
INA D.D. KÉSZLET (25%) 2007. DECEMBER 31-ÉN	11.189,5	395,2	3.198,4	23,6	14.667,9	93,6
KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS	989,1	34,9	90,0	0,7	1.127,1	7,4
ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TERMELÉS	-568,3	-20,1	-203,2	-1,5	-772,4	-5,4
KÉSZLETVÁSÁRLÁS,VAGY ÉRTÉKESÍTÉS	10.291,4	363,4	2.734,8	20,2	13.316,1	84,7
INA D.D. KÉSZLET (47,16%) 2008. DECEMBER 31-ÉN	21.901,7	773,4	5.820,1	43,0	28.338,8	180,3
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN- KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2007. DECEMBER 31-ÉN	36.140,2	1.276,3	29.233,5	213,1	60.558,6	434,2
ÖSSZES SZÉNHYDROGÉN- KÉSZLET (HAZAI ÉS KÜLFÖLDI) 2008. DECEMBER 31-ÉN	45.339,8	1.601,2	33.952,0	247,5	75.914,8	532,6

* AZ ADATOK 100%-BAN TARTALMAZZÁK AZ MMBF ZRT. KÉSZLETEIT, TOVÁBBÁ AZ INA, D.D. KÉSZLETEIBŐL A TULAJDONI HÁNYAD SZERINT A MOL-RA JUTÓ ÉRTÉKET. AZ INA, D.D. ESETÉBEN A KÉSZLETÁTÉRTÉKELÉS, ÚJ FELFEDEZÉS, FELTÁRÁS VALAMINT TERMELÉS SOROK EGÉSZ ÉVRE VONATKOZÓAN 25%-OS RÉSZESEDÉSSEL LETTEK FIGYELEMBE VÉVE. AZ INA, D.D. KÉSZLETADATAI A MOL BECSLÉSEIN ALAPULNAK.

ÁTLAGOS TERMELÉSI KÖLTSÉGEK ALAKULÁSA	2004	2005	2006	2007	2008*
KŐOLAJ					
USD/HORDÓ	6,11	6,28	6,33	9,98	13,53
FÖLDGÁZ					
USD /MILLIÓ KÖBLÁB (MMcf)	858,7	937,7	861,3	936,3	1.347,6
ÖSSZES USD/BOE	5,73	6,05	5,87	8,03	11,16

* MMBF ZRT. TERMELÉSE NÉLKÜL

KUTATÓ ÉS FELTÁRÓ KUTAK	2004	2005	2006	2007	2008
TESZTELTE KUTAK	121 (102)	41 (28)	19 (15)	52 (31)	32 (24)
EBBŐL KUTATÓFÚRÁS (EBBŐL KÜLFÖLDI)	8 (1)	12 (2)	7 (3)	16 (3)	12 (6)
KŐOLAJTALÁLAT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	0 (0)	1 (0)	2 (0)	0(0)	2 (1)
FÖLDGÁZTALÁLAT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	1 (0)	2 (1)	1 (0)	8 (0)	6 (2)
MEDDŐ KÚT/NEM KERESKEDELMI ÉRTÉKŰ TALÁLAT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	7 (1)	9 (1)	4 (3)	8 (3)	4 (3)
EBBŐL FELTÁRÓFÚRÁS (EBBŐL KÜLFÖLDI)	43 (31)	29 (26)	12 (12)	36 (28)	20 (18)
KŐOLAJTALÁLAT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	31 (31)	29 (26)	11 (11)	31 (26)	17 (16)
FÖLDGÁZTALÁLAT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	12 (0)	0 (0)	1 (1)	3 (2)	2 (2)
MEDDŐ KÚT (EBBŐL KÜLFÖLDI)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0)	1 (0)

SZÉNHYDROGÉN-TERMELÉS (BRUTTÓ ADATOK) (KT)	2004	2005	2006	2007	2008**
KŐOLAJTERMELÉS (HAZAI)*	1.024	884	857	799	743
KŐOLAJTERMELÉS (KÜLFÖLDI)	1.148	1.369	1.310	1.323	1.181
KONDEZÁTUM-TERMELÉS (HAZAI)	229	206	216	162	163
KONDEZÁTUM-TERMELÉS (KÜLFÖLDI)	0	0	0	10	11
PB-TERMELÉS	220	206	200	157	133
EGYÉB GÁZTERMÉK	52	51	43	41	33

* LEVÁLASZTOTT KONDEZÁTUM NÉLKÜL

** MMBFZRT. TERMELÉSE NÉLKÜL

FÖLDGÁZ TERMELÉS (NETTÓ SZÁRAZ) MILLIÓ M3	2004	2005	2006	2007	2008
FÖLDGÁZ TERMELÉS (HAZAI)*	3.015	2.966	3.028	2.488	2.480
FÖLDGÁZTERMELÉS (KÜLFÖLDI)	0	31	51	58	53

* 2006-TÓL NEM TARTALMAZZA A MOL GÁZTÁROLÓ ZRT KEZDETI PÁRNAGÁZ KITERMELÉSÉT A MOL GÁZTÁROLÓ ZRT ÉRTÉKESÍTÉSE MIATT

SZÁLLÍTOTT FÖLDGÁZ MENNYISÉG (MILLIÓ M ³)	2004	2005	2006	2007	2008
MAGYARORSZÁGI SZÁLLÍTÁS	17.004	17.714	17.278	14.961	15.140
TRANZIT	2.526	2.570	2.386	2.390	2.427

SZÁLLÍTÁSI DÍJ (FT/M3)	2004	2005	2006	2007	2008
MAGYARORSZÁGI SZÁLLÍTÁSI DÍJ	3.00	3.03	3.16	3.68	3.89

KŐOLAJ-FELDOLGOZÁSI ADATOK (KT)	2004	2005	2006	2007	2008
FELDOLGOZOTT HAZAI KŐOLAJ	980	908	852	800	771
FELDOLGOZOTT IMPORT KŐOLAJ	11.054	11.503	11.673	12.487	14.259
TELJES KŐOLAJ-FELDOLGOZÁS	12.034	12.411	12.525	13.287	15.030
GAZOLIN-FELDOLGOZÁS	231	210	214	162	197
EGYÉB ALAPANYAG-FELDOLGOZÁS	1.933	2.433	2.371	2.854	2.914
TELJES FELDOLGOZOTT MENNYISÉG	14.198	15.054	15.110	16.303	18.141
BÉR- ÉS KÖZÖS FELDOLGOZÁS	0	0	0	0	0
ÁTLAGOS DESZTILLÁCIÓS KIHASZNÁLTSÁG DUNAI FINOMÍTÓ %	86	91	89	91	88
ÁTLAGOS DESZTILLÁCIÓS KIHASZNÁLTSÁG BRATISLAVA FINOMÍTÓ %	94	95	98	98	100

KŐOLAJTERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSI ADATOK (KT - PB ÉS GÁZTERMÉKEK NÉLKÜL)	2004	2005	2006	2007*	2008
MAGYARORSZÁGI TERMÉK-ÉRTÉKESÍTÉS	3.892	4.065	4.630	4.701	4.753
GÁZ- ÉS TÜZELŐOLAJOK	1.808	1.919	2.345	2.438	2.577
MOTORBENZINEK	1.159	1.148	1.286	1.331	1.297
FŰTŐOLAJOK	238	166	132	161	75
BITUMENEK	165	244	300	163	207
KENŐANYAGOK	25	26	24	26	20
EGYÉB TERMÉKEK	497	562	543	582	577
SZLOVÁKIAI TERMÉKÉRTÉKESÍTÉS	1.408	1.378	1.464	1.524	1.626
GÁZ- ÉS TÜZELŐOLAJOK	690	719	786	838	905
MOTORBENZINEK	467	420	406	444	457
KENŐANYAGOK	20	15	11	10	8
BITUMENEK	58	96	99	85	93
EGYÉB TERMÉKEK	173	128	162	147	163
EXPORT ÉRTÉKESÍTÉS	5.836	6.004	5.714	6.576	8.710
GÁZ- ÉS TÜZELŐOLAJOK	3.150	3.264	3.254	3.671	5.013
MOTORBENZINEK	1.554	1.534	1.263	1.365	1.667
KENŐANYAGOK (BÁZISOLAJJAL)	94	28**	28**	26**	22**
BITUMENEK	167	191	128	300	885
EGYÉB TERMÉKEK	871	987	1.041	1.214	1.123
ÖSSZES TERMÉK-ÉRTÉKESÍTÉS	11.136	11.447	11.808	12.801	15.189

* MOL-CSOPORT TIFON-NAL NOV. 1-TŐL ÉS IES-SEL NOV. 15-TŐL

** BÁZISOLAJ NÉLKÜL

VEGYIPARI TERMELÉSI ADATOK (KT)	2004	2005	2006	2007	2008
ETILÉN	595	796	775	870	812
LDPE	294	284	263	270	246
HDPE	195	353	360	404	361
PP	370	441	496	545	515

* MOL-CSOPORT SLOVNAFT-TAL ÁPRILIS 1-TŐL

VEGYIPARI TERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSI ADATOK (KT)	2004	2005	2006	2007	2008
BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS	430	468	479	491	447
SLOVAKIA	77	69	72	84	78
EXPORT ÉRTÉKESÍTÉS	550	758	819	912	833
ÖSSZES TERMÉK-ÉRTÉKESÍTÉS	1.057	1.295	1.370	1487	1358

* MOL-CSOPORT SLOVNAFT-TAL ÁPRILIS 1-TŐL

TELJES MUNKAI DŐS ÁTLAGOS LÉTSZÁM, FŐ	2004	2005	2006	2007*	2008**
KUTATÁS ÉS TERMELÉS	1.682	1.502	1.428	1.504	1.516
FELDOLGOZÁS ÉS KERESKEDELEM	3.045	2.953	2.796	2.836	2.882
GÁZ	10	6	1	0	17
TÁRSASÁGI SZOLGÁLTATÁSOK	528	580	504	539	539
KÖZPONT ÉS EGYÉB	578	489	461	427	430
MOL NYRT. ÖSSZESEN	5.843	5.530	5.190	5.306	5.384
LEÁNYVÁLLALATOK	10.617	10.056	9.121	9.194	10.606
MOL CSOPORT	16.460	15.586	14.311	14.500	15.990

* MOL CSOPORT TIFON-NAL ÉS IES-SEL

**MOL CSOPORT ENERGOPETROL-LAL ÉS I&C ENERGO-VAL

ZÁRÓ LÉTSZÁM, FŐ	2004	2005	2006	2007*	2008**
MOL NYRT.	5.546	5.348	5.096	5.305	5.421
LEÁNYVÁLLALATOK	9.919	9.312	8.765	9.753	11.792
MOL CSOPORT	15.465	14.660	13.861	15.058	17.213

* MOL CSOPORT TIFON-NAL ÉS IES-SEL

**MOL CSOPORT ENERGOPETROL-LAL ÉS I&C ENERGO-VAL

Ezen kiegészítő olaj- és gázipari információk nem tartalmazzák az INA olaj- és gázipari tevékenységének MOL-ra jutó hányadát, mert az INA-ról a FASB 69 előírásainak megfelelő információk sem a 2008. évre, sem a megelőző évekre vonatkozóan nem álltak rendelkezésre, azonban tartalmazzák az MMBF Zrt. olaj- és gáztermelő tevékenységére vonatkozó információkat összhangban a FASB 69 14 szakasz a) pontjában foglaltakkal.

A) KÉSZLETEK

A bizonyított készlet olyan kőolaj- és gázkészletre vonatkozó mennyiségi becslés, amely figyelembe véve a jelenlegi gazdasági és működési feltételeket, geológiai és mérnöki adatok alapján gazdaságosan kitermelhető. A bizonyított termelésbe állított készlet, olyan készlet, amely a meglévő eszközök és technológia alkalmazásával gazdaságosan kitermelhető. A közzétett készletadatok nem tartalmazzák azon felfedezésekhez rendelhető mennyiségeket, melyek jelenleg még nem bizonyítottak, hiszen a technikai, pénzügyi és egyéb feltételek nem teszik lehetővé azok gazdaságos termelésbe állítását, kitermelhetőségét.

Kőolaj- és gázkészlet mennyiségi értékére egészen pontosan becslést nem lehet adni, hiszen az alkalmazott becslési módszer szubjektív döntési elemeket is tartalmaz, ezért a becslés maga időről-időre átvizsgálás tárgyát képezi.

Az év végi becsült nettó bizonyított kőolaj- és földgázkészlet értékeket és az abban történt évközi változásokat az alábbi tábla mutatja.

KŐOLAJ ÉS KONDEZÁTUMOK (KT)					
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
KÉSZLET 2006 DECEMBER 31-ÉN	7.490	4.971	12.461		12.461
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	363	4.289	4.652		4.652
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	9		9		9
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA					
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA		215	215		215
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE	-224		-224		-224
TERMELÉS	-920	-1.305	-2.225		-2.225
KÉSZLET 2007 DECEMBER 31-ÉN	6.718	8.169	14.887		14.887
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	-1.794	-2.520	-4.314		-4.314
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	10	57	67		67
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA					
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA					
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE					
TERMELÉS	-901	-822	-1.724		-1.724
KÉSZLET 2008 DECEMBER 31-ÉN	4.033	4.884	8.916		8.916
BIZONYÍTOTT, TERMELÉSBE ÁLLÍTOTT KÉSZLET					
2006 DECEMBER 31-ÉN	5.089	4.971	10.060		10.060
2007 DECEMBER 31-ÉN	5.046	2.870	7.915		7.915
2008 DECEMBER 31-ÉN	3.140	4.020	7.160		7.160

FÖLDGÁZ (MILLIÓ M ³)					
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
KÉSZLET 2006 DECEMBER 31-ÉN	14.109	72	14.182		14.182
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	-2	44	42		42
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	144		144		144
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA					
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA					
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE	-1.256		-1.256		-1.256
TERMELÉS	-987	-58	-1.045		-1.045
KÉSZLET 2007 DECEMBER 31-ÉN	12.008	59	12.067		12.067
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	27	18	45		45
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	33		33		33
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA					
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA					
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE					
TERMELÉS	-1.422	-47	-1.469		-1.469
KÉSZLET 2008 DECEMBER 31-ÉN	10.646	30	10.676		10.676
BIZONYÍTOTT, TERMELÉSBE ÁLLÍTOTT KÉSZLET					
2006 DECEMBER 31-ÉN	9.534	72	9.606		9.606
2007 DECEMBER 31-ÉN	7.652	59	7.711		7.711
2008 DECEMBER 31-ÉN	8.361	30	8.391		8.391

A külföldi kőolaj- és kondenzátum készletek oroszországi és pakisztáni készleteket tartalmaznak, míg a külföldi földgáz készletek pakisztáni készletekre vonatkoznak.

KŐOLAJ, KONDEZÁTUM ÉS FÖLDGÁZ (KT EGYENÉRTÉK)					
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
KÉSZLET 2006 DECEMBER 31-ÉN	19.404	5.028	24.432	-	24.432
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	-75	4.323	4.248	-	4.248
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	134		134	-	134
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA			0	-	0
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA		215	215	-	215
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE	-1.289		-1.289	-	-1.289
TERMELÉS	-1.691	-1.349	-3.040	-	-3.040
KÉSZLET 2007 DECEMBER 31-ÉN	16.483	8.216	24.699	-	24.699
KORÁBBI BECSLÉSEK MÓDOSÍTÁSA	-1.854	-2.505	-4.359	-	-4.359
MEZŐKITERJESZTÉS ÉS ÚJ TALÁLATOK	36	57	94	-	94
IMPROVED RECOVERY ALKALMAZÁSA				-	
KÉSZLETEK VÁSÁRLÁSA				-	
KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE				-	
TERMELÉS	-2.035	-860	-2.895	-	-2.895
KÉSZLET 2008 DECEMBER 31-ÉN	12.630	4.908	17.538	-	17.538
BIZONYÍTOTT, TERMELÉSBE ÁLLÍTOTT KÉSZLET					
2006 DECEMBER 31-ÉN	13.007	5.028	18.035	-	18.035
2007 DECEMBER 31-ÉN	11.497	2.917	14.414	-	14.414
2008 DECEMBER 31-ÉN	9.725	4.052	13.777	-	13.777

B) AKTIVÁLT ESZKÖZÉRTÉK

Kőolaj és földgáz kutató és termelő tevékenységet szolgáló tárgyi eszközök és immateriális javak összesített bruttó értékét, halmozott értékcsökkenését, értékvesztését valamint nettó könyv szerinti értékét az adott évek fordulónapjára vonatkozóan az alábbi tábla mutatja.

MILLIÓ FT	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
2006 DECEMBER 31-ÉN					
BRUTTÓ ÉRTÉK	316.972	111.743	428.715	-	428.715
BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	316.972	56.939	373.911	-	373.911
NEM BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	-	54.804	54.804	-	54.804
HALMOZOTT, ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	193.088	28.268	221.357	-	221.357
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	-	-1.452	-1.452	-	-1.452
NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK	123.884	84.927	208.811	-	208.811
2007 DECEMBER 31-ÉN					
BRUTTÓ ÉRTÉK	330.286	138.662	468.948	-	468.948
BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	330.286	105.964	436.250	-	436.250
NEM BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	0	32.698	32.698	-	32.698
HALMOZOTT, ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	235.476	41.870	277.346	-	277.346
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	0	1.408	1.408	-	1.408
NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK	94.810	95.384	190.194	-	190.194
2008 DECEMBER 31-ÉN					
BRUTTÓ ÉRTÉK	356.267	177.536	533.803	-	533.803
BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	356.267	97.379	453.647	-	453.647
NEM BIZONYÍTOTT VAGYONHOZ KAPCSOLT	0	80.157	80.157	-	80.157
HALMOZOTT, ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	252.024	55.859	307.882	-	307.882
ÁRFOLYAM KÜLÖNBÖZET	0	5.375	5.375	-	5.375
NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK	104.244	116.302	220.546	-	220.546

C) FELMERÜLT KÖLTSÉGEK

Az év során kőolaj- és földgázvagyon megszerzésére, kutatásra és mezőfejlesztésre fordított összeg, függetlenül attól, hogy aktiválásra kerül vagy költségként kerül elszámolásra.

MILLIÓ FT	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
2006 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
KÉSZLET MEGSZERZÉSE	-	43.113	43.113	-	43.113
BIZONYÍTOTT KÉSZLET	-	8.368	8.368	-	8.368
NEM BIZONYÍTOTT KÉSZLET	-	34.745	34.745	-	34.745
KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG	8.501	4.892	13.393	-	13.393
GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI MÉRÉSEK	1.332	1.173	2.505	-	2.505
KÚTFÚRÁS	7.090	3.009	10.098	-	10.098
BÉRLETI DÍJAK, EGYÉB	79	711	789	-	789
MEZŐFEJLESZTÉS	16.953	3.563	20.516	-	20.516
ÖSSZES FELMERÜLT KÖLTSÉG	25.454	51.568	77.022	-	77.022
2007 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
KÉSZLET MEGSZERZÉSE	0	9.886	9.886	-	9.886
BIZONYÍTOTT KÉSZLET	0	1.338	1.338	-	1.338
NEM BIZONYÍTOTT KÉSZLET	0	8.548	8.548	-	8.548
KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG	9.009	7.598	16.607	-	16.607
GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI MÉRÉSEK	1.579	2.814	4.393	-	4.393
KÚTFÚRÁS	7.383	3.920	11.303	-	11.303
BÉRLETI DÍJAK, EGYÉB	48	864	912	-	912
MEZŐFEJLESZTÉS	15.139	10.553	25.692	-	25.692
ÖSSZES FELMERÜLT KÖLTSÉG	24.148	28.037	52.185	-	52.185
2008 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
KÉSZLET MEGSZERZÉSE	0	11.831	11.831	-	11.831
BIZONYÍTOTT KÉSZLET	0	0	0	-	0
NEM BIZONYÍTOTT KÉSZLET	0	11.831	11.831	-	11.831
KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG	9.717	19.620	29.337	-	29.337
GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI MÉRÉSEK	3.228	8.698	11.926	-	11.926
KÚTFÚRÁS	6.451	9.525	15.976	-	15.976
BÉRLETI DÍJAK, EGYÉB	37	1.397	1.434	-	1.434
MEZŐFEJLESZTÉS	9.227	17.112	26.339	-	26.339
ÖSSZES FELMERÜLT KÖLTSÉG	18.943	48.563	67.506	-	67.506

D) EREDMÉNY

Kőolaj- és földgáztermelési tevékenység csoport szintű eredménye, figyelmen kívül hagyva a finanszírozási költségeket és az ehhez kapcsolódó adóhatást.

MILLIÓ FT	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
2006 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
ÉRTÉKESÍTÉS	167.245	32.547	199.792	-	199.792
HARMADIK FÉLNEK TÖRTÉNŐ ÉRTÉKESÍTÉS	67.922	32.547	100.470	-	100.470
BELSŐ ÁTADÁSOK	99.323	-	99.323	-	99.323
TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-20.272	-2.773	-23.045	-	-23.045
KUTATÁSI KÖLTSÉGEK	-2.401	-3.314	-5.715	-	-5.715
ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	-28.954	-7.420	-36.374	-	-36.374
EGYÉB EREDMÉNYRE HATÓ TÉTELEK	-4.534	-3.812	-8.346	-	-8.346
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	111.084	15.228	126.312	-	126.312
Adó	-1.081	-7.237	-8.318	-	-8.318
MŰKÖDÉSBŐL SZÁRMAZÓ EREDMÉNY	110.003	7.991	117.994	-	117.994
2007 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
ÉRTÉKESÍTÉS	128.694	39.072	167.766	-	167.766
HARMADIK FÉLNEK TÖRTÉNŐ ÉRTÉKESÍTÉS	43.848	39.072	82.921	-	82.921
BELSŐ ÁTADÁSOK	84.846	0	84.846	-	84.846
TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-18.899	-4.620	-23.519	-	-23.519
KUTATÁSI KÖLTSÉGEK	-4.507	-3.691	-8.197	-	-8.197
ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	-26.876	-13.605	-40.480	-	-40.480
EGYÉB EREDMÉNYRE HATÓ TÉTELEK	-4.543	543	-4.001	-	-4.001
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	73.870	17.700	91.570	-	91.570
Adó	-17.602	-4.657	-22.259	-	-22.259
MŰKÖDÉSBŐL SZÁRMAZÓ EREDMÉNY	56.268	13.043	69.310	-	69.310
2008 DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE					
ÉRTÉKESÍTÉS	187.871	30.516	218.386	-	218.386
HARMADIK FÉLNEK TÖRTÉNŐ ÉRTÉKESÍTÉS	85.155	30.516	115.670	-	115.670
BELSŐ ÁTADÁSOK	102.716	0	102.716	-	102.716
TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-22.697	-7.212	-29.909	-	-29.909
KUTATÁSI KÖLTSÉGEK	4.322	-10.074	-14.396	-	-14.396
ÉRTÉKCSÖKKENÉS, ÉRTÉKVESZTÉS	-22.543	-13.913	-36.456	-	-36.456
EGYÉB EREDMÉNYRE HATÓ TÉTELEK	-5.126	-5.860	-10.986	-	-10.986
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	133.182	-6.544	126.639	-	126.639
Adó	-24.788	-972	-25.760	-	-25.760
MŰKÖDÉSBŐL SZÁRMAZÓ EREDMÉNY	108.395	-7.516	100.879	-	100.879

Az egyéb eredményre ható tételek nem tartalmazzák a MOL-on belül átvett belső szolgáltatási költségeket.

E/I) JÖVŐBELI DISZKONTÁLT NETTÓ PÉNZÁRAMOK STANDARDIZÁLT ÉRTÉKE

A bizonyított készletek kitermeléséből származó jövőbeli nettó pénzáramok standardizált értéke a következő képpen kerül meghatározásra:

1. Az év végi gazdasági feltételek figyelembe vételével meghatározásra kerül a bizonyított készlet mennyiség jövőbeli kitermelésének ütemezése.
2. A bizonyított készlet értékesítéséből származó jövőbeli becsült pénzáramok év végi árszinten kerülnek meghatározásra.
3. A jövőbeli pénzáramokat csökkentik a becsült termelési költségek (beleértve a szállítási költséget és a bányajáradékot), jövőbeni fejlesztési és egyéb költségek (javarészt mezőfelhagyási és karbantartási költségek). A becslések év végi gazdasági feltételeken alapulnak.
4. A jövőbeli nyereségadó meghatározása az év végén érvényes törvényi adókulcs, és adókedvezmények figyelembevételével történik. Az adóalap számításánál a nettó pénzáramot csökkenti a termelést szolgáló eszközök adótörvény szerinti értékcsökkenése
5. A jelenérték meghatározása az FASB 69 előírásai szerinti 10%-os diszkontráta alkalmazásával történik.

A jövőbeli diszkontált nettó pénzáramok standardizált értékét nem lehet úgy értelmezni, hogy az a társaság kőolaj- és földgázvagyonának valós értékét mutatja. A valós érték meghatározásánál többek között figyelembe kellene venni azon készleteket is melyek jelenleg nem bizonyítottak, az ár- és költségszintek jövőbeli változásait, valamint a jelenérték meghatározásához olyan diszkontfaktor alkalmazása szükséges, amely jobban jellemzi az idő múlását és a becslésekben rejlő kockázatokat.

MILLIÓ FT	2006		
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK		
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN
JÖVŐBENI BEJÖVŐ PÉNZÁRAMOK	1.416.838	149.675	1.566.514
JÖVŐBENI TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-244.913	-23.846	-268.759
JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK	-169.122	-14.306	-183.428
JÖVŐBENI ADÓRÁFORDÍTÁS	-210.835	-23.892	-234.727
JÖVŐBENI NETTÓ PÉNZÁRAM	791.968	87.631	879.599
DISZKONT HATÁS	-325.142	-32.450	-357.593
JÖVŐBELI DISZKONTÁLT NETTÓ PÉNZÁRAMOK STANDARDIZÁLT ÉRTÉKE	466.826	55.181	522.006

MILLIÓ FT	2007		
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK		
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN
JÖVŐBENI BEJÖVŐ PÉNZÁRAMOK	1.361.413	377.658	1.739.071
JÖVŐBENI TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-249.959	-62.457	-312.415
JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK	-170.634	-63.130	-233.764
JÖVŐBENI ADÓRÁFORDÍTÁS	-209.564	-58.320	-267.883
JÖVŐBENI NETTÓ PÉNZÁRAM	731.257	193.751	925.008
DISZKONT HATÁS	-262.803	-104.682	-367.485
JÖVŐBELI DISZKONTÁLT NETTÓ PÉNZÁRAMOK STANDARDIZÁLT ÉRTÉKE	468.454	89.069	557.523

MILLIÓ FT	2008		
	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK		
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN
JÖVŐBENI BEJÖVŐ PÉNZÁRAMOK	1.183.704	109.576	1.293.280
JÖVŐBENI TERMELÉSI KÖLTSÉGEK	-177.051	-41.089	-218.140
JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK	-163.969	-27.384	-198.354
JÖVŐBENI ADÓRÁFORDÍTÁS	-217.217	-8.183	-225.400
JÖVŐBENI NETTÓ PÉNZÁRAM	625.466	-32.919	658.386
DISZKONT HATÁS	170.689	-10.305	-180.944
JÖVŐBELI DISZKONTÁLT NETTÓ PÉNZÁRAMOK STANDARDIZÁLT ÉRTÉKE	454.777	22.615	477.392

E/2) JÖVŐBELI DISZKONTÁLT NETTÓ PÉNZÁRAMOK STANDARDIZÁLT ÉRTÉKÉNEK VÁLTOZÁSA

MILLIÓ FT	KONSZOLIDÁLT VÁLLALATOK			TÁRSULT VÁLLALATOK	ÖSSZESEN
	HAZAI	KÜLFÖLDI	ÖSSZESEN		
2006 DECEMBER 31	466.826	55.181	522.006		522.006
ELADÁSI ÁR ÉS TERMELÉSI KÖLTSÉG VÁLTOZÁSÁNAK HATÁSA	78.006	24.855	102.861	-	102.861
ADOTT ÉVI KŐOLAJ ÉS FÖLGÁZ ÉRTÉKESÍTÉS, CSÖKKENTVE A TERMELÉSI KÖLTSÉGEKKEL	-110.899	-32.698	-143.597	-	-143.597
ÉV SORÁN FELMERÜLT FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉG	21.647	-32.626	-10.978	-	-10.978
FELFEDEZÉSBŐL, KITERJESZTÉSBŐL, IOR-BŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAM	4.730	0	4.730	-	4.730
JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK VÁLTOZÁSA	-4.935	4.165	-770	-	-770
KÉSZLETELADÁS ÉS KÉSZLETVÁSÁRLÁS MIATTI VÁLTOZÁS	-55.370	796	-54.574	-	-54.574
KÉSZLETBECSLÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA MIATTI VÁLTOZÁS	16.080	76.266	92.346	-	92.346
DISZKONT FELOLDÁSA	58.493	7.035	65.528	-	65.528
NYERESÉGADÓ NETTÓ VÁLTOZÁSA	-6.125	-14.335	-20.460	-	-20.460
2007 DECEMBER 31	468.454	89.069	557.523	-	557.523
ELADÁSI ÁR ÉS TERMELÉSI KÖLTSÉG VÁLTOZÁSÁNAK HATÁSA	265.510	17.892	283.401	-	283.401
ADOTT ÉVI KŐOLAJ ÉS FÖLGÁZ ÉRTÉKESÍTÉS, CSÖKKENTVE A TERMELÉSI KÖLTSÉGEKKEL	-166.612	-21.768	-188.380	-	-188.380
ÉV SORÁN FELMERÜLT FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉG	10.078	19.135	29.213	-	29.213
FELFEDEZÉSBŐL, KITERJESZTÉSBŐL, IOR-BŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ PÉNZÁRAM	2.646	62	2.708	-	2.708
JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK VÁLTOZÁSA	-4.037	7.730	3.693	-	3.693
KÉSZLETELADÁS ÉS KÉSZLETVÁSÁRLÁS MIATTI VÁLTOZÁS	0	0	0	-	0
KÉSZLETBECSLÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA MIATTI VÁLTOZÁS	-155.452	-125.012	-280.464	-	-280.464
DISZKONT FELOLDÁSA	59.269	11.909	71.178	-	71.178
NYERESÉGADÓ NETTÓ VÁLTOZÁSA	-25.078	23.598	-1.480	-	-1.480
2008 DECEMBER 31	454.777	22.615	477.392	-	477.392

“MAGAS SZINTŰ ETIKAI RENDSZERÜNK KIÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDTETÉSE, A MUNKAHELYI BALESETEK SZÁMÁNAK LÉNYEGES CSÖKKENTÉSE, A MUNKAHELYI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM BEINDÍTÁSA, KÖRNYEZETI HATÁSAINK MÉRSÉKLÉSE ÉS TEHETSÉGES KOLLÉGÁK VONZÁSA ÉS MEGTARTÁSA CSAK NÉHÁNY PÉLDA AZON KEZDEMÉNYEZÉSEINK KÖZÜL, AMELYEKKEL HOSSZÚ TÁVÚ VÁLLALATI FENNTARTHATÓSÁGRA TÖREKSZÜNK, HOZZÁJÁRULVA A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS KIALAKULÁSÁHOZ.”

MOSONYI GYÖRGY

VEZÉRIGAZGATÓ

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS BIZOTTSÁG ELNÖKE

A PÉNZÜGYEKEN TÚL:
FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYÜNK

2008. ÉVI EREDMÉNYEINK

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
WWW.MOL.HU/FF

2008-ban a MOL-csoport tovább erősítette gazdasági, környezeti és társadalmi teljesítményét a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulása és a hosszú távú vállalati fenntarthatóság elérése érdekében. Az alábbiakban a fenntartható fejlődés (FF) hét stratégiai kezdeményezése mentén gyűjtöttük össze a 2008. év legfőbb eredményeit:

1. Jó vállalatirányítás és kockázatkezelés megerősítése

- Az Etikai Kódex implementációja tovább folytatódott a MOL-csoport tagvállalatai körében, ami a munkavállalók etikai kérdésekre való nagyobb fogékonyságában, valamint az Etikai Tanács iránti bizalom erősödésében mutatkozik meg;
- Etikai oktató anyagokat és elektronikus képzési rendszert hoztunk létre;
- Etikai monitoring rendszert vezettünk be a különböző országok vállalati vezetőinek egyetértése és elfogadása mellett.

2. Összpontosítás a hosszú távú portfolió kialakítására

- A Gáz és Energia üzletág felállításával beléptünk a gázkereskedelem és energiatermelés piacára is, folyamatosan kutatva a környezetbarát energiákkal kapcsolatos megoldásokat is;
- Új vegyesvállalatot alakítottunk (CEGE) azzal a céllal, hogy geotermikus energia hasznosításával elektromos áramot és hőt termeljünk;
- Új biológiailag lebomló és hosszú élettartamú kenőanyagokat fejlesztettünk (pl. MOL Albatros 2T, szintetikus hajtómű olaj vízi járművek részére);
- Újgenerációs bioüzemanyagok koncepciójának fejlesztésére konzorcium alakult a MOL vezetésével (2008. végén kísérleti reaktor került átadásra Százhalombattán);
- Megvalósíthatósági tanulmányok készültek a nap- és szélenergia finomítókön belüli hasznosítására.

3. Összpontosítás a külső és belső ügyfelekre

- Új szolgáltatások kerültek bevezetésre a www.mol.hu oldalon: interaktív térkép, útvonaltervező program, széles körű termék- és szolgáltatáskereső;
- Az ügyfelekkel történő kapcsolattartás területén egységes elveket határoztunk meg, melyeket csoportszinten bevezettünk a kiskereskedelmi üzletágunkban;
- Megújítottuk a MOL kiskereskedelmi márkáját, mely több mint 43 kiemelt üzemanyag-töltő állomásunkon megjelenik.

4. Bizalom és hitelesség erősítése az érintett felekkel

- Továbbfejlesztettük fenntarthatósági jelentési gyakorlatunkat: az Éves jelentésbe FF tartalmat integráltunk, továbbá megújult központi FF honlapunk, így elérve a GRI-nek való (Global Reporting Initiative) B+ szintű megfelelést;
- Biztonságos tankolási és közlekedésbiztonsági programokat indítottunk ügyfeleink számára;
- Folytatódott üzemanyag-töltő állomásaink akadálymentesítése a mozgáskorlátozottak számára;
- Üzemanyag megtakarítási kampányt indítottunk magyarországi, romániai és szlovákiai vevőink környezettudatosságának növelése céljából.
- Tovább javítottuk együttműködésünket a helyi közösségekkel a Finomítás üzletünkben (pl. nyílt napok, nyári egyetem FF témájában, közös oktatási programok iskolákkal és egyetemekkel).

5. Környezeti lábnyom csökkentése

- Egy átfogó és előremutató, az egészségvédelem, biztonságtechnika és környezetvédelem (EBK) minden fontos területére kiterjedő EBK Menedzsment Rendszert (irányelveket és operatív szabályzatokat) dolgoztunk ki;

- Megkezdjük a kockázat-alapú kármentesítési módszer alkalmazását, ennek segítségével 3,45 milliárd forinttal csökkentettük a MOL-csoport környezetvédelmi kötelezettségeit (az előirányzott 6,0 milliárd forinttal szemben);
- A „Global 5” programunk keretein belül továbbfejlesztettük a beszállítóinkkal kialakított együttműködést egy átfogóbb hulladékgazdálkodási megközelítés alkalmazása érdekében;
- Növeltük a szelektív hulladékgyűjtő pontok számát a magyarországi töltőállomásokon (289 MOL töltőállomáson legalább egy típusú hulladék elkülönített gyűjtésére van lehetőség).

6. Lehetőségek, kockázatok és kötelezettségek kezelése az értéklánc mentén

- Nem történt a MOL-csoport munkavállalóit érintő halálos kimenetelű baleset, sajnálatos módon azonban két kivitelezőnket, illetve két harmadik felet érintő haláleset következett be (az előirányzat nulla volt);
- A STEP munkahelyi egészségfejlesztési program vállalati kultúránk részévé vált (a MOL, Slovnaft és TVK munkavállalóinak 40%-a kapcsolódott be; a tervezett célérték 40% volt);
- Az egymillió ledolgozott órára jutó munkaidő-kieséssel járó balesetek számát a nemzetközileg elismert 1,0 érték alá szorítottuk (0,97) (az „LTIF” előirányzat 1,0 volt);
- A közlekedésbiztonság terén tovább javult teljesítményünk, az egymillió levezetett kilométerre eső balesetek száma 1,6-re csökkent (az előirányzat 2,3 volt);
- A balesetkivizsgálási és jelentési rendszert (IRIS) következetesen alkalmaztuk: a kivizsgált események aránya elérte a 85%-ot (az előirányzat 80% volt);
- A legjobb nemzetközi gyakorlattal összhangban üzemi folyamatbiztonság menedzsment (PSM) rendszerünket is továbbfejlesztettük;
- A MOL EBK-politikájával és menedzsment rendszerével összhangban elvégeztük a kulcsfontosságú kivitelezőink előminősítését (30 kivitelezői auditra került sor, valamint bevezettük az on-line internetes előminősítői felületet).

7. Humán tőke kiaknázása

- Folytattuk Friss Diplomás Programunkat (growww), melynek keretében Magyarországon, Szlovákiában, Romániában és Pakisztánban a 2 000 jelentkező közül összesen 148 friss diplomás csatlakozott a MOL-csoporthoz;
- A MOL-csoport dolgozóinak elkötelezettsége a 2006. évi 44%-ról 48%-ra nőtt a 2008-as felmérés alapján.

2009. ÉVI CÉLJAINK

1. Jó vállalati irányítás és kockázatkezelés megerősítése

- Az Etikai Kódexhez kapcsolódó folyamatok fejlesztése a működtetési tapasztalatok alapján (képzések és monitoring);
- Etikai elektronikus képzések indítása, a tervezett részvételi arány az intranet hozzáféréssel rendelkező MOL-csoportos munkavállalók 70%-a;
- Az etikai tréningek beillesztése a vezetők és más kiemelt célcsoportok (pl: új belépők, kiküldetésben dolgozók) kompetenciafejlesztésébe;
- A reputációs kockázat integrálása az Egységes Vállalati Kockázatkezelésbe (ERM), a reputációs kockázat tudatosságának további erősítése céljából.

2. Összpontosítás a hosszú távú portfolió kialakítására

- Növelni piaci jelenlétünket Magyarországon a megújuló energiák területén;
- Új lehetőségek felkutatása a megújuló üzemanyagok és energiaforrások területén.

3. Összpontosítás a külső és belső ügyfelekre

- Vevői elégedettség jelenlegi, magas szintjének megtartása valamennyi üzletágnál.

4. Bizalom és hitelesség erősítése az érintett felekkel

- A MOL-csoport fenntarthatósági jelentése és teljesítménye kapcsán az érintett felekkel párbeszéd kezdeményezése;
- Vevőink számára üzemanyag-töltő állomásainkon biztonsági kampányunk folytatása;
- Vállalati adományozással kapcsolatos folyamataink felülvizsgálata és fejlesztése.

5. Környezeti lábnyom csökkentése

- Az üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátás-csökkentési kezdeményezés közvetlen eredményeként a fajlagos CO₂-kibocsátás 1%-os csökkentése;
- A csoportszintű vízfelhasználás 10%-os csökkentése;
- Az önértékelésen alapuló megfelelés a MOL-csoport EBK menedzsment rendszeréhez haladja meg a 70%-ot;
- Szén-dioxid stratégiánk éghajlatváltozási stratégiára történő kiterjesztése, és az üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátás csoportszintű nyilvántartásának és kapcsolódó folyamatainak kidolgozása az ÜHG 2-es és 3-as kiterjedési körére;
- A MOL-csoport 2008. végéig azonosított környezetvédelmi kötelezettségeit 4,4 milliárd forinttal kell csökkenteni 2009-ben;
- Új kockázatalapú értékelési módszer bevezetése vezetéseink olajkiömléseinek megelőzésére magyarországi termelési létesítményeinknél.

6. Lehetőségek, kockázatok és kötelezettségek kezelése az értéklánc mentén

- Az összes jelentésköteles foglalkozási megbetegedés (TROIF) értéke nulla legyen;
- Az üzleti egységek munkavállalóinak legalább 60%-a vegyen részt a munkahelyi egészségfejlesztési programban, és a távollétek aránya ne haladja meg a 3,14%-ot (MOL, SN, SPC, TVK);
- Ne legyen halálos kimenetelű baleset a MOL-csoporton belül (munkavállalók, kivitelezők és harmadik felek);
- A munkaidő-kieséssel járó balesetek gyakorisága (LTIF) legfeljebb 1,0 legyen;
- A közúti balesetek gyakorisága (RAR) ne haladja meg a 2,0-t;
- A kivizsgált rendkívüli események aránya legyen legalább 80%;
- A MOL-csoport EBK rendszere kerüljön kiterjesztésre minden EBK szempontból jelentős kivitelezőre.

7. Humán tőke kiaknázása

- A MOL-csoportban már meglévő készség-feltérképezési és kompetenciafejlesztési gyakorlatok beazonosítása, és kísérleti projekt indítása az üzleti területek szakmai karrier- és kompetencia modelljeinek meghatározása céljából;
- TVK Tanszék (Petrokémiai Technológia Intézeti Tanszék) alapítása a Miskolci és a Debreceni Egyetem Műszaki Anyagtudományi Karainak együttműködésével.

ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

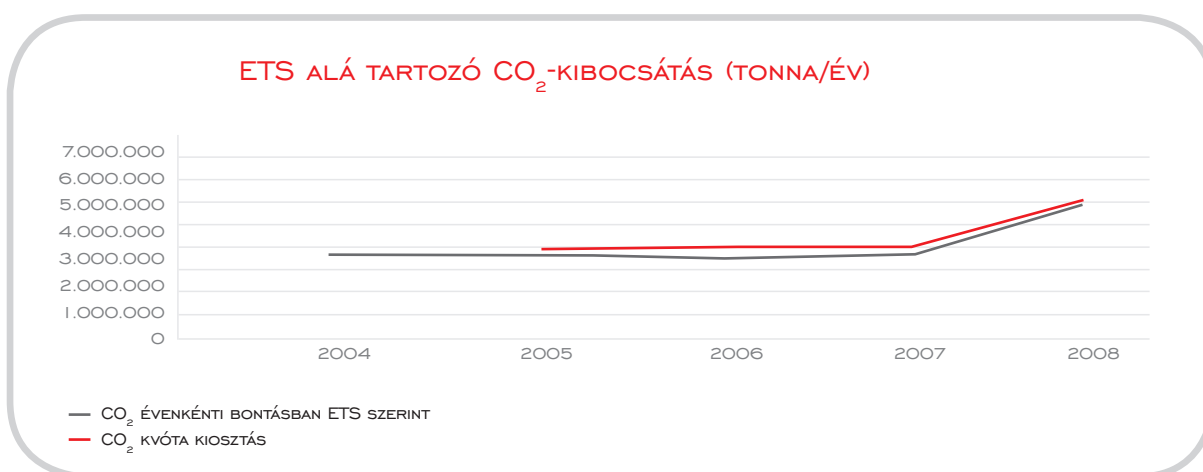
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
WWW.MOL.HU/KORNYEZET

2008-ban jelentős erőfeszítéseket tettünk egy több stratégiát - energia stratégia, üvegházhatású gáz (ÜHG) stratégia, szén-dioxid leválasztási és tárolási (CCS) stratégia - is magában foglaló klímastratégia, és egy külön, a költséghatékony megfelelést biztosító kereskedelmi eszközök alkalmazására irányuló ÜHG-kereskedelmi stratégia kidolgozására.

Ezek a stratégiák a további energiahatékonysági intézkedések azonosítását és megvalósítását, a szén-dioxid leválasztás és tárolási lehetőségek (CCS) vizsgálatát helyezik előtérbe, illetve az együttes végrehajtási (JI) és tiszta fejlesztési mechanizmuson alapuló (CDM) projektekre fókuszálnak - különös tekintettel az oroszországi és pakisztáni működésünkre. A szén-dioxid leválasztás és tárolás területén folytattuk a kialakított nemzetközi konzorciumi együttműködést az ECCO („európai szén-dioxid értéklánc”) projekt keretében, illetve az ELGI-vel (Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet) és a Miskolci Egyetemmel a K+F projekt keretében megkezdett együttműködést. E projektek célja az ipari szén-dioxid kibocsátás leválasztási, és az erre alkalmas geológiai rétegekben való biztonságos tárolási lehetőségeinek azonosítása.

ÜHG-kibocsátás csökkentése

2008-ban az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszer (ETS) hatálya alá tartozó MOL-csoport létesítmények szén-dioxid kibocsátása mintegy 6,42 Mt volt. A 2007. évi 4,09 Mt-hoz viszonyítva ez jelentős növekedésnek tűnhet, de a növekményt a Dunai Finomítóban telepített gőzfejlesztő üzembe helyezése, a második kereskedelmi időszakba bevont további létesítmények és vállalatvásárlások okozzák. 2008-tól a Petrolkémia divízió olefingyárai, a fáklyagáz és az IES Mantovai Finomító, mint új akvizíció is bevonásra került a rendszerbe. Ha az évenkénti összehasonlíthatóság érdekében csak a 2007. évi tervben is szereplő létesítményeket vetjük össze (a 2007-ben egyetlen hónapon keresztül használt gőzfejlesztő kivételével), akkor az összehasonlítás elhanyagolható mértékű, összesen 0,5%-os CO₂-kibocsátás növekményt mutat (2007: 4,26 Mt, 2008: 4,28 Mt).

2008-ban több olyan projektet hajtottunk végre, melyek hozzájárulnak a CO₂-kibocsátás csökkentéséhez. Például a Kutatás - Termelési divízió kiskunhalasi fűgyűjtőjén a gőztechnológia forró vizes rendszerrel való kiváltása nem csak a légszennyező anyagok csökkentését eredményezte, de ennek nyomán a CO₂-kibocsátás is csökkent havi 150-200 tonnával. Emellett ezen az állomáson a hulladékgáz-hasznosító létesítmény kapacitását is növeltük. Erőfeszítéseink azonban nem korlátozódnak a kibocsátás-kereskedelmi rendszer (ETS) által érintett létesítményekre: a manzalai gázüzemben (Pakisztán) telepített

kompresszor segítségével csökkentettük a lefaklyázott gáz mennyiségét.

A Termékelőállítás és Kereskedelem, valamint Petrolkémia divízióinknál is folytattuk az energiahatékonyság javítását célzó erőfeszítéseket. Ugyan a Petrolkémia divízió kizárólag az elérhető legjobb, minimális szén-dioxid-csökkentési potenciállal rendelkező technológiát (BAT) alkalmazza, de emellett több projekt megvalósítását is tervezi az üzletág a 2008-2012. közötti időszakra vonatkozó stratégiájában megfogalmazott energiahatékonysági célok teljesítése érdekében (pl. TVK erőmű kondenzátum-hőérték hasznosítása, fáklyagáz-hasznosítási lehetőségek további vizsgálata).

VÍZGAZDÁLKODÁS

Vízgazdálkodásunk fejlesztésének keretében az elmúlt évben számos tanulmányt készítettünk és jelentős technológiai fejlesztéseket hajtottunk végre. Az előző évek erőfeszítéseinek köszönhetően tovább csökkentettük vízfelhasználásunkat és szennyvíz-kibocsátásunkat.

Víz kivétel

2008-ban a teljes vízkivételünk 112 millió köbméter volt, amelynek több mint 80%-a a magyarországi és szlovákiai finomítóink működéséhez köthető.

Teljes 2008. évi vízkivétel forrásonkénti bontásban [ezer m³]:

VÍZKIVÉTEL FORRÁSA	EZER M ³
IVÓVÍZ-FELHASZNÁLÁS	2.444
FELSZÍNI VÍZ	73.948
TALAJVÍZ	33.281
KÖZVETLENÜL GYŰJTÖTT ÉS TÁROLT ESŐVÍZ	2.103
MÁS SZERVEZETEKNEÉL KELETKEZETT SZENNYVÍZ	735

Vizsgálataink során megállapítást nyert, hogy négy üzemegység cirkulációs hűtővíz rendszerbe kötésével csökkenthetjük a pozsonyi Slovnaft Finomító felszíni víz (Duna) felhasználását. A 6. sz. hidrogénező üzem léghűtő rendszerének telepítése a vízfogyasztás további csökkenését eredményezte. A százhalombattai Dunai Finomítóban egy új kazántelet alakítottunk ki a belső gőztermelés biztosítására. A kazántelet a Finomító teljes fogyasztását tekintve 7%-kal növelte az édesvíz felhasználást. A tiszaujvárosi Tiszai Finomítóban az édesvíz felhasználás 65%-át az összegyűjtött esővíz újrahasznosításából nyerjük. A zalaegerszegi Zalai Finomítóban 9%-kal növekedett a vízigény a bitumenüzem nagyobb kapacitású alapanyag feldolgozási tevékenységei miatt.

A tiszaujvárosi petrolkémiai üzemben (TVK) a helyi hatóság által engedélyezett 1,35 millióról 0,7 millió köbméterre csökkentettük önkéntesen az ivóvíz felhasználásunkat.

A kutatás - termelési egységeknél 2006-ban indított energiaracionalizálási program eredményeként csökkentettük az energia- és vízfogyasztás mennyiségét. A pakisztáni kutatás - termelés területen 25%-kal csökkentettük az édesvíz felhasználást. Kazahsztánban a helyi hatóságok engedélyével kutat alakítottunk ki.

Víz kibocsátás

2008-ban 91,2 millió köbméter volt az elsősorban felszíni vizekbe (főleg a Duna és a Tisza magyarországi szakaszán) kibocsátott víz teljes mennyisége.

A Slovnaft Finomító szennyvízkezelő telep hatékonyságjavítása során egy finombuborékos átszellőztető rendszert, valamint mechanikai- és biológiai tisztítómedencéket alakítottunk ki. A Tisza vízi környezetének véletlenszerű szennyezés elleni védelem érdekében puffer zónaként medencéket, illetve finomszűrést alkalmazunk a Tiszai Finomítóból kibocsátott szennyvíz kezelésére. A Balaton vízgyűjtő területére kibocsátott szennyvíz kémiai oxigénigényre (KOI) vonatkozó szigorúbb jövőbeni jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében a Zalai Finomítónál megkezdtük a szükséges technológiai fejlesztést.

A finomítók által kibocsátott szennyvizek minőségi jellemzését rendszeresen, a hatóságok által

elfogadott önellenőrzési tervekkel összhangban végezzük el. Az előző évhez viszonyítva a kibocsátott vízszennyező anyagok teljes mennyisége csökkent. A 2008-ban végzett önellenőrzés szerint a TVK petrolkémiai üzemében a kibocsátott szennyvíz minden paramétere a határértékek alatt maradt.

A Kutatás - Termelés divíziónál – hasonlóan a vízfogyasztáshoz - csökkent a szennyvíz kibocsátás mennyisége is. A környezetvédelmi hatósági előírásokkal összhangban olyan kevésbé szennyező technológiát vezettünk be, mely biztosítja a kísérővíz és a szénhidrogének szétválasztását és földalatti tárolókba való visszasajtolását. A szennyezési kockázat csökkentése érdekében mintegy 500 megfigyelőkutat működtetünk, és szatelit technológiát is alkalmazunk a hazai telepek közelében. A rendszer segítségével felmérhetjük működésünk talajra és talajvízre gyakorolt hatásait is.

A tíz éven belül várható jogszabály-változásra való felkészülés keretében a Logisztika megkezdte a Pécsi és Szajoli Bázistelepek szennyvíz-rendszereinek korszerűsítését.

Kiskereskedelmi divízióknál felmértük az üzemanyagtöltő állomásokon a vízfogyasztás csökkentésének lehetőségét (esővíz újrahasznosítás, vízmentes piszoár), és a helyi jogszabályoknak megfelelően Szlovákiában 25 töltőállomásunkon biztonsági vésztározókat telepítettünk.

Teljes vízkibocsátás 2008. évben [ezer m³]:

ÜZLETÁG	EZER M ³
KUTATÁS - TERMELÉS	5.335
FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS	9
FINOMÍTÁS	79.457
LOGISZTIKA	1.025
KISKERESKEDELEM	51
KENŐANYAG	7
PETROLKÉMIA	5.289
TÁRSASÁGI SZOLGÁLTATÁSOK ÉS FUNKCIONÁLIS SZERVEZETEK	63
MÖL-CSOPORT ÖSSZESEN	91.236

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

2008-ban elindítottuk a „Teljes körű hulladékgazdálkodási projektet”, melynek célja a MOL-csoport hulladékgazdálkodásának felülvizsgálata, ezen belül a költségek csökkentése, a folyamathatékonyság javítása, illetve a MOL-csoport által folytatott hulladékgazdálkodás optimalizálása az alábbiak mentén:

- Hosszú távú szerződések megkötése,
- A hulladékgazdálkodási ellenőrzési folyamatok hatékonyságának növelése, a hangsúlyt a kezelt hulladék mennyiségének csökkentésére és az újrahasznosított vagy újrafelhasznált hulladék arányának növelésére helyezve,
- A MOL-csoport hulladékgazdálkodási stratégiájában a hulladékértékesítés hangsúlyosabbá tétele.

A helyi jogszabályi követelmények teljesítése mellett regisztráljuk a jelenlegi és a múltbeli működésből származó hulladék mennyiségét is (pl. a kármentesítés során keletkező hulladék), a működés/ karbantartás, rendkívüli események és kivitelezés/bontás kategóriákba sorolva. Ennek segítségével áttekinthetőbb képet kapunk a legjelentősebb mennyiségű hulladékot generáló tevékenységekről, és ez támogatja a hulladékgazdálkodás tervezését.

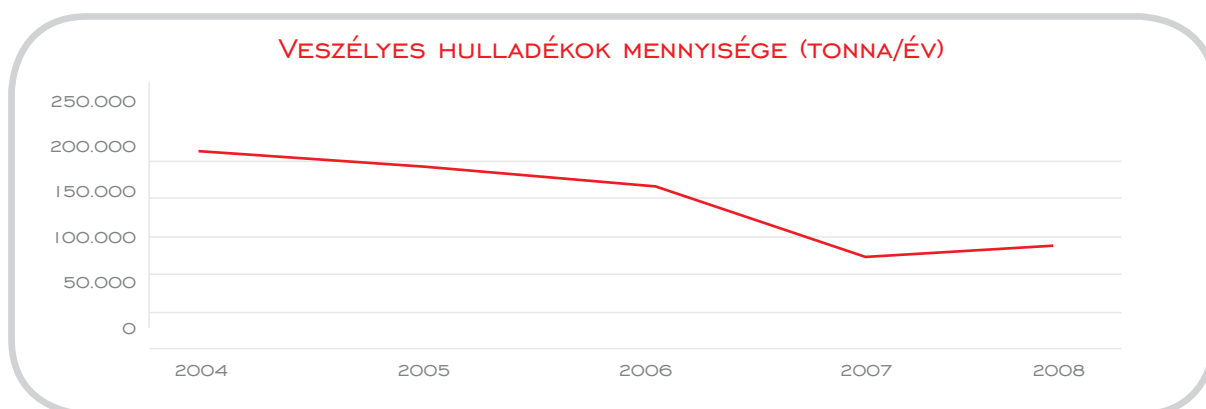
2008-ban a MOL-csoport működése során keletkezett veszélyes hulladék teljes mennyisége elérte a 98,7 kilotonnát (az előző évben ez 87,7 kilotonna volt). Ez nagyrészt a Slovnaft Logisztika és a Kutatás - Termelés magyarországi egységeinél elvégzett kármentesítési programoknak köszönhető.

	2004 (TONNA)	2005 (TONNA)	2006 (TONNA)	2007 (TONNA)	2008 (TONNA)
VESZÉLYES HULLADÉKOK MENNYISÉGE	196.966	180.885	167.589	87.764	98.791

2008-ban befejeztük három éves programunkat, melynek keretében a végső kezelés előtti maximális biztonság megteremtése érdekében a Logisztikai divízió veszélyes hulladéktároló létesítményeit korszerűsítettük.

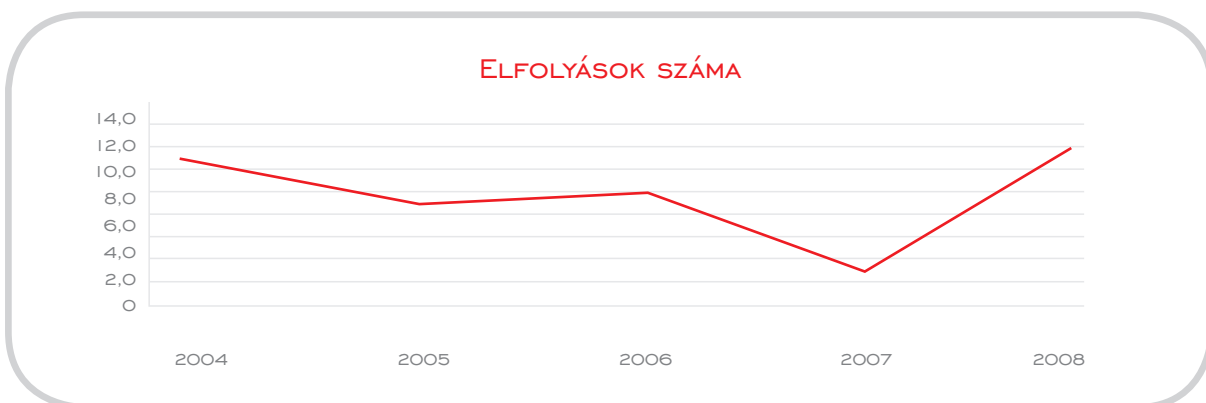
A finomítói hulladékok jelentős részének kezelését saját hulladékkezelő létesítményünkben (égető, szennyvíz-kezelő) valósítottuk meg a Dunai, Zalai és Tiszai Finomítóknál. A jogszabályi követelményeknek való megfelelés, illetve a Dunai és Tiszai Finomító hulladékégetői hatékonyságának növelése érdekében a Miskolci Egyetemmel komplex együttműködést alakítottunk ki. A hulladék mennyiségének csökkentésére szolgáló módszereket adaptáltuk a finomítói folyamatokra

- az olajos szennyvíziszap mennyiségének csökkentésére és újrafelhasználására háromfázisú centrifuga alkalmazásával,
- a biológiai iszap mennyiségének csökkentésére szűrőprés használatával.

ELFOLYÁSOK MEGELŐZÉSE

2008-ban az 1 m³-nél nagyobb elfolyások száma háromról 12-re növekedett, és teljes mennyiségük 912,2 m³ volt. A Slovnaft Finomítóban (Szlovákia) 2008-ban nem volt 1 m³-nél nagyobb elfolyás. A magyarországi finomítóknál 2008-ban három elfolyás következett be: kettő a Dunai Finomítóban, egy a Tiszai Finomítóban. Ezek az elfolyások nem voltak jelentősek (20 m³ alatti mennyiség) és az illetékes egységeink ezeket haladéktalanul felszámolták. 2008-ban a Kutatás - Termelés divízió magyarországi működési területén három csővezeték meghibásodást és két külső fél által okozott káreseményt regisztráltunk, melyek 1 m³-t meghaladó mennyiségű szénhidrogén környezetbe kerülésével jártak. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően több vezetékszakaszt is kicseréltünk a meghibásodások és szabálytalanságok számának csökkentése érdekében.

LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

A környezeti hatások csökkentése érdekében megvalósított projekteknek köszönhetően mintegy 17%-kal csökkent a légszennyezés mértéke 2008-ban a korábbi évekhez képest.

A Kutatás - Termelés divízió 2008-ban folytatta energiaracionalizálási programját. A gőzfűtő rendszereket egyes helyszíneken leszereltük, illetve forró vizes kazánokra és forró vizes mellékberendezésekre cseréltük. A divízió csoportszintű VOC (illékony szerves vegyület) kibocsátásának csökkentéséhez való hozzájárulása elsősorban az oroszországi ZMB működésre, a 2007. évinél alacsonyabb olajkihozatalra vezethető vissza.

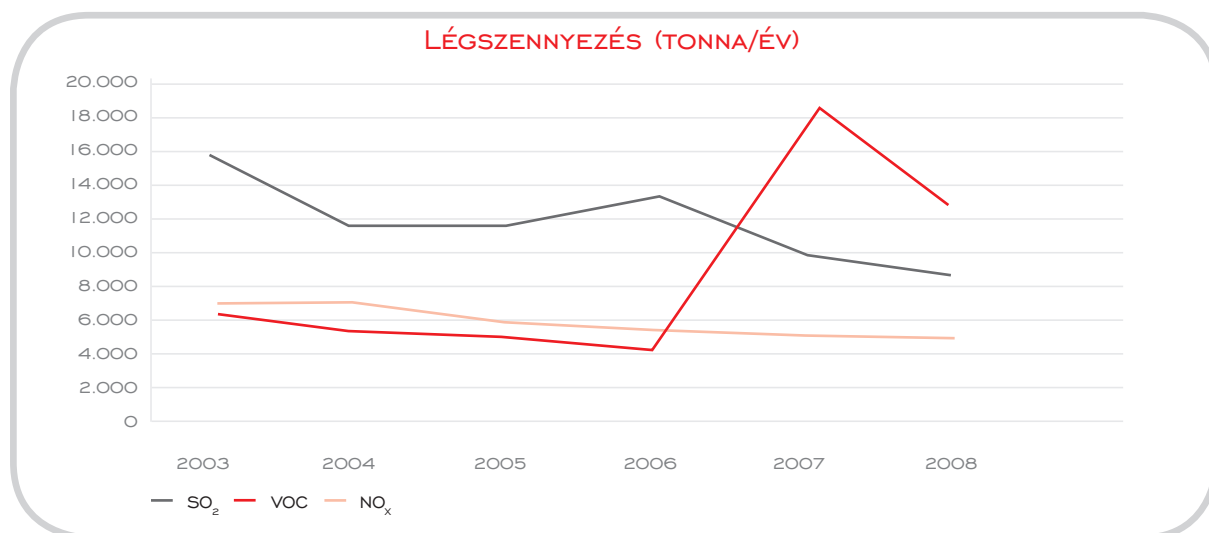
A Dunai Finomítóban korábban megkezdett beruházások befejezésének eredményeképpen jelentős mértékben csökkentettük a kén-dioxid és por (PM) kibocsátást. Ehhez többek között a bitumenüzem korszerűsítése, az FCC-nél (fluidkatalitikus krakkoló üzem) létesített ESP (elektrosztatikus porleválasztó), és a megnövelt kénvisszanyerő kapacitás járult hozzá. Emellett használaton kívül helyeztük a Slovnaft Finomító iszapkezelő üzemét, mely jelentős VOC-forrás volt. 2008-ban a Slovnaft adminisztratív jellegű intézkedéseket tett a tervezett erőmű korszerűsítés megvalósítása érdekében.

Több telephelyenünkön is új gőzvisszanyerő egységeket (VRU) létesítettünk, a Pécsi és Szajoli Bázistelep nedves (glikol-alapú) technológiával működő gőzvisszanyerő egységeinél áttértünk a száraz technológiára, ezzel csökkentve a Logisztika divízió VOC-kibocsátását.

A VOC-kibocsátással kapcsolatos problémák felszámolása érdekében a Petrolkémia divízió (TVK) területén egy zárt rendszerű kvencsolaj lefejtő- és előfűtőrendszert létesítettünk.

A termelési és értékesítési lánc minden területén, így a töltőállomásainkon is csökkentjük a VOC-kibocsátást. Minden újonnan létesített és korszerűsített töltőállomást első és második szintű gőzvisszanyerő egységgel látunk el az üzemanyagok tárolása és értékesítése során keletkező VOC-kibocsátás csökkentése érdekében.

A Földgázszállítás divíziónál (FGSZ) minden gázturbinát az alacsonyabb NO_x - és CO-kibocsátást biztosító, úgynevezett "solo- NO_x " rendszerben működtetünk. Levegőtisztaság-védelmi és energiahatékonysági megfontolások alapján mintegy 400 gázátadó állomáson megkezdtük a gáz fűtőrendszerek korszerűsítését. A fűtőrendszereket jóval kedvezőbb fajlagos hőteljesítményű kondenzációs kazánokra cseréljük.

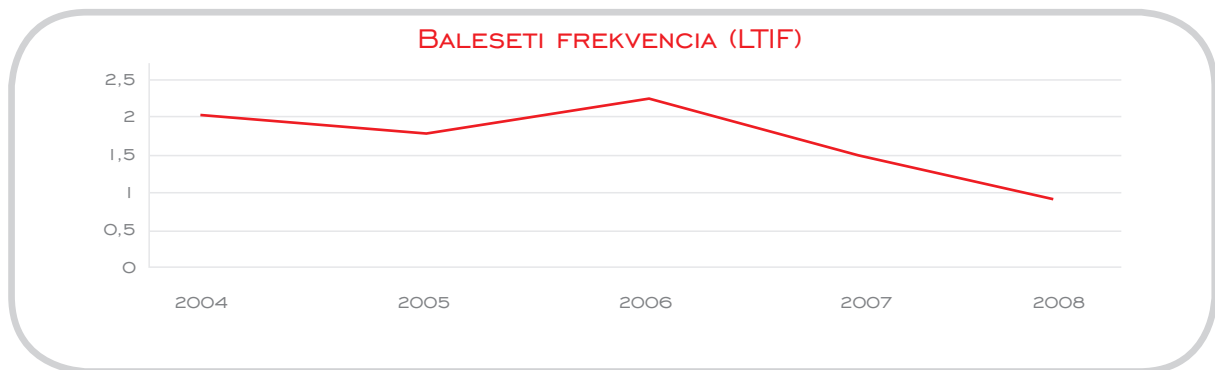

MUNKAHELYI BIZTONSÁG

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
WWW.MOL.HU/EMBER

2008-ban a MOL-csoport tovább csökkentette a munkavégzéssel kapcsolatos sérülések számát: a munkaidő-kieséssel járó balesetek (LTI) száma 35%-al csökkent (37-ről 24-re). Ez hasonló csökkenést jelent a relatív mutatók tekintetében is: az 1 millió ledolgozott munkaóra vetített balesetek számát jellemző baleseti frekvencia (LTIF) 1,52-ről 0,97-re csökkent, mely a 2008. évi előirányzatnál kedvezőbb, és egyben az eddigi legalacsonyabb érték.

2008-ban nem volt munkatársainkat érintő munkavégzéssel kapcsolatos halálos kimenetelű baleset. Azonban a MOL-csoport kivitelezőinél és külső feleknél összesen négy haláleset következett be, amelyek okai a biztonsági szabályok megszegése illetve közúti baleset volt. Ezúton is sajnálatunkat fejezzük ki e halálos kimenetelű balesetek miatt.

Kivitelezői menedzsment rendszerünket továbbfejlesztettük, amelynek keretében karbantartói kivitelezőink a MOL honlapján online módon előminősíthetik magukat. A MOL-csoport EBK követelményeinek való megfelelés ellenőrzésére egy auditrendszer került kifejlesztésre: egy nemzetközileg elismert külső auditor megállapításai alapján a megvizsgált fél alap, haladó vagy kiváló besorolást kap (kizárva azokat, akik nem felelnek meg a követelményeknek).

Nem a közlekedési balesetek kezelésére, hanem azok megelőzésére törekszünk. A közlekedésbiztonsági kockázatok csökkentése érdekében a rendszeresen személygépkocsival utazó munkavállalóink részére defenzív elméleti és gyakorlati vezetéstechnikai képzést biztosítunk, melyet személyes értékelés követ. 2008. végéig a MOL-csoport mintegy 1 000 munkatársa részesült ilyen képzésben. Ezen túlmenően kiegészítő jellegű gépkocsivezetési tanfolyamokat is biztosítunk (vezetés csúszós úton, terepen, éjszakai vezetés és vezetési ismeretek kezdőknek). Erőfeszítéseink eredményeképpen 1,6-ra csökkent az egymillió levezetett kilométerre eső balesetek száma (RAR).

EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS -FEJLESZTÉS

A MOL-csoport új munkahelyi egészségvédelmi szabályzatában foglaltakkal összhangban indított programok megvalósításával jelentős eredményeket értünk el. Például új munkahelyi szolgáltatóval kötöttünk szerződést Romániában, Szlovákiában és Szerbiában, a TVK-nál teljes körű belső eseménykivizsgálási rendszert alakítottunk ki a fokozott expozíció megelőzése érdekében, a MOL-csoport egészségvédelmi szabályzatát kiegészítettük a rákos megbetegedések megelőzésére szolgáló, szakmailag legelismertebb egészségügyi vizsgálati módszerekkel, stb.

A munkahelyi egészségfejlesztési programunk („STEP - Tégy egy lépést az egészségedért”) középtávú célkitűzéseit maradéktalanul megvalósítottuk 2008. végére. Bár a programban való részvétel önkéntes, az munkatársaink részéről igen kedvező fogadtatásra talált:

- A MOL, Slovnaft és TVK munkavállalóinak mintegy 40%-a (4 851 munkavállaló) regisztrált a STEP 2008. évi második szakaszában.
- A 2007-2008. közötti időszakban 1 992 egyéni egészségterv készült el.
- 2008-ban több mint 3 500 szűrésre került sor.
- Legalább 200 MOL-os munkavállaló és 300 hozzátartozó vett részt a 2008-ban bevezetett különböző, önfinanszírozáson alapuló, testmozgást népszerűsítő tevékenységekben.
- Szlovákiában mintegy 500 munkavállaló vett részt a különböző sportrendezvényeken.

Sajnálatos módon 2008-ban egy foglalkozási megbetegedés is történt: egy a Komáromi Logisztikai telepen dolgozó munkatársunk rendszeres, határérték alatti, de káros vegyi hatásoknak volt kitéve. Ennek következtében 2008-ban a MOL-csoportra vonatkozó TROIF (összes jelentésköteles foglalkozási megbetegedések) mutató értéke 0,04 volt. A hasonló foglalkozási betegségek előfordulásának megelőzése érdekében különböző intézkedéseket vezettünk be: ahol ez műszakilag kivitelezhető, a technológia zárttá tétele, a munkahelyi kockázatok átfogóbb és részletesebb értékelése, a munkahelyi műszeres légtéri mérések szabványosítása, az egyéni védőeszközök viselésének szigorúbb ellenőrzése és a munkavállalók gyakoribb és célzottabb oktatása.

A MUNKAERŐ FOLYAMATOS BIZTOSÍTÁSA

A 2008-ban magyarországi főiskolások és egyetemisták körében végzett „Legvonzóbb Vállalat” felmérés szerint a MOL áll a negyedik helyen a közgazdász hallgatók között, a mérnökök véleménye alapján pedig a hatodik helyen végzett. Ez méltó elismerése annak a munkának, amit a legjobb munkaerő megszerzése és hosszú távon történő megtartása érdekében végzünk.

Szoros együttműködésben állunk a helyi és regionális, közép- és felsőfokú intézményekkel. Összesen 47 szakközépiskolát (vegyész-, gáz- és gépészmérnököket képző iskolákat, illetve fogyatékkal élők speciális képző intézményeit) támogatunk, ahonnan 2008-ban 50 fiatal tölthette el nálunk gyakorlati idejét, főleg a vegyész-, gázipari- és gépész szakokról.

Hét magyar felsőoktatási intézménnyel (Pannon Egyetem, ELTE, BME, Corvinus, Szegedi Tudományegyetem, Miskolci Egyetem, Debreceni Egyetem) és négy szlovák egyetemmel (Pozsonyi Műszaki Egyetem, Kassai Műszaki Egyetem, Pozsonyi Gazdaságtudományi Egyetem, Comenius Egyetem) alakítottunk ki stratégiai partnerséget annak érdekében, hogy lehetőségeket biztosítsunk a diákok számára. A hosszú távú, átfogó együttműködés keretében vállalati előadásokkal, gyakornoki programmal, üzemlátogatással, versenyek szervezésével segítjük a hallgatókat. A MOL-csoport vezetői oktatóként működnek közre a képzésükben, továbbá részvételi lehetőséget biztosítunk számukra vállalati projektekből, szakmai és konzultációs segítséget nyújtunk a szakdolgozatíráshoz, illetve ösztöndíjakat, alapítványi támogatásokat, szponzorációt és K+F projekt támogatásokat is biztosítunk.

Gyakornoki pozíciók

INTÉZMÉNY FAJTÁJA	RÉSZTVEVŐK SZÁMA 2007-BEN	RÉSZTVEVŐK SZÁMA 2008-BAN
EGYETEM	132	202
FŐISKOLA	78	55
SZAKKÉPZŐ ISKOLA	21	50
ÖSSZESEN	231	307

Ösztöndíjak

TÁMOGATÁS FORMÁJA	RÉSZESÜLŐK SZÁMA 2008-BAN
TANULMÁNYI TÁMOGATÁS	30
PHD	5
PROFESSZORI ÖSZTÖNDÍJ	1
ÖSSZESEN	36

Freshhh nemzetközi online munkaerő toborzó vetélkedő

A Freshhh a MOL-csoport angol nyelvű, online vetélkedője. A hagyományteremtő szándékkal létrehozott programot úgy alakítottuk ki, hogy igazi kihívást jelentsen a diákok számára, valamint előszobájaként szolgáljon a growww elnevezésű frissdiplomás programunknak. Évről-évre háromfős csapatok vesznek részt a valódi nemzetközi megmérettetésen: tavaly 30 ország fiataljait tudtuk megszólítani. A célunk az, hogy minden évben rátaláljunk a legjobbakra, ugyanakkor valós, értékes tapasztalatot is kínáljunk a résztvevőknek egy hasznos vetélkedő keretein belül, melynek segítségével bepillantást nyerhetnek az olaj- és gázipar izgalmas világába. Végül, de nem utolsó sorban: értékes díjakért folyik a küzdelem. 2008-ban óriási volt a diákok érdeklődése a vetélkedő iránt. Így népszerűsíteni tudtuk a MOL-t, mint munkáltatót, rengeteg kérdést kaptunk a leendő munkavállalóinktól, és hozzájárultunk a MOL-csoport nemzetközi vállalatként való megjelenéséhez, imázsához. A legjobbaknak természetesen munka, illetve gyakornoki lehetőséget ajánlottunk fel, és számos ösztöndíjas szerződést írhattunk alá a legtehetségesebb, diploma előtt álló diákokkal.

MUNKAVÁLLALÓI ELKÖTELEZETTSÉG

Munkavállalóink elkötelezettségének mérésére csoportszintű kérdőíves felmérést dolgoztunk ki, melynek segítségével azonosítani tudjuk azon tényezőket, amelyek hátráltatják, vagy javítják teljesítőképességüket. A felmérést minden második évben végezzük el, 2008-ban 13 500 munkavállalót szólítottunk meg, melyből 6 800-an töltötték ki a kérdőívet (21 vállalat dolgozói 9 országból: Magyarország, Szlovákia, Ausztria, Csehország, Lengyelország, Olaszország, Szlovénia, Románia és Pakisztán). Az eredmények összehasonlíthatósága érdekében minden alkalommal azonos kérdőívet alkalmazunk, amit papír alapon és elektronikus formában egyaránt kitölthetnek a résztvevők. A részvétel anonim és önkéntes. A válaszadási ráta már meghaladta az 50%-ot, amely a 2006-os felmérés során felszínre került problémák kezelését célzó vezetői döntéseknek és intézkedéseknek is köszönhető.

A 2008-as felmérés értékelése alapján megállapíthattuk azt, hogy a munkavállalóink elkötelezettsége nőtt a 2006-os eredményekhez képest, különösen azon területeken, amelyek az előző felmérés negatív eredményei után kiemelt figyelmet kaptak. Azonban a kedvező eredmények ellenére is azonosítottunk néhány változatlan, vagy éppen negatív tendenciát mutató területet. Az eredményeket a felső vezetés kiértékelte, és a levont következtetések alapján folytatjuk a problémamegoldást célzó intézkedések tervezését és végrehajtását.

A 2006-2008-as felmérés legfontosabb tanulsága az, hogy a vezetés játssza a legnagyobb szerepet a munkavállalók motiválásában és abban, hogy a lehető legjobb teljesítményre legyenek képesek.

Munkavállalói elkötelezettség a MOL-csoportban (2006. és 2008. évi felmérések alapján)

Év	ELKÖTELEZETT	RÉSZBEN ELKÖTELEZETT	NEM ELKÖTELEZETT
2006	44%	42%	14%
2008	48%	38%	14%

TEHETSÉGMENEDZSMENT PROGRAMOK

2007-ben megújítottuk tehetségmenedzsment stratégiánkat. Három olyan területet határoztunk meg, ahol kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tehetséges kollégáink fejlődésének és előrelépésének felgyorsítására, illetve arra, hogy "betanítsuk" a vezetők és kulcsfontosságú szakértők következő generációját, biztosítva ezzel azt a munkaerőbázist, amellyel megvalósíthatjuk hosszú távú céljainkat is:

- új belépőket célzó programok, amelyek főként frissdiplomásoknak szólnak.
- divizionális- és helyi szintű tehetségmenedzsment programok köre, amelyek a fiatal menedzsereket képezik ki az adott divízió vagy vállalat számára.
- csoportszintű tehetségmenedzsment programok, amelyek a helyi vezetőket készítik fel csoportszintű feladatokra.

Growww

A MOL frissdiplomás programja, a két éve indított growww 2008-ban is tovább folytatódott. A célunk, hogy munkalehetőséget kínáljunk a végzős hallgatóknak egy nemzetközi környezetben működő, gyorsan növekvő szervezetben. Átlag feletti kompenzációs csomagot és nemzetközi karrierlehetőséget nyújtunk azoknak, akik hajlandók keményen dolgozni, képezni magukat, illetve akik célorientáltak és lojálisak a vállalatunkhoz.

A program 2008-ban is vonzóan bizonyult a fiatal tehetségek körében. Több mint 2 000 jelentkező volt Magyarországról, Szlovákiából, Romániából és Pakisztánból, akik közül a kiválasztási folyamat lezárultával 148-an csatlakozhattak a vállalatcsoporthoz.

ÜZLETÁG	FRISSDIPLOMÁSOK SZÁMA 2008-BAN
FUNKCIONÁLIS TERÜLETEK	47
TERMÉKELŐÁLLÍTÁS ÉS KERESKEDELEM	39
KUTATÁS - TERMELÉS	39
PETROLKÉMIA	12
KISKERESKEDELEM	6
KENŐANYAG	3
FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS	2

A kiválasztott fiataloknak egyéves, határozott idejű szerződést ajánlunk. A program során lépésről lépésre bevezetjük őket a cég működésébe egy kijelölt mentor támogatása mellett, aki elősegítheti a szakmai fejlődésüket és a minél zökkenőmentesebb beilleszkedésüket a szervezetbe. Egyéves programunk „élő” Értékelő Központként (Assessment Center) szolgál, melynek letelte után a frissdiplomás és vezetője a tapasztalatok alapján együtt döntenek a további, MOL-csoportos karrierlehetőségekről.

Üzletág-szintű tehetségmenedzsment programok

Programokat hoztunk létre annak érdekében, hogy kiemelten fejleszthessük azokat a kulcsfontosságú szakértőket, akik hosszú távon pótolhatják a cégtől távozó szakmai vezetőket, illetve utánpótlást jelentenek a nyugdíjba vonuló kollégák esetében.

A Kutatás - Termelés divízióban 2006-ban vezettük be Utánpótlás Programunkat, hogy felkészítsük a résztvevőket azokra a különleges szakértői és vezetői feladatokra, amelyekre ebben a szegmensben szükségünk van, mivel ezen speciális, ámde kulcsfontosságú munkaerő majd 38%-a tíz éven belül nyugdíjba megy.

Csoportszintű Menedzseri Tehetségprogram (GMTP)

E programunk célja, hogy olyan jól képzett, belső vezetői csoportot hozzunk létre, amely kiemelten fontos az utánpótlás szempontjából. A résztvevők üzleti és vezetői képzésben részesülnek, és csoportszintű projekteket vezetnek annak érdekében, hogy gyakorlati tapasztalatokat és szervezeti ismereteket szerezzenek, továbbá lehetőségük nyílik felsővezetőkkel való találkozásokra is, akikkel üzleti, stratégiai, vezetői témákról és a MOL szervezeti kultúrájáról beszélgethetnek. A program első köre, a 2008-as

GMP már hivatalosan is lezárult. A 15 résztvevő beszámolt a projekteken végzett tevékenységéről a felsővezetésnek, és kézhez kapták az Üzleti Iskola oklevelét, mely tanúsítja a képzés elvégzését. Azonban a zárás egyben valami újnak is a kezdete, hiszen mostantól a mindennapi gyakorlatban tudják hasznosítani megszerzett tudásukat, tapasztalataikat, és az újszerű szemléletet, elveket a csoporton belül. A program utókövetéseként egyéni coaching programban vesznek részt, melynek keretén belül olyan magas szintű vezetők állnak mellettük, akik maguk is belső coach képzésben részesültek. Tehetséges vezetőink részére ezzel egyéni, személyre szabott fejlődést, és a vezetői munka során felmerülő kérdések megbeszélésének lehetőségét biztosítjuk. A következő menedzseri tehetségprogram a tervek szerint 2010-ben indul, felhasználva mindazon tapasztalatokat, melyeket az első kör nehézségei és örömei után elkönyvelhettünk.

AZ ETIKUS ÜZLETI MŰKÖDÉS BIZTOSÍTÁSA

A MOL-csoport valamennyi leányvállalatára érvényes Etikai Kódex tartalmazza azokat a részletes törvényi és etikai útmutatókat, melyet Társaságunk mindenkitől elvár. Azon munkavállalóink, akik úgy érzik, hogy jogaik sérültek, az Etikai Tanácshoz, az Üzemi Tanácshoz vagy a szakszervezetekhez fordulhatnak, akár névtelenül is.

Annak érdekében, hogy növeljük munkavállalóink etikai tudatosságát, havonta jelentetünk meg etikai cikkeket a szlovákiai és magyarországi vállalati újságokban. Jelen vagyunk a témával a szabadidős és egyéb jelentős munkavállalói rendezvényeken, illetve a frissdiplomásoknak szervezett programokon és az Értékelő Központtal (Assessment Center) kapcsolatos folyamatainkban is. 2009-ben jelentek meg elektronikus képzési anyagaink, amellyel a kiemelt célcsoportoknak biztosítunk etikai képzést (kiküldetésben dolgozók, új belépők, vezetők, beszerzők).

2008-ban az Etikai Tanácshoz 20 bejelentés érkezett (bejelentés, megjegyzés, kérdés), amelyből öt eset volt sorolható a diszkrimináció témakörébe. Az Etikai Tanács vizsgálatai során egy esetben igazolódott be az etikai vétség. A bejelentések és kérdések számának növekedése azt mutatja, hogy munkatársaink tudatossága az etikai kérdésekkel kapcsolatban javult, valamint az Etikai Tanács is elnyerte bizalmukat.

Az alábbi táblázatok összefoglalják az Etikai Tanács felé 2008-ban bejelentett ügyeket:

ETIKAI ÜGYEK FAJTÁJA	ETIKAI ÜGYEK SZÁMA 2008-BAN
KÉRDÉSEK	7
BEJELENTÉSEK	6
VIZSGÁLATOK	7
ÖSSZESEN	20

Etikai ügyek témakörei 2008-ban:

TÉMÁK	ÜGYEK SZÁMA	ÜGYEK TÍPUSA
RÉSZVÉNYESEK	3	BEJELENTÉS
MUNKAVÁLLALÓK	13	KÉRDÉS, BEJELENTÉS, KIVIZSGÁLÁS
EBK	2	KÉRDÉS, BEJELENTÉS
ÜZLETI PARTNEREK	2	BEJELENTÉS, KIVIZSGÁLÁS

TÁRSADALMI CÉLÚ BEFEKTETÉSEK

A 2008-as év során több mint 2 000 támogatási igény érkezett a vállalathoz magánszemélyektől, alapítványoktól és intézményektől, és a MOL közel 2,99 millió eurót fordított csoportszinten mecenatúrára.

A pénz nem minden, szól a mondás. Ám az anyagi segítség, nemes célokért harcba szállva, létfontosságú lehet. Vállalatunk gazdasági súlyához méltó társadalmi szerepvállalásra törekszik, ezért különösen fontosnak tartjuk többek között a kiemelkedő kezdeményezések támogatását és a legfontosabb emberi értékek megőrzését.

2008-ban is nagy hangsúlyt fektettünk szponzorációs és mecenatúra folyamataink áttekintésére és a további fejlesztendő területek meghatározására, hogy adományozási tevékenységünk, valamint az érintett felekkel fennálló kapcsolataink hatékonyságát még tovább javítsuk. Ennek eredményeként új, csoportszintű belső irányelvet határozzunk meg, valamint megújult politikánkat elérhetővé tesszük internetes portálunkon is, hogy az érdeklődők jobban eligazodjanak a pályázati folyamatokban.

„Segíthetek” Programok

A MOL Új Európa Alapítványa 2006-os megalapítása óta a cég társadalmi befektetések programjának egyik fontos elemévé vált Magyarországon. Az Alapítvány különösen nagy hangsúlyt fektet a fiatal tehetségekkel és a gyermekek egészségével kapcsolatos programok támogatására. Következésképpen, a szervezet egyik legfontosabb tevékenysége a „Segíthetek?” Programok - a Tehetségtámogató és a Gyermekgyógyító Program - koordinálása.

A 2008-as év során, e két kezdeményezésnek köszönhetően 132 fiatal és tehetséges sportoló valamint 74 fiatal művész jutott közel 180 000 euró pénzügyi támogatáshoz Magyarországon. A Gyermekgyógyító Program keretében a krónikus betegségben szenvedő gyermekek számára rehabilitációs programokat kínáló 32 non-profit szervezet kapott összesen több mint 160 000 euró értékű támogatást. Ezen felül, 2008-ban második alkalommal díjazott az alapítvány tanárokat és edzőket több évtizedes nevelői munkájuk elismeréseként.

Szlovákiában, három kategóriában támogatjuk a tehetséges gyermekeket: sport, tudomány és művészetek. Az „Új Európa Tehetségei” programunk keretében, a Közép-Európai Alapítvánnyal együttműködve, 2008 során 39 fiatalot támogattunk, több mint 66 000 euró értékben. Emellett a Slovnaft továbbra is az egyik legnagyobb támogatója a pozsonyi Gyermekkardiológiai Intézetnek.

Romániában a „Segíthetek” program keretében, több mint 80 fiatal tehetséges sportoló és művész jutott összesen 60 000 euró támogatáshoz.

Zöldövezet Program

A Zöldövezet Program célja, hogy helyi civil szervezetek iskolákkal, önkormányzatokkal együttműködve járuljunk hozzá zöld felületek létesítéséhez és fejlesztéséhez, ezáltal környezetünk szebbé tételéhez. A parkosítást környezetbarát módon, őshonos növények ültetésével és közösségi akció keretében kell megvalósítani a programkiírás feltételei szerint.

A 2008. év folyamán a regionális szinten beérkezett 475 pályázatból Magyarországon 39, Szlovákiában 31, Romániában pedig 28 kapott támogatást több mint 150 000 euró értékben. Tapasztalataink alapján egy-egy általunk támogatott projekt valódi értéke az adott közösségnek juttatott pénzügyi három-négyszerese.

A legsikeresebb pályázók jutalmazására, a MOL Zöldövezet díjat alapított, amelyet annak a helyi közösségnek ítél oda, amely a legszebb és leginkább környezetbarát zöldfelületet hozta létre a leghatékonyabb megoldással.

DuPont munkavédelmi díjak

Több, mint 80 vállalat mintegy 200 képviselője vett részt a 2008 októberében Genfben megrendezett „Building the Future of Safety” vezetői fórumon. Ennek célja, hogy a világ minden részén felhívja a figyelmet a munkavédelem egyes ágazatokon belüli fontosságára. Az évente megrendezésre kerülő rendezvényen adják át a tekintélyes DuPont munkavédelmi díjakat az egyéni- és kollektív munkavédelem területén kiváló teljesítményt nyújtó európai, közel-keleti és afrikai (EMEA) vállalatoknak. A MOL a kulturális fejlődés kategóriában kapott különdíjat.

Egészséges Munkahely AmCham Díj

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) a december 8-án, Budapesten szervezett eseményen adta át az „Egészséges Munkahely AmCham Díj” pályázat díjait. A MOL az óriásvállalat kategóriában nyerte el az első helyezést. Az Amerikai Kereskedelmi Kamara idén hatodik alkalommal hirdette meg pályázatát, amelyben a munkahelyi egészségfejlesztés, az egészséges táplálkozás, a testmozgás/testedzés, a mentálhigiéna, valamint a munkahelyi drog- és alkoholfogyasztás megelőzésének területein nyújtott teljesítményeket értékelik. A MOL a „STEP – Tégy egy lépést az egészségedért” programjával pályázott.

Move Europe

A MOL a „Move Europe pályázaton is részt vett egy munkahelyi egészségfejlesztési programmal. A program a Munkahelyi Egészségfejlesztés Európai Hálózata (ENWHP) 2006-os kezdeményezése. A program célkitűzése: átfogó kampány keretében vállalatok mozgósítása annak érdekében, hogy az „Egészséges munkavállalók az egészséges munkahelyeken” cél megvalósulhasson - európai és országos szinten egyaránt. 2008-ban két magyar vállalat részesült ebben a díjban: az Unilever és a STEP programmal pályázó MOL.

IR Magazin díj

Az Investor Relations Magazin szavazásán immár egymást követő negyedik alkalommal ítélték oda társaságunknak a „Magyarország legjobb befektetői kapcsolata” díjat. A díjra jelölteket és díjazottakat az IR Magazin által a kontinentális Európára kiterjedő felmérésben választották ki, melynek során közel 500 portfóliókezelőt és elemzőt kérdeztek meg többnyire az év első felében.

CSR Legjobb gyakorlat 2007

Szintén helyet kapott Társaságunk a „CSR Best Practice 2007” kiadványban, amely a legjobb hazai CSR (Vállalatok Társadalmi Felelősségvállalása) gyakorlatokat mutatja be. A „Best CSR Practice” sorozatot 2007-ben indította el a Magyar Public Relations Szövetség. A bírálóbizottság kizárólag azokat a pályázatokat fogadta el, melyek világosan bizonyították, hogy a pályázó rendelkezik CSR stratégiával, és azt mindennapi működése és az érintett felekkel való kapcsolattartása során alkalmazza.

Az év HR csapata díj 2008

A MOL nyerte az „Év HR csapata 2008” elnevezésű versenyt, melyet az IVM-Bridge Tanácsadó Kft. hirdetett meg. Cégünk a két legértékesebb HR innovációjával – az ESS/MSS rendszerrel és a Freshhh programmal – indult a megmérettetésen. A munkavállalói és vezetői önkiszolgáló rendszer (ESS/MSS) webalapú fejlesztés, mely a HR adatbázisokban tárolt információkat felhasználóbarát felületen jeleníti meg a munkavállalók és vezetők számára. A Freshhh a MOL-csoport angol nyelvű online vetélkedője.

Az év sajtós csapata

A Magyar Távirati Iroda által alapított díjat újságírói szavazatok alapján nyerte el a MOL sajtós csapata. A nemzeti hírügynökség a díjjal azoknak a munkájának a megbecsüléséhez kíván évente egyszer hozzájárulni, akik példamutató módon, a sajtószabadság eszményének a mindennapi gyakorlatban megfelelően segítik a közvélemény hiteles tájékoztatását. A díj átadásánál hangsúlyozták, hogy a MOL csapata évek óta magas színvonalon szolgálja ki az újságírókat.

A MOL folyamatosan fejleszti a GRI (Global Reporting Initiative) ajánlásainak megfelelően jelentéstételi gyakorlatát, ennek megfelelően az adatok köre évről-évre bővül.

FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYÜNK SZÁMOKBAN

Gazdasági teljesítménymutatók

MUTATÓ	MÉRTÉK- EGYSÉG	2004	2005	2006	2007	2008
GAZDASÁGI ADATOK						
MUNKAVÁLLALÓI BÉREK ÉS JUTTATÁSOK	MILLIÁRD Ft	123,2	107,9	109,3	117,3	139,7
ÁLLAM FELÉ TÖRTÉNŐ KIFIZETÉSEK	MILLIÁRD Ft	107,7	150,3	215,7	227,8	248,8
ÁLLAMI PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSOK	MILLIÁRD Ft	0,2	0,9	35,3	0,8	0,4
BIOÜZEMANYAG ELADÁSI ADATOK						
ÖSSZES ÉRTÉKESÍTETT BEKEVERT BIO-ETBE MENNYISÉGE*	KILOTONNA	1,7	10,9	35,8	78,1	84,8
ÖSSZES ÉRTÉKESÍTETT BEKEVERT BIO-ETANOL MENNYISÉGE	KILOTONNA	N.A.	N.A.	0,2	28,5	49,5
ÖSSZES ÉRTÉKESÍTETT BEKEVERT FAME MENNYISÉGE	KILOTONNA	N.A.	10,5	53,8	100,6	265,6
ÉRTÉKESÍTETT BIOKOMPONENST TARTALMAZÓ MOTORIKUS-GÁZOLAJ MENNYISÉGE	KILOTONNA	N.A.	210,1	1.050,3	2.004,2	6.296,2
ÉRTÉKESÍTETT BIOKOMPONENST TARTALMAZÓ MOTORBENZIN MENNYISÉGE	KILOTONNA	N.A.	N.A.	0,0	1.136,1	1.885,9
ENERGIAFOGYASZTÁSI ADATOK - FINOMÍTÁS**						
FÖLDGÁZ	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	8.154.661
EGYÉB SZÉN-HIDROGÉN	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	28.056.159
ELEKTROMOS ÁRAM	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	4.620.384
EGYÉB KÖZVETETT ENERGIA (PL.: GŐZ, HŐ, STB.)	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	8.557.681
TELJES ENERGIA FELHASZNÁLÁS	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	49.388.885
ENERGIAFOGYASZTÁSI ADATOK - PETROLKÉMIA***						
FÖLDGÁZ	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	3.501.282
EGYÉB SZÉN-HIDROGÉN	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	23.535.967
ELEKTROMOS ÁRAM	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.945.576
EGYÉB KÖZVETETT ENERGIA (PL.: GŐZ, HŐ, STB.)	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.961.633
TELJES ENERGIA FELHASZNÁLÁS	GJ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	32.944.458
VEVŐELÉGEDETTSÉG						
ÁTLAGOS NAGYKERESKEDELMI VEVŐELÉGEDETTSÉG - MOL	%	84	86	87	88	88
ÁTLAGOS NAGYKERESKEDELMI VEVŐELÉGEDETTSÉG - SLOVNAFT	%	86	83	84	83	88
ÁTLAGOS KISKERESKEDELMI VEVŐELÉGEDETTSÉG****	%	43	44	34	39	38
ÁTLAGOS KENŐANYAG VEVŐELÉGEDETTSÉG*****	SKÁLA 1-5	N.A.	4,33	4,36	N.A.	4,48
PETROLKÉMIAI VEVŐI HŰSÉG INDEX	%	N.A.	9,56	12,96	13,28	14,39

n.a. = az adat nem elérhető

* 2006. és 2007. évben felülvizsgált adat azok nem szándékos túlközlése miatt

** 1) Kizárólag magyar és szlovák finomítás adatok, logisztika adatok nélkül és 2) Új módszertan az energiafogyasztás mérésére a GRI ajánlások alapján 2008. évtől

*** Új módszertan az energiafogyasztás mérésére a GRI ajánlások alapján 2008. évtől

**** 1) Tartalmazza a MOL Nyrt., a Slovnaft a.s. és a MOL Románia adatait, valamint 2) A nagykereskedelmi, kiskereskedelmi és kenőanyag vevői elégedettség mérésére különböző módszertanok kerültek alkalmazásra

***** 1) Ahol a legjobb érték az 5, valamint 2) 2007. évben nem történt felmérés

Környezeti teljesítménymutatók

MUTATÓ	MÉRTÉK- EGYSÉG	2004	2005	2006	2007	2008
LEVEGŐ						
SZÉN-DIOXID (CO ₂)*	MILLIÓ T	4,74	5,93	5,92	5,67	6,56
SZÉN-DIOXID (CO ₂) ETS SZERINT**	MILLIÓ T	4,11	4,09	4,00	4,09	6,42
METÁN (CH ₄)	M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	198,651,5
DINITROGÉN-OXID (N ₂ O)	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	0,7
KÖZVETLEN MÓDON KIBOCSÁTOTT ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK*	CO ₂ EGYENÉRTÉK MILLIÓ T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	6,57
ÓZONKÁROSÍTÓ ANYAGOK (ODS)	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2,0
KÉN-DIOXID (SO ₂)	T	11.768,0	11.333,0	13.455,0	10.059,0	8.804,7
NITROGÉN-OXIDOK (NO _x)	T	6.915,0	6.027,0	5.555,0	5.450,0	5.094,0
ILLÉKONY SZERVES VEGYÜLETEK (VOC)	T	5.535,0	5.395,0	4.394,0	18.685,0	12.611,9
VESZÉLYES LÉGSZENNYEZŐ ANYAGOK (HAP)	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	133,1
SZÉN-MONOXID (CO)	T	1.323,0	1.136,0	1.052,0	4.980,0	824,5
SZILÁRD RÉSZECSKÉK (PM)	T	392,0	405,0	412,0	336,0	930,6
ELFÁKLYÁZOTT ÉS LEFÚVATOTT GÁZ	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	62.173,0
VÍZ						
TELJES VÍZKIVÉTEL	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	112.491,4
IVÓVÍZ FELHASZNÁLÁS	EZER M ³	2.840,0	2.710,0	3.340,0	3.000,0	2.444,3
FELSZÍNI VÍZKIVÉTEL	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	73.948,3
FELSZÍN ALATTI VÍZKIVÉTEL	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	33.281,0
KÖZVETLENÜL ÖSSZEGYŰJTÖTT ÉS TÁROLT ESŐVÍZ	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.103,7
MÁS SZERVEZETEK ÁLTAL TERMELT SZENNYVÍZ	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	735,8
ÖSSZES VÍZKIBOCSÁTÁS	EZER M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	91.236,7
ÖSSZES ALIFÁS SZÉNHYDROGÉNEK (TPH)	T	151,0	87,0	62,0	36,0	29,8
KÉMIAI OXIGÉN IGÉNY (KOI)	T	2.921,0	3.196,0	2.018,0	1.945,0	1.797,4
LEBEGŐ ANYAG TARTALOM	T	214,0	522,0	498,0	490,0	377,1
BIOLÓGIAI OXIGÉN IGÉNY (BOI)***	T	765,0	657,0	605,0	703,0	775,7

n.a. = az adat nem elérhető

* A CO₂-kibocsátásunk növekedésének oka a Dunai Finomító gőzfejlesztőjének teljes üzembe helyezése, valamint a Petrolkémia divízió olefingyárának, az IES és a TVK Erőmű kibocsátásának beszámítása.

** 2005. évtől auditálásra jogosult cég által ellenőrzött adat

*** kivéve MOL Nyrt. és TVK Nyrt. 2004. évben

MUTATÓ	MÉRTÉK- EGYSÉG	2004	2005	2006	2007	2008
HULLADÉK						
VESZÉLYES HULLADÉK	T	196.966,0	180.885,0	167.589,0	87.764,0	98.791,0
NEM VESZÉLYES HULLADÉK	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	57.619,1
ÁRTALMATLANÍTOTT	T	306.292,0	180.018,0	256.429,0	74.959,0	81.214,1
ÚJRAFELHASZNÁLT/ ÚJRAHASZNOSÍTOTT	T	56.911,0	35.261,0	55.016,0	96.324,0	43.006,8
KOMPOSZTÁLT	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.715,1
ELÉGETETT	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	22.315,2
MÉLYKUTAKBA TÖRTÉNT BEFECSKENDEZÉS	T	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.986,0
ELFOLYÁSOK						
ELFOLYÁSOK SZÁMA	DB	11	7	8	3	12
ELFOLYÁSOK MENNYISÉGE	M ³	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	912,2
EBK KIADÁSOK						
EBK JELLEGŰ BÍRSÁGOK	MILLIÓ Ft	70,2	95,9	141,0	95,4	92,23
EGÉSZSÉGVÉDELEM	MILLIÓ Ft	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	563,97
BIZTONSÁGTECHNIKA	MILLIÓ Ft	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2.862,10
KÖRNYEZETVÉDELEM	MILLIÓ Ft	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	25.764,91
TŰZVÉDELEM	MILLIÓ Ft	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	4.109,98
EGYÉB****	MILLIÓ Ft	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	798,87

n.a. = az adat nem elérhető

**** Tanácsadás, képzések, tanulmányok, hatósági/hivatali díjak

Társadalmi teljesítménymutatók

MUTATÓ	MÉRTÉK- EGYSÉG	2004	2005	2006	2007	2008
EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG						
MUNKAI DŐ-KIESÉSEL JÁRÓ MUNKABALESETEK (LTI)		40,0	33,0	58,0	37,0	24,0
MUNKAI DŐ-KIESÉSEL JÁRÓ MUNKABALESETEK GYAKORISÁGA (LTIF)		2,00	1,70	2,20	1,52	0,97
AZ ÖSSZES JELENTÉSKÖTELES FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉS GYAKORISÁGA (TROIF)		0,00	0,08	0,00	0,00	0,04
HIÁNYZÁSI RÁTA (AR)*	%	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2,65
HALÁLOS BALESETEK SZÁMA MOL- CSOPORTOS MUNKAVÁLLALÓK ESETÉBEN	DB	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	0
HALÁLOS BALESETEK SZÁMA ALVÁL- LALKOZÓK VAGY HARMADIK FÉL ESETÉBEN	DB	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	4
TŰZESETEK SZÁMA	DB	12	11	19	9	14
TŰZKÁRÉRTÉK	MILLIÓ FT	99,0	0,1	387,2	26,7	49,4
MUNKAVÁLLALÓK						
TELJES MUNKAERŐÁLLOMÁNY**	FŐ	15.465	14.660	13.861	15.058	17.339
TELJES MUNKAI DŐS MUNKAVÁLLALÓK SZÁMA	FŐ	N.A.	N.A.	N.A.	15.058	17.214
A VÁLLALATOT ELHAGYÓK LÉTSZÁMA***	FŐ	1.051	768	707	1.540	1.136
FLUKTUÁCIÓ***	%	6,8	5,2	5,1	10,2	6,6
FLUKTUÁCIÓ / MAGYARORSZÁG	%	N.A.	N.A.	N.A.	11,2	5,6
FLUKTUÁCIÓ / SZLOVÁKIA	%	N.A.	N.A.	N.A.	5,9	4,5
FLUKTUÁCIÓ / EGYÉB EURÓPAI ORSZÁGOK	%	N.A.	N.A.	N.A.	11,9	8,2
FLUKTUÁCIÓ / NEM EURÓPAI ORSZÁGOK	%	N.A.	N.A.	N.A.	18,2	27,2
ÉRDEKVÉDELMI KÉPVISELETEK ALÁ ESŐ MUNKAVÁLLALÓK*	%	98,97	97,77	97,34	85,50	93,30
ESÉLYEGYENLŐSÉG						
NŐI MUNKAVÁLLALÓK SZÁZALÉKOS ARÁNYA A TELJES MUNKAERŐN BELÜL*	%	27,0	26,0	26,0	24,6	24,8
NŐK VEZETŐ BEOSZTÁSBAN*	%	15,6	11,7	14,1	18,5	19,4
NŐK ARÁNYA A NEM MENEDZSERI POZÍCIÓKBAN*	%	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	25,1
EGYÉB TÁRSADALMI MUTATÓK						
ETIKAI ÜGYEK SZÁMA	DB	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	20
ETIKAI VÉTSÉGEK SZÁMA	DB	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	1
TELJES MUNKAI DŐBEN FOGLALKOZTATOT- TAKRA JUTÓ ÉVES KÉPZÉSI KÖLTSÉG****	EZER FT	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	161
MECENATÚRA*****	MILLIÓ FT	759,4	708,6	665,1	540,2	752,0

n.a. = az adat nem elérhető

* 1) 2007. évig a MOL Nyrt., TVK Nyrt., MOL-LUB Kft., FGSZ Zrt. és Petroszolg Kft. adatait tartalmazta, valamint 2) 2008. évtől a MOL Nyrt., TVK Nyrt., Slovnaft a.s., Petroszolg Kft., FGSZ Zrt., MOL-LUB Kft., MOL Románia, E.M.S. Kft., Baitex, Geoinform Kft., GES Kft., Hawasina GmbH, Intermod d.o.o., MOL Slovenija d.o.o., Moltrans Kft. adatait tartalmazza

** 1) Részmunkaidős munkavállalók adatait nem tartalmazta 2007. évig, valamint 2) Valamennyi teljes- és részmunkaidős munkavállaló adatát tartalmazza 2008. évtől

*** 2007-ben felülvizsgált adat annak nem szándékos túlközlése miatt

**** tartalmazza a MOL Nyrt., TVK Nyrt., MOL-LUB Kft., FGSZ Zrt. és Petroszolg Kft. adatait

***** 2007-ben IES és TIFON adatok nélkül

A Deloitte Zrt. elkészítette a MOL-csoport 2008. évre vonatkozó Fenntartható Fejlődési (FF) jelentéstételének – ami tartalmazza az Éves Jelentés „A pénzügyeken túl: fenntarthatósági teljesítményünk” c. fejezetét és a www.mol.hu oldal Fenntartható Fejlődés aloldalát – tanúsítását (továbbiakban: „2008. évi FF jelentéstétel”). A minősítési folyamat, és a tanúsítás a Global Reporting Initiative (GRI) G3 irányelvének megfelelően történt.

A MOL-csoport vezetése a 2008. évi FF jelentéstételt jóváhagyta, és az abban foglaltakért felelősséget vállalt.

A megállapodás szerinti vizsgálataink célja:

- a jelentéstételi gyakorlat és a jelentés összeállításáért felelős szervezet munkájának vizsgálata,
- a vezetői elkötelezettség vizsgálata,
- a jelentésben bemutatott mérőszámok teljes körűségének és megfelelő alkalmazásának vizsgálata,
- a konszolidált pénzügyi kimutatásokból átvett adatok (pénzügyi adatok) konzisztenciájának vizsgálata,
- az adat-nyilvántartási, –gyűjtési, és –kezelési gyakorlat vizsgálata
- a GRI „B” alkalmazási szint vizsgálata.

Megállapításaink

A MOL-csoport elkészítette 2008. évi FF jelentéstételét, melyben ismerteti tevékenységének gazdasági, környezetvédelmi, társadalmi hatásait, követve a GRI G3 jelentéstételi elveit.

A 2008. évi FF jelentéstétel összeállításáért felelős szervezet csoportszintű irányítási dokumentumban szabályozottan épül fel és működik.

A 2008. évi FF jelentéstétel készítésének folyamata írásban rögzített eljárásrend alapján történik.

A felsővezetői támogatással létrehozott szervezet a MOL-csoport mátrix rendszeréhez rugalmasan alkalmazkodik.

A MOL-csoport tevékenységének gazdasági, környezeti, társadalmi hatásait mérőszámok segítségével mutatja be, és törekszik azok évről-évre történő változásának bemutatására.

A 2008. évi FF jelentéstételben szereplő pénzügyi adatok megegyeznek a MOL-csoport 2008. évi auditált konszolidált pénzügyi jelentésének adataival.

A bemutatásra kerülő mérőszámok nyilvántartási, gyűjtési, és kezelési folyamata és gyakorlata szabályozott, amelybe ellenőrzési pontok kerültek beépítésre.

A 2008. évi FF jelentéstételben közölt információk köre a GRI „B” alkalmazási szint elvárásainak megfelel.

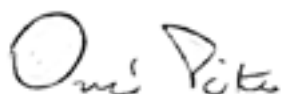
Továbblépési lehetőségek, javaslataink

A megállapodás szerinti vizsgálataink, valamint a jelentés összeállításáért felelős szervezet munkatársaival folytatott egyeztetések alapján az alábbi javaslatokat fogalmaztuk meg:

- az üzletág-szintű fenntarthatósági tevékenység tervezéséhez, az akciók meghatározásához a csoportszintű koordináció fejlesztését javasoljuk,
- javasoljuk a meghatározott fenntarthatósági programok / akciók határozottabb ellenőrzését, a mérhetőség erősítését, és a leányvállalatok bevonását,
- törekedni szükséges arra, hogy a mérőszámokat minden tagvállalat és üzletág egységesen és koherensen használja és értelmezze,
- megfontolásra javasoljuk az érintett felek körében történő fenntarthatósági vonatkozású felmérés elvégzését.

A fenti vizsgálat a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok alapján nem minősül könyvvizsgálatnak vagy átvilágításnak, ezért a pénzügyi adatokra vonatkozóan semmilyen bizonyosságot nem állapítunk meg.

Jelentésünk kizárólag jelen tanúsító levél első szakaszában ismertetett célra és a MOL-csoport tájékoztatására szolgál.

Oszkó Péter
Elnök-vezérigazgató
Deloitte Zrt.

Gion Gábor
Partner
Deloitte Kft.

Reiniger Róbert
Környezetvédelmi igazgató
Deloitte Zrt.

Budapest, 2009. április 03.

TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

A MOL Nyrt. mindig is kiemelten fontosnak tartotta a legmagasabb elvárásoknak megfelelő társaságirányítási rendszer fenntartását. A Társaság elkötelezettségét többek között mutatja a Budapesti Értéktőzsde Felelős Vállalatirányítási Ajánlásairól tett nyilatkozat önkéntes közgyűlési elfogadása 2006-ban, a törvény által szabott határidő előtt. Emellett a Társaság 2004. decemberben részvényeinek a Varsói Értéktőzsdére történő bevezetését megelőzően nyilatkozatot tett a Varsói Értéktőzsde társaságirányítási ajánlásainak alkalmazásáról. A Társaság minden évben nyilatkozik a két tőzsde társaságirányítási ajánlásainak alkalmazásáról.

A MOL Nyrt. társaságirányítása összhangban van a Budapesti Értéktőzsde követelményeivel, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének irányelveivel és a jelenleg érvényes tőkepiaci szabályozással. Emellett a MOL Nyrt. rendszeresen felülvizsgálja az általa alkalmazott elveket, hogy ezen a területen is megfeleljen a folytonosan fejlődő legjobb nemzetközi gyakorlatnak. A MOL elkötelezettségét a magas szintű vállalatirányítás mellett jól mutatja a MOL Vállalatirányítási Kódex 2006-ban történt elfogadása. Ez a dokumentum részletesen bemutatja a MOL részvényesek jogait, a fő irányító testületek működését, valamint tárgyalja a javadalmazási és etikai kérdéseket. A MOL Vállalatirányítási Kódex közzétételre került a Társaság honlapján.

2008-ban a SAM Research AG, a Dow Jones Fenntartható Fejlődés Indexhez kapcsolódó összehasonlító elemzésében a MOL társaságirányítási gyakorlatát az olaj- és gázipari vállalatok átlagánál jobbnak értékelte. A SAM Research AG egy Zürichi székhelyű befektetési csoport, mely a Fenntartható Fejlődés elveinek megfelelően működő vállalatokra fókuszál.

AZ IGAZGATÓSÁG

A MOL Nyrt. ügyvezető szerve az Igazgatóság, melynek kollektív felelősségi körébe tartozik valamennyi társasági művelet.

Az Igazgatóság, mint a MOL Nyrt. testületi felelősséggel működő ügyvezető szerve tevékenységében, célkitűzésében kiemelt feladatként szerepel a részvényesi érték növelése, az eredményesség és hatékonyság javítása, a működés átláthatóságának biztosítása, a kockázatok kezelése, a környezetvédelem és a biztonságos munkavégzés körülményeinek garantálása.

A MOL Nyrt. és leányvállalatai egységet alkotnak, ezért az Igazgatóság a fenti elvek és célok érvényesítését, a MOL-kultúra Csoport szintű elterjesztését elsődleges feladatának és kötelességének tekinti.

A fenti elvek és célok rávilágítanak arra a speciális és különleges kapcsolatra, amelyet az Igazgatóság a részvényesek és a vállalatvezetés, valamint a vállalat közt képvisel. Ennek a speciális szerepnek felel meg az Igazgatóság összetétele, azaz a nem alkalmazotti jogviszonyban álló igazgatók számának meghatározó többsége (8 tag). Az Igazgatóságnak az általa elfogadott (NYSE ajánlásán alapuló) kritériumok és a tagok nyilatkozata alapján jelenleg 8 tagja minősül függetlennek.

Az Igazgatóság beszámolója 2008. évi tevékenységéről

2008-ban az Igazgatóság 8 ülést tartott, 90%-os átlagos részvételi arány mellett (6 rendes és 2 rendkívüli ülés). A rendszeres napirendi pontok – mint a bizottsági elnökök beszámolója a legutóbbi igazgatósági ülés óta végzett tevékenységekről, a tőkepiaci folyamatok áttekintése – mellett az Igazgatóság egyedileg értékeli valamennyi üzleti szegmens teljesítményét is.

Összhangban a cég stratégiai céljaival, az Igazgatóság döntött többek között az INA d.d. vállalattal kötött stratégiai partnerség erősítéséről (vételi ajánlat révén a MOL Nyrt. 47,16%-al a legnagyobb részvényese); stratégiai tulajdonosi együttműködés kialakításáról az Oman Oil Company S.A.O.C vállalattal; az olaszországi IES finomítói fejlesztéséről; valamint közös vállalat elindításáról a CEZ a.s. energetikai konszernnel, belépve a villamosenergia termelő iparágba. Az Igazgatóság döntése alapján megállapodást kötött a magyar és a horvát, valamint a magyar és a román földgázszállító rendszerek összekapcsolásáról, nem-konvencionális közös kutatási program elindításáról az ExxonMobil és a Falcon leányvállalataival a Makói árokban és egy nemzetközi kutatási blokkban részesedés megszerzéséről az Oil and Natural Gas Corporation Limited-del Indiában. Döntés született a kiskereskedelmi regionális pozíció további erősítéséről (megjelenés saját márka néven és csereügylettel töltőállomásai számának növelése Ausztriában), továbbá a gazdasági válság hatásainak kezelésére is kiemelt figyelmet fordított.

AZ IGAZGATÓSÁG BIZOTTSÁGAI

Az Igazgatóság egyes feladatok megoldása céljából bizottságokat hozott létre. A bizottságok előzetes határozathozatali jogosítvánnyal rendelkeznek az Igazgatóság és a menedzsment közti hatásköri megosztást tartalmazó döntési és hatásköri listában (DHL) meghatározott kérdésekben.

- A bizottságok feladatait az Igazgatóság határozza meg.
- Az Igazgatóság elnöke szintén felkérheti a bizottságokat egyes feladatok ellátására.

A bizottságok tagjait és elnökét az Igazgatóság választja.

Az Igazgatóság az alábbi bizottságokat működteti:

Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság

Tagjai és kinevezésük ideje (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a MOL honlapján):

- Dr. Dobák Miklós – elnök, 2002. október 25.
- Akar László, 2002. október 25.
- Dr. Kemenes Ernő, 2002. október 25.
- Iain Paterson, 2000. szeptember 8.

Feladatai:

- a pénzügyi és ehhez kapcsolódó jelentések ellenőrzése,
- a belső ellenőrzési rendszer hatékonyságának figyelése,
- a tervezés, az audit körének és eredményeinek ellenőrzése,
- a külső auditor függetlenségének és objektivitásának biztosítása.

Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság

Tagjai és kinevezésük ideje (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a MOL honlapján):

- Dr. Csányi Sándor – elnök, 2000. november 17.
- Hernádi Zsolt, 2000. szeptember 8.
- Dr. Horváth Gábor, 2000. szeptember 8.
- Kamarás Miklós, 2002. október 25.
- Mulham Al-Jarf, 2008. április 23.

Feladatai:

- a testületi tevékenység elemzése, értékelése
- az igazgatósági tagsággal kapcsolatos kérdések,
- a tulajdonosok (részvényesek) és Igazgatóság közötti kapcsolattartás támogatása
- az ügyrendi, szabályozási és etikai kérdések
- a vállalati folyamatok, eljárások, szervezeti megoldások, kompenzációs rendszerek áttekintése, javaslatok a legjobb gyakorlat megvalósítására.

Fenntartható Fejlődés Bizottság

Tagjai és kinevezésük ideje (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a MOL honlapján):

- Mosonyi György – elnök, 2006. június 29.
- Dr. Kemenes Ernő, 2006. június 29.
- Iain Paterson, 2006. június 29.
- Michel-Marc DelCommune, 2006. június 29. (2008. április 23-ig)

Feladatai:

- az SD (Sustainable Development – Fenntartható fejlődés) kérdések integrált kezelésének biztosítása az egységek és a MOL-csoport szintjén,
- a MOL-csoport Fenntartható Fejlődés Menedzsment Rendszere (SDMS) megfelelőségének és működésének vizsgálata az előírások, szabályozások és a legjobb nemzetközi gyakorlat tekintetében,
- az üzleti egységekre is kiterjesztésre kerültek az SD audit és vizsgálat tervek, az SDMS keretében kitűzött célok, az eredmények és beszámolók rendszeres áttekintése és értékelése,
- a Bizottság saját tevékenységének és az SDMS teljesítményének évente történő értékelése.

A Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság beszámolója 2008. évi tevékenységéről

2008-ban a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság 5 ülést tartott, 100%-os átlagos részvételi arány mellett. A rendszeres napirendi pontok mellett – beleértve az összes nyilvános pénzügyi beszámoló felülvizsgálatát, a könyvvizsgáló munkájának támogatását, valamint a belső audit rendszeres vizsgálatát – a bizottság jelentős időt szánt a következő témáknak is:

- Kockázatkezelés: a bizottság áttekintette a vállalat legfőbb kockázati faktorait, figyelembe véve a megváltozott nemzetközi pénzügyi helyzetet, valamint az azokhoz rendelt kockázat csökkentő akciók státuszjelentéseit. A Bizottság megvitatta a vállalati szintű kockázatkezelés (ERM) további alkalmazási lehetőségeit.
- Belső audit tevékenység: a bizottság értékelte a belső audit jelentéseket és az éves belső audit terv végrehajtását.
- Pénzügyi helyzet: a bizottság folyamatosan nyomon követte a társaság pénzügyi helyzetét.
- Egyéb csoportszintű tevékenység: a bizottság ellátja a Slovnafit a.s. audit bizottsági feladatait is.

A Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság beszámolója 2008. évi tevékenységéről

2008-ban a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság 9 ülést tartott, 93%-os átlagos részvételi arány mellett. A társaságirányítási, javadalmazási és a menedzsment összetételével kapcsolatos kérdések mellett a bizottság számos kulcsfontosságú stratégiai és az elért teljesítményekkel kapcsolatos témát megvitattott, mielőtt azokat az Igazgatóság tárgyalta.

A Fenntartható Fejlődés Bizottság beszámolója 2008. évi tevékenységéről

2008-ban a Fenntartható Fejlődés Bizottság 3 ülést tartott, 100%-os átlagos részvételi arány mellett. A Bizottság értékelte a 2008. évi akciókat, véleményezte a Fenntarthatósági jelentést, és 2009. évre irányokat, célokat határozott meg. A Bizottság kiemelt figyelemmel foglalkozott a Dow Jones Fenntarthatósági Értékelés elért eredményeivel és az üzletek beszámolóival.

AZ IGAZGATÓSÁG ÉS AZ ÜGYVEZETÉS KAPCSOLATA

A DHL határozza meg az Igazgatóság által az Ügyvezetéshez delegált döntési és hatásköri jogosítványokat annak érdekében, hogy az Igazgatóság által lefektetett üzleti, EBK, etikai, kockázatkezelési és belső kontroll politikák a leghatékonyabban érvényesüljenek.

A DHL alapelvei:

- a részvényesek érdekének biztosítása az Igazgatóságon keresztül,
- a hatékonyabb, gyorsabb, társasági szinten egységes döntéshozatal támogatása és elősegítése,
- a menedzsment döntési szabadsága és a szigorú belső irányítási- és teljesítménymérési rendszer kívánalmai között a megfelelő egyensúly biztosítása,
- a döntési kompetenciák azon a szinten jelentkezzenek, ahol a legtöbb információ áll rendelkezésre a döntés meghozatalára,
- átlátható döntéshozatali mechanizmus alkalmazása,
- a megfelelő utóértékelés, kontroll biztosítása,
- a funkcionális és üzleti mátrix irányítás MOL Nyrt. és leányvállalati szinten való biztosítása.

A rendszer, melyet a belső audit folyamatosan ellenőriz, arra hivatott, hogy megelőzze azt, hogy a vállalat hibásan hajtsa végre az Igazgatóság által meghatározott politikát és stratégiát.

A DHL strukturálása lefedi a Társaság vezetési szintjeit, azaz az I. vezetői szint jelenti az elnök-vezérigazgatót és a vezérigazgatót. A II., III. és IV. vezetői szinten helyezkednek el az üzleti és funkcionális területek vezetői és a leányvállalati felsővezetők.

Az Igazgatóság és a fenti vezetési szintek közti szervezeti szintként működik az Ügyvezető Testület (Executive Board vagy EB), melynek tagjai:

Hernádi Zsolt	Elnök-Vezérigazgató (C-CEO)
Mosonyi György	Vezérigazgató (GCEO)
Molnár József	Pénzügyi Vezérigazgató-Helyettes (GCFO)
Alács Lajos (2008. június 14-ig)*	Stratégia és Üzletfejlesztés Ügyvezető Igazgató
Áldott Zoltán	Kutatás-Termelés Ügyvezető Igazgató
Horváth Ferenc	Termékellőállítás és Kereskedelem Ügyvezető Igazgató
Simola József	Társasági Támogatás Ügyvezető Igazgató

*2008. június 15-től Alács Lajos Gáz és Energia Ügyvezető Igazgató; nem tagja az EB-nek.

Az Ügyvezető testület döntés-előkészítő fórum, ahol minden tagnak véleménykifejtési kötelezettsége van, melyek alapján a végső döntést az elnök-vezérigazgató hozza. A döntés-előkészítés során, amennyiben a vezérigazgatónak, vagy a pénzügyi vezérigazgató-helyettesnek eltérő véleménye van az elnök-vezérigazgatóval szemben, a döntést az Igazgatóság hozza.

Az Ügyvezető Testület 2008-ban 44 alkalommal ülésezett, ülésenként átlagosan 8 témát tárgyalt meg.

A külső (alkalmazásban nem álló) igazgatósági tagok ösztönzése

Társaságunk célja olyan ösztönzési rendszer megteremtése az Igazgatóság külső tagjai számára, mely a fix összegű díjazás mellett lehetővé teszi a résztvevők érdekközösségének erősödését, elősegíti a hosszú távú vállalati teljesítmény és a MOL-részvények értékének folyamatos növelését, és biztosítja, hogy az Igazgatók érdekei egybe essenek a Társaság részvényeseinek érdekeivel.

A külső igazgatósági tagok 2008-ban hatályos ösztönzési rendszerének alapjairól a 2003. szeptember 1-jei rendkívüli közgyűlés, a rendszer aktualizálásáról és további finomításáról pedig a 2004. és 2005. évi közgyűlés határozott.

Az ösztönzési rendszer elemei:

- **Átváltoztatható kötvény program:** Az ösztönzési rendszer ezen elemében az elérhető jövedelem mértéke a MOL részvények tőzsdei árfolyamának növekedésétől függ, ezzel biztosítva a vezetők és a részvényesek érdekeinek minél teljesebb összhangját.

A programban részt vevő igazgatósági tagok és a jogosult felsővezetők zárt körben kibocsátott „A” sorozatú törzsrészvényre átváltoztatható kötvényeket jegyezhettek banki hitel felvételével, 2003. október 9-én. A programhoz 1.200 db 10 MFt névértékű kötvény került kibocsátásra, melyet 5 év alatt egyenlő részletekben válthatnak át a jogosultak MOL részvényre. Az átváltható kötvények lejáratára 2008. október.

A jegyezhető kötvényszám a MOL Nyrt. igazgatósági tagjai számára 25 db/fő, bizottsági elnökök esetében 30 db/fő, Igazgatóság elnökének (vagy az Igazgatóság alelnökének, amennyiben az elnök alkalmazotti jogviszonyban áll) 35 db volt.

A programhoz a 2004. április 30-i közgyűlési határozat alapján csatlakozhattak azok az igazgatósági tagok is, akik az eredeti jegyzésben a rájuk vonatkozó korlátozó rendelkezések alapján még nem vehettek részt.

A programban jogszabályi korlátozások miatt részt venni továbbra sem tudó igazgatót Társaságunk készpénzben kompenzálja a többi résztvevő igazgató által realizálható nyereség figyelembe vételével.

- **Fix összegű juttatás:** Az Igazgatók az átváltoztatható kötvények jegyzésére való jogosultságuk mellett 2003. április 1-től kezdődően az alábbi meghatározott nettó összegű díjazásban részesülnek, a mindenkori éves rendes közgyűlést követően:

Igazgatók esetében	25.000 EUR/év
Elnök* esetében	41.500 EUR/év

*Amennyiben az Elnöki tisztséget nem külső igazgató tölti be, a díjazás a külső igazgató alelnököt illeti meg.

Egyéb juttatások

A nem magyar állampolgár és nem magyarországi lakhelyű Igazgatósági tagok minden Igazgatósági ülés után (maximum 15 alkalommal), mikor Magyarországra utaznak 1.500 euró juttatásban részesülnek. A bizottságokat vezető Igazgatósági tagok havi 1.000 euró díjazást kapnak.

A felsővezetés ösztönzési rendszere

A felsővezetés ösztönzési rendszere 2008. évben az alábbi elemekből tevődött össze:

1. Ösztönző (bónusz)

Az ösztönzőkitűzés mértéke az éves alapbér 40-100 %-a, melyet a jogosultak a közgyűlést követő értékelés alapján kapnak meg készpénzben.

Az ösztönzőkitűzés részei:

- a társasági és szervezeti szintű kiemelt pénzügyi mutatók (pl. ROACE, működési cash-flow, munkaidő kieséssel járó munkabalesetek gyakorisága, CAPEX hatékonyság)
- az adott vezető felelősségi területével kapcsolatos, adott évre vonatkozó konkrét egyéni célfeladatok.

2. Relatív teljesítményösztönző

A relatív teljesítményösztönző alapja az éves bér 10%-a, mértékét a menedzserek egyéni teljesítményei alapján képzett rangsor határozza meg.

3. Opció program

2006-ban került bevezetésre a rendszer, mely a korábbi halasztott kifizetésű ösztönzést váltotta fel. Az opció program a MOL-csoport menedzsmentjének hosszú távú részvényárfolyam-növelés érdekelttségét teremti meg.

Az ösztönző évenként MOL részvény vételi opció konstrukció alapján számított készpénz kifizetésű bérösztönző, melynek futamideje: 5 év.

4. Kötvényprogram

A MOL Nyrt. ügyvezető testületének tagjai, felsővezetői és a MOL-csoport néhány kiemelt vezetője részére a 2003. szeptember 1-jei rendkívüli közgyűlésen az Igazgatóság számára jóváhagyott új, hosszú távú ösztönzési program is kiterjesztésre került. (E program résztvevői a kötvényprogram ideje alatt nem vesznek részt a fent részletezett opció programban.)

E program keretében 2003. októberben

az ügyvezető testület tagjai (4 fő)	335 db kötvény
további felső vezetők (4 fő)	220 db kötvény
MOL-csoport kiemelt vezetői (8 fő)	250 db kötvény

jegyzésére voltak jogosultak. A programhoz 2004. júliusában további 3 vezető csatlakozott, akik a lejegyzett kötvényállományból összesen 105 db kötvényt vásárolhattak meg.

2004. szeptemberében 2 fő felsővezetőtől összesen 80 db kötvény került visszavásárlásra, majd 2004 októberében 2 fő – a kötvényprogramban már részt vevő – felsővezető számára további összesen 24 db kötvény megvásárlását hagyta jóvá a Társaság Elnök-vezérigazgatója. A 2005. évben egy fő felsővezetőtől 36 db kötvényt vásárolt vissza Társaságunk. 2006. évben nem volt változás a programban. 2007. szeptemberében Társaságunk egy fő kiemelt vezetőtől 5 kötvényt, októberben pedig egy fő igazgatósági tagtól további 5 kötvényt vásárolt vissza.

Egyéb béren kívüli juttatások

Ebbe a körbe tartozik a személyes célra is használható vállalati autó, élet-, baleset-, utazási- és felelősségbiztosítás, valamint a kiemelt egészségügyi szűrővizsgálat.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

A Felügyelő Bizottság a tulajdonosok megbízásából ellenőrzi a társaság ügyvezetését. A MOL Nyrt. alapszabálya szerint a Társaság Felügyelő Bizottsága maximum 9 tagból állhat, jelenleg a testület 9 főből áll. A Társasági Törvény értelmében a testületben a munkavállalói oldalt a Bizottság 1/3-ának kell képviselni, így a MOL Nyrt. Felügyelő Bizottságában 3 fő képviseli a dolgozókat, és 6 fő a tulajdonosok által megbízott külső személy.

A Felügyelő Bizottság tagjai és függetlenségi státusza:

Dr. Kupa Mihály, elnök	független
Benedek Lajos	nem független (munkavállalói képviselő)
John I. Charody	független
Dr. Chikán Attila, elnök-helyettes	független
Slavomír Hatina	független
Juhász Attila	nem független (munkavállalói képviselő)
Prof. Lámfalussy Sándor	független
Major János	nem független (munkavállalói képviselő)
Vásárhelyi István	független

Valamint a Felügyelő Bizottság Magyar Energia Hivatal által jelölt tagja:

Gergely István*	független
-----------------	-----------

*A 2008. április 23-i éves rendes közgyűlés a MOL Nyrt. Felügyelő Bizottságának tagjává választotta, a földgázellátásról szóló törvény rendelkezése alapján (2003. évi XLII. törvény 4/A. §). A törvényben meghatározott jogállása miatt szavazati joggal nem rendelkezik.

A Felügyelő Bizottság állandó napirendi pontjai között szerepel az Igazgatóság negyedéves beszámolója a társaság működéséről, a Belső Audit és a Társasági Biztonság beszámolója, ezeken felül a Felügyelő Bizottság az éves rendes közgyűlés elé kerülő anyagokat is áttekinti. A Felügyelő Bizottság az év során áttekinti éves tevékenységét.

2008-ban a Felügyelő Bizottság 5 ülést tartott, 91%-os átlagos részvételi arány mellett.

A Felügyelő Bizottság tagjainak díjazása

A Felügyelő Bizottság javadalmazásáról legutóbb a 2005. április 27-i közgyűlés döntött. Ennek megfelelően a Felügyelő Bizottság tagjai havi 3.000 euró, elnöke havi 4.000 euró díjazásban részesülnek. A havi díjazáson túl a Felügyelő Bizottság elnöke évente maximum tizenöt (15) alkalommal további 1.500 euro díjazásban részesül minden olyan igazgatósági vagy igazgatósági bizottsági ülés után, amelyen részt vesz.

Audit Bizottság

2006-ban a közgyűlés Audit Bizottságot választott a Felügyelő Bizottság független tagjai közül. Az Audit Bizottság megerősíti a Társaság pénzügyi és számviteli politikája feletti független kontrollt. Az Audit Bizottság hatáskörébe többek között az alábbi feladatok tartoznak:

- a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése;
- javaslattétel a könyvvizsgáló személyére és díjazására;
- a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése,
- a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetlenségi előírások érvényre juttatásának figyelemmel kísérése, a könyvvizsgálóval való együttműködéssel kapcsolatos teendők ellátása, valamint – szükség esetén – az Igazgatóság vagy a Felügyelő Bizottság számára intézkedések megtételére való javaslattétel;
- a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslattétel a szükséges intézkedések megtételére, valamint
- a Felügyelő Bizottság munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében.

Az Audit Bizottság tagjai és kinevezésük ideje (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a MOL honlapján):

- John I. Charody, 2006. április 27.
- Dr. Chikán Attila, 2006. április 27.
- Dr. Kupa Mihály, 2006. április 27.

valamint valamely állandó tag tartós akadályoztatása esetén a kiesett tag helyett Prof. Lámfalussy Sándor.

Az Audit Bizottság beszámolója 2008. évi tevékenységéről

2008-ban az Audit Bizottság 6 ülést tartott, 100%-os átlagos részvételi arány mellett. A rendszeres napirendi pontok mellett – beleértve az összes nyilvános pénzügyi beszámoló felülvizsgálatát, a könyvvizsgáló munkájának támogatását, valamint a belső audit rendszeres vizsgálatát – a bizottság jelentős időt szánt a következő témáknak is:

- Kockázatkezelés: a bizottság áttekintette a vállalat legfőbb kockázati faktorait, figyelembe véve a megváltozott nemzetközi pénzügyi helyzetet, valamint az azokhoz rendelt kockázat csökkentő akciók státuszjelentésait. A bizottság megvitatta a vállalati szintű kockázatkezelés (ERM) további alkalmazási lehetőségeit.
- Belső audit tevékenység: a bizottság tájékoztatást kapott a belső audit jelentésekről és az éves belső audit terv végrehajtásáról.
- Pénzügyi helyzet: a bizottság folyamatosan nyomon követte a társaság pénzügyi helyzetét.
- Könyvvizsgáló választás: a bizottság javaslatot tett a könyvvizsgáló személyére a közgyűlés részére.
- Éves rendes közgyűlés: a bizottság áttekintette a közgyűlés anyagait (a pénzügyi beszámolókat, a könyvvizsgálat megállapításait).

KÖNYVVIZSGÁLÓK

A MOL-csoport könyvvizsgálatát 2008. és 2007. években az Ernst and Young végezte, kivéve a Fedorovsky kutatási projekt vállalata (mindkét évben), valamint az I&C Energo (ami 2008-ban került megvásárlásra) vonatkozásában, amelyek könyvvizsgálója a PricewaterhouseCoopers, ill. a TPA Horwath Notia Audit s.r.o. voltak. Az INA Csoport esetében, amelyben a MOL 2008. októberében a korábban birtokolt 25%-os részesedésén felül további 22,16%-ot vásárolt, a könyvvizsgálatot 2007. és 2008. években a Deloitte végezte. Az INA Csoport mindkét év tekintetében az equity módszer alkalmazásával került kimutatásra.

A könyvvizsgálati szerződés keretében az Ernst & Young auditálja a 2000. évi C törvény (Számviteli törvény) szerint készített egyedi éves beszámolókat, a MOL Nyrt. közbenső mérlegeit, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS, korábban IAS) szerint készült konszolidált éves beszámolót. Az említett pénzügyi kimutatások vizsgálata a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA), valamint a Számviteli Törvény és a könyvvizsgálatra vonatkozó egyéb törvények és jogszabályok alapján került végrehajtásra. A könyvvizsgálók a könyvvizsgálati munka folyamatosságát rendszeres helyszíni munkavégzéssel, illetve a MOL fő testületi ülésein történő részvétellel és egyéb konzultációs formákon keresztül biztosítják. A könyvvizsgálók ezenkívül negyedévente áttekintik a tőzsdei gyorsjelentést, bár teljes könyvvizsgálatot nem végeznek, és így nem bocsátanak ki könyvvizsgálói jelentést sem ezekről.

Az Ernst & Young egyéb szolgáltatásokat is nyújtott a MOL Nyrt.-nek. A könyvvizsgálók részére 2008-ban, illetve 2007-ben kifizetett díjak a következők voltak (millió Ft):

A KÖNYVVIZSGÁLÓKNAK KIFIZETETT DÍJAK (MILLIÓ FT)	2008	2007
MOL NYRT. KÖNYVVIZSGÁLATÁNAK DÍJA (BELEÉRTVE A KÖZBENSŐ MÉRLEGEK VIZSGÁLATÁT)	182	177
LEÁNYVÁLLALATOK KÖNYVVIZSGÁLATÁNAK DÍJA	422	380
EGYÉB NEM-AUDIT SZOLGÁLTATÁSOK	7	79
ADÓTANÁCSADÓI SZOLGÁLTATÁSOK	90	16
ÖSSZESEN	701	652

Az egyéb nem-audit szolgáltatások 2007-ben a MOL számára végzett átvilágítási projektekhez kapcsolódtak.

Az Igazgatóság véleménye szerint az Ernst & Young által a fenti jogcímeken nyújtott szolgáltatások nem veszélyeztetik a könyvvizsgálói függetlenséget.

KAPCSOLAT A RÉSZVÉNYESEKKEL, BENNFENTES KERESKEDELEM

Az Igazgatóság tudatában van annak, hogy a testület felelős a MOL-csoport eredményeiért és teljesítményeiért, teljes működéséért; tisztában van a részvényesek elvárásaival, és mindent megtesz annak érdekében, hogy azoknak a társaság működtetése megfeleljen. Folyamatosan elemezi és értékeli a működési környezetet és a cégcsoport teljesítményét, hogy a részvényesek elvárásai maximálisan teljesüljenek.

A részvényesekkel történő kapcsolattartás hivatalos csatornái az Éves Jelentés, valamint a Budapesti Értéktőzsdén és a Varsói Értéktőzsdén keresztül közzétett negyedéves gyorsjelentések és egyéb bejelentések. A rendszeres és rendkívüli bejelentéseket a társaság megjelenti a PSZÁF tőkepiaci közzétételi, valamint saját honlapján is. Emellett a részvényesek tájékoztatást kapnak az üzletmenetről, az eredményekről és a stratégiáról az éves rendes közgyűlésen, valamint a rendkívüli közgyűléseken. Rendszeres befektetői körutakat szervezünk az Egyesült Államok, Kanada, az Egyesült Királyság és Európa nagyvárosaiba a befektetők – a részvénytulajdonosok és a letéti igazolások (DR) birtokosainak – tájékoztatására. A befektetők év közben is megkereshetik a MOL Nyrt-t kérdéseikkel, a közgyűléseken felvethetnek kérdéseket és javaslatokat tehetnek. A befektetők visszajelzéseiről az Igazgatóság rendszeresen tájékoztatást kap.

2008-ban a MOL 10 befektetői körút vagy konferencia keretében (2 az Egyesült Államokban, 8 Európában) több mint 100 találkozáson vett részt jelenlegi vagy lehetséges befektetőkkel.

A MOL Befektetői Kapcsolatok szervezete felelős a fenti tevékenységek összefogásáért és a részvényesekkel történő napi kapcsolattartásért (Elérhetőség a „Részvényesi Információk” fejezetben az éves jelentés végén található). További információ a MOL honlapján (www.mol.hu) is elérhető, ahol egy külön fejezet foglalkozik a részvényeseket és a pénzügyi világ tagjait érintő kérdésekkel.

A MOL-csoport elkötelezett a nyilvános kereskedelemben forgó értékpapírok tisztességes kereskedelme mellett. Azon országok többségében, ahol a MOL-csoportnak érdekeltségei vannak, az értékpapírokkal való bennfentes kereskedelmet a büntetőjog szigorúan tiltja. Emiatt nemcsak a vonatkozó jogszabályok betartását várjuk el munkatársainktól, hanem azt is, hogy a látszatát is kerüljék el az értékpapírokkal való bennfentes kereskedelemnek.

A MOL-csoport munkavállalóival szembeni elvárás, hogy

- ne vásároljanak és ne adjanak el MOL- vagy egyéb vállalati részvényeket, ha bennfentes információ van birtokukban.
- ne adjanak ki bennfentes információt a MOL-csoporthoz nem tartozó személyeknek, kivéve, ha erre írásos felhatalmazásuk van.
- még a MOL-csoport munkavállalóinak körén belül is legyenek óvatosak a bennfentes információk megosztásával, információkat csak engedély birtokában és a munkavégzéshez szükséges mértékben adjanak át.
- megvédjék a bennfentes információkat azok véletlenszerű nyilvánosságra kerülésétől.

Részvényesi jogok gyakorlása, közgyűlési részvétel

A közgyűlésen minden részvényes a tulajdonában levő részvények szavazati súlya alapján gyakorolhatja szavazati jogát. Minden „A” sorozatú részvény 1 szavazatra jogosít, és attól függően, hogy a közgyűlésen résztvevő részvényesek hány részvényt regisztrálnak, alakul ki, hogy egy részvénynek ténylegesen mekkora szavazati ereje van.

A közgyűlés elsődleges feltétele a részvénykönyvi bejegyzés. A bejegyzésről a dematerializált részvények letétkezelését végző befektetési szolgáltató köteles a részvényes kérése alapján gondoskodni, a mindenkori közgyűlési meghívónkban közzétett feltételek szerint. Alapszabályunk 8.6 pontja értelmében „A részvénykönyvbe való bejegyzéskor a bejegyzést kérő köteles nyilatkozni arról, hogy ő maga vagy ő maga és a vele azonos csoporthoz tartozó részvényes, amint ezt a 10.1.1. és 10.1.2. pontok tartalmazzák, azon részvényekkel együtt, amelyek vonatkozásában a bejegyzést kéri, tulajdonában tartja-e a Társaság részvényeinek legalább 2%-át.” Az előző mondatban írtak fennállása esetén a bejegyzést kérő köteles bejelenteni a részvényesi csoport összetételét a 10.1.1. és 10.1.2. pontokban írtakat figyelembe véve.

Társaságunk Alapszabályának 10.1.1 pontja szerint: „Egy részvényes vagy részvényesi csoport (meghatározását lásd alább) sem gyakorolhatja a szavazati jogok több, mint 10%-át, kivéve a Magyar Államot, az ÁPV Rt.-t, annak bármely jogutódját, a Magyar Állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló más magyar szervezet és a Társaság megbízásából a Társaság részvényeit vagy azokat megtestesítő értékpapírokat kezelő letéteményest és értékpapír-kezelőt (ez utóbbiakat csak annyiban kivéve, amennyiben a náluk letétbe helyezett részvényekhez és értékpapírokhoz kapcsolódó részvényesi jogokat végső fokon gyakorló személy vagy személyek nem esnek az alábbi korlátozások alá).

A társasági törvény szerint a részvényes jogosult a közgyűlésen részt venni, felvilágosítást kérni, valamint észrevételt és indítványt tenni, szavazati joggal rendelkező részvény birtokában pedig szavazni. Azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább öt százalékával rendelkeznek, kérhetik az igazgatóságtól, hogy valamely kérdést tűzzön a közgyűlés napirendjére. Azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább egy százalékával rendelkeznek, kérhetik az igazgatóságtól a közgyűlés napirendjének kiegészítését. A közgyűlési részvétel feltételeit társaságunk közgyűlési hirdetményeiben teszi közzé. A közgyűlési hirdetményeket társaságunk alapszabálya szerint a társaság honlapján teszi közzé. Az évi rendes közgyűléseket társaságunk a jelenlegi törvényi szabályozás alapján jellemzően április végén tartja.

Az évi rendes közgyűlés az Igazgatóságnak a Felügyelő Bizottság által jóváhagyott javaslatára dönt abban a kérdésben, hogy az adózott eredmény mely része legyen a vállalkozásba visszaforgatandó, és mely része osztalékként kifizetendő. A közgyűlés döntése alapján a Társaság, a részvényeseket megillető osztalékot nem pénzbeli vagyoni értékű juttatásként is teljesítheti.

Az osztalékfizetés kezdő időpontját az Igazgatóság határozza meg úgy, hogy az erre vonatkozó közlemény első megjelenése és az osztalékfizetés kezdő napja között legalább 10 munkanapnak kell eltelnie. Osztalékra az a részvényes jogosult, aki az Igazgatóság által meghatározott és az osztalékfizetésre vonatkozó közleményben meghirdetett fordulónapon lefolytatott tulajdonosi megfeleltetés alapján a részvénykönyvben szerepel. Az Igazgatóság által meghatározott, az osztalékfizetésre való jogosultság szempontjából releváns időpont az osztalékfizetésről döntő közgyűlés időpontjától eltérhet.

INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER – „TELJES FELSZERELÉSBEN”

A közelmúltban bekövetkezett fejlemények a globálizált gazdaságban és a pénzügyi szektorban újra megerősítették a hatékony és átfogó kockázatkezelés szükségességét, amely előfeltétele egy jól működő, felelős társaságirányításnak. Egy adekvát vállalati kockázatkezelésnek - a nyugtalanító események kezelése mellett - számos más követelménynek is meg kell felelnie: az új IFRS szabályozás (2007-től) megköveteli a pénzügyi kockázatok és azok kezelésének közzétételét, a hitelminősítő ügynökségek fókuszában a hatékony vállalati kockázat kezelés (ERM) kereteinek kialakítása áll, míg a befektetők számára a részletesen megvizsgált társaságirányítási gyakorlat fontos.

A MOL-csoport kijelentheti, hogy fejlett kockázatkezelési tevékenységet folytat, mely szerves részét képezi a felelős társaságirányítási struktúrának. Ezt támasztja alá a SAM Research AG 2008-ban kiadott riportja is: a Dow Jones Sustainability Index (Fenntarthatósági Index) a MOL kockázat kezelési teljesítményét 96%-ra értékelte, amivel a MOL a csoportjában a legjobb lett. A szektor átlagot 36 százalék ponttal meghaladó érték kifejezi a MOL felelősségteljes gondolkodásmódját a kockázat- és válságkezelésben, a kockázat meghatározásában, a kockázati térkép megrajzolásában, a kockázatok számszerűsítésében, a pénzügyi és nem pénzügyi kockázatok érzékenység vizsgálatában, valamint a tudatos kockázatkezelési stratégia kialakításában.

NÉGY PILLÉREN NYUGVÓ RENDSZER KEZELI A KOCKÁZATOK SZÉLES SPEKTRUMÁT

Az **Egységes Vállalati Kockázatkezelés (ERM)** keretében végezzük a különböző típusú kockázatok integrálását egy hosszú távú, átfogó és dinamikus modellbe, amely a MOL-csoport összes üzlet-ágára kiterjesztésre került. Az ERM a pénzügyi és működési kockázatokat a stratégiai kockázatok széles körével együtt kezeli. A különböző típusú kockázatok azonosítása után azok számszerűsítése következik, ugyanazt a módszertant alkalmazva – bekövetkezési valószínűségük és lehetséges hatásuk becslésével. A kockázatok csoportszinten konszolidálásra is kerülnek a modellben, melynek időhorizontja a hosszú távú szemléletet hangsúlyozza (a stratégiai időtávval összhangban): a nettó jelenérték lehetséges alakulásának (azaz értékei valószínűségi eloszlásának) vizsgálatakor a következő 10 év, valamint az azt követő időszak hatásait is figyelembe vesszük. Az ERM feltárja a vállalat eredményeire ható legfontosabb kockázatokat (mind csoport-, mind üzletági szinten), és felhívja a figyelmet a szükséges döntések meghozatalára – mely kockázatokat akarja a Csoport megtartani, és melyek esetében szükséges kockázatcsökkentő lépéseket tenni. Bizonyos kockázatokat csoportszinten, másokat divíziószinten célszerű kezelni, ún. kockázatfelelősök irányítása alatt. A Kockázatkezelés – a kockázatfelelősök által negyedévente készített jelentések segítségével – rendszeresen ellenőrzi ezen kockázatcsökkentő lépések megvalósulását.

A **Pénzügyi Kockázatkezelés (FRM)** a rövidtávú, piaci kockázatokkal foglalkozik. A tömegárak árkockázatát, a devizapiaci- és kamatláb-kockázatokat Monte-Carlo szimulációs módszerrel, egy komplex modell keretében mérjük, mely a portfólióhatásokat is figyelembe veszi. A pénzügyi kockázatok – amennyiben szükséges – megfelelő eszközök (mint swap, határidős és opciós ügyletek) segítségével fedezzük. Ez a tevékenység 12 hónapos periódusra koncentrál. A Csoport pénzügyi és stratégiai céljaihoz kapcsolódó limiteknek való megfelelésről a felső-vezetés havi rendszerességgel kap tájékoztatást, melynek alapján, ha szükséges kockázatcsökkentő lépéseket tartalmazó tervek kerülhetnek előterjesztésre ad hoc jelleggel.

Az elfogadható szint fölötti működési kockázatok áthárítása a **Biztosítás Menedzsment (IM)** feladata. A biztosítások kötése a működési kockázatok kezelésének egyik legfontosabb eszköze. A legjelentősebb biztosítás típusok a következők: vagyongár, üzemszünet, felelősség és kútkitörés. A biztosítási üzlet sajátosságaiból következően a biztosítások menedzsmentje éves ciklusokba rendeződik (mivel a legtöbb biztosítási program éves megújítású). Miután a biztosítások kötése csoportszinten (MOL, TVK, Slovnaft és IES) egy közös biztosítási program keretében zajlik, a MOL-csoportszámottevő szinergiahatások tudatolási feladata.

Az **Üzletfolytonosság Menedzsment (BCM)** a váratlan működési fennakadásokra történő felkészülés folyamata. Az üzletfolytonossági tervek (BCP), krízismenedzsment-folyamatok (CM) és más kockázatellenőrző programok (mint például rendszeres műszaki felülvizsgálatok) kiemelten fontosak az olyan üzletágakban, ahol a működési kockázatok – a tevékenység alapját képező kémiai és fizikai folyamatok következtében – jelentősek; és a MOL-csoport tevékenysége túlnyomórészt ilyen. Az üzletfolytonossági tervek (BCP) és krízismenedzsment-folyamatok (CM) minősége meghatározza a biztosítási prémiumokat az éves megújítások során, ez alapján csökkentheti a biztosítási költségeket.

Értékes szinergiák realizálhatóak a kockázatok átfogó kezelése révén

A kockázatkezelési tevékenység integráltsága lehetőséget teremt a MOL-csoport számára, hogy a kockázatkezelés fentiekben részletezett négy pillére közötti szinergiákat kiaknázza. A pénzügyi kockázatok modellezésére szolgáló inputadatok és módszertan az ERM-ben is használható. Ehhez hasonlóan a biztosítási tevékenység kapcsán a működési kockázatokról szerzett információk ugyancsak hasznosak az ERM fejlesztése során. Az ERM működési kockázatokkal érintő eredményei (pl.: a működési kockázatok rangsora várható hatásai szerint) jó iránymutatást szolgáltatnak a biztosítások menedzseléséhez, mivel rávilágítanak, hogy mely területek azok, amelyek mindenképpen biztosítási fedezetet igényelnek és melyek azok, ahol a kockázatok kezeléséről való döntés további vizsgálatot igényel. Mind az ERM, mind a biztosítási terület szolgáltat inputokat a BCM számára, kiemelve azon legfontosabb területeket, melyekre a BCM-nek fókuszálnia kell. A BCM és a biztosítási terület egyébként is szoros kapcsolatban áll egymással, mivel mindkét terület a működési kockázatok kezelésére összpontosít. Például egy hatékony BCM tevékenység mérsékelni tudja a MOL-csoport kitértését az üzemszüneti károk tekintetében, ezáltal csökkentve a megvásárolandó biztosítási fedezetek nagyságát. Emellett a teljes szervezet kockázat-tudatossága is erősödik, elsősorban annak köszönhetően, hogy az ERM és a BCM folyamatokba a MOL-csoport számos területe bevonásra került.

Tőkeallokációt érintő döntések támogatása

Az ERM legfontosabb szerepe nemcsak az, hogy információt szolgáltatson azon kritikus kockázatokról, amelyekkel a MOL-csoportnak szembe kell néznie, hanem az is, hogy támogatást nyújtson a felsővezetésnek az egyes projektek kockázati profiljait is figyelembe vevő, megalapozottabb döntések meghozatalában. Emiatt kezdeményezte a csoportszintű kockázatkezelés (GRM) egy kockázathozam megközelítést is magában foglaló projektértékelési módszertan kidolgozását. Az ERM modell eredményeire alapozva minden jelentős projektnek (és lehetséges felvásárlási célpontnak) meghatározható a MOL-csoport stratégiai időtávú kockázathozam profiljára gyakorolt hatása.

Hernádi Zsolt (49)

Az Igazgatóság elnöke 2000. július 7-től, elnök-vezérigazgató 2001. június 11-től, az Igazgatóság tagja 1999. február 24-től. Tagja az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságának.

1989 és 1994 között számos pozíciót töltött be a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-ben, 1992-től 1994-ig a pénzügyi vezérigazgató-helyettese. A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. vezérigazgatója 1994 és 2001 között, 1994 és 2002 között tagja az igazgatóságnak. 1995 és 2001 között a Magyar Bankszövetség elnökségének tagja, 2001-től tagja a European Round Table of Industrialists szakmai szervezetnek.

Dr. Csányi Sándor (56)

Az Igazgatóság tagja 2000. október 20-tól, alelnöke 2001-től. Az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságának elnöke.

A pénzügy szakos közgazda, egyetemi doktor, okleveles árszakértő, bejegyzett könyvvizsgáló első munkahelye a Pénzügyminisztérium volt. Dolgozott a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban, valamint a Magyar Hitelbanknál. 1989-től 1992-ig a Kereskedelmi és Hitelbank vezérigazgató-helyettese, 1992-től az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Nyrt. (OTP Bank Nyrt.) elnök-vezérigazgatója. A 2006. április 28-i közgyűlés újabb öt évre megerősítette az OTP Bank Nyrt. elnök-vezérigazgatói posztján. Tagja az egyik legjelentősebb nemzetközi kártyatársaság, a MasterCard európai igazgatóságának, társelnöke a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ). Felügyelőbizottsági elnök az OTP Bank leányvállalatánál, a bulgáriai DSK Banknál. 2004-től a Nyugat-Magyarországi Egyetem címzetes egyetemi tanára. Dr. Csányi Sándor tagja a Cégvezetők Nemzetközi Társaságának és a Banki Tanulmányok Nemzetközi Intézetének.

Akar László (56)

Az Igazgatóság tagja 2002. október 11-től. Tagja az Igazgatóság Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottságának.

1977 és 1990 között az Országos Tervhivatalban és a Pénzügyminisztériumban töltött be vezető pozíciókat. 1994 és 1998 között a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára, a Kormány Gazdasági Kabinetjének titkára, az IMF Magyarországot képviselő helyettes kormányzója. 1998-tól a GKI Gazdaságkutató Rt. vezérigazgatója, 2008-tól csoport-vezérigazgató. Az MNB Felügyelő Bizottságának elnöke 2002-től 2007-ig. 2005-ben Heller Farkas díjat kapott. 2006-ban a Francia Nemzeti Érdemrend Lovagi Fokozata kitüntetésben részesült.

Mulham Al-Jarf (39)

Az Igazgatóság tagja 2008. április 24-től. Az Igazgatóság Társaságirányítási és Javaldalmazási Bizottságának tagja.

Az Egyesült Államokban szerzett nemzetközi üzleti és pénzügyi diplomát, valamint az Angol és Walesi Ügyvédi Kamara tagja. 2004-óta az Oman Oil Company vezérigazgató helyettese. A következő vállalatok igazgatóságának tagja: Sohar Aluminium Co LLC, Oman Arab Bank SAOC, Oman Polypropylene LLC., Oman Oil Marketing Co SAOG., Oman Trading International és a Takamul Investments SAOC. Az Oman Gas Company-nál, az ománi Olaj- és Gázipari Minisztériumnál és Telekommunikációs vállalatnál szerzett munka tapasztalatot. Omani állampolgár.

Dr. Dobák Miklós (54)

Az Igazgatóság tagja 1996. május 29-től. Az Igazgatóság Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottságának elnöke.

A közgazdaságtudományok kandidátusa, a Corvinus Egyetem Vezetéstudományi Intézetének igazgatója, a Vezetés és Szervezés Tanszék tanszékvezető professzora. A Horváth & Partners tanácsadó cég nemzetközi partnere.

Dr. Horváth Gábor (53)

Az Igazgatóság tagja 1999. február 24-től. Tagja az Igazgatóság Társaságirányítási és Javaldalmazási Bizottságának.

1990 óta önálló ügyvédi irodát vezet. Fő tevékenysége a társasági jog, a vállalati pénzügyi jog és a vállalatszervezési jog. Az OTP Bank Nyrt. Felügyelő Bizottságának alelnöke és Audit Bizottságának elnöke.

Kamarás Miklós (64)

Az Igazgatóság tagja 2002. október 11-től. Tagja az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságának.

1972 – 1990 között az ÉPGÉP-nél töltött be különböző vezető pozíciókat, majd a vállalat vezérigazgatója lett. 1995 és 1998 között az ÁPV Rt. vezérigazgató-helyettese. 1998-tól a Deloitte & Touche Magyarország partnereként és más könyvvizsgáló cégek vezetőjeként dolgozott. 2002 és 2004 között az ÁPV Rt. vezérigazgatója és a társaság igazgatóságának tagja. A Budapest Airport Rt. Igazgatóság elnöke 2005. május 30-ig. 2008. október 18-ig a MÁV Zrt. Igazgatóságának elnöke.

Dr. Kemenes Ernő (69)

Az Igazgatóság tagja 2002. október 11-től. Tagja az Igazgatóság Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottságának és a Fenntartható Fejlődés Bizottságának.

1963-tól a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem oktatója, később tanszékvezető tanár. 1968 és 1987 között különböző vezető pozíciókat töltött be az Országos Tervhivatalban, a Művelődési Minisztériumban és a Miniszterelnöki Hivatalban, 1987 és 1990 között az Országos Tervhivatal vezetője, miniszteri rangban. 1992 és 2001 között a Deloitte & Touche Magyarország vezetője, a kelet-közép-európai régió egyik irányítója. 1992-től 1998-ig a Magyar Nemzeti Bank Jegybanktanácsának tagja. 2001-től nyugdíjas egyetemi oktató a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. Részt vesz az OECD-, EU- és IMF országjelentések készítésében. A Rereal Hungary Projektfejlesztő Kft. Felügyelő Bizottság tagja.

Molnár József (53)

Az Igazgatóság tagja 2007. október 12-től. Pénzügyi vezérigazgató helyettes 2004. szeptember 3-tól.

1978 és 2001 között a BorsodChem Rt.-nél töltött be különböző pozíciókat. 1982 és 1987 között az Árosztály vezetője, 1987 és 1991 között a Közgazdasági Főosztály vezetője. 1991-től 2001-ig a BorsodChem Rt. gazdasági vezérigazgató-helyetteseként közreműködött a vállalat válságkezelésében és reorganizációjában, majd ezt követően a társaság jövőképeinek kidolgozásában és privatizációjában. Kulcsszerepet játszott a BorsodChem részvények tőzsdei bevezetésében. 2001-től a TVK vezérigazgatói tisztét töltötte be. 2003-tól a MOL-csoport tervezés-kontrolling igazgatója volt a 2004-es pénzügyi vezérigazgató-helyettesi kinevezéséig. A Slovnaft, a.s. Igazgatóságának volt tagja 2004 és 2008 között a TVK Rt. Igazgatóságának pedig 2001. április 20-a óta tagja.

Mosonyi György (60)

A Társaság vezérigazgatója, az Igazgatóság tagja 1999. július 19-től. Az Igazgatóság Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke.

1974-től a Shell International Petroleum Co. magyarországi képviselőjének munkatársa, 1986-tól kereskedelmi igazgatója. 1991-ben a londoni Shell-központban dolgozott. 1992-től 1993-ig a Shell-Interag Kft. ügyvezető igazgatója. 1994 és 1999 között a Shell Hungary Rt. elnök-vezérigazgatója. Közben 1997-ben a közép- és kelet-európai régió elnöke, 1998-ban egyúttal a Shell Csehország vezérigazgatója is. A Joint Venture Szövetség tiszteletbeli elnöke, a Magyar Kereskedelmi és Ipar-kamara alelnöke, Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke. A TVK Rt. Igazgatóságának elnöke.

Iain Paterson (62)

Az Igazgatóság tagja 1999. február 24-től. Tagja az Igazgatóság Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottságának. Tagja a Fenntartható Fejlődés Bizottságnak.

1970-től a British Petroleum Plc-nél töltött be különböző pozíciókat Nagy-Britanniában, az USA-ban és a Közel-Keleten. 1984 és 1998 között az Enterprise Oil Plc-nél dolgozott, 1991-től a nemzetközi tevékenységekért felelős igazgatósági tag. Jelenleg a Hunting Plc. igazgatója, valamint az ITE Group Plc., az AnTech Limited és a Plebble Loyalty Limited elnöke. Brit állampolgár.

Michel-Marc Delcommune (61)

Az Igazgatóság tagja 2000. április 28-tól 2008. április 23-ig. A Társaság pénzügyi vezérigazgató-helyettese 1999. október 11-től 2004. szeptember 1-ig, majd stratégiai igazgató 2006. július 1-ig.

Tagja volt az Igazgatóság Fenntartható Fejlődés Bizottságának 2008. április 23-ig.

1972-ben csatlakozott a Petro-Fina csoporthoz, majd 1990-től elsősorban vállalati pénzügyekkel és biztosítási kérdésekkel foglalkozott, mint vezérigazgató-helyettes és CFO. A fentiek mellett 1999-től humánerőforrás-igazgatóként is irányította a Fina és a Total vállalatok sikeres egyesülési folyamatát. Tagja a Cornell Egyetem Nemzetközi Tanácsadó Testületének, a TVK Nyrt., a Slovnaft illetve a JKC Oil and Gaz Igazgatóságának. Belga állampolgár.

Hernádi Zsolt (49)

Az Igazgatóság elnöke 2000. július 7-től, elnök-vezérigazgató 2001. június 11-től, az Igazgatóság tagja 1999. február 24-től. Tagja az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságának. 1989 és 1994 között számos pozíciót töltött be a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-ben, 1992-től 1994-ig a pénzügyi vezérigazgató-helyettese. A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. vezérigazgatója 1994 és 2001 között, 1994 és 2002 között tagja az igazgatóságnak. 1995 és 2001 között a Magyar Bankszövetség elnökségének tagja, 2001-től tagja a European Round Table of Industrialists szakmai szervezetnek.

Mosonyi György (60)

A Társaság vezérigazgatója, az Igazgatóság tagja 1999. július 19-től. Az Igazgatóság Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke.

1974-től a Shell International Petroleum Co. magyarországi képviseletének munkatársa, 1986-tól kereskedelmi igazgatója. 1991-ben a londoni Shell-központban dolgozott. 1992-től 1993-ig a Shell-Interag Kft. ügyvezető igazgatója. 1994 és 1999 között a Shell Hungary Rt. elnök-vezérigazgatója. 1997-ben a közép- és kelet-európai régió elnöke, 1998-ban egyúttal a Shell Csehország vezérigazgatója is. A Joint Venture Szövetség tiszteletbeli elnöke, a Magyar Kereskedelmi és Ipar-kamara alelnöke, Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke. A TVK Rt. Igazgatóságának elnöke.

Molnár József (53)

Az Igazgatóság tagja 2007. október 12-től. Pénzügyi vezérigazgató helyettes 2004. szeptember 3-tól.

1978 és 2001 között a Borsod-Chem Rt.-nél töltött be különböző pozíciókat. 1982 és 1987 között az Árosztály vezetője, 1987 és 1991 között a Közgazdasági Főosztály vezetője. 1991-től 2001-ig a BorsodChem Rt. gazdasági vezérigazgató-helyetteseként közreműködött a vállalat válságkezelésében és reorganizációjában, majd ezt követően a társaság jövőképeinek kidolgozásában és privatizációjában. Kulcsszerepet játszott a BorsodChem részvények tőzsdei bevezetésében. 2001-től a TVK vezérigazgatói tisztét töltötte be. 2003-tól a MOL-csoport tervezés-kontrolling igazgatója volt a 2004-es pénzügyi vezérigazgató-helyettesi kinevezéséig. A Slovnaft, a.s. Igazgatóságának 2004 és 2008 között, a TVK Rt. Igazgatóságának pedig 2001. április 20-a óta tagja.

Áldott Zoltán (41)

A Kutatás-Termelés Divízió ügyvezető igazgatója 2004 szeptemberétől.

1990 és 1991 között a Creditum Pénzügyi Tanácsadó Kft. munkatársa volt, majd 1992 és 1995 között az Eurocorp Pénzügyi Tanácsadó Kft.-nél töltött be különböző munkaköröket. 1995 és 1997 között a MOL Privatizációs Főosztályát vezette, 1997-től 1999-ig a Tőkepiaci Műveletek igazgatója volt. 1999-től a Stratégia és Üzletfejlesztés vezetője, 2000 novemberétől stratégiai vezérigazgató-helyettese, majd 2001 júniusától a MOL-csoport stratégiai és üzletfejlesztési igazgatója. 2004 szeptemberétől a MOL Rt. Kutatás-Termelés Divíziójának ügyvezető igazgatója. Az INA d.d. Felügyelő Bizottságának elnökhelyettese, és tagja a Budapest Értéktőzsde Igazgatóságának.

Horváth Ferenc (49)

A Termékelőállítás- és Kereskedelem Divízió ügyvezető igazgatója 2003 novemberétől.

Az IES Igazgatóságának elnöke, 2007. májusától a Slovnaft Igazgatóságának tagja. 1984 és 1991 között a Mineralimpex külkereskedelmi vállalatnál kőolaj- és földgázimporttal, valamint kőolajtermékek importjával és exportjával foglalkozott. 1991-től a Mineralimpex és a Phibro Energy magyarországi közös vállalatát, a kőolaj és kőolajtermék európai kereskedelmével foglalkozó Allcom Trading Inc. céget vezette. A MOL Rt.-hez 1998-ban csatlakozott mint az újonnan megalakított PB-gáz üzletág igazgatója. 2001-től a MOL Rt. értékesítési igazgatójaként a MOL által gyártott valamennyi termék (benzin, gázolaj, vegyipari termékek, bitumen, PB, kenőanyagok stb.) értékesítéséért felelős. 2002-től a MOL Rt. kereskedelmi igazgatója, tevékenysége az értékesítés mellett a kőolaj és a kőolajfinomításhoz szükséges alapanyagok beszerzésével bővült.

Simola József (43)

Társasági Támogatás Ügyvezető Igazgató 2006. április óta.

1991-1992 között a General Electric – Tungstam-nál dolgozott SAP szakértőként, majd 1992-1994 között az Arthur Andersen-nél volt könyvvizsgáló és tanácsadó. 1995-ben a francia INSEAD MBA programjában vett részt. 1996-ban csatlakozott a Boston Consulting Group-hoz, ahol Magyarországon, Németországban és Ausztráliában különböző vezető pozíciókat töltött be. 2003-ban csatlakozott a MOL Rt.-hez, 2006. áprilisától Társasági Támogatás Ügyvezető Igazgató. 2008. április óta a Slovnaft a.s. Felügyelő Bizottságának elnöke. Tagja az olaszországi IES Igazgatóságának.

1. Dr. Kupa Mihály (68)

A Felügyelő Bizottság elnöke 2002. október 11-től.

Az Audit Bizottság elnöke, részt vesz az Igazgatóság és a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság munkájában.

1969 és 1975 között a Statisztikai Hivatalban, 1975 és 1984 között a Pénzügykutató Intézetben, 1984 és 1990 között a Pénzügyminisztériumban töltött be különböző vezető funkciókat. 1990-től 1993-ig pénzügyminiszter. 1992-től 1993-ig az EBRD (Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank) Kormányzótanácsának alelnöke, 1993-ban a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap Kormányzótanácsának elnöke. 1991-től, majd 1998-tól független parlamenti képviselő. A Nemzeti Színház Zrt. Felügyelő Bizottságának elnöke.

2. Dr. Chikán Attila (65)

A Felügyelő Bizottság tagja 2004. április 30-tól, a Felügyelő Bizottság elnökhelyettese 2005. december 5-től. Az Audit Bizottság tagja.

1968 óta a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen (2004-től Budapesti Corvinus Egyetem, BKÁE) dolgozik. 1989-től 1998-ig a BKÁE Vállalatgazdaságtan Tanszék vezetője. 1998-1999-ben gazdasági miniszter. 2000-től 2003-ig a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem rektora. A Magyar Tudományos Akadémia doktora. Jelenleg számos funkciót tölt be hazai és nemzetközi szakmai szervezetekben, több nemzetközi gazdasági folyóirat szerkesztőbizottságának tagja. A Richter Gedeon Nyrt. Felügyelő Bizottságának elnöke.

3. Benedek Lajos (37)

A Felügyelő Bizottság munkavállalói képviseletet ellátó tagja 2007. október 12-től.

1996-ban csatlakozott a Társasághoz. Az eltelt időszakban a Kutatás-Termelés Divízió szervezetében töltött be különböző pozíciókat, 2006 óta a Tárolómodellezés szervezet vezetője. A MOL-Bányász szakszervezet és az Üzemi Tanács tagja.

4. John I. Charody (82)

A Felügyelő Bizottság tagja 2002. október 11-től.

Az Audit Bizottság tagja.

1953 és 1956 között a Kőolajkutató és Feltáró Vállalat Geofizikai Kutatóintézetében dolgozott. 1956 után Ausztráliában vezető pozíciót töltött be a Bridge Oil Ltd., Aurora Minerals, Project Mining, valamint több tőzsdén jegyzett olaj és bányász társaságnál. Winton Enterprises Pty.Ltd. és a Galina Investment nemzetközi tanácsadó cégek elnök-vezérigazgatója. Charody úr 1971-től az Ausztrál Igazgatók Intézetének, 1967-től az Ausztrál Vezetési Intézetének tagja, békebíró 1972 óta. 1973-ban az angol királynő kitüntetettje (Member of British Empire) Ausztráliáért tett szolgálataért. 1990 után az Ausztrál Szövetségi Kormány Budapestre akkreditált, a régió kapcsolataiért felelős kereskedelmi minisztere 12 országban. 1997-ben a magyar köztársasági elnök az ausztrál-magyar pénzügyi kapcsolatok fejlesztése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársaság Tiszti Keresztjét adományozta neki. A Pick Rt. igazgatósági tagja. A Csányi Alapítvány kuratóriumi igazgatósági tagja. Az MFB Invest Zrt. tanácsadója.

5. Slavomír Hatina (62)

A Felügyelő Bizottság tagja 2002. október 11-től.

1970-től dolgozik a Slovafnánál, ahol különböző vezetői pozíciókat tölt be. 1994 és 2001 decembere között a társaság vezérigazgatója (1994-től 1998-ig vezérigazgató, 1998-tól 2001-ig elnök), 1994-től 2005 februárjáig a társaság Igazgatóságának elnöke. A Szlovák Műszaki Egyetem 2001-ben tiszteletbeli doktori címet adományozott számára. A Slovintegra a.s. Igazgatóságának elnöke. Hatina úr szlovák állampolgár.

6. Juhász Attila (45)

A Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja 2007. október 12-től.

1986-ban csatlakozott a Társasághoz. A teljes időszak alatt a Kutatás-Termelés Dívizio szervezetében töltött be különböző pozíciókat, MOL-Bányász Szakszervezet Kiskunhalasi Alapszervezetének elnöke és megalakulása óta az Üzemi Tanács tagja volt. A jelenlegi Üzemi Tanács munkájában megfigyelőként vesz részt.

7. Prof. Lámfalussy Sándor (80)

A Felügyelő Bizottság tagja 1999. február 24 -től.

1955 és 1975 között a Banque de Bruxelles-nél dolgozott, kezdetben közgazdászként, majd 1976-tól mint az igazgatóság tagja ill. később az igazgatótanács elnöke. Az ún. kutatóév során az 1961-62-es tanévet vendégprofesszorként a Yale Egyetemen töltötte. 1976-ban a Bank for International Settlements-hez (Nemzetközi Fizetések Bankja) csatlakozott, ahol az ügyvezetés tagjaként és gazdasági tanácsadóként dolgozott, majd 1984 és 1993 között a bank vezérigazgatója volt. 1994 és 1997 júliusa között az Európai Monetáris Intézet, az Európai Központi Bank elődjének elnöke. 2000-2001 során az Európai Értékpapírpiacok Szabályozásával Foglalkozó Bölcs Emberek Tanácsának (Committee of Wise Man) elnöke. A Bizottság ajánlásait az Európa Tanács elfogadta és ezeket jelenleg is alkalmazzák. Jelenleg a Belga Kormány egyik tanácsadó bizottságának elnöke, amely a pénzügyi rendszer krízis ellenállási képességének javításával foglalkozik. Tagja a CNP Assurances igazgatótanácsának (Franciaország). Szakmai pályafutása során mindvégig oktatott a Louvain-i Katolikus Egyetemen (Belgium), amelynek jelenleg nyugalmazott professzora. Belga állampolgár.

8. Major János (57)

A Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja 1994. november 30-tól.

1970-ben csatlakozott a Társasághoz, illetve annak jogelődjéhez. 1994-től a MOL Rt. Vegyipari Munkavállalók Szakszervezetének titkára. 2003-tól a MOL Vegyész Szakszervezet koordinációs titkára. 2007-től a MOL Vegyész Szakszervezet alelnöke.

9. Vásárhelyi István (58)

A Felügyelő Bizottság tagja 2005. április 27-től.

1978 és 1989 között a Rozmaring Mgtsz-nél töltött be különböző vezető pozíciókat. 1992 –1998 között a „Rák ellen az emberért, a holnapért” Alapítvány Kuratóriumának tagja. 1992 és 1995 között a Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Rt. vezérigazgatója. 1995-től ügyvezetője, 2000-től cégvezetője, majd 2006-tól újra ügyvezetője a Roza-Porta Kereskedelmi Kft.-nek. 1994 és 2000 között a Hélia Szálló Rt. igazgatósági tagja. 1995 és 2002 között ÁPV Rt. Felügyelő Bizottsági tagja, 2000-ben a Képcsarnok Rt. Igazgatóságának elnöke, 2001–2003 között a Felügyelő Bizottság elnöke ugyanitt. 2002–2004 között a Dunaferri Rt.-nél igazgatósági tag, 2002-től az ÁPV Rt. Igazgatóságának tagja, elnökhelyettes, majd 2006. december 1- től 2007. június 30-ig az ÁPV Zrt. Igazgatóságának elnöke. 2005-től 2007. április 12-ig a Hitelgarancia Zrt. Igazgatóságának tagja, 2006-tól a Graphisoft Zrt. Igazgatóságának tagja. 2008. január 8-tól az MVM Zrt. igazgatóságának tagja, 2008. február 14-től – május 13-ig az igazgatóság elnöke. A Szalmaszál a Hajléktalanokért Alapítvány Kuratóriumának elnöke 2006-tól.

A Felügyelő Bizottság a törvényekben előírt kötelezettségeinek megfelelően végezte feladatát, az év során 5 ülést tartott, állandó napirendi pontjai között szerepelt az Igazgatóság negyedéves beszámolója a Társaság működéséről, a Belső Audit, a Társasági Biztonság és az Audit Bizottság beszámolója, ezeken felül a Felügyelő Bizottság az éves rendes közgyűlés elé kerülő anyagokat is áttekintette. Jelentését az Igazgatóság beszámolója, a könyvvizsgálók véleménye és tervezett, folyamatos évközi ellenőrzések alapján alakította ki és folyamatosan támaszkodott az Audit Bizottság munkájára is. A 2008. év folyamán tartott ülései alkalmával a Felügyelő Bizottság részletesen foglalkozott a MOL-csoport üzleti helyzetével, a csoport és az üzletek stratégiai fejlődésével, valamint a gazdasági válság hatásainak Társaság általi kezelésére is kiemelt figyelmet fordított. Az Igazgatóság által hozott döntésekről és a Társaságot érintő kérdésekről, a Felügyelő Bizottság folyamatos tájékoztatást kapott.

A MOL Nyrt. Kelet-Közép-Európa vezető integrált kőolaj- és gázipari társasága, magyarországi piacvezető, az anyavállalat 2.223,2 milliárd forintos és a csoport 3.535,0 milliárd forintos Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerinti nettó árbevételével az ország legnagyobb vállalata. A MOL részvények forgalommal súlyozott tőzsdei átlagárfolyama 2007-hez képest 32,6%-kal csökkent és 16.900 Ft volt 2008-ban (2007-ben 25.089 Ft). A részvényárfolyam, hasonlóan a régiós olajipari vállalatok részvényeihez, csökkent az év során és 2008. december 31-i záróárfolyama 9.870 Ft volt.

A Társaság számviteli törvény szerinti 2008. évi beszámolója megbízható és valós képet nyújt a gazdálkodásról, melyet az Ernst & Young Kft. könyvvizsgált. A beszámoló alapjául szolgáló könyvvizetés az Audit Bizottság jelentésével is alátámasztva, a számviteli törvény előírásainak megfelelően, a Társaság számviteli politikájával összhangban készült. A mérleg valamennyi adata analitikus nyilvántartással alátámasztott. Adófizetési kötelezettségeinek megállapítása és befizetése a hatályos jogszabályoknak megfelelően történt.

A MOL-csoport konszolidálásába teljes körűen 91, equity módszerrel (részlegesen) további 18 társaság került bevonásra. A tulajdonosi szerkezet az elmúlt év során változott, 2008. év végén az előző év végéhez képest a külföldi intézményi befektetők tulajdoni aránya 31,7%-ról 24,1%-ra csökkent, míg a hazai intézményi és magánbefektetők tulajdona 6,8%-ról 10,3% ra nőtt. Az 5% feletti részvénytulajdonnal rendelkező részvényesek közül az OMV 0,65%-ra csökkentette részesedését. A korábban birtokában levő részvénycsomagot több, 2009-ben lejáró, úgynevezett repó ügylettel átruházta a Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG. (16,3%) és a Societe Generale (4,4%) részére. Év végével az OTP Bank Nyrt. 8,5%, a CEZ MH B.V. 7,4%, a BNP Paribas Arbitrage 7,3%, az OmanOil (Budapest) Limited 7,0% és a Magnolia Finance Ltd. 5,8%, részesedéssel rendelkezett a vállalatban. 2008. december 31-én a vállalat saját részvény állománya 8,4% volt.

A stratégia megvalósítása területén jelentős előrelépések történtek a 2008-as esztendőben. Folytatódott az értékteremtő partnerségek kialakítása, a közös szinergiák növelése. A MOL döntött az INA d.d. vállalattal kötött stratégiai partnerség erősítéséről (vételi ajánlat révén 47,16%-al a legnagyobb részvényese) és tulajdonosi együttműködés kialakításáról az Oman Oil Company S.A.O.C vállalattal, amely jelenleg 7%-os részesedéssel rendelkezik a MOL Nyrt-ben. A két Társaság célja, hogy stratégiai partnerként, a jövőben közösen vegyen részt üzletfejlesztési projekteken. Döntés született a MOL 100%-os leányvállalata, az FGSZ Zrt. által elindított Új Európai Szállító Rendszer részeként a magyar-horvát és magyar-román földgázszállító rendszerek összekapcsolásáról, az ellátás biztonságának javítása céljából. A Társaság tovább erősítette kiskereskedelmi regionális pozícióját, megjelent saját márka néven és csereügylettel növelte töltőállomásai számát Ausztriában. A MOL a Makói árokban közös nem-konvencionális szénhidrogén kutatási programot indított el az ExxonMobil és a Falcon leányvállalataival. A MOL kibővítette tevékenységét, elindította közös vállalatát a CEZ a.s. energetikai konszernnel, belépve a villamosenergia-termelő iparágba. A vállalat kilépve a hagyományos üzleti régióból, döntött az olaszországi IES finomítói fejlesztéséről és a fókuszált szénhidrogén kutatási portfólió építés folytatásaként, egy nemzetközi kutatási blokkban részesedés megszerzéséről az Oil and Natural Gas Corporation Limited-del (ONGC) Indiában. A Társaság kiemelt figyelmet fordított, a jelentősen megváltozott külső környezet, a globális gazdasági és pénzügyi válság hatásainak kezelésére, további hatékonyságnövelő, költségcsökkentő intézkedések kezdeményezésével.

A Felügyelő Bizottság támogatja az Igazgatóság javaslatát, mely szerint 2009-ben a Társaság a 2008. üzleti évre vonatkozóan ne fizessen osztalékot, a teljes eredmény az eredménytartalékba kerüljön átsorolásra. A Felügyelő Bizottság a MOL-csoport 2008. évi auditált IFRS konszolidált beszámolóját 2.916 Mrd Ft mérlegfősszeggel és 141 Mrd Ft részvényesekre jutó eredménnyel, a MOL Nyrt. 2008. évi auditált beszámolóját 2.595 Mrd Ft mérlegfősszeggel, -223 Mrd Ft mérleg szerinti eredménnyel és 131 Mrd Ft lekötött tartalékkal a közgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Budapest, 2009. március 30.

A MOL Nyrt. Felügyelő Bizottsága és Audit Bizottsága nevében:

Dr. Mihály Kupa
a Felügyelő Bizottság elnöke

A MOL Nyrt. alapításának dátuma: 1991. október 1. Bejegyezve a Fővárosi Bíróság, mint Cégbíróság jegyzékében 1992. június 10-i dátummal, 1991. október 1-i hatállyal 01-10-041683 számon.

Jogelőd: Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt és tagvállalatai

A jelenleg érvényes alapszabályt a 2008. április 23-i évi rendes közgyűlésén fogadták el. Az alapszabály megtekinthető vagy igényelhető a Társaságtól, valamint elektronikus formában letölthető a Társaság honlapjáról.

2008. április 23-án megtartott évi rendes közgyűlés által elhatározott alaptőke-leszállítást a Cégbíróság 2008. október 16-án bejegyezte. A Társaság alaptőkéje így 109.675.502.578 forintról 104.191.727.578 forintra csökkent, 5.483.775 db „A” sorozatú, névre szóló, 1.000 forint névértékű, a Társaság tulajdonában lévő törzsrészvény bevonásával.

2008. október 16-án a Cégbíróság bejegyezte a MOL alaptőke-emelését is, amely a Társaság 2003. szeptember 1-i rendkívüli közgyűlése által elfogadott átváltoztatható kötvényprogramjának keretében történt. A Társaság alaptőkéje így 104.191.727.578 forintról 104.519.063.578 forintra emelkedett.

Alaptőke 2008. december 31-én: 104.518.484 névre szóló, egyenként 1.000 Ft névértékű, „A” sorozatú törzsrészvényből, 1 darab névre szóló, 1.000 Ft névértékű, meghatározott elsőbbségi jogokat biztosító, „B” sorozatú szavazatelsőbbbségi részvényből, valamint 578 névre szóló, egyenként 1.001 Ft névértékű, „C” sorozatú törzsrészvényből áll.

Tulajdonosi szerkezet

	2007.12.31.		2008.12.31.	
	RÉSZVÉNY NÉVÉRTÉK (EZER Ft)	%	RÉSZVÉNY NÉVÉRTÉK (EZER Ft)	%
KÜLFÖLDI BEFEKTETŐK	34.833.883	31,7	25.244.656	24,1
BAYERISCHE HYPO-UND VEREINSBANK AG.	N.A.	N.A.	17.007.802	16,3
SOCIETE GENERALE	N.A.	N.A.	4.601.059	4,4
OMV CLEARING UND TREASURY GBMH	22.179.488	20,2	679.492	0,7
CEZ MH B.V.	N.A.	N.A.	7.677.285	7,3
OMAN OIL (BUDAPEST) LIMITED	N.A.	N.A.	7.316.294	7,0
BNP PARIBAS ARBITRAGE S.N.C.	9.105.102	8,3	7.600.583	7,3
MAGNOLIA FINANCE	6.007.479	5,5	6.007.479	5,7
MFB INVEST ZRT.	10.933.000	10,0	N.A.	N.A.
OTP BANK NYRT.	10.072.890	9,2	8.857.438	8,5
HAZAI INTÉZMÉNY ÉS MAGÁNSZEMÉLY	7.473.063	6,8	10.745.032	10,3
MOL NYRT. (SAJÁT RÉSZVÉNYEK)	9.070.598	8,3	8.781.944	8,4
ÖSSZESEN:	109.675.503	100,0	104.519.064	100,0

A részvényekre vonatkozó információ

A MOL részvények árfolyamát közzéteszi a magyar napilapok többsége, és többek között elérhető a Budapesti Értéktőzsde honlapján (www.bet.hu). A MOL Nyrt. DR-jainak indikatív áralakulása és forgalma a londoni IOB-én, a Thomson Reuters rendszeren a MOLBq.L RIC kóddal, a Bloomberg rendszeren a MOLD LI RIC kóddal érhető el. A MOL részvények és DR-ok részt vesznek továbbá az amerikai Pink Sheet OTC piac kereskedésében.

A MOL részvények Budapesti Értéktőzsdén kialakult árfolyama a Thomson Reuters rendszeren a MOLB.BU a Bloomberg rendszeren pedig a MOL HB RIC kóddal érhető el.

Az alábbi táblázat mutatja a MOL részvények kereskedési adatait 2008-ban negyedévente.

IDŐSZAK	BÉT FORGALOM (DB RÉSZVÉNY)	BÉT ZÁRÓÁR (FT/RÉSZVÉNY)
1 NEGYEDÉV	17.082.884	21.490
2 NEGYEDÉV	8.867.353	20.145
3 NEGYEDÉV	16.421.113	15.540
4 NEGYEDÉV	24.117.715	9.870

Saját részvény állomány

A 2008-as év folyamán az alábbi saját részvény tranzakciók történtek:

VÁLTOZÁS OKA	"A" SOROZATÚ TÖRZSRÉSZVÉNY (DB)	"C" SOROZATÚ TÖRZSRÉSZVÉNY (DB)
SAJÁTRÉSZVÉNYEK SZÁMA, 2007. DECEMBER 31.	9.070.019	578
RÉSZVÉNYVÁSÁRLÁSOK A BÉT-EN	1.142.677	
RÉSZVÉNY ÉRTÉKESÍTÉS A CEZ A.S. RÉSZÉRE	(7.677.285)	
RÉSZVÉNY KÖLCSÖN VISSZAHÍVÁS AZ MFB-TŐL	9.959.729	
RÉSZVÉNY KÖLCSÖN VISSZAHÍVÁS AZ OTP-TŐL	1.770.000	
ALAPTŐKE LESZÁLLÍTÁS (SAJÁTRÉSZVÉNY TÖRLÉSSSEL)	(5.483.775)	
SAJÁTRÉSZVÉNYEK SZÁMA, 2008. DECEMBER 31.	8.781.365	578

A Társaság szervezetében illetve a felső vezetés összetételében bekövetkezett változások

A MOL-csoport Stratégia és Üzletfejlesztés szervezete 2008. június 15-től kettévált, a vezérigazgató alatti Stratégia Menedzsment szervezetre, illetve az elnök-vezérigazgató alatti Társasági Üzletfejlesztés szervezetre. Emellett a meghirdetett stratégiánkkal és a CEZ-el kötött stratégiai partnerséggel összhangban létrejön egy Gáz és Energia Divízió is.

A Gáz és Energia Divízió irányításáért 2008. június 15-től Alács Lajos felelős. Alács Lajos 2006. július 1-től a Stratégia és Üzletfejlesztés ügyvezető igazgatói pozícióját töltötte be. Az új pozíció a Tpt. szerint vezető állásúnak minősül.

A Társasági Üzletfejlesztés szervezet vezetéséért 2008. június 15-től Galács Ábel felel, aki nyolc éve dolgozik a MOL-nál, jelenleg elnöki tanácsadóként.

A Stratégia Fejlesztés irányításáért 2008. június 15-től Varró László felel, aki 2005 óta vezető közgazdászként dolgozik Társaságunknál.

Az új szervezet lehetőséget ad az üzletek hatékonyabb támogatására a stratégia és az üzletek közötti szorosabb együttműködés révén, ezáltal hozzájárul a kitűzött stratégiai célok megvalósításához.

A FELSŐ VEZETÉS MOL KIBOCSÁTÁSÚ ÉRTÉKPAPÍR TULAJDONA 2008. DECEMBER 31-ÉN

NÉV	TISZTSÉG	TULAJDONBAN LÉVŐ MOL RÉSZVÉNYEK SZÁMA
HERNÁDI ZSOLT	ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ, AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	178.951
DR. CSÁNYI SÁNDOR	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA, ALELNÖK	5.000
MOSONYI GYÖRGY	VEZÉRIGAZGATÓ, AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	86.420
MOLNÁR JÓZSEF	PÉNZÜGYI VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTES, AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	58.111
AKAR LÁSZLÓ	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	34.146
MULHAM BASHEER ABDULLAH AL JARF	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	0
DR. DOBÁK MIKLÓS	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	33.580
DR. HORVÁTH GÁBOR	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	20.390
DR. KEMENES ERNŐ	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	26.053
IAIN PATERSON	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	23.790
KAMARÁS MIKLÓS	AZ IGAZGATÓSÁG TAGJA	0
DR. DÁVID GYULA	AZ IGAZGATÓSÁG (MÉH ÁLTAL DELEGÁLT) TAGJA	0
DR. KUPA MIHÁLY	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE	0
BENEDEK LAJOS	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG MUNKAVÁLLALÓI KÉPVISELETET ELLÁTÓ TAGJA	0
JOHN I. CHARODY	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJA	0
DR. CHIKÁN ATTILA	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ELNÖKHELYETTESE	0
SLAVOMIR HATINA	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJA	0
JUHÁSZ ATTILA	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG MUNKAVÁLLALÓI KÉPVISELETET ELLÁTÓ TAGJA	0
PROF. LÁMFALUSSY SÁNDOR	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJA	380
MAJOR JÁNOS	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG MUNKAVÁLLALÓI KÉPVISELETET ELLÁTÓ TAGJA	344
VÁSÁRHELYI ISTVÁN	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJA	167
GERGELY ISTVÁN	A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG (MÉH ÁLTAL DELEGÁLT) TAGJA	0
ALÁCS LAJOS	GÁZ ÉS ENERGIA ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ	21.368
ÁLDOTT ZOLTÁN	KUTATÁS-TERMELÉS ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ	86.254
GESZTI LÁSZLÓ	KISKERESKEDELEM ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ	21.356
HORVÁTH FERENC	TERMÉKELŐÁLLÍTÁS ÉS KERESKEDELEM ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ	58.064
OLVASÓ ÁRPÁD	PETROLKÉMIAI ÜZLETÁG IGAZGATÓ	0
SIMOLA JÓZSEF	TÁRSASÁGI TÁMOGATÁS ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ	31.310

Átlagos termelési költség

Magába foglalja a kőolaj és földgáz kitermelésének, összegyűjtésének és előkészítésének költségeit.

Bányajáradék

A nemzetközi gyakorlat és a bányatörvény előírásai szerint a magyar állam a Magyarországon kitermelt kőolaj és földgáz után (EOR-os termelés kivételével) bányajáradék fizetését írja elő. Ennek mértéke 1998. január 1-je óta 12%, kivéve az 1998 előtt termelésbe állított mezőkből származó földgáztermelés után fizetett többlet-bányajáradékot.

Barrel (hordó)

Akőolajiparban használt angolszász mértékegység, egy tonna kőolaj hozzávetőleg egyenlő 7-7,5 barrellel. (A magyarországi kőolajokra alkalmazott átváltási arány 7,55 bbl/tonna).

Bioüzemanyagok

A biomasszából előállított folyékony vagy gáz halmazállapotú, a közlekedésben használt üzemanyagok. „Biomassza” alatt a mezőgazdaságból (a növényi és állati eredetű anyagokat is beleértve), erdőgazdálkodásból és a kapcsolódó iparágakból – többek között a halászatból és az akvakultúrából – származó, biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható részét, valamint az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható részét értjük.

Bizonyított készlet

A bizonyított készletek olyan kőolaj-, kondenzátum- és földgáz mennyiségek, melyek nagysága a földtani és műszaki adatok elemzése alapján kellő biztonsággal becsülhető, és ezek egy adott időponttól kezdődően ismert telepekből az aktuális gazdasági feltételek, művelési módszerek és állami szabályozás mellett gazdaságosan kitermelhetők.

Bizonyított, termelésbe nem állított készlet

Olyan bizonyított készlet, amely olyan területeken lévő új kutakból nyerhető, ahol még nem történt

fúrás, vagy olyan meglévő kutakból, ahol viszonylag jelentős ráfordítás szükséges a termelésbe állításhoz.

Bizonyított, termelésbe állított készlet

Az a készlet, amely a meglévő kutakból a rendelkezésre álló eszközökkel kitermelhető.

Boe (hordó kőolaj-egyenérték)

A földgáz hőmennyiségi alapon (a gáz fűtőértékének figyelembe vételével) kőolajra történő átszámítása után kapott egyenértéke (1 boe általában kb. 160-170 normál m³ gázzal egyenlő).

Brent

Az Északi-tengerben kitermelt könnyű, kis kéntartalmú olaj, melynek sűrűsége 833 kg/m³. Ez a minőség az, amelyet a kőolaj-kereskedelemben alapnak tekintenek, más minőségek kereskedelmében az árat erre vonatkozóan adják meg, és a minőségtől, illetve a szállítási feltételektől függően kedvezményt vagy felárat alkalmaznak. Amerikában, a Brent minőséghez hasonlóan, az ún. WTI minőség az irányadó kereskedelmi szempontból.

Brent-Ural különbség:

A Brent és az Ural típusú kőolaj nemzetközi áraiban jelentkező különbséget hívják Brent-Ural spreadnek. Az Ural típusú kőolaj árát a rotterdami és a mediterrán térségben jegyzik.

Bruttó termelés

A szénhidrogénmezőkből származó összes kőolaj és földgáz mennyisége a bányajáradék levonása előtt.

Crack Spread

Egy adott termék és a kőolaj jegyzésére közötti számtani különbség. A Crack Spread-ek a globális olajpiaci folyamatok (fogyasztási szezonális, finomítói kínálat, készletek alakulása) hatására változnak, alakulásukat még a legnagyobb olajtársaságok sem befolyásolhatják.

Desztillációs kapacitáskihasználtság

A finomító elsődleges desztillációs kapacitásának kőolajra vonatkoztatott kihasználtsága.

Downstream, DS

Feldolgozás és Kereskedelem és a Kiskereskedelem.

FAME- zsírsav, metilészter

A dízelgázolaj bio-eredetű keverőkomponense.

FCC (Fluid Catalic Cracking)

Fluidágyas katalitikus krakkolóüzem

Fehérárak

Kőolajok atmoszférikus desztillációjával nyert különböző párlatok (benzin, petróleum, gázolaj) gyűjtőneve.

Fekete termékek

A fűtőolajok és bunkerolajok gyűjtőneve (a név a sötét színre utal).

Finomítói árrés

A nemzetközi termékjegyzésár és a kőolaj tényleges beszerzési ára közötti különbség.

Finomítói fedezet

Teljes finomítási kapacitás osztva az összes értékesített termékmennyiséggel.

Finomítói komplexitás – Nelson komplexitás index

A finomítói komplexitás megmutatja, hogy 1 hordó kőolajból mekkora fehéráru-hozam érhető el. Minél komplexebb a finomító, annál magasabb a fehéráru-hozama ugyanolyan minőségű kőolajból, így annál alacsonyabb a fűtőolaj-termelése. A komplexitás egyik legjobb mutatója a Nelson index, ami a különböző típusú finomítói üzemekből, illetve ezen üzemek kapacitásainak a finomító desztillációs kapacitásához viszonyított arányából vezeti le a komplexitás mértékét.

Folyékony gáztermékek

A földgázból leválasztott cseppfolyós szénhidrogének a propántól a nehezebb komponenseket is tartalmazó gázolinokig bezárólag.

Fokozott olajkinyerési eljárás (EOR)

A növelt hatékonyságú, fejlett olajtermelési

módszerek összefoglaló megnevezése. A magyar bányatörvény szerint bányajáradéktól mentesnek minősülő művelési mód.

Franchise-rendszerben működtetett MOL töltőállomás

MOL-logóval és termékinálattal működtetett, de nem MOL-tulajdonú töltőállomás.

Geotermikus energia

Geotermikus energia olyan energia, ami a föld belsejében lévő hő hasznosításával keletkezik.

Geotermikus erőmű

Geotermikus erőművek a geotermikus energiát hasznosítva hőt és/vagy áramot termelnek.

HDPE

Magas sűrűségű polietilén

Hidrokrakk

Könnyű vagy nehéz gázolajok vagy maradék szénhidrogének hidrogénáramban, magas nyomáson és hőmérsékleten, katalizátor jelenlétében történő krakkolása, melynek célja könnyű olajtermékek előállítására.

Hőerőmű

Hőerőmű minden olyan erőmű, melyben áramfejlesztés gőz segítségével történik. A keletkezett hő hőturbinán keresztül generátor segítségével fejleszt áramot (a régióban lévő hőerőművek átlagos hatásfoka 35% körüli).

Készlet

Az aktuális ipari kőolaj- és földgázvagyonnak az a részmenyisége, amely gazdaságosan kitermelhető a vonatkozási időpontban érvényes gazdasági, működési és szabályozási feltételek mellett.

Kereskedelmi gáztárolás

Olyan földgázipari tevékenység, amely a szezonális forrás és felhasználás ingadozás kiegyenlítését, valamint üzleti tranzakciók kiegyensúlyozását szolgálja. Magyarországon a tárolás a földgáz-kereskedelemtől jogilag elválasztandó tevékenység, ezért az infrastruktúra tulajdonjoga és működtetése a benne tárolt készlet tulajdon és rendelkezési jogától elkülönül.

Kiotói jegyzőkönyv

A Kiotói Jegyzőkönyv az ENSZ Éghajlat-változási keretegyezményének (UNFCCC) kiegészítő jegyzőkönyve, melynek célja „a levegő üvegházhatású gázkoncentrációjának stabilizálása egy olyan szinten, amely segítségével megelőzhető egy, az ökoszisztémát veszélyeztető helyzet kialakulása”.

Kogenerációs erőmű

Szén- vagy földgáztüzelésű erőmű, amely villamos és termikus energia egyidejű termelésére alkalmas.

Kombinált ciklusú gáz turbina (CCGT)

Kombinált ciklusú gáz turbinás (CCGT) erőműben a gázturbinában termelt elektromos áram mellett a keletkezett hő is hasznosításra kerül és áramot termel egy gőzturbina segítségével; ezáltal megnöveli az elektromos áram termelésének a hatékonyságát (az újonnan épített CCGT-hatásfoka átlagosan 58%).

Kondenzátumok

A folyékony fázisú szénhidrogének azon csoportjának általánosító elnevezése, amelyben dominálnak a könnyű alkotók, és amelyek a földgázból vagy a kőolajból a felszínen kerülnek leválasztásra.

Krakkolás

Az ásványolaj- és petrokémiai iparban azoknak a műveleteknek/technológiáknak a gyűjtőneve, amelyek során nehezebb szénhidrogén-molekulák hosszabb láncainak széttördelésével - a szén-szén kötések bontásával - könnyebb (alacsonyabb forráspontú) termékek elegyét állítják elő. A krakkolás lehet tisztán termikus (hőbontás), de katalitikus is (ez utóbbi esetben a krakkolási folyamatok lejátszódását katalizátorok használatával segítik elő). A modern ásványolaj-feldolgozás egyik legfontosabb művelete katalizátor jelenlétében 480–540 °C közötti hőmérsékleten végzett krakkolás, amelynek során nehéz párlatokból vagy lepárlási maradékokból motorhajtó anyagok, valamint jó minőségű motorhajtó anyaggá (például alkiláttá) tovább alakítható gázok keletkeznek.

LDPE

Alacsony sűrűségű polietilén

Magyar Ásványolaj Szövetség

A legjelentősebb magyarországi kőolajtermék-forgalmazó társaságok szövetsége.

Maradékfeldolgozási projekt

Célja a kőolajfinomítás során keletkező termékek (fűtőolaj) könnyebb, értékesebb termékekké (fehérarúvá) történő átalakítása.

Meddő kút

Olyan fúrás, amely nem igazolja szénhidrogéntelep meglétét, vagy nem képes kőolajat, illetve földgázt gazdaságosan kitermelni.

MEH

Magyar Energia Hivatal

Megújuló energiaforrások

Megújuló energiaforrások olyan energiaforrások, amelyek természetes forrásból származnak – mint nap, szél, eső, fa, ár-ápanya jelenség és geotermikus energia – és folyamatos, természetes megújulásnak köszönhetően állandó energiaforrást biztosítanak.

MMSCF

Millió köbláb, a földgáziparban használt angolszász mértékegység, egy köbméter egyenlő 35.314 köblábbal.

Monomerek

A monomerek a polimerek (műanyagok, gumik) alapvegyületei, a nagy molekulatömegű anyagokat alkotó polimer láncok alapegységei (láncszemei). Napjainkban a legfontosabb monomerek, a petrokémiai ipar alapvegyületei a rövid szénláncú olefinek (etilén, propilén, butadién), illetve ezek egyszerű származékai, valamint a legegyszerűbb aromás vegyület a benzol. A felsorolt monomerek elsődleges forrásai az olefinművek.

MSZKSZ

Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség. Magyarországon a kőolaj és kőolajtermékek, valamint a földgáz stratégiai készletezését látja el.

NCI

Nelson komplexitás index, amit Wilbur Nelson fejlesztett ki 1960-ban. A finomító komplexitását – kiépítettségét – jelző mérőszám, ami a konverziós kapacitásokat hasonlítja a lepárló kapacitásokhoz.

Nettó elektromos hatásfok

A nettó elektromos hatásfok egy elektromos entitásnak a hasznos energia és az összes felhasznált energia hatékonysága (tört kifejezés), módosítva a saját felhasználással.

Nettó szárazgáztermelés

A kitermelt összes gáz, csökkentve a termelt vagy leválasztott szén-dioxid, illetve a gazolin gőztérfogát mennyiségével.

Nettó termelés

A szénhidrogénmezőkből származó összes kőolaj és földgáz mennyisége a bányajáradék levonása után.

Olefin

Olyan nyílt szénláncú szénhidrogén-vegyületek gyűjtőneve, amelyek szénláncukban telítetlen szén-szén kettőskötést tartalmaznak. Legegyszerűbb szerkezetű képviselőik, az etilén és propilén, a petrokémiai ipar alapvegyületei. Az olefinek előállításának legfontosabb eszköze az olefinmű, ahol vegyipari benzin és gázolaj, illetve egyéb könnyű szénhidrogének krakkolásával, dehidrogénezésével fő terméként etilén és propilén keletkezik.

Olefinmű

Kulcsfontosságú petrokémiai alapvegyületek (olefinek: etilén, propilén, illetve aromások: benzol, toluol, xilolok) előállítására szolgáló technológia, mely a kőolaj-finomítók által termelt petrokémiai alapanyagok (vegyipari benzin és gázolaj), valamint könnyebb telített szénhidrogének (etán, propán, bután) vízgőz jelenlétében végzett hőbontásán (termikus krakkolásán) és dehidrogénezésén alapul. Céltermékei (etilén, propilén) a polietilén és polipropilén gyártás alapanyagai, de kísérő termékei is sokoldalúan felhasználhatók a szerves vegyiparban, a műanyag- és gumiiiparban, illetve benzin-keverő komponensként.

Pirolízis

Szénhidrogének magas (általában 650°C feletti) hőmérsékleten és alacsony (néhány bar) nyomáson végzett termikus krakkolása (hőbontása), az olefinművek működésének alapeljárása. A kokszképződés minimalizálása érdekében a folyamatot vízgőz jelenlétében végzik.

Pirolízisbenzin

Az olefinművekben petrokémiai alapanyagok (vegyipari benzin és gázolaj, valamint egyéb könnyű- szénhidrogének) pirolízise során a főtermékek (etilén és propilén) mellett keletkező, a benzinek forráspont-tartományába eső értékes kísérő termékek elegye, jelentős aromás tartalommal. További feldolgozásával egyedi aromások (benzol, toluol, xilolok, stb.) nyerhetők, illetve megfelelő mélységű hidrogénezése után felhasználható, mint jó minőségű, magas oktánszámú motorbenzin-keverő komponens.

Polietilén

Az etilén polimerizálásával előállítható hőre lágyuló polimer. A tömegműanyagok között napjainkban ez a típus bír a legnagyobb részesedéssel. A gyártására kidolgozott ipari eljárások paraméterei (pl. nyomás, hőmérséklet, alkalmazott segédanyagok, katalizátorok) jelentősen különböznek, így egymástól eltérő tulajdonságú termékek széles skálája állítható elő. Ezek sűrűség szerint alapvetően két osztályba sorolhatók: LDPE (kis sűrűségű polietilén), HDPE (nagy sűrűségű polietilén). Molekuláris szinten jelentős az eltérés: az LDPE lényegesen rendezetlenebb szerkezetű, sok elágazó szénláncot tartalmazó komponensek elegye, ami lágyabb, rugalmasabb anyagot eredményez, míg a HDPE rendezettebb szénláncainak következtében sűrűbb, keményebb, erősebb (nagyobb szakítószilárdságú) anyag.

Poliolefinek

Gyűjtőneve az olefinek (pl. etilén és propilén) polimerizálásával (poliaddíciójával) előállítható hőre lágyuló polimereknek. Ide tartoznak a legjelentősebb tömegműanyagok, a polietilén és a polipropilén.

Polipropilén (PP) A propilén polimerizálásával előállítható, hőre lágyuló polimer. A tömegműanyagok között jelentős és egyre növekvő - részesedéssel bír. A gyártására kidolgozott ipari eljárások paraméterei (pl. nyomás, hőmérséklet, alkalmazott segédanyagok, katalizátorok) jelentősen különböznek, így egymástól eltérő tulajdonságú termékek széles skálája állítható elő. Etilénnel együtt történő polimerizálásával PP-kopolimerhez jutunk. Széleskörűen alkalmazható, jó ütőszilárdságú és kiválóan színezhető anyag. A PP jó hőálló tulajdonsággal és alacsony vízfelvételi képességgel rendelkezik.

ppm

Kis koncentrációk jellemzésére használt mérőszám, milliomodrészt jelöl (parts per million = ppm). A könnyű megjegyezhetőség kedvéért: 0,1% = 1000 ppm. A motorhajtó anyagok adalékainak és szennyezéseinek koncentrációját általában ebben a mértékegységben fejezik ki.

Propán-bután (PB) gáz

Főként propánból és butánból álló, nyomás alatt cseppfolyósított szénhidrogén-gázelegy, amelyet háztartási célokra palackokban, cseppfolyósítva hoznak forgalomba. Ma elterjedőben van motorikus felhasználása. Ez az üzemanyag az „autógáz”.

Russian export blend

API sűrűség: 32,5, kéntartalom 1,25%, orosz kőolajok keveréke, amelyek jegyzésairi irányadóként szolgálnak a nemzetközi kőolajpiacokon.

SAPPO

Szlovák Kőolajipari és Kereskedelmi Szövetség SCM (Supply Chain Management – Ellátási Lánc

Menedzsment)

Az ellátási lánc menedzsment koordinálja a kőolaj-, más finomítói alapanyag- és késztermék-beszerzési tevékenységeket, a kőolaj-finomítást, az ellátáshoz valamint az értékesítéshez kapcsolódó logisztikai tevékenységet, továbbá a kőolajtermékek nagykereskedelmi forgalmazását. Feladata, hogy a teljes értéklánc optimalizálásával a MOL Csoport a lehető legjobb eredményt érje el.

SPE-alapú készletértékelés

A Society of Petroleum Engineers, azaz az Olajmérnökök Társasága által alkalmazott módszer

Spot szerződés/értékesítés

Rövidtávú, általában egy adottszállításra vonatkozó szerződés keretében történő értékesítés.

Stratégiai (biztonsági) gáztároló

A földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. számú törvény (Fbkt) végrehajtását szolgáló mobil készlet és hozzá rendelt csúcskivételi kapacitás. E készlet és kapacitás kizárólag ellátásbiztonság érdekében, válsághelyzet esetén, miniszteri rendeletben

kihirdetett feltételekkel vehető igénybe, illetve kötelezően visszafótlándó.

Szállítóvezeték

Az a csővezeték tartozékaival és szerelvényeivel együtt, amelyen keresztül a földgázt továbbítják, amelynek kezdőpontja az országhatár, a termelés betáplálási pontjai, a gáztároló be- és kitáplálási pontja, végpontja az országhatár, a gázátadó állomások kilépőpontjai, a gáztároló be- és kitáplálási pontja.

Társaság

Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság

Termelésbe állítás

Szénhidrogénkészletek letermeléséhez szükséges földalatti és felszíni létesítmények megvalósításának folyamata.

Termelésmegosztási egyezmény (PSA)

A kitermelt szénhidrogén megosztását célzó egyezmény az adott állam és a kőolaj vagy földgázmező termelési licenzének tulajdonosa(i) között.

Termszerződés/értékesítés

Hosszú távra szóló, általában egy éves vagy annál hosszabb lejáratú szerződés megvalósításának folyamata.

Toe (tonna kőolaj-egyenérték)

A földgáz hőmennyiség alapon (a gázfűtőértékének figyelembevételével) kőolajra történő átszámítása után kapott tömeg egyenértékes. Gyakorlati alkalmazáskor 1 toe alatt általában 1.200 Nm³-nyi gázt értünk.

Tranzit

A szállítóvezeték-hálózaton végzett földgázszállítás, amely az Európai Gazdasági Térség legalább egy tagállamának határát átlépi, és kezdő- vagy végpontja az Európai Gazdasági Térség határain kívül van.

Upstream

Kutatás–termelés szegmens

Ural Blend és Brent-Ural különbség

Az Ural Blend az orosz exportminőségű kőolaj elnevezése. Nehéz, savanyú (magas kéntartalmú)

kőolaj, ezért az Ural Blend ára alacsonyabb, mint a könnyű, kis kéntartalmú Brent típusú kőolajé. A Brent és az Ural típusú kőolaj világgiazi áraiban jelentkező különbséget hívják Brent-Ural spreadnek. Az Ural típusú kőolaj árát a rotterdami és a mediterrán térségben jegyzik.

Vízszintes fúrás

Olyan fúrás, amelynek a függőleges szakaszt követően van a beáramlási keresztmetszet növelését célzó vízszintes vagy ahhoz közeli szakasza a célrétégben.

PÉNZÜGYI KIFEJEZÉSEK

Anyavállalati részvényesek részesedése az eredményből

Adózás utáni eredmény csökkentve a külső tulajdonosok eredményből való részesedésének összegével.

Átlagos lekötött tőkearányos megtérülés (ROACE)

Adózott üzleti eredmény / átlagos lekötött tőke

Adózott üzleti eredmény = üzleti eredmény x (100% - kalkulált társasági adókulcs)

Átlagos lekötött tőke = nyitó lekötött tőke/2 + záró lekötött tőke/2

Lekötött tőke = összes eszköz - befektetett pénzügyi eszközök - befejezetlen beruházás állománya

- pénzeszközök és értékpapírok + rövid lejáratú kötelezettségek + rövid lejáratú hitelek

CAPEX

Beruházások és befektetések

CF@R (Cash Flow at Risk)

A vállalat kockázatainak, illetve jövőbeli cash-flow-ja ingadozásának mérésére szolgáló módszer. Figyelembe veszi a MOL csoportot érintő külső faktorokból (termékar, árfolyam, kamatláb) fakadó kitétséget, a faktorok volatilitását, a faktorok közötti korrelációkat, illetve a MOL Csoport üzletei közötti portfólióhatást.

DR

A letétkezelő által letétben tartott részvényekről

kiállított letéti igazolások (American Depositary Receipt), amelyek külföldön kerültek forgalombahozatalra.

EBITDA

Üzleti eredmény és az értékcsökkenés összege.

EBITDA ráta

Üzleti eredmény plusz értékcsökkenés osztva az értékesítés nettó árbevételével.

EPS

Egy részvényre eső hozam. Csoport nettó eredménye / a visszavásárolt saját részvények időszaki átlagos állományával csökkentett átlagos részvény darabszám.

Eladósodottság

A nettó hitel és a nettó hitel plusz összes saját tőke hányadosa.

IFRS

Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardek, korábban Nemzetközi Számviteli Szabványok (IAS).

ISDA (International Swap Dealers Association)

Az ISDA Master-szerződés derivatív (származékos) ügyletek jogi lebonyolítására vonatkozó általános keretszerződés két fél között.

Piaci Kapitalizáció

A társaság tőkepiaci értéke, az alaptőkét alkotó részvények darabszáma (a saját részvényeket nem számítva) szorozva a részvények aktuális piaci árával.

Nettó hitelállomány

Hosszú lejáratú hitelek éven túli része + rövid lejáratú hitelek + hosszú lejáratú hitelek rövid lejáratú része – értékpapírok – pénzeszközök.

NOPLAT

Kalkulált társasági adóval csökkentett üzleti eredmény

Pénzügyi kovenáns

Specifikus eredménykimutatás, mérleg, valamint cash-flow-beli tételek hányadosa. (pl.: Net Debt/EBITDA, EBITDA/Összes Kamatráfordítás). A pénzügyi kovenánsokat elsősorban

hitelszerződésekben alkalmazzák, a finanszírozók hitelkockázatának limitálása érdekében.

Részvényesi hozam

A részvények árfolyamváltozásának és a fizetett osztalékból adódó összes hozam.

Saját tőke-arányos megtérülés (ROE)

A társaság részvénytőkéjére eső megtérülést mutatja meg; a nettó eredmény osztva a társaság saját tőkéjével.

Short-pozíció

Olyan kockázati kitettség, ahol egy társaság eredményét és/vagy cash flow-ját negatívan befolyásolja egy külső tényező (termékar, árfolyam, kamatláb) emelkedése.

Üzleti tevékenységből származó nettó pénzáramlás

Üzleti tevékenység eredménye módosítva a pénzmozgással nem járó tételekkel, a nettó forgótőke-változásból eredő pénzárammal és a fizetett társasági adó összegével.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Baleseti események kivizsgálási aránya

TRIPOD módszerrel kivizsgált EBK események, az összes EBK esemény számának függvényében.

BOI (Biológiai Oxigén Igény mg/l)

A BOI értékből a szennyvízben jelenlévő biodegradálható szerves anyag és annak mikrobiális lebontásához szükséges oxigén mennyiségére lehet következtetni.

CCS (Szén-dioxid leválasztás és tárolás)

A globális felmelegedés kezelésének azon technikája, amellyel nagy pontforrásoknál, mint például fosszilis erőműveknél a füstgáz CO₂ tartalmát leválasztják, és egy megfelelő földalatti geológiai formációba betárolásra kerül, ezáltal elkerüljük azt, hogy az atmoszférába ki lenne engedve.

CDM

A kiotói jegyzőkönyvhöz tartozó három rugalmassági mechanizmus egyike, mely az

üvegházhatásúgázok kibocsátásának csökkentése iránt elkötelezett, iparilag fejlett országok számára lehetővé teszi, hogy a fejlődő országokban megvalósuló kibocsátás-csökkentési projektekbe investáljanak saját kibocsátás-csökkentési céljaik költségkímélőbb megvalósítása érdekében.

EBK

Egészségvédelem-, Biztonságtechnika és Környezetvédelem

ETS

az Európai Unió piaci eszközökön alapuló kereskedelmi rendszere, melynek célja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátások költség hatékony csökkentése.

Fáklyázott és lefúvatott gáz:

Fáklyázás: vészhelyzet esetén a tüzelőberendezésekben lévő gázok elégetése, valamint a Kutatás és Termelés esetében az olaj kitermelés során megjelenő kísérőgázok elégetése
Lefúvatás: az atmoszférába ellenőrzött körülmények között kiengedett gáz. Mint például földgáz, vagy más szénhidrogén gőzök, vízgőz vagy más gázok, mint például a szén-dioxid, amelyet a földgáz és kőolaj kitermelés során választanak le.

FF (Fenntartható fejlődés)

„Olyan fejlődés, amely biztosítja a jelen szükségleteinek kielégítését anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációkat saját szükségleteik kielégítésében.” (Forrás: UN/ Brundtland-jelentés)

FS

Üzemanyag-töltő állomás (Filling station)

FTE

teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló (Full-time employee)

GRI (Global Reporting Initiative)

olyan, az érintettek bevonását szorgalmazó folyamat és független intézmény, amelynek küldetése egy nemzetközi szinten használható útmutató kidolgozása és elterjesztése a fenntarthatósági jelentésekre vonatkozóan.

JI (együttes végrehajtás)

A kiotói jegyzőkönyv három rugalmassági

mechanizmusának egyike, mely az iparilag fejlett országok számára lehetővé teszi, hogy olyan projektekbe investáljanak, melyek egy másik, iparilag szintén fejlett országban a szén-dioxid elnyelésének növelését szolgálják, és ezáltal a befektető ország kibocsátás-csökkentési egységekre (ERU) tegyen szert költséghatékonyan.

Kármentesítés

a szennyező hatások megelőzése, minimalizálása, kármentesítése vagy enyhítése szennyezett talaj vagy víz esetében, illetve ezen területek eredeti állapotának helyreállítása.

KOI (Kémiai Oxigén Igény mg/l)

A vízben levő anyagok, elsősorban a szerves anyagok redukáló képessége, amelyet az oxigénfogyasztás mérésével állapítanak meg. Az elfogyasztott oxigént a víz térfogategységre vonatkoztatják.

Közúti balesetek aránya

Közúton bekövetkezett balesetek száma, 1 millió levezetett km-re vonatkoztatva

Lebegő szilárdanyag tartalom

vízben nem oldódó részecskék tömege

LTIF (baleseti frekvencia)

egymillió ledolgozott órára jutó, munkaidő-kieséssel járó munkabalesetek (LTI) száma.

Megújuló energiaforrás

Olyan közeg, természeti jelenség, melyből folyamatosan energia nyerhető ki vagy más fajta energiává alakítható át.

Munkabaleset

A munkavégzés során az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely az ember akaratától függetlenül, hirtelen, esetleg aránylag rövid idő leforgása alatt következett be, és sérülést, mérgezést, esetleg más egészségkárosodást, vagy halált okoz

Nyilatkozat adategyezőségről

Folyamat, amely során a MOL-csoport üzletei és a leányvállalatai nyilatkoznak a MOL-csoport EBK Menedzsmennek való megfelelésről, az önellenőrzések és az auditok alapján.

PM

(szilárd részecskék): Égés vagy más technológiai eljárás során keletkezett, a levegőben található szálló por. A legveszélyesebbek a 10 µm-nél finomabb frakciók (PM10).

TPH

(összes alifás szénhidrogének): olajszármazékok. A felszíni víz szerves olajszármazékokkal való szennyezettségét kifejező paraméter.

ÜHG

(üvegházhatású gázok): Olyan gázok, amelyek az infravörös sugárzás egy részét elnyelik, és ezzel hozzájárulnak a Föld körüli szigetelő takaró kialakulásához (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆).

VOC

(illékony szerves vegyületek): mindazon szerves vegyületek, amelyek gőznyomása 293,15°K (20°C) hőmérsékleten legalább 0,01 kPa, vagy amelyek a tényleges felhasználás körülményei között hasonló illékonyaságúak (kivéve a metán). A legtöbb talaj menti ózon (szmog) a NOX és a VOC-k reakciója során keletkezik.

VRU

Gőzviszanyerő rendszer.

TÉMA	OLDALSZÁM	TOVÁBBI INFORMÁCIÓ A HONLAPUNKON
MOL	2-41	MOL.HU/TARSASAGUNKROL
ALAPSZABÁLY		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
A FÜGGETLENSÉG KRITÉRIUMAI A MOL IGAZGATÓSÁG TAGJAIRA VONATKOZÓAN		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
AZ IGAZGATÓSÁG BIZOTTSÁGAINAK ÖSSZETÉTELE	218-246	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS	218-246	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: BEFEKTETŐKNEK
VÁLLALAT IRÁNYÍTÁSI KÓDEX	218-246	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
“NYILATKOZAT A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI GYAKORLATRÓL A BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
ÁLTAL KÖZZÉTETT FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOK ALAPJÁN “		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
MOL-CSOPORT FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI JELENTÉS	218-246	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
OSZTALÉK	69, 138, 242	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: BEFEKTETŐKNEK
ÉVES JELENTÉS		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: JELENTÉSEK
TULAJDONOSI SZERKEZET		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TULAJDONOSI SZERKEZET
FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ÜGYRENDJE		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ADATOK 2001-TŐL (EXCEL FILE)		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: EXCEL FILE
PÉNZÜGYI NAPTÁR		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: BEFEKTETŐKNEK
PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYEK	42-191	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK
GYORSJELENTÉS		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: JELENTÉSEK
KÖZGYŰLÉS	230-231	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: BEFEKTETŐKNEK
IGAZGATÓSÁG ÜGYRENDJE		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
IGAZGATÓSÁG ÁLTAL MŰKÖDTETETT BIZOTTSÁGOK ÜGYRENDJE		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
ISC CORPORATE GOVERNANCE RATING & INVESTOR REPORT		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
HÍREK, BEJELENTÉSEK		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TŐZSDEI BEJELENTÉSEK
PREZENTÁCIÓK (BEFEKTETŐI, STRATÉGIAI, PÉNZÜGYI)		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: PREZENTÁCIÓK
BENNFENTES KERESKEDELEM-MEL KAPCSOLATOS IRÁNYELVEK	218-246	MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
RÉSZVÉNY INFORMÁCIÓ		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK
RÉSZVÉNYÁR		MOL.HU/BEFEKTETOKNEK KATTINTÁS: SHARE PRICE
STRATÉGIA		MOL.HU/OUR _ COMPANY
BIOLÓGIAI SOKSZÍNŰSÉG	215	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: BIOLÓGIAI SOKSZÍNŰSÉG
DÍJAINK ÉS ELISMERÉSEINK	3, 211	MOL.HU/FF KATTINTÁS: DÍJAINK ÉS ELISMERÉSEINK
EBK POLITIKA		MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
EGÉSZSÉGVÉDELEM	205-206	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELEM
ÉGHAJLATVÁLTOZÁS	198, 213	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: ÉGHAJLATVÁLTOZÁS
ELLÁTÁSBIZTONSÁG		MOL.HU/ECONOMIC KATTINTÁS: ÉRTÉKTEREMTÉS AZ ÉRINTETT FELEK SZÁMÁRA
ELNÖKI LEVÉL (SD)		MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS

TÉMA	OLDALSZÁM	TOVÁBBI INFORMÁCIÓ A HONLAPUNKON
EMBERI JOGOK		MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: EMBERI JOGOK VÉDELME
ENERGIAHATÉKONYSÁG	212	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: ENERGIAHATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA
EREDMÉNYEK ÉS CÉLOK	194-196	MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS
ÉRINTETTEK BEVONÁSA		MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
ESÉLYEGYENLŐSÉG		MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: A HUMÁN ERŐFORRÁS KEZELÉSE
ETIKA	209	MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS	292-317	MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS
GLOBAL COMPACT (UNGC)		MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
GRI MEGFELELÉS		MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS
HULLADÉKKEZELÉS	200-201	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: KIBOCSÁTÁS, ELFOLYÁSOK ÉS HULLADÉK
HUMÁN ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE	208-209	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: A HUMÁN ERŐFORRÁS KEZELÉSE
KIVITELEZŐ MENEDZSMENT		MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELEM
KOCKÁZATKEZELÉS	71, 232-233	MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
KÖRNYEZETVÉDELEM	198-203	MOL.HU/KORNYEZET
KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG	205	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELEM
KÜLSŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKKEL KAPCSOLATOS VÁLLALÁSOK		MOL.HU/FF KATTINTÁS: A VÁLLALATCSOPORTCSOPORT IRÁNYÍTÁSA
LÉNYEGESSÉG		MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS
LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM	202, 213	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: KIBOCSÁTÁS, ELFOLYÁSOK ÉS HULLADÉK
MÁRKAMENEDZSMENT		MOL.HU/ECONOMIC KATTINTÁS: MÁRKAMENEDZSMENT
MEGÚJULÓ ENERGIÁK		MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: ÉGHAJLATVÁLTOZÁS
MINŐSÉG MENEDZSMENT		MOL.HU/OUR _ COMPANY
MUNKABIZTONSÁG	205	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELEM
NYILATKOZAT A VARSÓI ÉRTÉKTŐZSDE TÁRSASÁG-IRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSAINAK ALKALMAZÁSÁRÓL		MOL.HU/BEFEKTETŐKNEK KATTINTÁS: TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
TÁRGYJEGYZÉK/DEFINÍCIÓK	248-255	MOL.HU/FF KATTINTÁS: BEVEZETÉS
TÁRSADALMI CÉLÚ BEFEKTETÉSEK	210	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: TÁRSADALMI CÉLÚ BEFEKTETÉSEK
TEHETSÉGGONDOZÁS	206-207	MOL.HU/EMBER KATTINTÁS: A HUMÁN ERŐFORRÁS KEZELÉSE
TERMÉKGONDOZÁS		MOL.HU/ECONOMIC KATTINTÁS: TERMÉKFELELŐSSÉG
VEVŐINK		MOL.HU/ECONOMIC KATTINTÁS: TERMÉKFELELŐSSÉG
VÍZGAZDÁLKODÁS	199-200	MOL.HU/KORNYEZET KATTINTÁS: VÍZGAZDÁLKODÁS

A társaság székhelye

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (MOL Nyrt.)

1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.

1502 Budapest, Pf. 22

Telefon: 06 1 209-0000, 06 1 209-1010, 06 1 209-2020

Részvénykönyv vezetése

KELER Rt.

1075 Budapest, Asbóth u. 9-11.

Telefon: 06 1 483-6253

Ingyenesen hívható zölds szám: (06 80) 390-207

Ügyfélfogadási idő: munkanapokon 09.00-15.00 óráig

Részvények kereskedelméről információ kérhető

Budapesti Értéktőzsde

1062 Budapest, Andrássy út 93.

Telefon: 06 1 429-6636

Fax: 06 1 429-6654

Varsói Értéktőzsde

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Książeca 4
00-498 Warsaw

Poland

Telefon: (+4822) 628-32-32

Fax: (+4822) 628-17-54

E-mail: gpw@gpw.pl

DR-információ

The Bank of New York

101 Barclay Street, 22 West New York, NY 10286 USA

Telefon: 00-1-212-815-3503,

Fax: 00-1-212-571-3050

Hirdetmények közzétételének helye

A társaság közleményeit a MOL honlapján:

www.mol.hu és a Budapesti Értéktőzsdei honlapján: www.bet.hu teszi közzé.

Befektetői kapcsolatok

1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.

Telefon: 06 1 464-1395

Fax: 06 1 464-1335

E-mail: investorrelations@mol.hu

Befektetői kapcsolatok igazgató

Benke Richárd
Telefon: 06 1 464-1395
E-mail: rbenke@mol.hu

Asszisztens

Gelei Ágnes
Telefon: 06 1 464-1395
E-mail: agelei@mol.hu

Elemzői és részvényesi kapcsolatok

Kun Zsuzsanna
Telefon: 06 1 464-0747
E-mail: zskun@mol.hu
Huszárik Judit
Telefon: 06 1 464-1572
E-mail: jhuszarik@mol.hu
Czafit Attila
Telefon: 06 1 464-1163
E-mail: aczafit@mol.hu

Kisrészvényesi és letétkezelői kapcsolatok

Fogarasi Zoltán
Telefon: 06 1 464-1316
E-mail: zfogarasi@mol.hu

Fenntartható fejlődés vezető

Kapusy Pál
E-mail: pkapusy@mol.hu

Impresszum**Felelős kiadó:**

Ferencz I. Szabolcs, Benke Richárd, Somlyai Dóra

Szerkesztő: Czafit Attila

Dizájn: Simon Virág

Kiadja: Hamu és Gyémánt Kiadó

HITELESÍTŐI ZÁRADÉK

Alulírottak, mint cégjegyzésre és képviseletre feljogosított személyek, a MOL törzsrésztvények kibocsátójának, a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaságnak (MOL Nyrt.) a képviseletében kijelentjük, hogy a MOL Nyrt. teljes felelősséget vállal a tekintetben, hogy a MOL-csoport nyilvánosságra hozott 2008. évi Éves Jelentése a legjobb tudásunk szerint az EU által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Szabványok szerint készült, valós és megbízható képet ad a MOL Nyrt. és leányvállalatai eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint eredményéről; továbbá megbízható képet ad a MOL Nyrt. és leányvállalatai helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2009. április 21.

Mosonyi György
Vezérigazgató

Molnár József
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes